

SOMALIAN TILANNEKATSAUS TOUKOKUUSSA 2018

Tässä katsauksessa käsitellään Somalian turvallisuusolosuhteita ja näihin vaikuttavia merkittävimpiä tapahtumia ja turvallisuusvälikohtauksia, joita Somaliassa on tapahtunut 1.12.2017 - 15.5.2018 välisenä aikana. Katsaus päivittää maatietopalvelun aiempaa vastaavaa selvitystä (Somalia tilanne marraskuussa 2017, 15.12.2017). Katsauksessa on käytetty eri julkisten lähteiden, kuten YK-tahojen ja toimittajien raportointia, joka on ollut Maahanmuuttoviraston saatavissa katsauksen kirjoittamisajankohtana. Somalian tapahtumien osalta keskeisiä uutisseurannan lähteitä 1.12.2017 - 15.5.2018 välisenä aikana ovat olleet somalialaiset englanninkieliset uutiskanavat kuten Shabelle News, Radio Dalsan, Radio Kulmiye, Garowe Online, Goobjoog News, Mareeg.com, Radio Risaala, Somali Update ja Allgalgaduud Media. Somalian epävakauteen liittyvien välikohtausten ja niissä aiheutuneiden henkilövahinkojen lukumäärän osalta keskeisenä lähteenä on käytetty ACLED¹ (Armed Conflict Location & Event Data Project) tietokannan tietoja.

Katsaus keskittyy Somalian turvallisuustilanteeseen; muita ajankohtaisia teemoja käsitellään muissa maatietopalvelun tuotteissa.

Toimittajien työskentelyolosuhteet Somaliassa ovat vaikeat ja vaaralliset. Etenkin al-Shabaabin alueilta raportointi on hankalaa ja vaarallista, eikä kaikista tapahtumista ole välttämättä saatavilla varmennettua tietoa. Lisäksi monista turvallisuuteen vaikuttavista välikohtauksista saatavat tiedot ovat puutteellisia tai konfliktiin osallistuvan osapuolen ilmoittamia. Aseellisten yhteenottojen vaikutuksista ja niissä menehtyneiden tai haavoittuneiden lukumääristä ei usein ole saatavilla tarkkoja tietoja.

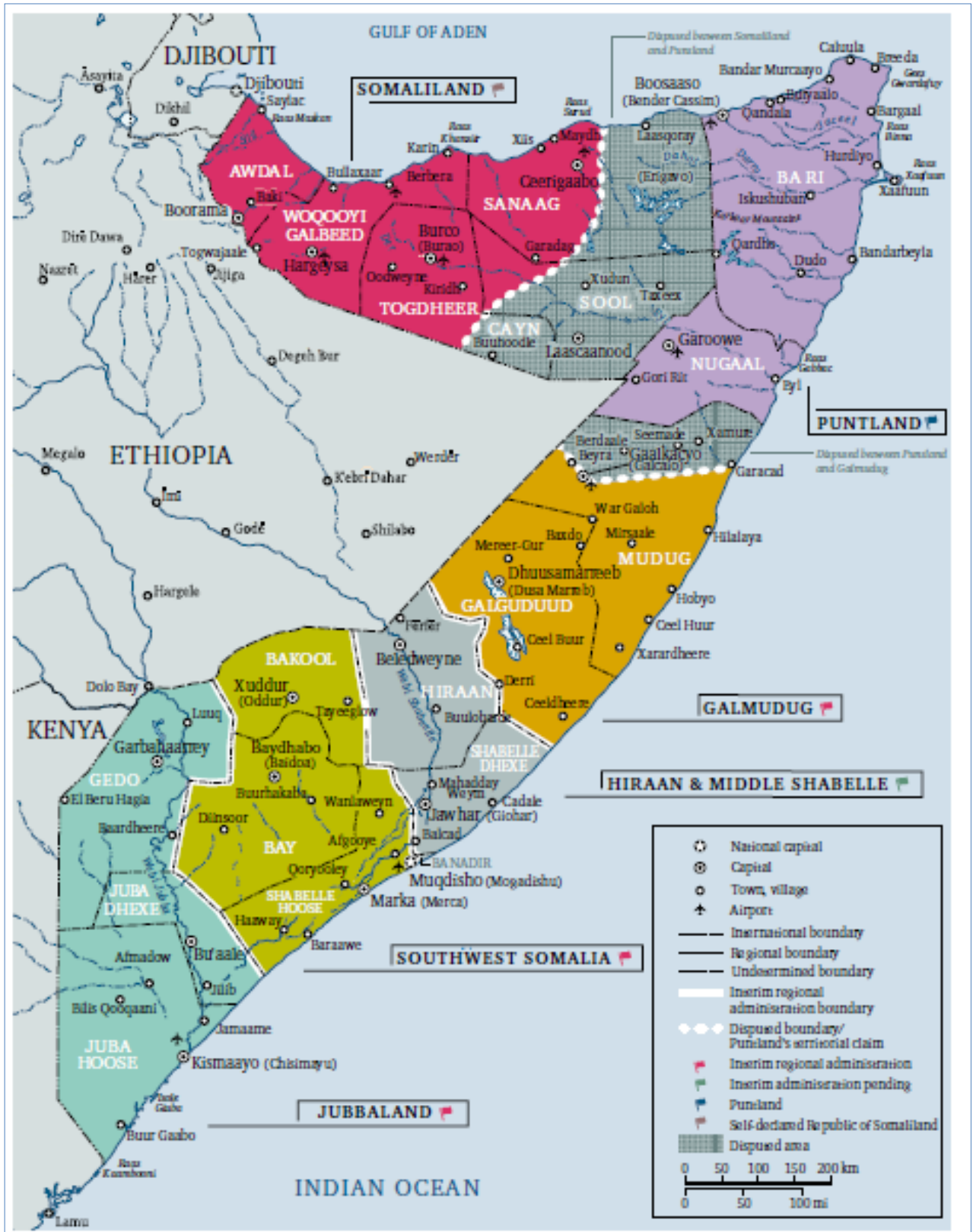
¹ ACLED-tutkimuslaitos kerää ja analysoi poliittiseen väkivaltaan liittyvää tietoa kehittyvissä maissa.
<https://www.acleddata.com/>

Sisällys

1. Maan yleinen tilanne	4
1.1. Poliittinen tilanne ja kehitys.....	4
1.2. Ihmisoikeudet.....	6
2. Maan yleinen turvallisuustilanne	7
2.1. Konfliktin luonne ja osapuolet.....	12
2.1.1. Valtiolliset turvallisuusjoukot	13
2.1.2. Valtiota vastustavat ja muut aseelliset ryhmät.....	17
2.2. Konfliktin vaikutukset siviiliväestöön.....	21
3. Turvallisuustilanne alueittain	25
3.1. Lower Jubba	25
3.2. Gedo.....	27
3.3. Bay.....	30
3.4. Bakool.....	33
3.5. Middle Jubba	35
3.6. Lower Shabelle	36
3.7. Benadir - Mogadishu.....	42
3.8. Middle Shabelle	50
3.9. Hiiraan	53
3.10. Galgaduud.....	58
3.11. Mudug	59
3.12. Pohjois-Somalia: Puntmaa, kiistellyt Soolin ja Sanaagin maakunnat ja Somalimaa....	61
4. Humanitaarinen tilanne ja maan sisäisesti siirtymään joutuneiden tilanne	68
5. Humanitaarinen tilanne alueittain.....	75
5.1. Lower Jubba	75
5.2. Gedo.....	76
5.3. Bay.....	77
5.4. Bakool.....	79
5.5. Middle Jubba	80
5.6. Lower Shabelle	81
5.7. Benadir - Mogadishu.....	82
5.8. Middle Shabelle	83
5.9. Hiiraan	84
5.10. Galgaduud.....	85
5.11. Mudug	86
5.12. Pohjois-Somalia: Puntmaa ja Somalimaa	87
6. Lähteet:	90

RAPORTTI

Somalian liittovaltio. Lähde: Jason Mosley, Chatham House 2015.

1. Maan yleinen tilanne

1.1. Poliittinen tilanne ja kehitys

Poliittisesti Somalian olosuhteet ovat toukokuussa 2018 epävakaa. Sisäpolitiikalle ovat olleet edellisen seurantajakson jälkeen ominaista poliittisten instituutioiden keskinäinen valtataistelu, jolle voimassa olevan perustuslain epätäsmälliset normit ja vakiintumattomat käytännöt ovat jättäneet tilaa. Tämä näkyy varsinkin Somalian keskushallinnon ja osavaltioiden välisissä suhteissa, mutta myös keskushallinnon sisällä poliittisten instituutioiden keskinäisissä suhteissa. Somalian politiikkaan kytkeytyy keskeisesti klaaniajattelut. Vakavien poliittisten ristiriitojen aikana poliitikot tukeutuvat omiin klaaneihinsa ja tarvittaessa niiden aseellisiin joukkoihin.

Somalian liittovaltion keskushallinnon ja osavaltioiden väliset suhteet ovat pysyneet jännitteisinä. Osavaltioiden näkemyksen mukaan keskushallinto on tehnyt ratkaisuita ilman, että se olisi konsultoinut riittävästi osavaltioiden hallintoja. Keskushallinto puolestaan on syyttänyt osavaltioita maan ulkopoliitiikkaan puuttumisesta. Tämä on näkynyt varsinkin suhtautumistavassa Lähi-idässä meneillään olevaan vastakkainasetteluun Qatarin sekä Saudi-Arabian ja Arabiemiraattien välillä. Somalian keskushallinto on pyrkinyt pysymään puolueettomana ja olemaan liittoutumatta kummankaan osapuolen kanssa, kun taas osavaltiot ovat asettuneet Saudi-Arabian ja Arabiemiraattien puolelle. Aihetta koskevat näkemyserot johtivat vakavaan välirikoon osavaltioiden ja liittovaltion keskushallinnon välisissä suhteissa. Osavaltioiden presidentit päättivät loppuvuodesta 2017 keskeyttää kaiken yhteistyön keskushallinnon kanssa. Jännitteet ovat osoitus Somalian hallinnon rakenteiden keskeneräisyydestä ja haavoittuvuudesta.²

Poliittiset näkemyserot liittovaltion parlamentin puhemiehen **Mohamed Osman Jawarin** ja presidentti **Mohamed Abdullahi Mohamed "Farmajon"** johtaman hallituksen välillä kärjistyivät kevään aikana erittäin vakaviksi. Osapuolilla oli erilaisia käsityksiä mm. parlamentin ja hallituksen roolista ja työnjaosta. Lisäksi monet ministereistä ja parlamenttiedustajista pitivät Jawaria paitsi esteenä uuden perustuslain laatimisprosessille, niin he myös syyttivät puhemiestä vallan väärinkäytöksistä. Näkemyserojen seurauksena presidentti liittolaisineen pyrki erottamaan puhemiehen parlamentissa pidettävässä äänestyksessä. Mahdollista epäluottamusta ja siitä aiheutuva konfliktia ennakoiden osapuolet rekrytoivat pääkaupungissa omia klaanijoukkojaan. Jawaria tukevat sotilaat asettuivat parlamenttirakennukseen estääkseen luottamusäänestyksen. Samaan aikaan presidentin ja hallituksen puolella olevat sotilaat asettuivat rakennuksen ulkopuolelle. Vasta AMISOM-joukkojen väliintulo esti tilanteen eskaloitumisen väkivallaksi. Tilanne laukesi lopullisesti, kun Jawari suostui eroamaan tehtävistään huhtikuun alussa.³ Jawarin tilalle valittiin huhtikuun lopussa Farmajon hallituksessa puolustusministerinä toiminut **Mohamed Mursal Sheikh Abdirahman**.⁴

Mogadishussa toimivan Heritage Institute for Political Studies (HIPS) - tutkimuslaitoksen johtajan **Abdi Hashin** mukaan Somalian turvallisuuden ja vakauden keskeisin uhka on poliitikkojen keskinäinen kinastelu. Jatkuva eripura asettaa

² ISS 2017 a); UNSC 26.12.2017, s. 1 - s. 2

³ UNSC 30.4.2018; UNSC 2.5.2018; JSSA 24.4.2018; Garowe Online 2018 az); Shabelle News 2018 fz)

⁴ Shabelle News 2018 gy); Garowe Online 2018 bc)

lisähaasteen jo entuudestaan vaikeissa olosuhteissa, joille on tyypillistä jatkuvat terroristiset iskut ja heikot valtiolliset rakenteet. Hashin mukaan somalipoliitikoille on ominaista ”voittaja vie kaiken” - ajattelu, sen sijaan että he pyrkisivät rakentamaan kansallista yhtenäisyyttä taistelussa al-Shabaabia vastaan. Myös Persianlahden valtioiden sekaantuminen Somalian sisäisiin asioihin on Hashin mukaan lisännyt maan sisäistä epävakautta.⁵

Somalian nuori poliittinen järjestelmä on alttiina ulkovaltojen vaikutusyrityksille ja pahimmassa tapauksessa se voi järkkäytyä vakavastikin, ellei keskushallinnon ja osavaltioiden tehtäviä onnistuta määrittelemään tarkemmin. Farmajon johtaman hallituksen mahdollisuudet tehdä tarvittavia uudistuksia ja toimia tehokkaasti ovat tällä hetkellä rajoittuneet. Poliittinen riitely on jo nyt viivästyttänyt tarvittavien poliittisten uudistusten tekemistä, ja asettaa lisähaasteita järjestää yleiset *yksi-mies yksi-ääni* -vaalit suunnitellusti vuosien 2020 - 2021 taitteessa.⁶

Galmudugin ja Ahlu Sunna Wal Jama -järjestön johtajat kirjoittivat joulukuun alussa rauhansopimuksen, jonka avulla on tarkoitus lopettaa osapuolten pitkään jatkunut kiistely Galmudugin hallintoalueella. IGAD-järjestön avulla solmitulla sopimuksella osapuolet sitoutuivat jakamaan vallan ja yhdistämään hallintonsa ja turvallisuusjoukkonsa. Galmudugin hallinnon puolesta sopimuksen allekirjoitti presidentti **Ahmed Dualle Geelle** ja Ahlu Sunna Wal Jama -järjestön puolesta järjestön johtaja **Sheikh Mohamed Shakir (Shaakir)**. Sopimuksen mukaisesti ASWJ:n Shakir nousee Galmudugin hallitukseen pääministeriksi, ja samalla myös Galmudugin pääkaupunki siirtyy Adadosta Dhusamarebiin.⁷ Aikaansaatua sopimus, ASWJ:n integroiminen Galmudugin hallintoon ja sen turvallisuusjoukkojen yhdistäminen osaksi Galmudugin turvallisuusjoukkoja uskotaan vähentävän alueen epävakautta.

Somalimaan osalta poliittinen tilanne on suhteellisen vakiintunut ja rauhallinen. Marraskuussa 2017 pidetyt vaalit sujuivat opposition esittämistä kriittisistä huomioista huolimatta yleisesti ottaen hyvin. Kansainvälisten tarkkailijoiden mukaan vaalit olivat oikeudenmukaiset. Hallintoalueen korkein oikeus vahvisti 28.11. vaalituloksen, jonka perusteella presidentiksi valittiin **Musa Bihi Abdi**.⁸

Epävakaus Somalimaan ja Puntmaan välisellä kiistanalaisella alueella lisääntyi alkuvuodesta, kun Somalimaan turvallisuusjoukot ottivat haltuunsa Tukaraqin kaupungin Soolin maakunnan alueella ajaen siellä olleet Puntmaan hallinnon virkailijat pois. Somalimaan hallinto on ilmoittanut lisäävänsä resursseja alueen kehittämiseksi sekä pitävänsä joukkonsa kaupungissa.⁹ Tilanne kärjistyi myöhemmin aseelliseksi yhteenotoksi, joita on käyty toistuvasti kevään aikana. Olosuhteet pysyvät epävakaina ilman poliittista ratkaisua alueiden väliseen rajakiistaan, eikä sellaista ole tällä hetkellä näköpiirissä.

Somalimaa allekirjoitti maaliskuussa kolmikantasopimuksen Etiopian ja arabiemiraattilaisen yrityksen kanssa Berberan sataman uudistamisesta. Somalian keskushallinto kuitenkin katsoo, ettei Somalimaalla ole oikeutta käydä neuvotteluita ja sopia Somalian aluetta koskevista kaupallisista järjestelyistä. Somalimaa teki myös sopimuksen Arabiemiraattien hallinnon kanssa somalimaalaisten sotilaiden

⁵ Goobjoog News 2018 ab)

⁶ ISS 2017 a); UNSC 26.1.2017, s. 1 - s. 2; UNSC 2.5.2018, s. 1

⁷ Shabelle News 2017 d); Garowe Online 2017 d); Goobjoog News 2017 f); UNSC 2.5.2018, s. 2

⁸ UNSC 26.1.2017, s. 3

⁹ UNSC 2.5.2018, s. 2

kouluttamisesta ja Arabiemiraattien sotilastukikohdan perustamisesta alueelleen.¹⁰ Somalian keskushallinto on ollut törmäyskurssilla Arabiemiraattien kanssa ja on perusteltua olettaa, että Somalimaan yhteistyö Arabiemiraattien hallinnon kanssa lisää alueellista epävakautta Somaliassa.

1.2. Ihmisoikeudet

Somalian ihmisoikeustilanne on pysynyt vaikeana ja siviiliväestö on ollut erilaisten oikeudenloukkausten kohteena. Vaikein tilanne on Somalian etelä- ja keskiosissa, missä al-Shabaabin ja hallituksen väliset taistelut ovat jatkuneet. Konfliktin kaikki osapuolet ovat syyllistyneet väärinkäytöksiin siviileitä kohtaan. Siviilit ovat joutuneet kärsimään erilaisista turvallisuusvälikohtauksista oltuaan väärään aikaan väärässä paikassa. Siviilejä on saanut surmansa tai haavoittunut jäätyään konfliktin osapuolten ristituleen tai osuttuaan vihollista vastaan kohdennetun pommi-iskun vaikutuspiiriin. Monet ovat joutuneet jättämään kotinsa ja pakenemaan turvattomuutta.¹¹

Myös siviiliväestö on ollut oikeudenloukkausten kohteena. Somalian turvallisuusjoukot, klaanisotilaat ja tuntemattomat aseistautuneet miehet ovat syyllistyneet väkivaltaan siviiliväestöä kohtaan. Ne ovat pidättäneet, pahoinpidelleet ja kiduttaneet vastustajiaan tai sellaiseksi epäilemiään henkilöitä. Ihmisoikeusloukkauksiin syyllistyneitä turvallisuusjoukkojen jäseniä ei ole asetettu oikeudelliseen edesvastuuseen ja yleisesti ottaen laittomuuksiin syyllistyneet selviävät ilman rangaistusta.¹²

YK:n pääsihteerin toukokuussa ilmestyneen tilanneraportin mukaan menehtyneiden siviilien määrä Somalian konfliktissa 21.12.2017 - 24.4.2018 välisenä aikana väheni aiempaan tarkastelujaksoon verrattuna. Somaliassa raportoitiin samana ajanjaksona 1439 vakavaa oikeudenloukkausta, joista 999 tapauksessa osallisena oli lapsi ja niiden joukossa 173 tapauksessa uhrina oli tyttö. Oikeudenloukkaukset pitivät sisällään 550 sieppausta, 448 rekrytointia aseellisiin joukkoihin, 72 seksuaalisen väkivallan tapausta, 99 tappoa ja 26 väkivallantekoa, minkä seurauksena alaikäinen on vammautunut. Al-Shabaabin raportoitiin siepanneen yli 100 ihmistä.¹³

Vakavimmin siviilit ovat kärsineet al-Shabaabin iskuista. Järjestö on hyökännyt räjähtein siviilikohteita vastaan. Se on iskenyt mm. hotelleihin, ravintoloihin ja teehuoneisiin, joiden asiakkaina on ollut hallituksen virkailijoita, poliitikoita ja turvallisuusjoukkojen sotilaita. Järjestö on salamurhannut vastustajiaan ja teloittanut vakoilijoiksi epäilemiään ja islamin sääntöjä rikkoneita siviileitä.¹⁴

Toimittajat ovat viranomaisten ja al-Shabaabin taholta erilaisten oikeudenloukkausten kohteena. Heitä on pidätetty, pahoinpidelty ja pahimmassa tapauksessa surmattu.¹⁵

Ihmisoikeustilanne Somalimaassa ja Puntmaassa on yleisesti ottaen parempi muuhun Somaliaan verrattuna. Näilläkin alueilla toimittajia ja muita

¹⁰ UNSC 2.5.2018, s. 2 - s. 3

¹¹ HRW 2018 a); USDOS 2018

¹² USDOS 2018

¹³ UNSC 2.5.2018, s. 12

¹⁴ HRW 2018 a); USDOS 2018

¹⁵ USDOS 2018; HRW 2018 a); UNSC 2.5.2018, s. 12; Somaliupdate 2018 j); CPJ 2018 a)

mielipidevaikuttajia on kuitenkin pidätetty heidän otettua kantaa väärällä tavalla tai raportoituun hallinnon kannalta hankalista aiheista.¹⁶

Seksuaalisen väkivallan riski on suuri Somalian kaikissa osissa varsinkin maan sisällä siirtymään joutuneiden leireillä asuville naisille ja tytöille.¹⁷ Naisten sukuelinten silpominen (FGM/C) on Somaliassa lähes universaali.¹⁸

2. Maan yleinen turvallisuustilanne

Somalian turvallisuustilanne on pysynyt yleisesti ottaen epävakana. Tämä koskee myös pääkaupunkia Mogadishua.¹⁹

Merkittävin yksittäinen epävakautta aiheuttava toimija Somaliassa on al-Shabaab. Järjestö kykenee edelleen asettamaan merkittävän haasteen Somalian hallinnolle ja sitä tukeville kotimaisille ja ulkomaisille turvallisuusjoukoille. Järjestön päätoimintalue on Somalian etelä- ja keskiosassa, missä se on tehnyt toistuvasti erilaisia iskuja ja hyökkäyksiä Somalian hallintoon kuuluvia henkilöitä ja hallitusta ja sitä tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan.²⁰

Al-Shabaabilla on kapasiteettia iskeä ja tehdä koordinoitua suunnittelua edellyttäviä iskuja tarkoin vartioidussa pääkaupungissa. Erilaiset turvallisuusvälikohtaukset ovat jatkuneet Mogadishussa vuoden 2017 lopulla ja vuoden 2018 alkupuolella. Alkuvuonna kaupungissa oli lyhyt rauhallisempi jakso, jonka aikana kaupungissa sattui lähinnä kohdennettuja salamurhia ja pienikokoisilla improvisoiduilla räjähteillä tehtyjä iskuja. Jakso päättyi helmikuussa al-Shabaabin tehtyä kahdella isolla autopommilla iskun, jossa sai surmansa ainakin 45 ihmistä ja yli 30 haavoittui.²¹ Toimintatapa on ollut viimeisten parin vuoden aikana al-Shabaabille tyypillinen: lyhyttä hiljaisempaa ja pienempien iskujen jaksoa seuraa isompi ja vaativampi isku, joka vaatii useampia ihmishenkiä. Lisäksi al-Shabaabin tekemien kohdennettujen salamurhien lukumäärän on raportoitu kasvaneen vuoden 2018 aikana.²²

Järjestö kykenee tekemään myös sotilaallisesti vaativampia iskuja Somalian hallitusta tukevien joukkojen tukikohtiin Somalian eri osissa. Loppuvuodesta järjestö sai taistelemalla haltuunsa tukikohtat Bula-Gaduudissa, Belet Hawossa, el-Wakissa ja Bariiressa.²³ Maaliskuun alkupuolella järjestö teki koordinoitusti kolme hyökkäystä Somalian armeijaa ja AMISOM-joukkoja vastaan Middle Shabellen ja Lower Shabellen maakunnissa. Järjestö hyökkäsi 2.3. ensin Afgoyessa Somalian armeijan tukikohtaan²⁴, toinen hyökkäys toteutettiin Balcadissa muutamia kymmeniä kilometrejä pääkaupungista pohjoiseen ja kolmas lähellä Balcadia burundilaista AMISOM-sotilassaattuetta vastaan.²⁵

¹⁶ Somaliupdate 2018 j);

¹⁷ USDOS 2018; UNSC 2.5.2018, s. 13; AI 2018 a)

¹⁸ USDOS 2018

¹⁹ UNSC 26.1.2017, s. 2

²⁰ VoA 2018 p); Anzalone March 2018

²¹ LWJ 2018 a); Shabelle News 2018 dq); Shabelle News 2018 dr); Shabelle News 2018 ds); Shabelle News 2018 dt); Radio Dalsan 2018 bi); Radio Dalsan 2018 bk); Radio Dalsan 2018 bl); Garowe Online 2018 am)

²² UNSC 2.5.2018, s. 3; Anzalone March 2018; Brookings Institute 3.5.2018

²³ Anzalone March 2018; Brookings Institute 3.5.2018

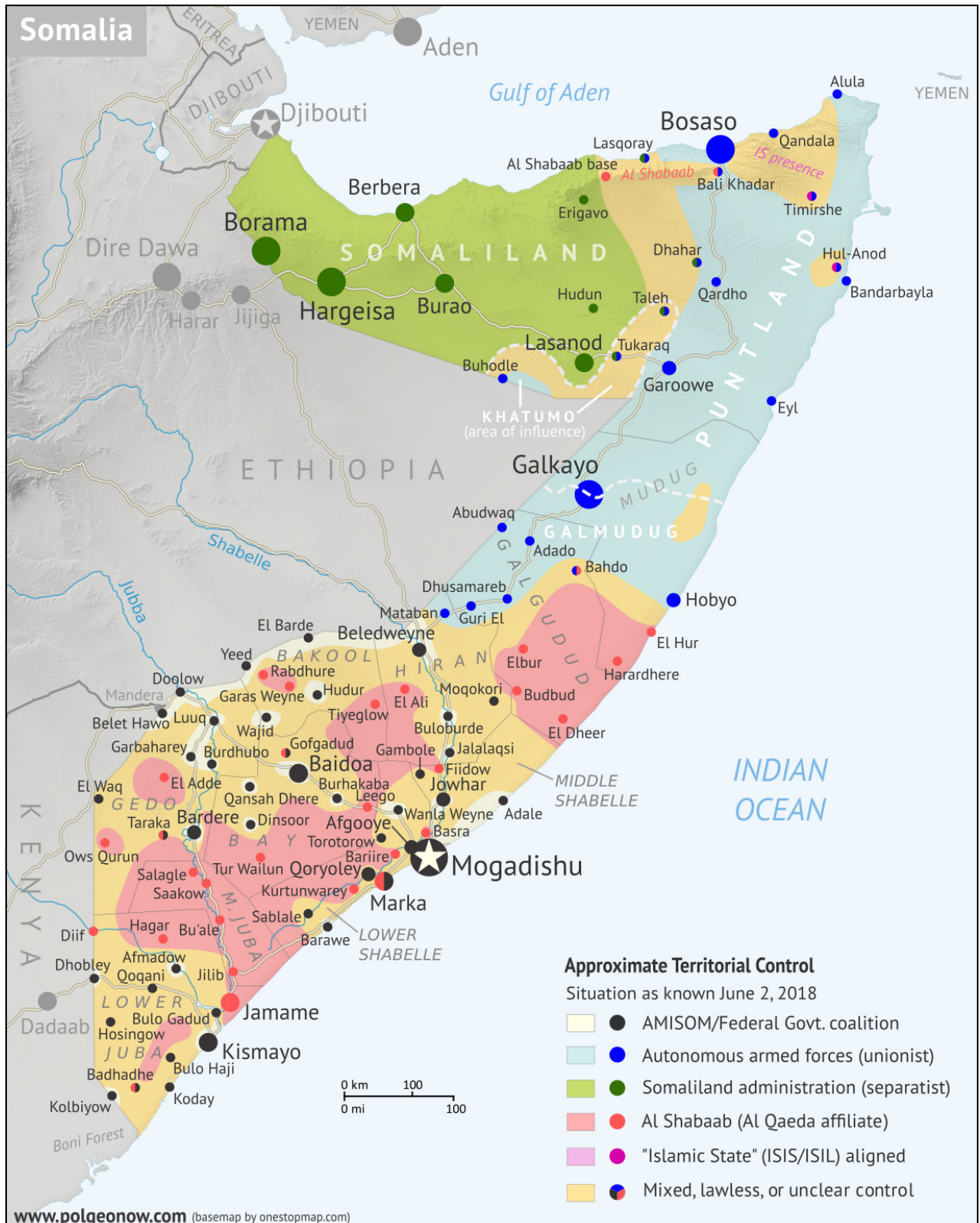
²⁴ Shabelle News 2018 ed); Shabelle News 2018 ef); Radio Dalsan 2018 bt); Allgaldaduud.com 2018 ah); Garowe Online 2018 ap); VoA 2018 l)

²⁵ UNSC 2.5.2018, s. 3; Shabelle News 2018 ec); Radio Dalsan 2018 bs); Radio Dalsan 2018 bu); Allgaldaduud.com 2018 ah); Garowe Online 2018 ap); VoA 2018 l); VoA 2018 m); VoA 2018 n); Radio Dalsan 2018 bv)

Al-Shabaab kontrolloi edelleen merkittävää osaa Somalian etelä- ja keskiosien maaseudusta Gedon, Bayn, Bakoolin, Lower ja Middle Shabellen Lower ja Middle Jubban, Puntmaan, Galgaduudin ja Mudugin maakunnissa. Se kykenee lisäksi valvomaan tärkeimpiä maayhteyksiä suurimpien kaupunkien (Mogadishu, Jowhar, Kismayo, Badoa) välillä ja asettamaan niiden varrelle omia tarkastuspisteitä. Näillä tieosuuksilla järjestö kerää veromaksuja humanitaarisilta kuljetuksilta ja iskee Somalian hallituksen ja AMISOM-joukkojen sotilassaattueita vastaan. Al-Shabaabin iskujen pelossa monet pyrkivät matkustamaan lentäen.²⁶

²⁶ Anzalone March 2018; Garowe Online 2017 af); Radio Risaala 2018 a)

Al-Shabaab kontrolloi merkittävää osa Somalian etelä- ja keskiosissa. Lähde: [Polgeonow](http://www.polgeonow.com) 3.6.2018

Viimeisen vuoden aikana al-Shabaabin on raportoitu hivuttautuneen kohti maan pohjoisosaa ja Puntmaan alueella on sattunut useita pienempiä turvallisuusvälikohtauksia, kuten kranaatti-iskuja ja salamurhia. Pääasiassa Puntmaan turvallisuusjoukkoja vastaan kohdennetut iskut ovat keskittyneet lähinnä

Galgalan vuoristoalueelle, missä al-Shabaabilla on tukikohtia, sekä Bosasson kaupunkiin ja sen lähialueille. Al-Shabaabin ohella ISIS-järjestöllä on Puntmaan alueella toimintaa ja sen taistelijoiden ja Puntmaan turvallisuusjoukkojen välillä on esiintynyt niin ikään yhteenottoja. Puntmaan kaupallista keskusta Bosassoa pidetään kuitenkin edelleen rauhallisempana kuin Mogadishua, missä isot pommi-iskut ovat olleet toistuvia.²⁷

Islamististen terroristijärjestöjen vastaisessa taistelussa etenkin Yhdysvaltain, mutta myös Kenian ilmavoimien ilmaiskut ovat nousseet entistä merkittävämpään rooliin viimeisen vuoden aikana. Iskut ovat keskittyneet Somalian etelä- ja keskiosiin al-Shabaabin vahvoille tukialueille Jubbalandin alueella. Muutamia iskuja on tehty Puntmaan alueella ISIS- ja al-Shabaab-kohteita vastaan. Suurin vastuu iskuista on kuulunut Yhdysvaltain ilmavoimille ja niiden lukumäärä on kasvanut merkittävästi **Donald Trumpin** presidenttikauden aikana. Vuoden 2018 alun ja huhtikuun puolivälin välisenä aikana Yhdysvallat teki 13 iskuja Somaliaan. Maaliskuun loppuun mennessä Somaliassa oli tehty kaikkiaan kaksikymmentä ilmaiskua.²⁸ Ilmaiskujen seurauksista on vaikea saada tietoja, koska ne kohdentuvat usein al-Shabaabin kontrolloimille alueille. Yhdysvallat on raportoinut usein tekemistään iskuista, eikä niiden yhteydessä ole sen mukaan juuri aiheutunut siviilitapioita.

Islamististen radikaaliryhmien ja Somalian hallinnon ja sitä tukevien kansainvälisten joukkojen yhteenottojen ohella turvattomuutta ovat aiheuttaneet paikalliset klaanien väliset väkivaltaisuudet. Esimerkiksi pohjoisessa Sanaagin maakunnassa Ceel Afweyn alueella 20 ihmistä sai surmansa ja kymmeniä muita haavoittui tammikuun puolivälissä tapahtuneessa yhteenotossa.²⁹ Klaanien välisten väkivaltaisuuksien syinä ovat usein kiistat niukkojen resurssien kuten kaivojen ja laidunten käytöstä.³⁰ Pitkät kuivuusjaksot ja niukkenevat resurssit ovat kärjistäneet paikallisia konflikteja. Klaanien väliset jännitteet heijastuvat myös Somalian turvallisuusjoukkojen sisäisinä yhteenottoina.³¹

Afrikan unionin pyrkimys supistaa läsnäoloaan Somaliassa asteittain ja vetäytyä maasta kokonaan vuoteen 2020 loppuun mennessä on herättänyt huolta Somalian sisällä ja kansainvälisen yhteisön piirissä. AMISOM veti ensimmäiset 1000 sotilasta pois joulukuussa 2017 ja vetäytymistä on määrä jatkaa kuluvan vuoden aikana. Tavoitteena on antaa Somalian omille turvallisuusjoukoille suurempi vastuu maan turvallisuuden ylläpitämisestä. Somalian omien turvallisuusjoukkojen toimintakykyä ei kuitenkaan vielä pidetä riittävän hyvänä. Somalian klaanijohtajat kehottivat toukokuun puolivälissä viivästyttämään AMISOM-joukkojen vetäytymistä. Klaanijohtajien mukaan al-Shabaab on Lower Shabellen alueella vain n. 5 kilometrin etäisyydellä AMISOM-tukikohdista ja AMISOM-joukkojen lähteminen jättäisi siviiliväestön al-Shabaabin armoille. Somalialaisen sotilaslähteen mukaan al-Shabaab kykenisi ottamaan AMISOM-joukoilta jääneet alueet haltuunsa viidessä minuutissa.³² Samansuuntaisen näkemyksen on esittänyt amerikkalainen Somalia-tutkija **Tricia Bacon**. Hänen mukaansa AMISOM-joukkojen mahdollinen vetäytyminen Somaliasta olisi merkittävä riski Somalian vakaudelle, ja al-Shabaab kykenisi melkoisella varmuudella ottamaan jo menettämiään alueita uudelleen haltuunsa. Vetäytyminen saattaisi johtaa Somalian hallituksen luhistumiseen.³³

²⁷ VoA 2018 p)

²⁸ UNSC 2.5.2018, s. 3

²⁹ Shabelle News 2018 bz); Radio Dalsan 2018 ak)

³⁰ UNSC 2.5.2018, s. 3

³¹ Allgaldaduud.com 2017 e); Radio Dalsan 2017 c); Garowe Online 2018 bb)

³² The East African 2018 a)

³³ Goobjoog News 2018 ab)

Samaan aikaan kun AMISOM on vetämässä joukkojaan Somaliasta, on Yhdysvallat lisännyt sotilaallista läsnäoloaan alueella. Sillä on maassa kaikkiaan 500 sotilasta ja se on lisännyt al-Shabaabin vastaisten ilmaiskujensa määrää.³⁴ Parhailtaan se rakentaa tukikohtaa Bali Doglessa, minne tulee majoitustilat 800 sotilaille. Lisäksi Yhdysvallat on rakentamassa vuoden 2018 aikana 8 uutta etuvartioasemaa Somaliaan.³⁵

Turvallisuustilanne Somalimaassa on pysynyt suhteellisen rauhallisena. Al-Shabaabilla ei ole ollut näkyvää toimintaa hallintoalueella. Somalimaan alueella epävakautta ovat lisänneet paikalliset klaanitaistelut, joiden yhteydessä on saanut surmansa useita ihmisiä. Käytävissä olevien lähteiden perusteella uhrin ovat olleet pääsääntöisesti klaanitaistelijoita.³⁶

Somalimaan ja Puntmaan kiistelemällä alueella Soolin maakunnassa osapuolten turvallisuusjoukot ovat ottaneet tänä vuonna useamman kerran yhteen. Tukaraqin kaupungissa tammikuussa ja toukokuussa käydyissä taisteluissa on saanut surmansa kymmeniä ihmisiä. Uhrit ovat olleet pääasiassa osapuolten taistelijoita. Väkivallan seurauksena sadat kaupungin asukkaat ovat joutuneet pakenemaan ja jättämään kotinsa.³⁷

Vaikka turvallisuusolosuhteita Somaliassa pidetään edelleen yleisesti ottaen epävakaina, on maassa samaan aikaan uusia merkkejä olosuhteiden normalisoitumisesta. Kuva konfliktin rampauttamasta Somaliasta ei joidenkin mielestä kuvaa maata täysin totuudenmukaisella tavalla. Vakavista turvallisuushaasteista huolimatta maassa tapahtuu koko ajan positiivista kehitystä. Joulukuussa uutislähteissä kerrottiin pääkaupungissa aloittaneesta iRise Hub-yrityshautomosta, jonka ovat perustaneet diasporasta Somaliaan palanneet teknisen alan ammattilaiset. Hautomon tarkoituksena on tarjota teknisiä mahdollisuuksia, varma internetyhteys, laitteita ja tilat, missä investoijat, startup-yritykset ja uutta luovat nuoret yrittäjät voivat jakaa ideoita, verkostoitua ja tehdä yhteistyötä keskenään. Yrityshautomon perustaneen **Awil Osmanin** mukaan tiedotusvälineiden kuvaukset terroristien hyökkäyksistä Somaliassa ylittävät helposti uutiskynnyksen. Positiivinen kehitys, jota Mogadishussa tapahtuu kaiken aikaa ja jossa hän on itse mukana, jää huomiotta. Osmanin mukaan uutisvirrassa eivät pääse esiin myönteiset tarinat siitä, kuinka pääkaupungin liike-elämä kehittyy koko ajan ja ja kuinka ihmiset pitävät hauskaa pääkaupungin ravintoloissa.³⁸

Maan turvallisuusolosuhteissa tapahtuneet suotuisat muutokset ovat mahdollistaneet uusia avauksia myös urheilurintamalla: Somalian jalkapalloliitto nimittäin suunnittelee järjestävänsä tästä vuodesta lähtien maan edustusjoukkueen kotiottelut Somaliassa. Liiton mukaan kansainväliset ottelut tullaan aloittamaan kutsumalla itäafrikkalaisia maajoukkueita ystävyysotteluihin Somaliaan. Toistaiseksi viimeisin maassa järjestetty maaottelu pidettiin vuonna 1988. Sen jälkeen Somalian maajoukkue on pelannut kotiottelunsa joko Djiboutissa tai Etiopiassa. Afrikan jalkapalloliiton puheenjohtaja Ahmad Ahmad hyväksyi Somalian jalkapalloliiton suunnitelman vierailtuaan maassa huhtikuussa 2017.³⁹

³⁴ Shabelle News 2017 n)

³⁵ The Vice News 2018 a)

³⁶ ACLED 2017 - 2018 a)

³⁷ UNSC 2.5.2018, s. 3

³⁸ Qaranimo Online 2017 b)

³⁹ VoA 2017 c)

Positiivisena merkinä olosuhteiden vakiintumisesta voidaan pitää myös huhtikuun alussa Mogadishussa järjestettyä mini-maraton -kilpailua, jolla juhlistettiin kansainvälistä urheilupäivää. Juoksukilpailu oli ensimmäinen 30 vuoteen ja siihen osallistui yli 500 juoksijaa. Muutamia vuosia sitten, jolloin al-Shabaab oli vielä läsnä kaupungissa, juoksukilpailun järjestämistä ei olisi voinut kuvitellakaan. Järjestäjät olivat panostaneet tapahtuman turvallisuuteen, eikä sen aikana sattunut yhtään välikohtausta. Mutta aivan kuin heijastaen pääkaupungin herkkää ja kaksijakoista turvallisuustilannetta, missä positiivinen kehitys ja väkivalta elävät rinnatusten, neljä tuntia myöhemmin juoksukilpailun lähtöpaikan lähellä räjähti kaksi autopommia.⁴⁰

2.1. Konfliktin luonne ja osapuolet

Vakavimman turvallisuusuhan Somalian turvallisuusolosuhteille asettaa edelleen Al-Shabaab. Järjestö pyrkii aseellisen taistelun avulla kaatamaan Somalian nykyhallinnon, ajamaan sitä tukevat ulkomaiset joukot pois maasta ja asettamaan maahan islamistisen hallinnon.

Järjestöllä on kapasiteetti tehdä vakavia iskuja Somalian eri osissa. Järjestön väkivaltaisten iskujen kohteita ovat olleet Somalian hallinnossa ja politiikassa mukana olevat henkilöt, hallintoa tukevat kotimaiset ja ulkomaiset turvallisuusjoukot, niiden tukikohdat, sotilassaattueet, poliisiasemat ja tarkastuspisteet. Järjestö on tehnyt iskuja myös siviilikohteisiin kuten hotelleihin, ravintoloihin ja kauppareille, missä hallinnon edustajia tai turvallisuusjoukkojen sotilaita on ollut asiakkaina. Sen toimintatavalle ovat olleet ominaista salamurhat, itsemurhapommitukset, kauko-ohjatut tienvarsipommit ja autopommi-iskut. Varsinkin pommi-iskut julkisilla paikoilla ovat aiheuttaneet lukuisia siviiliuhreja. Siviiliväestö on joutunut myös suoraan järjestön oikeudenloukkausten kohteeksi, mikäli se on jättänyt noudattamatta järjestön asettamia määräyksiä ja ohjeita, tai kieltäytyttyään maksamasta sen vaatimia veroja.

Al-Shabaabin toiminnan painopistealue sijaitsee Somalian etelä- ja keskiosissa. Eniten välikohtauksia on sattunut Benadirin/Mogadishun ja Lower Shabelle maakunnan alueella. Välikohtausten määrällä mitattuna pääkaupungin alue on ollut Somalian epävakain ja Lower Shabellen alue toiseksi epävakain.⁴¹

Al-Shabaab kykenee iskemään niin halutessaan tarkoin vartioituilla alueilla Mogadishussa. Järjestön toiminnalle on ollut tyypillistä pääkaupungissa vastustajien salamurhat ampumalla tai autoon kiinnitetyn pommin avulla, kauko-ohjatut tienvarsipommit, autopommit, kranaattihyökkäykset, itsemurhaiskut, sekä vaativat yhdistelmäiskut, joissa yhden tai kahden itsemurhapommittajan aikaansaaman räjähdysvaikutuksen jälkeen aseistetut al-Shabaabin taistelijat ovat hyökänneet rynnäkkökivääreiden kohteeseen. Sen pääkohteita ovat olleet pääkaupungissa Somalian hallituksen edustajat, poliitikot, hallitusta tukevat kansalliset ja kansainväliset turvallisuusjoukot, kansalaisaktivistit ja toimittajat. Siviiliväestö on ollut usein sivustakärsijänä järjestön iskiessä siviilikohteissa vastustajiaan vastaan, mutta myös suorien iskujen kohteena, mikäli järjestö on katsonut henkilön toimivan

⁴⁰ Radio Dalsan 2018 cr)

⁴¹ ACLED 2017 - 2018 a)

vihollisen puolella. Useimmista pääkaupungissa tehdyistä iskuista siviiliväestöä vastaan on vastuussa kuitenkin tuntemattomat aseistautuneet joukot.⁴²

Somalian turvallisuusjoukot toteuttivat tämän raportin seurantajakson aikana pääkaupungissa useita turvallisuusoperaatioita, joiden yhteydessä pidätettiin kymmeniä al-Shabaab -yhteyksistä epäiltyjä henkilöitä. Osa pidätetyistä vapautettiin suhteellisen nopeasti pidätyksen jälkeen. Osa oli pidätettynä pidempään jouduttuaan tarkempiin kuulusteluihin.

Turvallisuusolosuhteet maan pohjoisosissa Puntmaan ja Somalimaan hallintoalueilla ovat Etelä- ja Keski-Somaliaan verrattuna vakaammat. Al-Shabaab on ollut kuitenkin aktiivinen Barin maakunnan alueella aiheuttaen yli 50 turvallisuusvälikohtausta seurantajakson aikana. Järjestö on iskenyt Puntmaan hallinnon virkailijoita ja hallintoa tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan.

Paikallisesti turvattomuutta maan eri osissa ovat lisänneet klaanien väliset konfliktit, joita ovat kärjistäneet mm. pitkään jatkunut kuivuus ja niukaksi käyneet resurssit (laidunmaat, vesi). Klaanien aseistautuneiden joukkojen keskinäiset yhteenotot sekä niiden yhteenotot turvallisuusjoukkoja ja siviiliväestöä vastaan ovat olleet joissain maakunnissa merkittävien turvallisuusvälikohtauksia aiheuttanut tekijä.

2.1.1. Valtiolliset turvallisuusjoukot

- Somalian armeija (Somali National Army, SNA). Armeija toimii vapaaehtoisuuden pohjalta ja sen kokonaisvahvuuden arvioidaan olevan n. 18 000 miestä. Somalian puolustusministeriön mukaan armeijan palkkalistoilla on 29 000 miestä. Puolen vuoden välein armeijaan valmistuu ja armeijaan liittyy 400 - 500 uutta Arabiemiraattien kouluttamaa sotilasta.⁴³ Joukoista osa on liittynyt osaksi Mogadishun vakauttamisjoukkoja (*Mogadishu Stabilisation Force*). Armeija koostuu alueellisista klaanipohjaisista asejoukoista, jotka eivät ole suoraan Mogadishussa sijaitsevan komentokeskuksen alaisuudessa. Mogadishun komennossa ovat vain pääkaupungissa toimivat joukot, sekä osa Lower Shabellen alueen joukoista. Sotilaiden kuuliaisuuteen on vaikuttanut negatiivisesti viivästynyt palkanmaksu. Armeijan klaanipohja on Hawiye/Abgaal - ja Hawiye/Habr Gedir - painotteinen ja joukkojen vahvuudesta arvellaan 60 % kuuluvan näihin klaaneihin. Myös Hawiye/Murusade-klaani on vahvasti edustettuna. Baidoan alueella valtaosa sotilaista kuuluu Rahanweyn-klaaniin.⁴⁴

Somalialle on tarkoitus luoda kaikkiaan 22 000 sotilaan vahvuinen armeija, joista 4 000 olisi erikoisjoukkojen sotilasta. Sen lisäksi turvallisuusjoukkoja täydentää 32 000 vahvuiset poliisivoimat, jotka jakautuvat osavaltioiden ja liittovaltion kesken.⁴⁵

⁴² ACLED 2017 - 2018 a)

⁴³ Arabiemiraattien hallitus ilmoitti huhtikuun puolivälissä vetäytyvänsä Somalian armeijan koulutusohjelmasta. Syynä ovat Somalian ja Arabiemiraattien heikentyneet suhteet. Sen taustalla on Qatarin ja Saudi-Arabian keskinäiset jännitteet, jonka suhteen Somalia on pysynyt puolueettomana. Arabiemiraatit ovat olleet mukana kouluttamassa Somalialaisia joukkoja vuodesta 2014 lähtien. Reuters 2018 a)

⁴⁴ BFA & SEM August 2017, s. 13 - s. 15

⁴⁵ Goobjoog News 2018 ai)

Somalian armeija on tällä hetkellä klaanipohjaisuudesta johtuen hyvin hajanainen. Niiden on käytännössä hyvin vaikea toimia oman klaanialueensa ulkopuolella.⁴⁶ Joukkojen kesken on syntynyt toistuvasti yhteenottoja, joissa on menehtynyt myös siviileitä. Joulukuussa 2017 joukko hallitusta tukevia sotilaita sai Mogadishussa käskyn häätää evakkoja pois hallituksen mailta. Yrityksen esti kuitenkin toinen joukko hallituksen sotilaita, jotka tukivat klaanisiteiden perusteella häätöä vastustaneita evakkoja. Muutama päivä myöhemmin hallitusta tukevien joukkojen välillä syntyi toinen aseelliseen yhteenottoon johtanut välikohtaus, jonka aiheutti toisen ryhmän haluttomuus luovuttaa aseitaan pääkaupungin turvallisuuden parantamiseksi perustetulle erikoisjoukolle.⁴⁷

Epäyhtenäisyyttä armeijan sisällä on voimistanut useiden eri valtioiden osallistuminen somalijoukkojen kouluttamiseen. Kullakin kouluttajavaltiolla on oma toimintakulttuurinsa ja menettelytapansa, mikä ei helpota joukkojen yhteistoimintaa. Koulutusta ovat vuosien varrella antaneet ainakin Turkki, Arabiemiraatit, Iso-Britannia, EU, Etiopia, Djibouti, Kenia, Uganda ja Yhdysvallat. Yhdysvallat on ollut vastuussa Somalian 500-miehen vahvuisen erikoisjoukko *Danaabin* kouluttamisesta.⁴⁸

On perusteltua olettaa, että joillain sotilaskoulutusta antaneilla valtioilla on omia pyrkimyksiä vaikuttaa Somaliassa kouluttamiensa joukko-osastojen avulla. Joulukuun lopussa oletettavasti Arabiemiraattien kouluttamat univormuun pukeutuneet aseistautuneet naamioituneet miehet tunkeutuivat tunnetun parlamenttiedustajan **Abdi Hassan Awale Qaybdiidin** kotiin ja pahoinpitelivät rakennusta vartioineen turvamiehen. Aiemmin joulukuussa toiseen ryhmään kuuluneet turvallisuusjoukot iskivät hyvistä suhteistaan Arabiemiraatteihin tunnetun oppositiopoliitikon **Abdirahman Abdishkurin** kotiin ja surmasivat viisi ihmistä. Abdishakuria on syytetty yrityksistä kaataa Somalian hallitus.⁴⁹ Välikohtaukset ilmentävät turvallisuusjoukkojen epäyhtenäisyyttä ja miten eri toimijat paitsi maan sisällä, myös rajojen ulkopuolella käyttävät joukkoja omiin tarkoituksiinsa.

- Somalian poliisi (Somali Police Force, SPF). Poliisin toimintakykyä rajoittavat mm. klaanisidonnaisuus, resurssien, infrastruktuurin ja ohjeistuksen puute sekä korruptoituneisuus. Ongelmia on aiheuttanut myös se, että poliisit ovat usein kouluttamattomia - noin puolella (3500 - 4000) poliiseista ei ole mitään muodollista koulutusta - eikä poliisilla ole käytännön tasolla toimivaa johtoa. Poliisien palkat jäävät usein maksamatta ja palkka on lähtökohtaisesti hyvin alhainen. Poliisivoimista noin 20 % arvellaan olevan eläkeiän ylittäneitä tai työkyvyttömiä, mikä vaikuttaa alentavasti poliisin toimintatehokkuuteen. "Eläkepoliisit" kuitenkin jatkavat poliisissa, koska heillä ei ole mitään vaihtoehtoja mahdollisuutta elannon hankkimiseksi.⁵⁰

Epäkohdat ovat heijastuneet käytännön työhön ja poliisia on syytetty usein ihmisoikeusloukkauksista. Poliisin toiminta on kuitenkin kehittynyt suotuisampaan suuntaan muutamissa isommissa kaupungeissa (Jowhar, Kismayo ja Beletweyne), missä osavaltiot ovat rekrytoineet henkilökuntaa

⁴⁶ Anzalone March 2018

⁴⁷ Radio Dalsan 2017 e); Anzalone March 2018

⁴⁸ VoA 2018 t)

⁴⁹ MEM 2017 a)

⁵⁰ Qaranimo Online 2018 a)

paikallisesta väestöstä. Poliisin tarkka kokonaisvahvuus ei ole tiedossa. Käytettävissä olevien tietojen mukaan poliisin vahvuus eri alueilla on seuraava:

- Benadirin alueella elokuussa 2015 oli poliiseja 6146, joista 734 oli naisia.
 - Southwest-osavaltion alueella samana ajankohtana poliiseja oli 322, joista 11 naisia. Heinäkuussa 2017 vahvuudeksi arvioitiin 600 - 700.
 - Jubbalandin alueella elokuussa 2015 poliiseja oli 53, joista 7 naisia. Arvioitu vahvuus heinäkuussa 2017 oli 500 - 600, joista valtaosa oli keskitetty Kismayoon.
 - Galmudugin alueella vahvuus elokuussa 2015 oli 429, joista 23 naisia. Heinäkuun 2017 arvion mukaan vahvuus oli noussut 500:een.
 - Hirshabellen alueella elokuussa 2015 poliisin vahvuus oli 114. Heinäkuussa 2017 poliisien määrä oli arvioiden mukaan noussut vähintään 550:een.⁵¹
- Somalian kansallinen tiedustelupalvelu (National Intelligence and Security Agency, NISA). NISAn vahvuuden on arvioitu elokuussa 2016 olleen n. 1500 henkeä, ja sen riveihin on rekrytoitu myös entisiä al-Shabaabin taistelijoita. Sillä on virkailijoita suuremmissa kaupungeissa koko Etelä- ja Keski-Somalian alueella aina Cadaadon korkeudelle asti. NISAn virkailijat toimivat Mogadishun keskuskomennon alaisuudessa. NISAn osana toimii 200 miehen vahvuinen erikoiskoulutettu joukko-osasto *gashaan*, joka jakautuu *Alpha*- ja *Bravo*-ryhmiin. Sen sotilaita toimii lisäksi Mogadishun vakauttamisjoukoissa. Tiedustelupalvelulla on kohtuullisesti toimintakapasiteettia, mutta sen arvioidaan kuitenkin jäävän toiseksi vertailussa al-Shabaabin *Amniyat*-tiedustelupalveluun. NISA ei nauti suurta luottamusta väestön keskuudessa. Myös organisaatiossa toimivien entisten al-Shabaab-taistelijoiden lojaliteetti aiheuttaa epävarmuutta. Al-Shabaabilla arvellaan olevan informantteja NISAn sisällä, jotka antavat järjestölle tietoja rahaa vastaan.⁵²
 - Kansainväliset AMISOM-joukot. Joukkojen vahvuus on tällä hetkellä noin 22 000 ja Somalian hallituksen ei uskota pysyvän toimintakykyisenä ilman niiden läsnäoloa. AMISOM-joukkoja on tällä hetkellä viidestä maasta⁵³:
 - Ugandasta 6040 sotilasta
 - Burundista 5163 sotilasta
 - Etiopiasta 4324 sotilasta
 - Keniasta 3944 sotilasta
 - Djiboutista 1885 sotilasta

Näiden lisäksi Somaliassa toimii useasta Afrikan maasta koostetut AMISOM-poliisijoukot.⁵⁴ AMISOM-poliiseja on⁵⁵

- Ghanasta
- Keniasta

⁵¹ BFA & SEM August 2017, s. 12 - s. 13

⁵² BFA & SEM August 2017, s. 15

⁵³ BFA & SEM August 2017, s. 16

⁵⁴ BFA & SEM August 2017, s. 16 - s. 17

⁵⁵ UNSOM & UNHRC December 2017, s. 7

- Nigeriasta
- Sierra Leonesta
- Ugandasta

- Somaliassa olevat ulkomaalaiset AMISOM-mandaatin ulkopuolella toimivat joukot. Osa ulkomaalaisista sotilaita (turkkilaiset ja arabiemiraatit) kouluttaa somalialaisia sotilaita, osa (kenialaiset, amerikkalaiset ja etiopialaiset) osallistuu kouluttamisen ohella taistelutoimintaan Somalian eri osissa. Etiopialaisia sotilaita toimii sotilasoperaatioissa Hiiraanin, Galgaduudin, Bakolin ja Gedon alueella, ja niitä on toisinaan vaikea erottaa AMISOM-mandaatilla toimivista joukoista. Mandaatin ulkopuolisten etiopialaisten määräksi arvioidaan tällä hetkellä n. 3000 miestä. Gedossa toimii lisäksi kenialaisia ja amerikkalaisia sotilaita. AMISOM-joukkojen ulkopuolella olevat kenialaiset ylläpitävät muutamia tukikohtia Somalian eteläosissa. Amerikkalaisilla on miehittämättömien lennokkien tukikohdat Kismayossa ja Bali Dooglessa Lower Shabellen maakunnassa. Jälkimmäisessä sijaitsee lisäksi somalialaisten erikoisjoukkojen koulutustukikohta. Yhdysvallat toimitti Somaliassa toukokuun 2017 puolivälissä kymmeniä sotilaita kouluttamaan AMISOM:in ja Somalian armeijan sotilaita.⁵⁶ Yhdysvaltain sotilaallinen läsnäolo on uutislähteiden perusteella kasvamassa entisestään. Sen on raportoitu keväällä 2018 kasvattavan Bali Dooglen tukikohtansa kokoa niin, että siellä olisi majoitustilat 800 sotilaille. Lisäksi vuoden 2018 aikana ollaan rakentamassa 8 uutta etuvartioasemaa Somaliassa. Tällä hetkellä amerikkalaisia arvellaan olevan maassa n. 500.⁵⁷ Yhdysvaltain ilmavoimat ovat tehneet vuoden 2017 alun jälkeen Somalian eri osissa kaikkiaan 48 ilmaiskua.⁵⁸

- Etiopialainen Liyu-poliisi. Etiopian Somali-osavaltiossa toimiva Liyu-poliisi operoi epävirallisesti myös Somalian puolella rajaa liikkuen rajan ylitse niin halutessaan. Usein ne pysyvät Somalian puolella rajaa muutamia tunteja ja vetäytyvät sitten takaisin. Sillä ei ole oletettavasti omia tukikohtia Somalian puolella. Liyu-poliisin toiminta-alue ulottuu n. 50 - 80 kilometrin levyisenä vyöhykkeenä Gedon maakunnasta aina Somalimaassa sijaitsevaan Buuhoodlen kaupunkiin. Poliisin jäsenet ovat etnisiä somaleja, mikä auttaa heitä olemaan perillä paikallisten yhteisöjen tilanteista ja ehkäisemään al-Shabaabin operaatioita. Käytännössä Liyu-poliisi on tehnyt Etiopian ja Somalian rajalle puskurivyöhykkeen al-Shabaabia vastaan. Etiopian hallinnon suhdetta Liyu-poliisiin kuvataan seuraavan ohjeistuksen mukaisesti: "Tehkää mitä haluatte, kunhan turvaatte rajan." Poliisin toimintaa ei käytännössä valvo kukaan ja sen on raportoitu syyllistyneen poikkeuksellisen vakaviin oikeudenloukkauksiin.⁵⁹

Alueelliset turvallisuusjoukot:

- Osavaltioiden alueelliset turvallisuusjoukot koostuvat pääasiassa klaanipohjaisista militioista, jotka ovat liittoutuneet osavaltioiden paikallishallinnon kanssa. Joukot on tarkoitettu integroida osaksi Somalian armeijaa ja poliisivoimia.

⁵⁶ BFA & SEM August 2017, s. 17 - s. 18

⁵⁷ The Vice News 2018 a)

⁵⁸ The Vice News 2018 a)

⁵⁹ BFA & SEM August 2017, s. 18 - s. 21

Jubbalandin osavaltion turvallisuusjoukot on jo integroitu osaksi Somalian armeijaa ja ne toimivat Jubbalandin osavaltiossa pääasiassa Lower Jubban ja Gedon maakuntien alueella.⁶⁰ AMISOM aloitti maaliskuun lopussa 5000 Jubbalandin sotilaan biometrisen rekisteröimisen, mikä tarkoittaa käytännössä henkilötietojen, valokuvan ja sormenjälkien tallentamista tietokantaan sotilaiden tunnistamisen helpottamiseksi.⁶¹

Galmudugin osavaltion turvallisuusjoukot toimivat Galgaduudin ja Mudugin alueilla.⁶² Osavaltion paikallishallinnossa ja turvallisuusjoukoissa valtaklaanina on Hawiyen alaklaani Habr Gedir-Sa'ad.

Southwest -osavaltion turvallisuusjoukkojen toiminta-alueita ovat Lower Shabellen, Bayn ja Bakoolin maakunnat, mutta käytännössä niiden toiminta on rajoittunut Bayn maakunnan alueelle.⁶³

Puntmaan ja Somalimaan hallintoalueilla on omat turvallisuusjoukkonsa, jotka toimivat kyseisillä alueilla.⁶⁴

2.1.2. Valtiota vastustavat ja muut aseelliset ryhmät

Al-Shabaab

Merkittävin Somalian hallintoa vastustava aseellinen ryhmä on ääri-islamilainen terroristijärjestö al-Shabaab, joka edelleen kykenee vakavasti uhkaamaan maan vakautta ja turvallisuutta.⁶⁵ Järjestön tavoitteena on kaataa Somalian hallinto, ajaa sitä tukevat kansainväliset joukot pois maasta ja perustaa Somaliaan islamilainen valtio. Sitä pidetään tällä hetkellä Afrikan väkivaltaisimpana aseellisena järjestönä, ja sen lasketaan surmanneen maaliskuun 2017 ja maaliskuun 2018 välisenä aikana kaikkiaan 4834 ihmistä.⁶⁶ Sen riveissä arvioidaan olevan 7000 - 9000 jäsentä ja se kykenee edelleen kontrolloimaan merkittävää osaa Somaliasta.⁶⁷

Somalian hallituksen mukaan lokakuussa 2017 Mogadishussa tapahtuneen ison pommi-iskun jälkeen al-Shabaabin riveistä oli joulukuun 2017 alkuun mennessä lähtenyt ja antautunut hallitukselle 54 taistelijaa. Järjestöä vastaan kasvaneen sotilaallisen paineen ohella halukkuutta erota järjestöstä lisäsi al-Shabaabin entisen johtajan **Mukhtar Robowin** lähtö organisaatiosta alkusyksystä 2017 ja siirtyminen hallituksen leiriin.⁶⁸ Monet lähtijöistä ovat tarttuneet hallituksen armahdus- ja uudelleen koulutusohjelmatarjoukseen. Entisten taistelijoiden sopeuttamiseksi takaisin yhteiskuntaan on perustettu koulutuskeskuksia mm. Mogadishuun, Kismayoon, Baidoan ja Beletweyneen. Somalian sisäministeriö aloitti vuoden 2017 lopulla tietoisuutta lisäävän *Be among your people* -kampanjan, johon osallistuu

⁶⁰ BFA & SEM August 2017, s. 11.

⁶¹ Goobjoog News 2018 ag)

⁶² BFA & SEM August 2017, s.11

⁶³ BFA & SEM August 2017, s.11

⁶⁴ BFA & SEM August 2017, s.11

⁶⁵ Anzalone March 2018

⁶⁶ Somaliupdate 2018 I)

⁶⁷ Anzalone March 2018; Jane's 16.4.2018

⁶⁸ Goobjoog News 2017 a); Goobjoog News 2017 g); Radio Dalsan 2017 b)

paikallisia uskonnollisia johtajia, opiskelijoita ja vanhempia, joiden lapset ovat karanneet al-Shabaabin riveistä. Hankkeeseen sisältyy radio-ohjelma, jota lähetetään 20 paikallisen radioaseman kanavilla sekä viidellä tv-kanavalla.⁶⁹

Hallinnoimillaan alueilla al-Shabaab kontrolloi kaikkia yhteiskunnan osa-alueita.⁷⁰ Järjestön kyky luoda pelkoa ja toimia ulottuu kuitenkin myös sen valvomien alueiden ulkopuolelle. Maaliskuun alkupuolella se antoi mm. määräyksen, jonka mukaan Mogadishussa Karaanin, Yaqshidin ja Heliwaan kaupunginosissa yksityisessä omistuksessa olevat jalkapallokentät tulee sulkea. Ainakin yli 20 jalkapallokentän omistajaa noudatti määräystä.⁷¹ Väestö tietää, että järjestön määräyksiä rikkoneet voivat joutua vakavien oikeudenloukkausten kohteeksi.

Al-Shabaab harjoittaa ehdotonta ja ankaraa sharia-lain tulkintaa sekä hallinnoi tuntematonta määrää sharia-tuomioistuimia. Al-Shabaab rahoittaa toimintaansa muun muassa keräämällä hallinta-alueillaan veroja (*zakat*) paikalliselta väestöltä, puuhiilikaupalla ja vaatimalla lunnaita sieppaamistaan henkilöistä.⁷² Järjestö rekrytoi uusia jäseniä islamilaisten verkostojen, moskeijoiden ja uskonnollisten koulujen kautta. Al-Shabaabin alueilla esiintyy järjestön toimesta pakkorekrytointia, lasten pakkorekrytointia ja naisten pakkoavioliittoja al-Shabaabin jäsenten kanssa.⁷³ Al-Shabaabin raportointiin tammikuun puolivälissä uhkailleen, pahoinpidelleen ja kaapanneen siviileitä erityisesti Bayn alueella, jotta asukkaat luovuttaisivat lapsiaan järjestölle ideologista kasvatusta ja sotilaskoulutusta varten. Järjestön on raportoitu syyskuusta 2017 lähtien uhkailleen klaanien vanhimpia, koraanikoulujen opettajia ja paikallisia yhteisöjä luovuttamaan satoja lapsia järjestölle. Nuorimmat lapsista ovat olleet 8-vuotiaita. Bayn maakunnassa sijaitsevan Burhakaban kaupungin lähistöllä sijainneesta kylästä järjestö kaappasi yhteensä 50 poikaa ja tyttöä. Al-Shabaab on ollut vahva kyseisellä alueella, eikä Somalian hallinto ole kyennyt suojelemaan perheitä järjestön rekrytoinneilta. Järjestön raportoidaan kiihdyttäneen lasten rekrytointia etenkin kesästä 2017 lähtien, minkä seurauksena sadat lapset ovat paenneet kodeistaan tai vanhemmat ovat lähettäneet heidät kaupunkeihin. Osa lapsista on lähtenyt karkuun kaupunkeihin ilman vanhempiaan tai muuta saattajaa. Oletus on, että siellä hallituksen joukot kykenevät paremmin tarjoamaan suojaa.⁷⁴ Järjestö ei kouluta pelkästään lapsia käyttöönsä. Al-Shabaabin äänitorvena tunnettu Radio Andalus raportoi helmikuussa, kuinka järjestön taistelijat antoivat Jlibissä asepalvelusta 40 klaanin vanhemmalle. Koulutuksessa olleiden miesten ikä oli 60 - 80 vuotta.⁷⁵

Vaikka osa taistelijoista rekrytoidaan järjestön riveihin pakolla, on järjestöllä myös aitoa kannatusta väestön keskuudessa. Korruptoitunut hallinto ja jatkuva epävakaus herättävät väestössä tyytymättömyyttä. Hallituksesta poiketen al-Shabaab kykenee tarjoamaan kontrolloimillaan alueilla lain ja

⁶⁹ Goobjoog News 2017 a)

⁷⁰ EASO 2016, s. 20

⁷¹ Radio Dalsan 2018 bx); Maan sisäministeriö puolestaan varoitti kenttien omistajia juridisista vasta-toimista, mikäli he noudattavat al-Shabaabin kehotusta. (Radio Dalsan 2018 ca)). Somalian hallituksen varapääministerin **Mahad Mohamed Guledin** mukaan turvallisuuden takaaminen on hallituksen ykkösprioriteetti ja hallitus pyrkii varmistamaan että jalkapalloa voi pelata ilman pelkoa. (Radio Dalsan 2018 by))

⁷² UNSC 2.11.2017, s. 13 - s. 14; Shabelle News 2018 cv)

⁷³ USDOS 2018

⁷⁴ Shabelle News 2018 bm); VoA 2018 h)

⁷⁵ Shabelle News 2018 cä)

järjestyksen - joskin usein hyvin raa'alla tavalla. Järjestö on kyennyt lisäksi hillitsemään klaanien välisiä ristiriitoja, toisin kun Somalian hallitus.⁷⁶

Al-Shabaab North East

Al-Shabaab North East on al-Shabaabin pohjoinen ryhmittymä, joka toimii Puntmaassa. Ryhmittymä pitää tukikohtaa Golis-vuorten alueella, joka sijaitsee lähellä Bosasson kaupunkia. Sen vahvuudeksi arvellaan 450 - 500 taistelijaa.⁷⁷

ISIS-Somalia

ISIS-järjestön merkittävin haara Somaliassa toimii Puntmaan alueella. Se irtaantui al-Shabaabista vuonna 2015 al-Shabaabin entisen komentajan **Sheikh Abdi Qadir Muminin** johdolla ja sen riveissä toimii lähteestä riippuen muutamasta kymmenestä muutamaan sataan taistelijaa. Joidenkin lähteiden mukaan sillä olisi enimmillään ollut 200 - 300 taistelijaa,⁷⁸ Puntmaan turvallisuusjoukkojen sotilaallisen paineen seurauksena sen rivit ovat harventuneet. Järjestön riveistä vuonna 2017 paenneen taistelijan mukaan järjestön vahvuus olisi tällä hetkellä n. 70 taistelijaa.⁷⁹ Merkittävä osa taistelijoista tulee Somalian eteläosista, mutta sen riveissä on myös joitain jemeniläisiä ja ainakin yksi sudanilainen, joka on amerikkalaisten terrorismista etsintäkuulutettujen listalla. Sheikh Mumin on klanitaustaltaan Ali Saleban, ja osa ISIS-taistelijoista kuuluu samaan klaaniin. On kuitenkin vaikeaa tehdä tarkkaa eroa ISIS- ja Ali-Saleban -klanin taistelijan välillä. Muminia tukeva Ali Saleban -klanitaistelija voidaan tulkita olevan ISIS-taistelija, vaikkei hänellä olisikaan mitään ideologista yhteyttä järjestöön.⁸⁰

ISIS toimii pääosin Golis- ja Barin-vuoriston alueella Pohjois-Somaliassa, missä sillä on ainakin yksi harjoitusleiri. Joidenkin tietojen mukaan järjestöllä olisi pieniä soluja myös maan eteläosissa ja etenkin Mogadishun länsipuolella sijaitsevalla Afgoyen alueella. Niiden yhteyksistä Muminin johtamaan päähaaraan ei kuitenkaan ole täyttä varmuutta.⁸¹

Järjestö on tehnyt Golis-vuoriston tukikohdasta käsin iskuja Bosasossa.⁸² Yksittäisistä iskuista huolimatta ISIS ei ole kyennyt olemaan merkittävä uhka Puntmaalle. Kaikkiaan järjestön on raportoitu tehneen 13 iskua Somaliassa tänä vuonna toukokuun alkuun mennessä. Näiden lisäksi järjestö ilmoitti tehneensä 32 muuta iskua, mutta niiden osalta ei ole saatu sen oman ilmoituksen lisäksi muuta vahvistusta. Kaikkiaan tehdyistä 45 iskusta 14 on tehty Mogadishussa ja kolme muuta kaupungin ulkopuolella. Vuoden 2018 alkupuolella järjestö on oman ilmoituksensa mukaan tehnyt viisi salamurhaa, joista yhden Afgoyessa ja neljä Mogadishussa. Kaikissa tapauksissa uhreina olisivat olleet turvallisuusjoukkojen sotilaat. Muita iskupaikkoja ovat olleet järjestön mukaan Bosasso, Bayn maakunta ja Qandalan alue Puntmaassa.

⁷⁶ Brookings Institute 3.5.2018; HRW 2018 a)

⁷⁷ EASO 2016, s. 22; UNSC 2.11.2017, s. 10 - s. 11; Anzalone March 2018

⁷⁸ Anzalone March 2018

⁷⁹ LWJ 2018 d)

⁸⁰ BFA & SEM August 2017, s. 88 - s. 90

⁸¹ LWJ 2018 d); Anzalone March 2018

⁸² LWJ 2018 d)

Etelä- ja Keski-Somaliassa tehdyistä iskuista ovat ilmeisesti vastuussa ISIS-järjestön yksittäiset solut.⁸³

Al-Shabaab ei siedä pettureita ja se on pyrkinyt *Amniyat*-tiedustelupalvelunsa avulla jäljittämään ja eliminoimaan kaikki al-Shabaabin jäsenet, jotka pyrkivät tai ovat liittyneet ISIS-järjestöön. Vuodesta 2015 lähtien se on pidättänyt tai surmannut kymmeniä ISIS-kannattajia riveistään. ISIS-johtaja Mumin on yritetty surmata ainakin kolmasti. Hän on siirtynyt tai käytännössä paennut joukkojensa kanssa al-Shabaabin uhkaa oman Ali Saleban -klaanin alueelle, missä hän saa suojelua klaaninsa perusteella.⁸⁴

Afrikan unioni varoitti joulukuun 2017 puolivälissä, että ISIS-järjestön Irakissa ja Syyriassa kärsimien tappioiden seurauksena jopa 6000 afrikkalaista ISIS-taistelija saattaa palata takaisin kotimaihinsa.⁸⁵ Osa taistelijoista voi siirtyä myös Somaliaan, millä voi olla Somalian konfliktia pahentava vaikutus. Toistaiseksi tällaisesta ei kuitenkaan ole ollut vahvistettua näyttöä.

Ahlu Sunna Wal Jamaa

Ahlu Sunna Wal Jamaa (ASWJ) on pääasiassa Galgaduudin maakunnan alueella toimiva aseellinen ryhmä, joka tukee Somalian hallitusta al-Shabaabin vastaisessa taistelussa. Kaikki järjestön sisäiset ryhmittymät eivät kuitenkaan tue yksimielisesti hallitusta ja joidenkin on raportoitu ottaneen aseellisesti yhteen Somalian armeijan kanssa. Jotkut ASWJ:n ryhmät vastustavat Galmudugin osavaltion hallintoa.⁸⁶

ASWJ -järjestö on menettänyt voimaansa viimeisten vuosien aikana. Järjestö ei ole koskaan ollut merkittävä tekijä kansallisella tasolla, mutta alueellisesti sillä on ollut vahva rooli. Järjestön sotilaallinen läsnäolo on keskittynyt Galgaduudin alueelle, vaikka sillä on paljon kannattajia myös muissa osissa maata. Galgaduudin alueella sillä on Etiopian tukema oma hallinto ja järjestön suhteita Etiopiaan pidetään hyvinä. ASWJ:n suhteet Somalian hallitukseen ja Galmudugin paikallishallintoon olivat pitkään huonot järjestön tavoitellessa omaa osavaltiota.⁸⁷ Uusien presidenttien (Somalian liittovaltion ja Galmudugin osavaltion presidentit) myötä neuvotteluvalmiudet ASWJ:n, Somalian hallituksen sekä Galmudugin välillä paranivat. Läpimurto tapahtui joulukuun alussa, kun Galmudugin presidentti **Ahmed Dualle Geelle** ja Ahlu Sunna Wal Jama - järjestön johtaja **Sheikh Mohamed Shakir (Shaakir)** kirjoittivat IGAD-järjestön⁸⁸ välittämänä rauhansopimuksen. Sen mukaisesti ASWJ:n Shakirista tuli Galmudugin hallituksen pääministeri. Lisäksi järjestön edustaja nimitettiin osavaltion korkeimman oikeuden puheenjohtajaksi, Galmudugin pääkaupunki siirtyy Adadosta Dhusamarebiin ja ASWJ:n 600 - 800 miehen vahvuiset turvallisuusjoukot integroidaan osaksi Galmudugin turvallisuusjoukkoja.⁸⁹

⁸³ LWJ 2018 d)

⁸⁴ BFA & SEM August 2017, s. 88 - s. 90; LWJ 2018 d)

⁸⁵ Goobjoog News 2017 h)

⁸⁶ EASO 2016, s. 22 - s. 23

⁸⁷ BFA & SEM August 2017, s. 84

⁸⁸ Intergovernmental Authority on Development. Itäisessä Afrikassa toimiva valtioiden välinen yhteistyöjärjestö

⁸⁹ Shabelle News 2017 d); Garowe Online 2017 d); Goobjoog News 2017 f)

ASWJ:n joukkoja on pidetty Galmudugin paikallishallinnon joukkoja tehokkaampana al-Shabaabin vastaisessa taistelussa ja sen joukot ovat onnistuneet ajamaan al-Shabaabin pois omalta toiminta-alueeltaan. Joukkojen tehokkuuden uskotaan johtuvan siitä, että alueelta kotoisin olevan ASWJ:n sotilaat taistelevat vakaumuksesta.⁹⁰

2.2. Konfliktin vaikutukset siviiliväestöön

Somalian konfliktin aiheuttamista siviilitappioista on vaikeaa saada luotettavaa tietoa. Maassa ei ole siviilikuolemista ja loukkaantuneista raportoivaa järjestelmällistä seuranta. Uutisaineistossa välikohtauksista kertovat raportit ovat usein puutteellisia, ristiriitaisia ja alueellisesti epätasapainottuneita. Esimerkiksi al-Shabaabin kontrolloimilta alueilta on saatavilla hyvin rajallisesti tietoa,⁹¹ minkä seurauksena Somalian hallituksen alueilla tapahtuvista välikohtauksista ja niiden uhriluvuista raportoidaan merkittävästi enemmän. Al-Shabaabin hallinnassa olevien alueiden osalta uhrilukuja koskeva aineisto on mitä todennäköisimmin puutteellista, mikä vääristää tilastoja ja vaikeuttaa uhrilukujen alueellista vertailua.

Käytettävissä olevien lähteiden perusteella kaikkien aseellisten ryhmien toiminta on aiheuttanut ja aiheuttaa siviiliuhreja Somaliassa.⁹² Eniten iskuja siviiliväestöä vastaan on tehnyt al-Shabaab -järjestö. Al-Shabaabin toiminnan ja sen vastaisen taistelun ohella siviiliuhreja on syntynyt klaanien välisissä yhteenotoissa Somalian eri osissa. Siviiliuhreja ovat aiheuttaneet lisäksi tuntemattomat aseistautuneet joukot.

ACLED⁹³ (Armed Conflict Location & Event Data Project) kerää aineistoa turvallisuusvälikohtauksista ja kuolonuhreista Somaliassa. Siviiliuhrien lukumäärän kannalta ACLED:n aineistoon liittyy heikkouksia, sillä aineistossa ei ole eroteltu siviiliuhreja ja menehtyneitä taistelijoita toisistaan. Aineistossa on eritelty *violence against civilians* -tyyppiset⁹⁴ turvallisuusvälikohtaukset, joissa väkivalta on kohdistunut siviileihin.⁹⁵

ACLED:n keräämään aineistoon liittyy rajoituksia. Aineiston uhriluvut perustuvat osittain uutislähteisiin ja raportoidut uhriluvut vaihtelevat usein eri lähteissä. Tapauksissa, joissa lähteissä esiintyy toisistaan poikkeavia uhrilukuja, kuolonuhrien määräksi tilastoidaan luotettavimmaksi arvioidun lähteen ilmoittama luku tai sellaisen puuttuessa tilastoidaan alhaisin raportoitu luku. Tarkkojen lukujen puuttuessa aineistoon tilastoidaan vähimmäisarvio mahdollisesta uhriluvusta.⁹⁶ Aineisto sisältää suhteellisen kattavan otoksen Somaliassa esiintyvistä

⁹⁰ BFA & SEM August 2017, s. 85

⁹¹ DIS / DRC 2017, s. 23

⁹² HRW 2018 a); USDOS 2018; ACLED 2017 - 2018 a)

⁹³ ACLED-tutkimuslaitos kerää ja analysoi poliittiseen väkivaltaan liittyvää tietoa kehittyvissä maissa. ACLED 2018

⁹⁴ Siviileihin kohdistuva väkivalta (Violence against civilians) sekä etäältä toteutettu väkivalta, jonka osapuolena on siviilejä (Remote violence: Military versus civilians, Rebels versus civilians, Political militia versus civilians, Communal militia versus civilians, Rioters versus civilians, Protesters versus civilians, Other actor versus civilians).

⁹⁵ ACLED 2017

⁹⁶ "FATALITIES. Number or estimate of fatalities due to event. These are frequently different across reports. Recorded as number if reported. Lowest number reported if records differ or vague estimate is provided. However, if reports mention several, many, or plural 'civilians' and no other reference, this is recorded as '10'. If report mentions dozens, this is recorded as '12'. If report mentions hundreds, this is recorded as '100'. If summarized fatalities are reported, but events occurred across several days or in multiple locations simultaneously, total number is divided and recorded by day or by location." ACLED 2017

turvallisuusvälikohtauksista, mutta se ei kata kaikkia kuolonuhreja vaatineita välikohtauksia. ACLED:n aineistossa kuolonuhrien määrä arvioidaan todennäköisesti todellista alhaisemmaksi.

ACLED:n aineistossa ei ole kuolonuhrien lisäksi tilastoitu välikohtauksissa loukkaantuneita, joita voi olla saman verran tai enemmän kuin kuolonuhreja. Siten ACLED:n keräämä numeerinen aineisto ei kuvaa siviileihin kohdistuvaa väkivaltaa tai sen voimakkuutta koko laajuudessaan. ACLED:n aineiston sisältämiin uhrilukuihin on syytä suhtautua suuntaa antavina arvioina siviiliuhrien määrästä.

ACLED:n aineiston perusteella 1.12.2017 - 15.5.2018 välisenä aikana Somaliassa sattui kaikkiaan 275 välikohtautusta, jotka kohdistuivat siviiliväestöön. Näissä menehtyi 319 siviiliä. Edellisellä seurantajaksolla⁹⁷ siviileihin kohdistettujen iskujen lukumäärä oli 340 kappaletta ja niissä menehtyi kaikkiaan 977 siviiliä. Tuolloin siviiliuhrien lukumäärää nosti Mogadishussa lokakuussa 2017 sattunut autopommi-isku, jossa sai surmansa yli 500 ihmistä.

Eniten turvallisuusvälikohtauksia ja iskuja siviilikohteita vastaan esiintyi seurantajakson aikana pääkaupunkialueella. Myös siviiliuhrien määrä oli pääkaupungissa kaikista suurin. Mogadishun alueella sai surmansa kaikkiaan 134 siviiliä. Uhimäärä pieneni merkittävästi edellisellä seurantajaksolla raportoituun verrattuna, jolloin uhimäärä kohosi lokakuisen pommi-iskun seurauksena 683:een.⁹⁸

Useimmiten pääkaupungissa siviilejä vastaan tehdyn iskun takana olivat ACLED-tilastojen mukaan tuntemattomat aseistautuneet joukot. ACLED-tietokannasta ei selviä, mitä toimijoita tämä mahdollisesti tarkoittaa. Käytävissä olevasta uutisaineistosta ilmenee usein, että esimerkiksi käsikranaatti-iskun tai ampumalla toteutetun salamurhan tekijää ei saatu kiinni, eikä mikään ryhmä ottanut vastuuta väkivallanteosta. Tällöin iskun tekijäksi on ymmärrettävästi rekisteröity tuntematon. Iskun tekotapa ja sen kohde, esimerkiksi politiikkaan osallistunut klaanin vanhin tai Somalian hallinnon työntekijä, antavat kuitenkin usein perusteita olettaa, että iskun takana on todennäköisesti ollut al-Shabaab. Tämä usein myös mainitaan uutisaineistossa.⁹⁹ Poissuljettua ei kuitenkaan ole se, ettei iskujen takana voisi olla rikollinen toiminta, ja esimerkiksi poliittisen tai liike-elämän kilpailijan eliminointi.

ACLED-tilastojen perusteella toiseksi eniten iskuja siviiliväestöä vastaan pääkaupungissa teki al-Shabaab.¹⁰⁰

Mogadishun jälkeen turvallisuusvälikohtausten lukumäärän perusteella Somalian toiseksi epävakain alue oli Lower Shabellen maakunta, missä sattui kaikkiaan 233 välikohtautusta. Turvallisuusvälikohtaukset olivat vaikutuksiltaan vakavampia, sillä vaikka niitä oli lukumääräisesti vähemmän kuin pääkaupungissa, menehtyi niissä enemmän ihmisiä (449). Kuolonuhreista valtaosa oli konfliktiin osallistuneita aseistautuneita taistelijoita. Siviileitä Lower Shabellen maakunnan alueella menehtyi puolet vähemmän kuin pääkaupungissa (65). Kaikkiaan siviiliväestöön kohdistui 40 turvallisuusvälikohtautusta, joissa tekijänä oli useimmiten al-Shabaab.¹⁰¹

⁹⁷ Seurantajakso 1.6.2017 - 30.11.2017. Tuolloin tarkastelukohteena oli Etelä- ja Keski-Somalia Mudugin maakunnasta etelään. Barin, Nugaalin ja Somalimaan hallintoalueella esiintyneet välikohtaukset ja niissä menehtyneet eivät sisälly aiempiin lukuihin. Somalian turvallisuustilanne marraskuussa 2017

⁹⁸ ACLED 2017 - 2018 a)

⁹⁹ Esimerkiksi Shabelle News 2018 dx); Shabelle News 2018 fb); Shabelle News 2017 ä); Radio Dalsan 2017 o)

¹⁰⁰ ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁰¹ ACLED 2017 - 2018 a)

Turvallisuusvälikohtausten ja niissä menehtyneiden lukumäärällä mitattuna Somalian etelä- ja keskiosat olivat yleisesti ottaen epävakaampia verrattuna Somalian pohjoisempiin maakuntiin. Somalimaassa välikohtauksia oli vähän (kaikkiaan 39 välikohtausta kolmen maakunnan alueella ja niissä kolme kuollutta). Valtaosa välikohtauksista oli mellakoinniksi eskaloituneita mielenosoituksia. Siviiliväestö oli kahdesti iskun kohteena ja surmansa sai seurantajakson aikana yksi siviili.¹⁰²

Mogadishun ja Lower Shabellen ohella merkittävä määrä väkivaltaisia turvallisuusvälikohtauksia esiintyi Hiiraanin maakunnassa (102 välikohtausta, 293 kuollutta), Lower Jubban maakunnassa (100 välikohtausta, 267 kuollutta), Bayn maakunnassa (75 välikohtausta, 133 kuollutta) ja Gedon maakunnassa (51 välikohtausta, 89 kuollutta). Näillä alueilla al-Shabaab oli aktiivinen ja valtaosa uhreista aiheutui sen ja Somalian hallintoa tukevien turvallisuusjoukkojen välisistä yhteenotoista. Uhreista pääosa oli osapuolten taistelijoita. Vähemmän turvallisuusvälikohtauksia ja iskuja siviilejä vastaan esiintyi al-Shabaabin hallinnassa olevassa Middle Jubban maakunnassa. Myös Bakoolin maakunnassa välikohtausten määrä pysyi alhaisena.¹⁰³

Puntmaan osavaltioon lukeutuvassa Barin maakunnassa oli muihin pohjoisen maakuntiin verrattuna selvästi enemmän turvallisuusvälikohtauksia (115 välikohtausta, 156 kuollutta). Myös tällä alueella epävakauden pääasiallinen aiheuttaja oli etelästä pohjoisemmaksi taistelijoitaan siirtänyt al-Shabaab. Siviileitä vastaan Barin maakunnassa hyökättiin kaikkiaan 29 kertaa, ja niissä menehtyi 13 siviiliä. Useimmissa tapauksissa iskujen tekijänä olivat tuntemattomat aseistautuneet joukot.¹⁰⁴

Sanaagin maakunnan alueella esiintyi seurantajakson aikana vakavia klaanien välisiä taisteluita. Turvallisuusvälikohtausten lukumäärä (27) on keskimääräistä alhaisempi, mutta niissä esiintynyt väkivalta oli tavanomaista vakavampaa. Välikohtausten yhteydessä sai surmansa 99 osapuolten taistelijaa. Maakunnan alueella on sattunut kaksi hyökkäystä siviilejä vastaan ja niissä menehtyi yksi siviili.¹⁰⁵

Seurantajakson aikana esiintyneistä epävakautta lisäävistä turvallisuusvälikohtauksista valtaosa aiheutui aseistautuneiden joukkojen keskinäisistä yhteenotoista. Siviileihin kohdistuneen väkivallan osuus kaikista turvallisuusvälikohtauksista oli seurantajakson aikana 22 %. Kaikista turvallisuusvälikohtauksissa menehtyneistä siviiliuhrien osuus oli 14 %.¹⁰⁶ Edellisen seurantajakson aikana siviileihin kohdistuneen väkivallan osuus oli 28 % ja siviiliuhrien osuus 34 %.¹⁰⁷

¹⁰² ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁰³ ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁰⁴ ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁰⁵ ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁰⁶ ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁰⁷ Somalian turvallisuustilanne marraskuussa 2017

Maakunta	Välikohtauksia	Välikohtauksissa menehtyneiden määrä	Iskuja siviileitä vastaan	Siviiliuhrien ¹⁰⁸ määrä	Iskuissa siviilejä vastaan tekijänä useimmiten
Lower Jubba	100	267	6	3	al-Shabaab
Gedo	51	89	6	1	al-Shabaab
Bay	75	133	16	30	al-Shabaab
Bakool	18	28	2	3	al-Shabaab
Middle Jubba	16	29	4	4	al-Shabaab
Lower Shabelle	233	449	40	65	al-Shabaab
Benadir - Mogadishu	315	400	103	134	Tuntemattomat aseistautuneet joukot
Middle Shabelle	69	83	8	5	Somalian turvallisuusjoukot (poliisi ja armeija)
Hiiraan	102	293	21	26	al-Shabaab
Galgaduud	23	69	7	12	al-Shabaab, klaanimilitiat, tuntemattomat aseistautuneet joukot
Mudug	34	37	16	14	Klaanimilitiat, tuntemattomat aseistautuneet joukot
Nugaal	18	27	5	3	Klaanimilitiat
Bari	115	156	29	13	Tuntemattomat aseistautuneet joukot
Sool	26	68	8	4	Tuntemattomat aseistautuneet joukot
Sanaag	27	99	2	1	Klaanimilitiat
Somalimaa ¹⁰⁹	39	3	2	1	Tuntemattomat aseistautuneet joukot
Yhteensä	1261	2230	275	319	

Taulukosta ilmenee maakunnittain jaoteltuna erilaisten turvallisuusvälikohtausten kokonaismäärä, niissä menehtyneiden lukumäärä, siviileihin kohdistuneiden iskujen ja niissä menehtyneiden siviilien lukumäärä, sekä siviileihin kohdistuneen väkivallan yleisin tekijä 1.1.2017 -15.5.2018 välisenä aikana. Lähde ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁰⁸ Lukumäärä sisältää kuolonuhrit, joihin liittyvä tapahtuma on tilastoitu tapahtumatyyppillä "Violence against civilians" tai jotka on tilastoitu tapahtumatyyppillä "Remote violence" ja interaktiokoodilla 17 (Military versus civilians), 27 (Rebels versus civilians), 37 (Political militia versus civilians), 47 (Communal militia versus civilians), 57 (Rioters versus civilians), 67 (Protesters versus civilians) tai 78 (Other actor versus civilians). "Remote violence" -tapahtumissa konfliktiin on osallistuttu käyttämällä sellaista välinettä, joka ei vaadi tekijän fyysistä läsnäoloa. Tällaisia tapahtumia ovat esimerkiksi pommitukset.

¹⁰⁹ Todgheerin, Awdalin ja Woqooyi Galbeedin maakunnat yhteensä

3. Turvallisuustilanne alueittain

3.1. Lower Jubba

Maakunnan väkiluku:

YK:n väestörahassto UNFPA:n lokakuussa 2014 julkaiseman arvion mukaan Lower Jubban maakunnan väkiluku oli 489 307 asukasta. Heistä asui kaupungeissa 172 861 ihmistä ja maaseudulla 161 512 ihmistä. Paimentolaisia väestöstä oli 124 334.¹¹⁰

Konfliktin osapuolet:

- Al-Shabaab
- Jubbalandin turvallisuusjoukot / Somalian turvallisuusjoukot
- Yhdysvaltain ilmavoimat ja erikoisjoukot
- Kansainväliset AMISOM-joukot (kenialaiset ja etiopialaiset joukot)
- Aseistautuneet klaanijoukot

Konfliktin luonne:

Al-Shabaab teki viimeisen puolen vuoden aikana useita operaatioita Somalian armeijaa, Jubbalandin turvallisuusjoukkoja ja AMISOM - joukkoja, sekä niiden sotilassaattueita ja tukikohtia vastaan. Iskut kohdentuivat pääosin sotilaskohteita vastaan. Al-Shabaabia vastustavat joukot olivat aiempaan verrattuna aktiivisempia ja toteuttivat useita al-Shabaabin vastaisia operaatioita. Somalian hallintoa tukevat joukot tekivät useita al-Shabaabin vastaisia ilmaiskuja. Väkivallan seurauksena menehtyneistä valtaosa on ollut konfliktin osapuolten aseistautuneita taistelijoita.

ACLED -tietokannan mukaan Lower Jubban alueella sattui joulukuun 2017 ja toukokuun puolivälin 2018 välisenä aikana 100 erilaista turvallisuusvälikohtausta. Niistä 72 oli Somalian hallitusta tukevien joukkojen ja al-Shabaabin välillä, 4 hallitusta tukevien turvallisuusjoukkojen eri osastojen välillä, 1 klaanien aseistettujen joukkojen välillä, 2 hallitusta tukevien turvallisuusjoukkojen ja tuntemattomien aseistautuneiden joukkojen tai klaanien asejoukkojen välillä.¹¹¹

Siviileihin kohdistui kaikkiaan 6 välikohtausta, joista 5 tapauksessa tekijänä oli al-Shabaab ja yhdessä Somalian turvallisuusjoukot.¹¹²

Välikohtauksissa sai surmansa kaikkiaan 267 ihmistä, joista 3 oli siviileitä. Kaikissa tapauksissa siviiliuhreista oli vastuussa al-Shabaab.¹¹³

Lower Jubban alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

¹¹⁰ UNFPA October 2014 s. 31.

¹¹¹ ACLED 2017 - 2018 a)

¹¹² ACLED 2017 - 2018 a)

¹¹³ ACLED 2017 - 2018 a)

Islamistit iskivät toistuvasti seurantajakson aikana Somalian hallintoa tukevien joukkojen tukikohtia vastaan Lower Jubban alueella:

- Joulukuun alussa al-Shabaab hyökkäsi Jubbalandin turvallisuusjoukkojen tukikohtaa vastaan Dhobleyn rajakaupungissa. Useita tunteja kestäneen taistelun aiheuttamista tappioista ei ole tietoa, mutta uutislähteiden mukaan Jubbalandin joukot onnistuivat torjumaan hyökkäyksen.¹¹⁴
- Tammikuun puolivälissä al-Shabaab onnistui ottamaan Kenian rajan läheisyydessä sijaitsevan Diifin kaupungin haltuunsa kiivaiksi kuvattujen taisteluiden jälkeen ja ajamaan Jubbalandin turvallisuusjoukot pois alueelta. Tietoja taisteluissa kaatuneiden määrästä ei ole.¹¹⁵
- Huhtikuun puolivälissä islamistit iskivät Somalian armeijan tukikohtia vastaan Qoqanin alueella Afmadowin kaupungin lähellä. Al-Shabaab ilmoitti saaneensa tukikohtia haltuunsa ja surmanneensa samassa yhteydessä useita sotilaita. Somalian hallinnon edustaja kiisti tappiot, ja ilmoitti sen sijaan hyökkäyksen tulleen torjutuksi ja useiden islamistien saaneen surmansa.¹¹⁶
- Huhtikuun loppupuolella al-Shabaab hyökkäsi Jubbalandin sotilaiden ylläpitämää tarkastuspistettä vastaan Bula-Gadudin lähistöllä. Välikohtaus ei ilmeisesti aiheuttanut henkilövahinkoja.¹¹⁷

Al-Shabaabille on ollut ominaista tienvarsipommi-iskut Somalian hallitusta tukevien joukkojen sotilassaattueita vastaan. Usein piilossa olleet sissit ovat hyökänneet räjähdysten jälkeen ja alkaneet tulittaa kohteena olleita sotilasajoneuvoja ja niissä mukana olleita sotilaita. Maakunnan alueella järjestö teki muutamia tämän tyyppisiä iskuja:

- Tammikuun puolivälissä kenialaisten sotilassaattue joutui kahden tienvarsipommin kohteeksi. Räjähdyksiä seurasi kiivas tulitaistelu. Yhteenotossa kaatui useita kenialaisia sotilaita. Saattueessa oli mukana oletettavasti myös amerikkalaisia sotilaita, mutta niiden mahdollisista tappioista ei ole tietoja.¹¹⁸
- Kenialaiset joukot menettivät 9 sotilasta toukokuun alussa Dhobleysissa, kun voimakas tienvarsipommi räjähti sotilasajoneuvon kohdalla.¹¹⁹

Somalian hallintoa tukevat joukot tekivät useita operaatioita al-Shabaabia vastaan Lower Jubban alueella:

- Tammikuun puolivälin jälkeen joukot hyökkäsivät al-Shabaabin hallussa olleeseen Bar-Sangunin kylään ja ajoivat islamistitaistelijat pois sieltä. Yhteenotossa sai uutislähteiden mukaan surmansa ainakin seitsemän al-Shabaabin taistelijaa.¹²⁰
- Tammikuun puolivälin jälkeen Somalian armeijan sotilaat iskivät amerikkalaisten erikoisjoukkojen tukemana Jamaamen alueella al-Shabaabin tukikohtaan surmaten 38 al-Shabaabin taistelijaa. Hallitusta tukevat joukot hyökkäsivät al-Shabaabin kohteita vastaan myös Berhanin ja Kanjaron alueilla.¹²¹

¹¹⁴ Shabelle News 2017 h)

¹¹⁵ Radio Dalsan 2018 aa)

¹¹⁶ Shabelle News 2018 gj); Mareeg.com 2018 o)

¹¹⁷ Shabelle News 2018 gm)

¹¹⁸ Garowe Online 2018 ac); Radio Dalsan 2018 ah)

¹¹⁹ Mareeg.com 2018 z); VoA 2018 r); Radio Risaala 2018 h); Shabelle News 2018 gä)

¹²⁰ Shabelle News 2018 bu)

¹²¹ Allgalgaduud Media 2018 ö)

- Tammikuun lopulla Jubbalandin joukot iskivät Wirkoyn alueella al-Shabaabia vastaan.¹²² Samalla alueella puolivälissä aloitetun al-Shabaabin vastaisen operaation aikana käydyissä taisteluissa sai surmansa ainakin viisi ihmistä ja 10 muuta haavoittui.¹²³
- Huhtikuun lopussa amerikkalaiset erikoisjoukot hyökkäsivät Bar-Sangunin alueella al-Shabaabin tukikohtia vastaan. Viranomaisten mukaan taisteluissa olisi saanut surmansa kaksi ja haavoittunut useita islamistitaistelijoita.¹²⁴

Käytettävissä olevien tietojen mukaan Yhdysvaltain ilmavoimat on tehnyt Lower Jubban alueella viimeisen puolen vuoden aikana kymmenkunta ilmaiskua. Utislähteiden mukaan yhdessäkään iskussa ei ole aiheutunut siviiliuhreja:

- Joulukuun puolivälissä miehittämätön lennokki iski n. 40 kilometrin päässä Kismayosta islamistien sotilasajoneuvoa vastaan. Iskussa sai surmansa 8 al-Shabaabin taistelijaa.¹²⁵
- Joulukuun puolivälissä amerikkalaisten lennokki ampui useita ohjuksia Berhanissa sijaitsevaan al-Shabaabin tukikohtaan. Iskussa sai surmansa oletettavasti 8 al-Shabaabin jäsentä. Käytettävissä olevien lähteiden mukaan isku ei olisi aiheuttanut siviilivahinkoja.¹²⁶
- Joulukuun loppupuolella amerikkalaisten tekemässä lennokki-iskussa n. 50 kilometriä Kismayosta luoteeseen surmattiin 13 al-Shabaab-taistelijaa.¹²⁷
- Tammikuun puolivälissä amerikkalaisten ilmaiskussa 50 kilometriä Kismayosta luoteeseen surmattiin neljä islamistia.¹²⁸
- Tammikuun puolivälissä amerikkalaisten ilmaiskussa al-Shabaabin tukikohtaan Bar-Sangunissa surmattiin 11 islamistia heidän joukossaan 4 keskiportaan komentajaa.¹²⁹
- Tammikuun puolivälin jälkeen ilmaiskussa n. 50 kilometriä Kismayosta luoteeseen surmattiin neljä al-Shabaab-taistelijaa.¹³⁰
- Ilmaiskussa Jilibiin surmattiin huhtikuun alkupuolella kolme al-Shabaabin taistelijaa.¹³¹
- Huhtikuun puolivälin alla Jana Cabdalleen tehdyssä ilmaiskussa tuhottiin yksi räjähtein lastattu ajoneuvo.¹³²

3.2. Gedo

Maakunnan väkiluku:

YK:n väestöraho UNFPA:n lokakuussa 2014 julkaiseman arvion mukaan Gedon maakunnan väkiluku oli 508 405 asukasta. Heistä asui kaupungeissa 109 142 ihmistä ja maaseudulla 177 742. Paimentolaisia väestöstä oli 144 793.¹³³

¹²² Goobjoog News 2018 t)

¹²³ Shabelle News 2018 eq); Radio Risaala 2018 d)

¹²⁴ Mareeg.com 2018 t)

¹²⁵ Garowe Online 2017 h)

¹²⁶ Shabelle News 2017 u); Garowe Online 2017 g); Shabelle News 2017 v)

¹²⁷ Allgalgaduud Media 2017 l); Garowe Online 2017 l)

¹²⁸ VoA 2018 f)

¹²⁹ Shabelle News 2018 bt); Allgalgaduud Media 2018 å)

¹³⁰ Shabelle News bw)

¹³¹ Shabelle News 2018 ft); Garowe Online 2018 ay)

¹³² LWJ 2018 c)

¹³³ UNFPA October 2014 s. 31.

Konfliktin osapuolet:

- Al-Shabaab
- Kansainväliset AMISOM-joukot (etiopialaiset ja kenialaiset joukot)
- Jubbalandin turvallisuusjoukot / Somalian turvallisuusjoukot
- Yhdysvaltain ilmavoimat
- Kenian ilmavoimat

Konfliktin luonne:

Käytettävissä olevien lähteiden perusteella al-Shabaabin toiminta Gedon maakunnan alueella oli keskimääräistä vähäisempää verrattuna muuhun Etelä- ja Keski-Somaliaan. Järjestön toiminnalle oli luonteenomaisia kauko-ohjattujen tienvarsipommi-iskujen käyttö sotilaskohteita vastaan sekä iskut Somalian hallitusta tukevia joukkoja ja niiden tukikohtia vastaan. Somalian hallitusta tukevat joukot tekivät sotilasoperaatioita al-Shabaabin hallussa pitämille alueille ja niiden tukikohtia vastaan. Joissain tapauksissa al-Shabaabin vastainen operaatio johti tulitaisteluun osapuolten välillä, mutta toistuvasti al-Shabaab vetäytyi taktisista syistä hyökkäysten edeltä ilman taisteluita. Somalian hallitusta tukevat kansainväliset joukot tekivät ilmaiskuja al-Shabaab -kohteita vastaan. Niiden aiheuttamista tappioista saatavilla olevat tiedot ovat puutteellisia ja osin ristiriitaisia. Osan iskuista väitettiin aiheuttaneen siviiliuhreja, mutta uutislähteiden perusteella väitteitä ei ole voitu verifioida. Konfliktin yhteydessä aiheutuneista tappioista valtaosa on ollut osapuolten taistelijoita.

ACLEd-tietokannan mukaan Gedon alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 51 turvallisuusvälikohtausta. Näistä 37 tapauksessa kyse oli Somalian hallitusta tukevien joukkojen ja al-Shabaabin välisistä yhteenotoista.¹³⁴

Siviiliväestöä vastaan kohdennettuja välikohtauksia tehtiin 6 ja niistä neljässä tekijänä oli al-Shabaab, kerran tuntemattomat aseelliset joukot ja kerran Jubbalandin turvallisuusjoukot.¹³⁵

Kaikkiaan turvallisuusvälikohtausten yhteydessä sai surmansa 89 ihmistä, joista yksi oli siviili.¹³⁶

Gedon alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaab iski toistuvasti Somalian hallintoa tukevia joukkoja vastaan kauko-ohjatuilla tienvarsipommeilla:

- Helmikuussa useita kenialaisia sai surmansa el-Wakin ja Busarin kylän välisellä maantiellä kun heitä kuljettanut ajoneuvo sai osuman kauko-ohjatusta tienvarsipommista.¹³⁷

¹³⁴ ACLED 2017 - 2018 a)

¹³⁵ ACLED 2017 - 2018 a)

¹³⁶ ACLED 2017 - 2018 a)

¹³⁷ Shabelle News 2018 du); Radio Dalsan 2018 bm)

- Al-Shabaabin mukaan sen asettaman tienvarsipommin räjähdyksessä lähellä Yarkudin aluetta n. 40 kilometrin päässä Luuqista sai maaliskuun puolivälin jälkeen surmansa 10 etiopialaista sotilasta. Väitettä ei ole voitu varmistaa muista lähteistä.¹³⁸
- Huhtikuun lopussa seitsemän Jubbalandin turvallisuusjoukkojen sotilaan raportoitiin saaneen surmansa lähellä Dhobleyn rajakaupunkia al-Shabaabin toteuttamassa kauko-ohjatussa tienvarsipommi-iskussa ja sitä seuranneessa taistelussa.¹³⁹

Järjestö teki vaativampia sotilasoperaatioita Somalian hallitusta tukevia sotilasjoukkoja vastaan:

- Maaliskuun puolivälin jälkeen al-Shabaab hyökkäsi Buurdhuubon kaupungissa sijaitsevaa tukikohtaa vastaan. Hallituksen joukot onnistuivat kuitenkin torjumaan hyökkäyksen. Taisteluista aiheutui tappioita kummallekin osapuolelle, mutta niiden lukumäärästä ei ole tietoa.¹⁴⁰
- Huhtikuun puolivälin alla al-Shabaab iski AMISOM-joukkoja vastaan Fahfahdunin alueella lähellä Barderen kaupunkia. AMISOM-joukkojen onnistui torjua hyökkäys kiivaiden taisteluiden jälkeen. Taisteluissa menehtyi kummankin osapuolen taistelijoita, mutta tarkempia tietoja lukumääristä ei ollut saatavilla.¹⁴¹

Somalian hallintoa tukevat joukot toteuttivat seurantajakson aikana muutamia al-Shabaabin vastaisia operaatioita:

- Joulukuun alkupuolella joukot ottivat al-Shabaabilta haltuunsa Garbahareyn ja Barderen välillä olevat alueet. Turvallisuusjoukot etenivät ilman vastarintaa islamistien väistyessä somalijoukkojen tieltä.¹⁴²
- Tammikuun alussa Somalian armeija hyökkäsi al-Shabaabia vastaan Burdhubon kaupungin läheisyydessä sijaitsevalla Tamasen alueella surmaten yhden al-Shabaabin komentajan.¹⁴³
- Helmikuun lopussa Somalian armeija ja AMISOM-joukot toteuttivat kaksipäiväisen operaation al-Shabaabia vastaan Fahfahdunin (Faafadhun) kaupungin lähistöllä surmaten 25 islamistisissiä ja tuhoten kolme järjestön ajoneuvoa ja tukikohdan.¹⁴⁴
- Maaliskuun puolivälissä AMISOM-joukkojen tukema somaliarmeija otti haltuunsa Buurdhuubon kaupungin ilman taisteluita al-Shabaabin vetäytyttyä vapaaehtoisesti. Kaupunki oli kuitenkin miinoitettu.¹⁴⁵

Somalialassa operoivat kansainväliset joukot tekivät useita ilmaiskuja al-Shabaab -kohteita vastaan:

- Jouluaattona amerikkalaisten miehittämätön lennokki iski al-Shabaabin leiriä vastaan Ball Rahon alueella. Koordinoidusti somalialaisten joukkojen

¹³⁸ Algalgaduud Media 2018 am)

¹³⁹ Shabelle News 2018 gw)

¹⁴⁰ Radio Kulmiye 2018 k); Allgalgaduud Media 2018 an)

¹⁴¹ Shabelle News 2018 fö); Garowe Online 2018 aa); Mareeg.com 2018 I)

¹⁴² Shabelle News 2017 p); Garowe Online 2017 e)

¹⁴³ Radio Dalsan 2018 v)

¹⁴⁴ Shabelle News 2018 dz); Radio Dalsan 2018 bo); Goobjoog News 2018 z)

¹⁴⁵ Shabelle News 2018 ev)

kanssa tehdyssä operaatiossa sai amerikkalaislähteiden mukaan surmansa 13 sissiä.¹⁴⁶

- Kenialaiset hävittäjät iskivät joulukuun loppupuolella al-Shabaabin tukikohtaa vastaan Bohadissa, joka sijaitsee Busarin ja Burahachen kylien välissä. Iskussa sai surmansa neljä sissiä.¹⁴⁷

- Tammikuun puolivälin jälkeen kenialaiset hävittäjät iskivät el-Wakin kaupungin pohjoispuolelle. Paikallisten asukkaiden mukaan iskussa tuhottiin Hormuudin teleyhtiön linkkimasto. Iskusta raportoivan uutisen mukaan kenialaisia on syytetty tarkoituksellisista siviilikohteiden pommittamisista Somalian ja Kenian välisellä raja-alueella.¹⁴⁸

- Helmikuun alussa kenialaiset taisteluhelikopterit iskivät al-Shabaab-kohteita vastaan lähellä Kalabayria (Kalabar) el-Wakin kaupungin tuntumassa. Alueella sijainneita tukikohtia kohti ammuttiin useita ohjuksia. Iskun vaikutuksista ei ole tarkempia tietoja, mutta paikallisten asukkaiden mukaan niissä olisi saanut surmansa useita kyläläisiä. Joidenkin lähteiden mukaan ilmaiskut eivät aiheuttaneet kuolonuhreja.¹⁴⁹

Konfliktiin liittyvä yleinen epävakaus aiheutti yksittäisiä turvallisuusvälikohtauksia maakunnan alueella:

- Joulukuun puolivälissä kaksi lasta haavoittui Fahafhdunin kylässä Barderan piirikunnassa leikittyään löytämällään räjähteellä, joka räjähti kesken leikin.¹⁵⁰

- Tammikuun puolivälissä Somalian turvallisuusjoukkojen upseeri sai surmansa ja useita muita sotilaita haavoittui el-Wakin rajakaupungissa sen jälkeen, kun raja-alueella partioineet kenialaiset erikoisjoukkojen sotilaat ja somalialaiset sotilaat luulivat toisiansa al-Shabaabin jäseniksi ja avasivat tulen. Kenialaisten sotilaiden kerrottiin liikkuneen alueella kolmella ajoneuvolla, missä liehui al-Shabaabin liput.¹⁵¹

3.3. Bay

Maakunnan väkiluku:

YK:n väestörahassto UNFPA:n lokakuussa 2014 julkaiseman arvion mukaan Bayn maakunnan väkiluku oli 792 182 asukasta. Heistä asui kaupungeissa 93 046 ja maaseudulla 463 330. Paimentolaisia väestöstä oli 195 986.¹⁵²

Konfliktin osapuolet:

- al-Shabaab
- Southwest-osavaltion turvallisuusjoukot / Somalian turvallisuusjoukot
- kansainväliset AMISOM-joukot (etiopialaiset joukot)
- aseistautuneet klaanijoukot

¹⁴⁶ Shabelle News 2017 ag); Shabelle News 2017 ak); Allgaldaduud Media 2017 n)

¹⁴⁷ Shabelle News 2017 ag); Shabelle News 2017 ak); Allgaldaduud Media 2017 n)

¹⁴⁸ Shabelle News 2018 bx); Goobjoog News 2018 r)

¹⁴⁹ Shabelle News 2018 cr); Radio Dalsan 2018 at); Goobjoog News 2018 u)

¹⁵⁰ Goobjoog News 2017 i)

¹⁵¹ Shabelle News 2018 bh); Allgaldaduud Media 2018 x); Radio Dalsan 2018 ab)

¹⁵² UNFPA October 2014 s. 31.

Konfliktin luonne:

Konfliktille Bayn alueella oli käytettävissä olevien lähteiden perusteella tyypillistä osapuolten iskut ja operaatiot vihollistahon taistelijoita ja tukikohtia vastaan. Al-Shabaab iski toistuvasti armeijan tukikohtia vastaan ja käytti tienvarsipommeja Somalian hallitusta tukevien turvallisuusjoukkojen sotilassaattueita vastaan. Järjestö teloitti vakoilusta epäilemiään miehiä. Somalian hallitusta tukevat turvallisuusjoukot tekivät sotilasoperaatioita al-Shabaabin hallussa oleville alueille ja iski järjestön sotilastukikohtia vastaan. Valtaosa konfliktin aiheuttamista henkilövahingoista on kohdentunut osapuolten taistelijoihin.

ACLED-tietokannan mukaan Bayn alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 75 turvallisuusvälikohtausta. Näistä pääosassa (42 tapauksessa) syynä olivat Somalian hallitusta tukevien joukkojen ja al-Shabaabin väliset yhteenotot. Kahdeksassa tapauksessa välikohtauksen syinä olivat hallitusta tukevien joukkojen ja tuntemattomiksi jääneiden aseistautuneiden joukkojen yhteenotot. Muutamissa tapauksissa välikohtausten taustalla olivat turvallisuusjoukkojen keskinäiset yhteenotot sekä aseistettujen klaanijoukkojen väliset taistelut.¹⁵³

Siviileitä vastaan tehtiin yhteensä 16 iskuja, joista 10 tapauksessa tekijänä oli al-Shabaab, kolmessa tuntemattomat aseistautuneet miehet, kahdessa tapauksessa Somalian poliisi ja kerran paikallinen klaanijoukko.¹⁵⁴

Turvallisuusvälikohtausten seurauksena surmansa sai kaikkiaan 133 ihmistä. Heistä siviileitä oli 30.¹⁵⁵

Bayn alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaabin taistelijat iskivät maakunnan alueella toistuvasti Somalian hallitusta tukevien joukkojen tukikohtiin ja sen hallussa oleville alueille:

- Joulukuun lopussa sissit hyökkäsivät armeijan tukikohtaa vastaan Diinsoorissa. Hyökkäys onnistuttiin torjumaan puolituntia kestäneen taistelun jälkeen, jonka jälkeen al-Shabaab vetäytyi. Kaksi islamistisissiiä kaatui.¹⁵⁶
- Tammikuun puolivälissä järjestö otti haltuunsa kolme tukikohtaa ja kylää Daynuuneyssa, Abuureyssa ja Goofgaduudissa. Kylät sijaitsevat Baidoan lähistöllä. Haltuunotto tapahtui ilman taisteluita hallitusta tukevien turvallisuusjoukkojen vetäytyttyä alueelta ennen al-Shabaabin saapumista. Joidenkin tietojen mukaan al-Shabaabin tekemien valtausten yhteydessä sai surmansa kymmenen ihmistä. Lisäksi useita al-Shabaabin taistelijoita ja Somalian armeijan sotilaita haavoittui. Siviilitappioista ei ole viitteitä.¹⁵⁷ Joidenkin lähteiden mukaan hallitusta tukevat joukot olisivat onnistuneet torjumaan al-Shabaabin hyökkäyksen Daynuuneyssa ja ottaneet Goofgaduudin saman tien takaisin al-Shabaabilta.¹⁵⁸

¹⁵³ ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁵⁴ ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁵⁵ ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁵⁶ Garowe Online 2017 n)

¹⁵⁷ Radio Kulmiye 2018 c); Radio Dalsan 2018 af)

¹⁵⁸ Shabelle News 2018 bo); Shabelle News 2018 bp); Goobjoog News 2018 q)

Al-Shabaab hyökkäsi Somalian hallitusta tukevien joukkojen sotilassaattueita vastaan käyttäen kauko-ohjattuja tienvarsipommeja. Räjähdyksen jälkeen sissit hyökkäsivät usein piiloistaan ja alkoivat tulittaa saattuetta ja siinä mukana olleita sotilaita:

- Tammikuun loppupuolella järjestö ilmoitti hyökänneensä etiopialaista sotilassaattuetta vastaan Awdinlen kylässä Baidoan ulkopuolella aiheuttaen etiopialaisille merkittäviä tappioita. Southwest-hallinnon edustaja kuitenkin kiisti iskun.¹⁵⁹
- Tammikuun lopussa al-Shabaab ilmoitti hyökänneensä Somalian armeijan sotilassaattuetta vastaan Lug-habarin (Lug Bahare) kylässä Bur-Hakabon alueella ja surmanneensa alueen sotilaskomentajan ja hänen kolme turvamiestään. Southwest-hallinnon edustaja kiisti tiedot. Hänen mukaansa välikohtauksen aikana Somalian armeija hyökkäsi al-Shabaabin tarkastuspistettä vastaan ja surmasi seitsemän sissiä.¹⁶⁰
- Toukokuun alussa al-Shabaab hyökkäsi Somalian armeijan sotilassaattuetta vastaan Baidoan lähistöllä ja surmasi ainakin kolme sotilasta. Armeijan mukaan islamisteilta kaatui kolme taistelijaa.¹⁶¹

Al-Shabaabin raportoituihin teloitettuihin julkisesti joulukuun lopulla viisi vakoilusta epäilemäänsä miestä Idaalessa Baidoan eteläpuolella. Teloitetuista nuorin oli 16-vuotias poika.¹⁶²

Somalian hallitusta tukevat joukot toteuttivat sotilasoperaatioita al-Shabaabin kontrolloimilla alueilla ja iskivät sen tukikohtia vastaan:

- Ennen joulukuun puoliväliä Somalian armeijan sotilaat hyökkäsivät al-Shabaabin tukikohtaa vastaan Burhakabon kaupungin läheisyydessä. Armeija sai tukikohdan haltuunsa ja operaation aikana surmattiin armeijälähteiden mukaan useita sissejä.¹⁶³
- Ennen tammikuun puoliväliä Somalian armeija hyökkäsi al-Shabaabin tukikohtaa vastaan Leegon läheisyydessä. Tukikohta onnistuttiin uutislähteiden mukaan tuhoamaan. Taistelussa sai surmansa ainakin kymmenen al-Shabaabin taistelijaa.¹⁶⁴
- Somalialaisten *Danab*-erikoisjoukkojen raportoituihin jatkaneen hyökkäystä muutamia päiviä myöhemmin samalla alueella ja tuhonneen tärkeän al-Shabaabin tukikohdan. Tarkempia tietoja hyökkäyksen aiheuttamista miestappioista ei uutislähteissä mainittu.¹⁶⁵
- Tammikuun lopussa hallitusta tukevat joukot hyökkäsivät al-Shabaabia vastaan Lug-habarin alueella Burhakaban ja Baidoan välisen maantien varrella. Hallituslähteiden mukaan turvallisuusjoukot surmasivat ainakin seitsemän al-Shabaabin taistelijaa ja haavoittivat useita muita tunteja kestäneiden taistelun aikana. Omiksi tappioikseen hallituksen edustaja mainitsi neljä kaatunutta sotilasta. Al-Shabaab puolestaan ilmoitti tehneensä samassa yhteydessä iskun Somalian armeijan sotilassaattuetta vastaan,

¹⁵⁹ Shabelle News 2018 cc); Allgalgaduud Media 2018 ab)

¹⁶⁰ Garowe Online 2017 af); Radio Risaala 2018 a)

¹⁶¹ Mareeg.com 2018 x); Garowe Online 2018 bg)

¹⁶² Shabelle News 2017 aa); Garowe Online 2017 jj); VoA 2017 d); Radio Dalsan 2017 q)

¹⁶³ Allgalgaduud Media 2017 f); Somaliupdate 2017 c)

¹⁶⁴ Allgalgaduud Media 2018 w); Garowe Online 2018 ö)

¹⁶⁵ Allgalgaduud Media 2018 y)

voittaneensa taistelun ja surmanneensa Burhakaban sotilaskomentajan **Abdirahman Osman Abronen**.¹⁶⁶

- Maaliskuun lopulla etiopialaisten AMISOM-joukkojen tukema Somalian armeija hyökkäsi Goofgaduudin kaupungin ulkopuolella al-Shabaabin tukikohtaa vastaan. Taisteluiden aikana sai surmansa kaksi al-Shabaabin taistelijaa ja yksi sotilas.¹⁶⁷

3.4. Bakool

Maakunnan väkiluku:

YK:n väestöraho UNFPA:n lokakuussa 2014 julkaiseman arvion mukaan Bakoolin maakunnan väkiluku oli 367 226 asukasta. Heistä asui kaupungeissa 61 928 ihmistä ja maaseudulla 134 050 ihmistä. Paimentolaisia väestöstä oli 147 248.¹⁶⁸

Konfliktin osapuolet:

- Al-Shabaab
- Southwest-osavaltion turvallisuusjoukot / Somalian turvallisuusjoukot
- Kansainväliset AMISOM-joukot (etiopilaiset joukot)
- Aseistautuneet klaanijoukot

Konfliktin luonne:

Käytettävissä olevien lähteiden perusteella Bakoolin turvallisuusvälikohtausten lukumäärä oli keskimääräistä alhaisempi verrattuna muihin Somalian etelä- ja keskiosien maakuntiin. Al-Shabaabin toiminta oli alueella vähäisempää. Maakunnan turvallisuusvälikohtaukset aiheutuivat pääosin islamistien ja Somalian hallitusta tukevien joukkojen yhteenotoista. Siihen liittyvä väkivalta on useimmiten kohdentunut osapuolten taistelijoihin. Al-Shabaabin raportoitiin käyttäneen yhdessä hyökkäyksessä epäsuoraa kranaattitulta. Tämä tapahtui hyökkäyksessä Wajidin kaupungin lähistöllä sijaitsevaa tukikohtaa vastaan. Uutislähteiden mukaan kranaattitulitus ei kuitenkaan aiheuttanut siviilivahinkoja.¹⁶⁹

Järjestö rankaisi ankarasti sen määräksi rikkoneita siviileitä. Joulukuun puolivälissä al-Shabaab mestasi kolme klaanin vanhempaa, joita epäiltiin al-Shabaabista eronneen **Mukhtar Robowin** tukemisesta.¹⁷⁰ Maaliskuussa sen raportoitiin pidättäneen kaksi miestä ja ampuneen heidän yhdeksän aasiansa, koska miehet olivat kuljettaneet aasien avulla tarvikkeita hallituksen valvonnassa oleville alueille al-Shabaabin piirityksen lävitse.¹⁷¹

ACLED-tietokannan mukaan Bakoolin alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 18 turvallisuusvälikohtausta. Näistä 14

¹⁶⁶ Radio Kulmiye 2018 e)

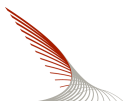
¹⁶⁷ Shabelle News 2018 ff); Mareeg.com 2018 g)

¹⁶⁸ UNFPA October 2014 s. 31.

¹⁶⁹ Shabelle News 2018 aq)

¹⁷⁰ Radio Dalsan 2017 k)

¹⁷¹ VoA 2018 k)

tapauksessa syynä olivat Somalian hallitusta tukevien joukkojen ja al-Shabaabin väliset taistelut.¹⁷²

Suoraan siviilejä vastaan kohdistui kaksi välikohtausta ja molempien tekijänä oli al-Shabaab.¹⁷³

Turvallisuusvälikohtauksissa sai surmansa kaikkiaan 28 ihmistä, joista 3 oli siviileitä.¹⁷⁴

Bakoolin alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaab teki Bakoolin alueella muutamia iskuja Somalian hallintoa tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan. Kerran järjestö hyökkäsi siitä eronneen entisen komentajansa Mukhtar Robowin joukkoja vastaan:

- Al-Shabaabin raportoitiin hyökänneen joulukuun alussa Somalian hallitusta tukevia paikallishallinnon turvallisuusjoukkoja vastaan Gubad Galolen kaupungissa lähellä Hudduria. Kiivaiksi kuvattujen taisteluiden aiheuttamista tappioista ei ole tietoja saatavilla.¹⁷⁵
- Joulukuun puolivälissä al-Shabaab otti kiivaasti yhteen järjestöstä eronneen Mokhtar Robowin klaanitaistelijoiden kanssa Abalin kylän läheisyydessä. Taisteluissa sai surmansa 12 ihmistä.¹⁷⁶ Alueella on käyty aiemminkin taisteluja Mukhtar Robowin ja al-Shabaabin välillä.¹⁷⁷
- Tammikuun alussa al-Shabaab hyökkäsi etiopialaisten AMISOM-joukkojen tukikohtaa vastaan Wajidin kaupungin lähistöllä. Järjestö ampui useita kranaatteja kohti tukikohtaa. Kranaattien räjähdyksiä seurasi käsiaseiden tulitusta osapuolten välillä. Al-Shabaabin mukaan se aiheutti tappioita etiopialaisille, mutta ei kuitenkaan tarkentanut ilmoitusta. Siviilitappioista ei uutislähteissä ole mainintaa.¹⁷⁸

Al-Shabaab on rangaissut ankarasti sen määräyksiä rikkoneita siviileitä. Järjestö mestasi joulukuun puolivälissä kolme klaanin vanhempaa Abalin kylässä Huddurin ulkokuopuolella.¹⁷⁹ Maaliskuun alussa järjestö pidätti kaksi miestä ja ampui heidän yhdeksän aasiaan, koska miehet olivat salakuljettaneet aasien avulla tarvikkeita al-Shabaabiin piirittämille alueille.¹⁸⁰

Somalian armeijan joukot hyökkäsivät huhtikuun puolivälissä Elgarasin alueella al-Shabaabin valvomille alueille. Useita tunteja kestäneiden taisteluiden jälkeen al-Shabaab onnistui torjumaan hyökkäyksen. Taisteluissa aiheutuneista miestappioista ei ole tietoja uutislähteissä.¹⁸¹

¹⁷² ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁷³ ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁷⁴ ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁷⁵ Radio Dalsan 2017 a)

¹⁷⁶ Radio Dalsan 2017 g)

¹⁷⁷ Radio Dalsan 2017 k)

¹⁷⁸ Shabelle News 2018 aq)

¹⁷⁹ Radio Dalsan 2017 k)

¹⁸⁰ VoA 2018 k)

¹⁸¹ Allgalgaduud Media 2018 au)

3.5. Middle Jubba

Maakunnan väkiluku:

YK:n väestörahassto UNFPA:n lokakuussa 2014 julkaiseman arvion mukaan Middle Jubban maakunnan väkiluku oli 362 921 asukasta. Heistä asui kaupungeissa 56 242 ihmistä ja maaseudulla 148 439 ihmistä. Paimentolaisia väestöstä oli 131 240.¹⁸²

Konfliktin osapuolet:

- Al-Shabaab
- Yhdysvaltain armeija ja sen ilmavoimat
- Somalian turvallisuusjoukot

Konfliktin luonne:

Middle Jubban maakunta on al-Shabaabin vahvinta tukialuetta ja järjestöllä on siellä vahva miehitys. Se kykenee toteuttamaan alueella ideologiansa mukaista yhteiskuntajärjestystä. Alueen turvallisuustilanteesta ja elinolosuhteista on saatavilla rajoitetusti tietoja. Amerikkalaiset miehittämättömät lennokit tekivät seurantajakson aikana useita ilmaiskuja al-Shabaab -kohteisiin. Käytävissä olevien lähteiden mukaan niissä menehtyneet olivat järjestön taistelijoita.

ACLED-tietokannan mukaan Middle Jubban alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 16 turvallisuusvälikohtausta. Näistä 7 tapauksessa kyse oli amerikkalaisten tekemistä ilmaiskusta al-Shabaab -kohteisiin. Kahdessa tapauksessa välikohtauksen syinä olivat Somalian hallitusta tukevien joukkojen iskut al-Shabaabia vastaan ja kahdessa tapauksessa kyse oli tuntemattomien aseistautuneiden joukkojen iskusta al-Shabaabia vastaan. Neljässä tapauksessa välikohtauksen aiheutti hyökkäys siviileitä vastaan. Kaikissa tapauksissa tekijänä oli al-Shabaab.¹⁸³

Välikohtauksissa sai surmansa kaikkiaan 29 ihmistä, joista siviileitä 4.¹⁸⁴

Middle Jubban alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Käytävissä olevien uutislähteiden mukaan al-Shabaabin valvonnassa oleville alueille tehtiin ilmaiskuja. Helmikuun puolivälissä Yhdysvallat ilmoitti iskeneensä Jilibin kaupungin lähelle ja surmanneensa kolme islamistitaistelijaa.¹⁸⁵ Helmikuun lopulla ilmaiskussa Jilibin kaupungin lähelle sai surmansa kaksi al-Shabaabin taistelijaa.¹⁸⁶

¹⁸² UNFPA October 2014 s. 31.

¹⁸³ ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁸⁴ ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁸⁵ Shabelle News 2018 dm); Radio Dalsan 2018 bg)

¹⁸⁶ Shabelle News 2018 då)

3.6. Lower Shabelle

Maakunnan väkiluku:

YK:n väestörahaso UNFPA:n lokakuussa 2014 julkaiseman arvion mukaan Lower Shabelle maakunnan väkiluku oli 1 202 219 asukasta. Heistä asui kaupungeissa 215 752 ihmistä ja maaseudulla 723 682 ihmistä. Paimentolaisia väestöstä oli 159 815.¹⁸⁷

Konfliktin osapuolet:

- Al-Shabaab
- Kansainväliset AMISOM-joukot
- Somalian turvallisuusjoukot
- Yhdysvaltain armeija ja ilmavoimat
- ISIS-järjestön yksittäiset solut

Konfliktin luonne:

Lower Shabellen maakunta on turvallisuusvälikohtausten lukumäärän perusteella Somalian toiseksi epävakain alue. Seurantajakson aikana valtaosassa välikohtauksista osallisina olivat al-Shabaab ja Somalian hallitusta tukevat joukot. Alueella iskettiin myös kymmeniä kertoja siviiliväestöä vastaan, minkä seurauksena maakunnan alueella menehtyi toiseksi eniten siviileitä Somalian maakunnista. Enemmän siviilejä kuoli vain Mogadishussa. Useista alueella sattuneista turvallisuusvälikohtauksista al-Shabaab ei suoraan ottanut vastuuta, mutta esimerkiksi tekotavan ja/tai noudatetun taktiikan perusteella tekijän voi olettaa kuuluneen al-Shabaabiin. Kaikissa turvallisuusvälikohtauksissa menehtyneiden lukumäärällä mitaten Lower Shabellen maakunta oli Somalian väkivaltaisim. Merkittävien turvallisuusvälikohtausten aiheuttanut toimija oli al-Shabaab.

Al-Shabaab oli Lower Shabellen alueella erittäin aktiivinen. Se teki useita iskuja Somalian hallitusta tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan hyökkäämällä niiden sotilastukikohtiin ja tarkastuspisteille, sekä iskemällä kauko-ohjattujen tienvartiopommien avulla niiden sotilassaattueita vastaan. Al-Shabaab teki useita kranaatti-iskuja ja muutamia itsemurhaiskuja Somalian hallintoa tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan. Se teki lisäksi yksittäisiä pommi-iskuja siviilikohteisiin, useita salamurhia ja toimeenpani islamin lain määräämiä ankaria rangaistuksia.

ISIS-järjestö väitti tehneensä yksittäisiä salamurhia Lower Shabellen alueella. Iskujen kohteina olivat turvallisuusjoukkojen sotilaat.

Somalian hallintoa tukevat joukot tekivät useita turvallisuus- ja sotilasoperaatioita al-Shabaabia vastaan. Taisteluihin osallistuivat myös amerikkalaiset erikoisjoukot ja Yhdysvaltain ilmavoimat, jotka tekivät useita iskuja al-Shabaab -kohteisiin.

Alueella esiintyi klaanien välisiä yhteenottoja. Oletettavasti klaaniväkivaltaan liittyen tuntemattomat aseistautuneet miehet hyökkäsivät maaliskuun lopulla siviilejä kuljettanutta pikkubussia vastaan surmaten neljä ihmistä.

¹⁸⁷ UNFPA October 2014 s. 31.

ACLED-tietokannan mukaan Lower Shabellen alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 233 turvallisuusvälikohtausta. Näistä enemmistö (171 välikohtausta) aiheutui Somalian hallitusta tukevien joukkojen ja al-Shabaabin välisistä yhteenotoista. ACLEDin mukaan maakunnan alueella oli kaksi välikohtausta Somalian hallitusta tukevien joukkojen ja ISIS - järjestön välillä. Muutamia välikohtauksia aiheutti turvallisuusjoukkojen eri ryhmien keskinäiset yhteenotot. Somalian turvallisuusjoukkojen ja tuntemattomien aseistautuneiden joukkojen välillä esiintyi muutamia selkkauksia, kuten myös eri klaanijoukkojen aseistautuneiden ryhmien välillä.¹⁸⁸

Siviiliväestöä vastaan tehtiin 40 iskua, joista 25 tapauksessa tekijänä oli al-Shabaab, kuudessa tuntematon aseistautunut joukko, neljässä aseistautunut klaanijoukko, neljässä Somalian turvallisuudesta vastaavat joukot ja yhdessä tapauksessa ISIS.¹⁸⁹

Välikohtauksissa sai surmansa kaikkiaan 449 ihmistä, joista siviileitä oli 65.¹⁹⁰

Lower Shabellen alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaab toteutti useita erilaisia sotilasoperaatioita Somalian hallitusta tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan. Se iski myös siviilikohteissa turvallisuusjoukkoja ja Somalian hallintoon kuuluvia vastaan aiheuttaen hyökkäysten ja iskujen yhteydessä siviilitappioita. Järjestö hyökkäsi toistuvasti hallitusta tukevien turvallisuusjoukkojen tukikohtia vastaan. Näissä iskuissa menehtyi useita ihmisiä. Uhreista valtaosa oli aseistautuneita taistelijoita:

- Joulukuun alussa al-Shabaab hyökkäsi Qoryooleyn lähellä sijaitsevassa Mashalayn (Mashalaay) kylässä AMISOM-tukikohtaan. Hyökkäys onnistuttiin torjumaan tunnin kestäneen taistelun jälkeen. Taisteluissa menehtyi ainakin kolme ihmistä.¹⁹¹
- Joulukuun lopulla islamistit iskivät Somalian armeijan tukikohtaa vastaan Bula Mareerin kaupungissa. Tämäkin hyökkäys onnistuttiin torjumaan. Taisteluissa aiheutui tappioita, mutta lukumäärä ei ilmene uutislähteissä.¹⁹²
- Joulukuun lopulla al-Shabaab hyökkäsi Afgoyen länsipuolella sijainnutta armeijan tarkastuspistettä vastaan. Islamistit saivat tarkastuspisteen hetkeksi haltuunsa, mutta joutuivat pian perääntymään. Al-Shabaabin mukaan he surmasivat iskun aikana useita sotilaita. Joidenkin lähteiden mukaan tunteja kestäneessä tulitaistelussa olisi saanut surmansa kaksi siviiliä, joista toinen oli nainen.¹⁹³
- Tammikuun alussa al-Shabaab hyökkäsi Qoryooleyn lähellä Danowin alueella AMISOM-joukkoja vastaan. Mahdollisista tappioista ei ole tietoja.¹⁹⁴
- Viisi ihmistä haavoittui tammikuun lopulla kranaatti-iskussa Shalanbodin kaupungissa kun tuntemattomat miehet heittivät käsikranaatin *khatia* ostaneita sotilaita vastaan ja pakenivat sen jälkeen paikalta. Tekijöiden oletetaan olleen al-Shabaabin jäseniä.¹⁹⁵

¹⁸⁸ ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁸⁹ ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁹⁰ ACLED 2017 - 2018 a)

¹⁹¹ Shabelle News 2017 f); Goobjoog News 2017 c)

¹⁹² Shabelle News 2017 ab)

¹⁹³ Shabelle News 2017 ad); Garowe Online 2017 k); Goobjoog News 2017 k); Radio Dalsan 2017 r)

¹⁹⁴ Allgalgaduud Media 2018 p)

¹⁹⁵ Allgalgaduud.com 2018 ae)

- Helmikuun alussa al-Shabaab ampui useita kranaatteja AMISOM-tukikohtaan. AMISOM-joukot vastasivat ampumalla kranaatteja al-Shabaabia vastaan. Tulitus jatkui tunnin verran. Osapuolten kerrotaan kärsineen tappioita, mutta tarkempia tietoja uhrien määrästä ei ole.¹⁹⁶
- Helmikuun alussa al-Shabaab hyökkäsi Somalian armeijan tukikohtaan Qoryooleyssa. Hyökkäys torjuttiin useita tunteja kestäneiden taisteluiden jälkeen ja molempien osapuolten kerrotaan kärsineen tappioita. Tarkempia tietoja niiden määrästä ei ole.¹⁹⁷
- Helmikuun puolivälissä Somalian armeija onnistui torjumaan al-Shabaabin hyökkäyksen Afgoyessa. Taisteluissa kaatui uutislähteiden mukaan al-Shabaabin taistelijoiden ohella siviileitä. Tarkempia tietoja kaatuneiden lukumäärästä ei ole.¹⁹⁸
- Helmikuun puolivälissä al-Shabaab hyökkäsi jälleen Qoryooleyssa armeijan tukikohtaa vastaan. Hyökkäys onnistuttiin torjumaan. Taisteluiden aikana haavoittui kaksi siviiliä. Taistelevien osapuolten tappioista ei ole tietoa.¹⁹⁹
- Helmikuun loppupuolella al-Shabaab hyökkäsi hallitusta tukevien turvallisuusjoukkojen sotilassaattuetta vastaan Bagdadin alueella lähellä Afgoyen kaupunkia. Kiivaiksi kuvattujen taisteluiden aiheuttamista tappioista ei ole tietoa.²⁰⁰
- Maaliskuun alussa al-Shabaab ampui useita kranaatteja AMISOM-tukikohtaan Lanta Buron alueella, johon AMISOM vastasi ampumalla kranaatteja al-Shabaabia vastaan. Tulituksen aiheuttamista tappioista ei ole tietoa.²⁰¹
- Maaliskuun alussa al-Shabaab hyökkäsi Afgoyessa armeijan tukikohtaa vastaan. Ensin itsemurhaiskijä räjäytti räjähtein lastatun ajoneuvon tukikohdan portilla, jota seurasi tulitaistelu osapuolten välillä. Välikohtauksessa sai paikallisten asukkaiden mukaan surmansa kymmenen ihmistä ja 15 muuta haavoittui. Haavoittuneita sairaalaan kuljettanut sotilasajoneuvo joutui tienvarsipommi-iskun kohteeksi hetkeä myöhemmin. Sen yhteydessä sai surmansa ainakin 4 sotilasta. Al-Shabaabin mukaan se surmasi koko operaation aikana 80 sotilasta.²⁰²
- Maaliskuun lopussa järjestön taistelijat hyökkäsivät Somalian armeijan tukikohtaa vastaan Lafooleessa. Hyökkäys onnistuttiin torjumaan. Molemmat osapuolet kärsivät tappioita, mutta tietoja uhrien lukumäärästä ei ole.²⁰³
- Huhtikuun alussa al-Shabaab hyökkäsi AMISOM-tukikohtaan Bulu Mareerissa. Isku alkoi itsemurhapommittajien kuljettamien kahden ajoneuvon räjähdyksellä tukikohdan ulkopuolella. Räjähdysten jälkeen aseistautunut islamistiryhmä hyökkäsi tukikohtaan ja otti sen haltuunsa. Hyökkäyksen yhteydessä surmattiin al-Shabaabin mukaan 59 ugandalaista AMISOM-sotilasta. Järjestön riveistä kaatui 14 taistelijaa. Al-Shabaab ilmoitti lisäksi, että järjestö oli iskenyt samaan aikaan kuutta muuta tukikohtaa vastaan Qoryooleyssa, Mashallayssa, Danowissa ja Maryan Gubayn kaupungeissa. AMISOM ei ole ilmoittanut kärsineensä tappioita tukikohtia vastaan tehdyissä iskuissa. Myös Somalian armeijan edustajan mukaan väitteet tappioista eivät pidä paikkaansa. Hänen mukaansa al-Shabaabin hyökkäys onnistuttiin

¹⁹⁶ Shabelle News 2018 cp)

¹⁹⁷ Radio Dalsan 2018 au); Radio Kulmiye 2018 g)

¹⁹⁸ Shabelle News 2018 cö), Radio Risaala 2018 c)

¹⁹⁹ Shabelle News 2018 dk)

²⁰⁰ Shabelle News 2018 dn)

²⁰¹ Shabelle News 2018 eg)

²⁰² Shabelle News 2018 ed); Shabelle News 2018 ef); Radio Dalsan 2018 bt); Allgaldaduud.com 2018 ah); Garowe Online 2018 ap); VoA 2018 l)

²⁰³ Shabelle News 2018 fl)

torjumaan ja taisteluiden yhteydessä surmattiin 30 al-Shabaabin taistelijaa.²⁰⁴ Ugandan presidentti **Yoweri Museveni** kertoi muutama päivä iskun jälkeen että hyökkäyksessä Bulu Mareerissa kaatui kahdeksan ugandalaista sotilasta.²⁰⁵

- Huhtikuun puolivälin alla al-Shabaabin sissit hyökkäsivät AMISOM-tukikohtia vastaan Kabtanlasin alueella. Uutislähteiden mukaan taisteluissa sai surmansa kolme ugandalaista AMISOM-sotilasta.²⁰⁶

- Huhtikuun lopulla al-Shabaab hyökkäsi AMISOM-tukikohtaa vastaan Elasha Biyahassa Arba'owin lähellä. Al-Shabaabin mukaan AMISOM-joukot kärsivät taisteluissa raskaita tappioita. Luotettavia tietoja yhteenoton seurauksista ei ollut saatavilla riippumattomista lähteistä.²⁰⁷

Al-Shabaab hyökkäsi seurantajakson aikana toistuvasti Somalian hallitusta tukevien turvallisuusjoukkojen sotilassaattueita vastaan. Niiden yhteydessä järjestö käytti aktiivisesti kauko-ohjattuja tienvarsipommeja. Iskuissa menehtyi kohteena olleiden turvallisuusjoukkojen sotilaiden ohella sattumalta paikalle osuneita siviileitä:

- Tammikuun alussa neljä sotilasta sai surmansa Mogadishun ja Afgoyen välisellä maantiellä sattuneessa tienvarsipommi-iskussa.²⁰⁸

- Tammikuun alkupuolella al-Shabaab iski Somalian armeijan sotilaita kuljettanutta autosaattuetta vastaan Siinka Dheeren alueella Afgoyen käytävässä. Järjestön mukaan iskussa sai surmansa ainakin 8 Somalian tiedustelupalvelun sotilasta. Tietoja tappioista ei kuitenkaan voitu vahvistaa puolueettomista lähteistä.²⁰⁹

- Helmikuun alussa kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti Taredishen alueella Mogadishun ja Afgoyen välisellä tiellä. Räjähdyksessä sattui siviileitä kuljettaneen bussin kohdalla, minkä seurauksena ainakin kolme siviiliä sai surmansa.²¹⁰

- Helmikuun alkupuolella ainakin kaksi Somalian armeijan sotilasta sai surmansa tienvarsipommin räjähdyksessä armeijan tarkastuspisteellä lähellä Aden Seeraarin maatilaa Afgoyen lähistöllä.²¹¹

- Helmikuun puolivälissä tienvarsipommi räjähti Wanlaweyn alueella. Al-Shabaab ilmoitti surmanneensa sen yhteydessä kahdeksan sotilasta. Armeijan edustaja kiisti iskun aiheuttaneen miestappioita.²¹²

- Southwest-osavaltion turvallisuusministeri **Abdulkadir Abdirahman Baraf** (joidenkin lähteiden mukaan **Abdirizak Abdulkadir Mohamed**), saman osavaltion parlamentaarikko **Ahmed Abdi Farah** sekä heidän kaksi turvamiestään saivat maaliskuun alkupuolella surmansa tienvarsipommin räjähdyksessä Afgoyen lähistöllä.²¹³

- Maaliskuun puolivälissä kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti sotilaita kuljettaneen sotilasajoneuvon kohdalla Mogadishun ulkopuolella. Räjähdyksessä aiheutti miestappioita, mutta tarkempia tietoja lukumäärästä ei ollut saatavilla.²¹⁴

²⁰⁴ Shabelle News 2018 fn); Garowe Online 2018 av); Shabelle News 2018 fp); Radio Dalsan 2018 cn); VoA 2018 q)

²⁰⁵ Shabelle News 2018 fr)

²⁰⁶ Mareeg.com 2018 n)

²⁰⁷ Shabelle News 2018 gp)

²⁰⁸ Radio Kulmiye 2018 a)

²⁰⁹ Shabelle News 2018 aö)

²¹⁰ Shabelle News 2018 cq)

²¹¹ Shabelle News 2018 cå); Radio Dalsan 2018 ää)

²¹² Shabelle News 2018 dl)

²¹³ Shabelle News 2018 ej); Radio Dalsan 2018 bz); Goobjoog News 2018 aa)

²¹⁴ Shabelle News 2018 es)

- Huhtikuun loppupuolella al-Shabaab iski AMISOM-sotilassaattuetta vastaan el-Waregowin alueella lähellä Barawen kaupunkia. AMISOM-joukot onnistuivat torjumaan hyökkäyksen kiivaiden taisteluiden jälkeen. Molempien osapuolten raportoitiin kärsineen tappioita.²¹⁵
- Huhtikuun lopulla islamistit hyökkäsivät AMISOM-sotilassaattuetta vastaan el-Waregowin alueella Markan kaupungin lähistöllä. Paikallisten asukkaiden mukaan AMISOM-joukot onnistuivat torjumaan hyökkäyksen kiivaiden taisteluiden jälkeen. Molempien osapuolten raportoitiin kärsineen tappioita.²¹⁶
- Al-Shabaab otti vastuun huhtikuun lopussa Barawessa tehdystä tienvarsipommi-iskusta, joka oli kohdennettu armeijan tarkastuspistettä vastaan. Räjähdyksessä sai surmansa ainakin kolme Somalian armeijan sotilasta ja useita muita haavoittui.²¹⁷
- Huhtikuun lopussa kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti AMISOM-sotilasajoneuvon kohdalla Barawessa surmaten kolme ugandalaista sotilasta.²¹⁸
- Huhtikuun lopussa kolme AMISOM-sotilasta sai surmansa Barawessa al-Shabaabin hyökkäyksessä sotilassaattuetta vastaan.²¹⁹
- Kymmenen sotilasta sai surmansa Wanlaweyn kaupungissa toukokuun alkupuolella sotilassaattuetta vastaan tehdyssä pommi-iskussa.²²⁰

Al-Shabaab hyökkäsi vastustajiaan vastaan siviilikohteissa välittämättä samalla aiheuttamistaan siviilivahingoista:

- Huhtikuun puolivälin alla al-Shabaab räjäytti Barawessa Tabuukin jalkapallostadionille asettamansa kauko-ohjatun pommin. Pommi oli asetettu stadionin VIP-katsomoon ja tavoitteena oli iskeä ilmeisesti ottelua seuraamaan saapuvia paikallishallinnon edustajia vastaan. Iskussa sai surmansa ainakin viisi ihmistä ja 15 muuta haavoittui. Joidenkin lähteiden mukaan surmansa sai kolme pelaajaa.²²¹
- Oletettavasti al-Shabaabiin kuuluvat miehet heittivät huhtikuun puolivälin jälkeen Barawessa käsikranaatin kahvilaan, missä oli parhaillaan asiakkaina sotilaita. Iskussa haavoittui neljä siviiliä.²²²
- Ainakin 15 ihmistä sai surmansa ja kymmeniä muita haavoittui toukokuun alkupuolella Wanlaweyn kaupungin *khat*-torilla tehdyssä itsemurhaiskussa. Uhrien joukossa oli yksi sotilas muiden ollessa siviileitä. Al-Shabaab otti vastuun iskusta ja ilmoitti kohdistaneensa sen paikalla olleita sotilaita vastaan. Järjestön mukaan iskussa sai surmansa neljä sotilasta ja kaksi muuta haavoittui.²²³
- Neljä siviiliä sai surmansa toukokuun puolivälissä Bulu Mareerissa, kun pommi räjähti kaupungin eläintorilla ruuhka-aikaan. Räjähdyksessä haavoittui kaksi sotilasta, joiden oletetaan olleen iskun pääkohteina. Räjähdyksessä haavoittui lisäksi neljä muuta siviiliä. Mikään ryhmä ei ottanut vastuuta iskusta, mutta on perusteltua olettaa sen olleen al-Shabaabin tekemä.²²⁴

²¹⁵ Shabelle News 2018 gq)

²¹⁶ Allgaldaduud Media 2018 aw)

²¹⁷ Shabelle News 2018 gs)

²¹⁸ Mareeg.com 2018 r)

²¹⁹ Mareeg.com 2018 s)

²²⁰ Shabelle News 2018 hc); Radio Dalsan 2018 cö)

²²¹ Garowe Online 2018 ää); Shabelle News 2018 ga); Radio Dalsan 2018 cs); Radio Kulmiye 2018 u)

²²² Mareeg.com 2018 q)

²²³ Shabelle News 2018 ha); Radio Dalsan 2018 câ); Radio Kulmiye 2018 w); LWJ 2018 e)

²²⁴ Radio Dalsan 2018 da); Mareeg.com 2018 ab); LWJ 2018 e)

Al-Shabaabia on epäilty tai se on ottanut nimiinsä useita Lower Shabellen maakunnassa tehtyjä salamurhia, joiden kohteina ovat olleet mm. kansalaisaktivisti²²⁵, klaanin vanhimmat²²⁶, turvallisuusjoukkojen sotilas²²⁷, liikemies²²⁸, siviili²²⁹, tuomari²³⁰, tiedustelupalvelun upseeri ja hänen turvamies²³¹. Järjestö on teloittanut ja toimeenpannut ankaria rangaistuksia islaminvastaisesta käyttäytymisestä. Se on amputoinut kahdelta varkaalta käden²³², mestannut raiskauksesta epäillyn²³³, teloittanut useita vakoilusta epäiltyjä²³⁴ ja kivittänyt kuoliaaksi moniavioisuudesta syytetyn 8 lapsen äidin²³⁵.

ISIS-järjestö ilmoitti tehneensä kaksi murhaa tammikuun alkupuolella Afgoyessa. Uhreina olivat sen mukaan Somalian hallinnon virkamies ja tiedustelupalvelun sotilas. Viranomaisten mukaansa murhat olivat al-Shabaabin tekemiä.²³⁶

Somalian hallintoa tukevat turvallisuusjoukot toteuttivat maakunnan alueella useita al-Shabaabin vastaisia operaatioita:

- Awdheglessa tehdyssä iskussa surmattiin 11 islamistitaistelijaa.²³⁷
- Tammikuun puolivälissä Leegon alueella tehdyssä operaatiossa iskettiin alueella sijainneita al-Shabaabin tarkastuspisteitä vastaan. Hyökkäyksessä surmattiin 10 al-Shabaabin taistelijaa.²³⁸
- Helmikuun puolivälissä Somalian hallintoa tukevat joukot hyökkäsivät al-Shabaabin valvomille alueille ja ottivat kiivaiden taisteluiden jälkeen haltuunsa Mubarakin, Darussalamin (Darisalam), Sablalen ja Awdhiiglen kaupungit. Taisteluissa sai surmansa useita islamistitaistelijoita.²³⁹
- Helmikuun puolivälissä hallitusta tukevat joukot ottivat haltuunsa Toratorowin kaupungin. Al-Shabaab vetäytyi kaupungista ilman taisteluita.²⁴⁰
- Helmikuun loppupuolella hallitusta tukevat joukot hyökkäsivät al-Shabaabin valvomille alueille Awdheglessa. Alueella käytiin useita tunteja kestänyt taistelu, josta aiheutui miestappioita kummallekin osapuolelle.²⁴¹
- Maaliskuun puolivälissä somalialaiset ja amerikkalaiset erikoisjoukot iskivät al-Shabaab -kohteisiin Kuntunwareyn alueella ja surmasivat 12 islamistitaistelijaa.²⁴²
- Toukokuun alkupuolella somalialaiset ja amerikkalaiset erikoisjoukot iskivät Baladul-Aminin ja Afgoyen välisellä alueella sijaitsevaan Maalinkan kylään al-Shabaabin harjoitusleirejä vastaan. Iskussa sai surmansa viisi ihmistä. Paikallisten asukkaiden mukaan uhrit olivat paikallisen banaaniviljelmän

²²⁵ Shabelle News 2017 j)

²²⁶ Radio Dalsan 2017 j); Garowe Online 2018 y)

²²⁷ Garowe Online 2018 y)

²²⁸ Shabelle News 2018 bk)

²²⁹ Shabelle News 2018 bk)

²³⁰ Shabelle News 2018 cg); Allgaldaduud.com 2018 ad); Radio Dalsan 2018 ar)

²³¹ Shabelle News 2018 fx)

²³² Goobjoog News 2017 i); Shabelle News 2018 cf)

²³³ Shabelle News 2017 ai)

²³⁴ Shabelle News 2018 aw); VoA 2018 g); Shabelle News 2018 dd)

²³⁵ Shabelle News 2018 gö); Radio Dalsan 2018 cz); Garowe Online 2018 bh)

²³⁶ VoA 2018 i)

²³⁷ Garowe Online 2018 w)

²³⁸ Radio Dalsan 2018 ac)

²³⁹ Shabelle News 2018 da); Mareeg.com 2018 b)

²⁴⁰ Shabelle News 2018 df)

²⁴¹ Shabelle News 2018 dp)

²⁴² Radio Dalsan 2018 cb)

maanviljelijöitä. Viranomaiset kiistivät tiedot siviiliuhreista. Heidän mukaansa kaikki surmansa saaneista olivat al-Shabaabin taistelijoita.²⁴³

Somalian hallintoa tukevat kansainväliset joukot tekivät useita ilmaiskuja al-Shabaab -kohteisiin Lower Shabellen maakunnan alueella:

- Joulukuun alkupuolella ilmeisesti Yhdysvaltain ilmavoimat iskivät Ilmeyssä al-Shabaabin ajoneuvoa vastaan. Iskussa sai surmansa viisi sissiä. Al-Shabaab väitti iskun osuneen kahvilaan, missä sen mukaan sai surmansa 7 siviiliä.²⁴⁴
- Yhdysvaltain ilmavoimat tekivät joulukuun puolivälissä ohjusiskun Mubarakin kaupungissa. Iskun kohteena oli räjähdelaistissa ollut ajoneuvo. Al-Shabaabin mukaan kyse oli siviiliajoneuvosta, jolla kuljetettiin hedelmiä. Mahdollisista uhreista ei ole tietoja.²⁴⁵
- Joulukuun lopulla miehittämätön lennokki iski al-Shabaabin ajoneuvoa vastaan Mogadishun länsipuolella. Amerikkalaislähteiden mukaan ajoneuvo oli räjähdelaistissa matkalla pääkaupunkiin. Iskussa sai surmansa neljä sissiä.²⁴⁶
- Oletettavasti amerikkalaisten tekemässä lennokki-iskussa tammikuun alussa Awdheglen kaupungin lähellä sai uutislähteiden mukaan surmansa 10 ihmistä. Tietoja keitä uhrat olivat, ei ole. Alue on ollut al-Shabaabin hallussa.²⁴⁷
- Yhdysvaltain ilmavoimat tuhosivat tammikuun alussa al-Shabaabin räjähdelaistissa olleen auton Mogadishun länsipuolella. Iskussa sai surmansa kaksi islamistisissiä.²⁴⁸
- Amerikkalaisten lennokki iski maaliskuun puolivälin jälkeen Mubarakin kylään. Kaksi al-Shabaabin taistelijaa sai surmansa.²⁴⁹

Lower Shabellen alueella esiintyi seurantajakson aikana klaanien välisiä yhteenottoja. Ilmeisesti klaanikonfliktiin liittyen neljän siviilin raportoitiin saaneen surmansa maaliskuun loppupuolella, kun aseistautuneet miehet alkoivat tulittaa siviilejä kuljettanutta bussia. Bussi oli matkalla Lantaburon (Lanta-Buro) kaupunkiin. Aseistautuneet miehet kaappasivat lisäksi viisi matkustajaa mukaansa. Surmansa saaneiden ja haavoittuneiden joukossa oli miehiä, naisia ja lapsia. Teon tekijöistä ja motiveista ei ole tietoja, mutta kyseisellä alueella on kuitenkin esiintynyt aiemmin kiistoja kahden klaanin välillä.²⁵⁰

3.7. Benadir - Mogadishu

Maakunnan väkiluku:

²⁴³ Shabelle News 2018 hb); Radio Dalsan 2018 cä); Garowe Online 2018 bi)

²⁴⁴ Shabelle News 2017 m); Horn Diplomat 2017 a); Somaliupdate.com 2017 b)

²⁴⁵ Shabelle News 2017 r)

²⁴⁶ Shabelle News 2017 aj); Allgaldaduud.com 2017 m); Garowe Online 2017 m)

²⁴⁷ Shabelle News 2018 au)

²⁴⁸ Shabelle News 2018 ax); VoA 2018 g); Radio Dalsan 2018 w)

²⁴⁹ LWJ 2018 b); Shabelle News 2018 ex); Goobjoog News 2018 ac)

²⁵⁰ Shabelle News 2018 ez); Radio Kulmiye 2018 m)

YK:n väestörahassto UNFPA:n lokakuussa 2014 julkaiseman arvion mukaan Benadir - Mogadishun väkiluku oli 1 650 227 asukasta.²⁵¹ Tuoreimpien arvioiden mukaan pääkaupungin väkiluku olisi yli 2.1 miljoonaa.²⁵²

Konfliktin osapuolet:

- Al-Shabaab
- Somalian turvallisuusjoukot
- Kansainväliset AMISOM-joukot
- Tuntemattomat aseistautuneet joukot

Konfliktin luonne:

Mogadishun alue oli joulukuun 2017 ja toukokuun puolivälin 2018 välisenä aikana esiintyneiden turvallisuusvälikohtausten määrässä mitaten Somalian epävakain alue. Alueella menehtyi Somalian muihin maakuntiin verrattuna eniten siviileitä.

Tärkein epävakautta aiheuttanut tekijä pääkaupunkialueella oli al-Shabaab, joka teki useita erityyppisiä iskuja viholliseksi katsomiaan tahoja vastaan. Sen pääkohteita pääkaupungissa olivat Somalian hallitukset edustajat, poliitikot, hallitusta tukevat kansalliset ja kansainväliset turvallisuusjoukot, kansalaisaktivistit ja toimittajat. Siviiliväestö oli usein sivustakärsijänä järjestön iskiessä siviilikohteissa vastustajiaan vastaan, mutta järjestö hyökkäsi siviileitä vastaan myös suoraan.

Al-Shabaabin toimintataktiikkana seurantajakson aikana oli vastustajien salamurhat ampumalla tai autoon kiinnitetyn pommin avulla, kauko-ohjatut tienvarsipommit, autopommit, kranaattihyökkäykset, itsemurhaiskut sekä vaativat yhdistelmäiskut, missä itsemurhaiskijan tekemää pommi-iskua seurasi aseistautuneiden sissien hyökkäys kohdetta vastaan.

Somalian turvallisuusjoukot toteuttivat pääkaupungissa useita turvallisuusoperaatioita, joiden yhteydessä pidettiin kymmeniä al-Shabaab - yhteyksistä epäiltyjä henkilöitä. Osa pidätetyistä vapautettiin suhteellisen nopeasti pidätyksen jälkeen. Osa oli pidätettynä pidempään jouduttuaan tarkempiin kuulusteluihin.

Pääkaupungissa turvallisuusvälikohtauksia aiheuttivat lisäksi turvallisuusjoukkojen keskinäiset riidat, jotka eskaloituivat taisteluiksi. Joskus yhteenotot aiheutuivat erehdyksestä yhden sotilasosaston luullessa toista al-Shabaabin taisteluosastoksi. Yhteenotot vaativat siviiliuhreja siviilien jäätyä taisteluiden jalkoihin. Univormupukuiset sotilaat ja tuntemattomat aseistautuneet miehet syyllistyivät väkivallantekoihin siviiliväestöä kohtaan.

ACLED-tietokannan mukaan Benadir - Mogadishun alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 315 turvallisuusvälikohtausta. Niistä merkittävin osuus, eli noin kolmannes (113) aiheutui Somalian hallitusta tukevien turvallisuusjoukkojen ja al-Shabaabin välisistä yhteenotoista. Lähes yhtä suuri osuus (103) turvallisuusvälikohtauksista aiheutui siviileihin kohdistuneista iskuista. Suurimmasta osasta (49) siviileihin kohdistuneista iskuista olivat vastuussa

²⁵¹ UNFPA October 2014 s. 31.

²⁵² CIA Factbook toukokuu 2018

tuntemattomat aseistautuneet joukot. Al-Shabaab oli vastuussa 33 siviileihin kohdistuneesta iskusta ja hallitusta tukevat turvallisuusjoukot 19 iskusta.²⁵³ 40 välikohtausta aiheutui Somalian hallitusta tukevien joukkojen keskinäisistä yhteenotoista, 35 turvallisuusjoukkojen ja tuntemattomien aseistautuneiden ryhmien yhteenotoista.²⁵⁴

Välikohtauksissa sai surmansa kaikkiaan 400 ihmistä, joista siviileitä oli 134.²⁵⁵

Benadir - Mogadishun alueen merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Yksi Al-Shabaabin keskeisimmistä toimintataktiikoista pääkaupungissa olivat kauko-ohjatut tienvarsipommit Somalian hallitusta tukevia turvallisuusjoukkoja ja niiden sotilasajoneuvoja vastaan. Osassa iskuista sai surmansa sattumalta paikalle osuneita siviileitä. Pommi-iskuja on tehty useita kuluneen seurantajakson aikana. Vaikka al-Shabaab ei ole ottanut niistä aina vastuuta, heitä kuitenkin pidetään pääepäiltynä lähes kaikissa tapauksissa:

- Joulukuun viimeisenä päivänä tienvarsipommi räjähti AMISOM-autosaattueen kohdalla Industrial Road - maantien varrella. Ainakin 2 ihmistä, joista toinen siviili, sai surmansa.²⁵⁶
- Tammikuun alkupuolella kauko-ohjattu pommi räjähti Somalian armeijan sotilasajoneuvon kohdalla Shirkolen risteyksen läheisyydessä. Tietoja uhreista ei ollut saatavilla. Iskun tekijänä oli oletettavasti al-Shabaab.²⁵⁷
- Tammikuun alkupuolella kauko-ohjattu pommi räjähti Talehin alueella Industrial Road - maantien varrella haavoittaen kahta ihmistä. Se oli kohdennettu tiellä liikkunutta Somalian turvallisuusjoukkojen ajoneuvoa vastaan. Iskusta epäillään al-Shabaabia.²⁵⁸
- Tammikuun puolivälissä kaksi sotilasta sai surmansa sotilasajoneuvoa vastaan tehdyssä tienvarsipommi-iskussa lähellä tupakka- ja tulitikkutehdasta.²⁵⁹ - Ainakin viisi sotilasta haavoittui tammikuun puolivälissä Hanta Dheeren allueella Industrial Road -maantien varrella sotilasajoneuvoa vastaan tehdyssä tienvarsipommi-iskussa. Iskun tekijänä oli oletettavasti al-Shabaab.²⁶⁰
- Tammikuun puolivälissä joidenkin poliisien raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen Florencen risteyksessä, kun kauko-ohjattava tienvarsipommi räjähti poliiseja kuljettaneen ajoneuvon kohdalla. Iskun tekijänä oli oletettavasti al-Shabaab.²⁶¹
- Tammikuun puolivälin jälkeen kauko-ohjatun tienvarsipommin räjähdyksessä Gaheyryn yliopiston kampuksen läheisyydessä Industrial Road -maantien varrella sai surmansa kaksi siviiliä ja useita muita haavoittui. Isku oli kohdennettu armeijan sotilasajoneuvoa vastaan. Iskun tekijänä oli oletettavasti al-Shabaab.²⁶²

²⁵³ ACLED 2017 - 2018 a)

²⁵⁴ ACLED 2017 - 2018 a)

²⁵⁵ ACLED 2017 - 2018 a)

²⁵⁶ Shabelle News 2017 ap); Garowe Online 2017 o); Radio Dalsan 2017 u)

²⁵⁷ Shabelle News 2018 bb)

²⁵⁸ Shabelle News 2018 bf)

²⁵⁹ Allgaldaduud.com 2018 v); Garowe Online 2018 z); Radio Dalsan 2018 z)

²⁶⁰ Shabelle News 2018 bj); Allgaldaduud.com 2018 z); Garowe Online 2018 aa); Radio Dalsan 2018 ad)

²⁶¹ Shabelle News 2018 bn)

²⁶² Shabelle News 2018 by); Garowe Online 2018 ad); Radio Dalsan 2018 ai)

- Tammikuun loppupuolella ainakin viisi sotilasta sai surmansa ja useita muita haavoittui kauko-ohjatun tienvarsipommin räjähtäessä Somalian armeijan autosaattueen kohdalla Taredishen alueella n. 13 kilometriä keskustasta länteen. Viranomaislähteiden mukaan iskussa olisi saanut surmansa yksi lapsi. Lisäksi useita muita siviilejä haavoittui räjähdystä seuranneessa tulituksessa.²⁶³
- Tammikuun loppupuolella yksi ihminen sai surmansa ja kolme muuta haavoittui kauko-ohjatun tienvarsipommin räjähtäessä sotilassaattueen kohdalla Digferin sairaalan läheisyydessä. Surmansa saanut oli uutislähteiden mukaan paikalle sattumalta osunut opiskelija. Haavoittuneet olivat sotilaita. Iskun tekijänä oli oletettavasti al-Shabaab.²⁶⁴
- Kolmen ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen helmikuun alussa Taredishen kylässä n. 13 kilometriä Mogadishun keskustasta luoteeseen sattuneessa kauko-ohjatun tienvarsipommin räjähdyksessä. Pommi räjähti pienbussin kohdalla, minkä seurauksena kaksi bussissa ollutta Hormuud-teleoperaattorin työntekijää sekä yksi sattumalta paikalle osunut jalankulkija saivat surmansa. Räjähdyspaikan ohitti hetkeä aiemmin sotilassaattue. Iskun tekijänä oli oletettavasti al-Shabaab.²⁶⁵
- Somalian turvallisuusjoukkojen sotilas sai surmansa maaliskuun alkupuolella Yaqshidin kaupunginosassa sattuneessa kauko-ohjatussa tienvarsipommi-iskussa. Räjähdyksessä haavoittui lisäksi neljä siviiliä. Iskun tekijänä oli oletettavasti al-Shabaab.²⁶⁶
- Maaliskuun puolivälin alla kaksi Somalian turvallisuusjoukkojen sotilasta sai surmansa ja useita muita haavoittui kauko-ohjatun tienvarsipommin räjähtäessä sotilasajoneuvon kohdalla kesken sotilaiden partioinnin Dharkenleyn ja Kahdan välisellä alueella. Iskun tekijänä oli oletettavasti al-Shabaab.²⁶⁷
- Maaliskuun puolivälin alla ainakin kuuden Somalian armeijan sotilaan raportoitiin saaneen surmansa ja viiden muun haavoittuneen kauko-ohjatun tienvarsipommin räjähtäessä somalialaisten joukkojen sotilasajoneuvon kohdalla KM 13 kohdalla. Iskun tekijänä oli oletettavasti al-Shabaab.²⁶⁸
- Maaliskuun loppupuolella sattuneissa kahdessa kauko-ohjatussa tienvarsipommi-iskussa sai surmansa ainakin kaksi ihmistä. Ensimmäisessä iskussa Odweynen alueella Dayniilen kaupunginosassa ajoneuvon kohdennettu kauko-ohjattu tienvarsipommi surmasi kaksi ihmistä. Toisessa iskussa kauko-ohjattu pommi räjähti Industrial Road -kadun varrella. Sen aiheuttamista vahingoista ei ole tietoa. Al-Shabaab otti vastuun ensimmäisestä iskusta, mutta oletettavasti se oli vastuussa myös toisesta.²⁶⁹
- Huhtikuun alussa ainakin kolme ihmistä sai surmansa ja 9 muuta haavoittui San'aan risteyksessä kauko-ohjatun tienvarsipommin räjähdyksessä. Uhrien joukossa oli myös lapsia. Iskun tekijänä oli oletettavasti al-Shabaab.²⁷⁰
- Huhtikuun puolivälissä kaksi siviiliä haavoittui Kahdan alueella sattuneessa kauko-ohjatun tienvarsipommin räjähdyksessä. Pommi räjähti siviilikuorma-

²⁶³ Shabelle News 2018 bä); Garowe Online 2018 ae); Radio Dalsan 2018 am)

²⁶⁴ Shabelle News 2018 ca); Radio Dalsan 2018 an)

²⁶⁵ Garowe Online 2018 ai); Radio Risaala 2018 b)

²⁶⁶ Radio Dalsan 2018 bw)

²⁶⁷ Radio Dalsan 2019 bä)

²⁶⁸ Allgalgaduud.com 20018 ai)

²⁶⁹ Shabelle News 2018 fd); Radio Dalsan 2018 ch); Radio Kulmiye 2018 p)

²⁷⁰ Shabelle News 2018 fs); Mareeg.com 2018 j)

auton kohdalla, eikä tiedossa ole ketä vastaan isku oli suunnattu. Iskun tekijänä oli oletettavasti al-Shabaab.²⁷¹

Kranaatti-iskut olivat seurantajakson aikana toinen usein toistuva hyökkäystaktiikka, jota al-Shabaab käytti hallitusta ja sitä tukevia joukkoja vastaan.

Kranaattiräjähdyksen vaikutusalue on siviiliväestöä erottelematonta ja räjähdysten seurauksena aiheutui myös siviiliuhreja:

- Al-Shabaab ampui jouluaattona 8 kranaattia Villa Somalian hallintoaluetta kohti. Alueelle iskeytyneet kranaatit eivät kuitenkaan räjähtäneet eivätkä aiheuttaneet henkilövahinkoja.²⁷²
- Oletettavasti al-Shabaabiin kuuluvat taistelijat heittivät joulukuun lopussa kaksi käsikranaattia Hodanin kaupunginosassa Talehin alueella paikallishallinnon rakennusta vastaan. Iskut eivät aiheuttaneet henkilövahinkoja.²⁷³
- Tammikuun puolivälin alla al-Shabaab ampui viisi tai kuusi kranaattia Villa Somalian alueelle. Kaksi kranaateista osui kohdealueelle, mutta ainakin yksi kranaateista osui Villa Somalian portin lähistöllä sijainneeseen taloon surmaten naisasukkaan ja haavoittaen useampaa muuta ihmistä.²⁷⁴
- Al-Shabaabin epäillään tehneen tammikuun puolivälissä kaksi kranaatti-iskua Heliwan kaupunginosassa. Ensimmäinen tehtiin Suuqa Holahan alueella sijaitsevaa tarkastuspistettä vastaan. Toinen isku tehtiin Heliwan kaupunginosan sosiaaliasioiden varakomissaaria vastaan tämän kotona. Räjähdysten aiheuttamista henkilövahingoista ei ole mitään tietoja.²⁷⁵
- Tammikuun loppupuolella Fagahin risteyksen lähistöllä sijaitsevaa tukikohtaa vastaan tehdyssä kranaatti-iskussa sai surmansa ainakin kaksi ihmistä ja neljä muuta haavoittui. Surmansa saivat yksi siviili ja yksi sotilas. Kranaatin heittäneet henkilöt pakenivat paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista. Iskun tekijänä oli oletettavasti al-Shabaab.²⁷⁶
- Maaliskuun alussa al-Shabaab ampui kahdeksan kranaattia eri alueille pääkaupungissa. Kranaatteja osui Wardhigleyn kaupunginosaan, lähelle Mogadishun stadionia sekä Bar Ayanin alueelle. Tulituksessa sai surmansa yksi lapsi ja useita muita siviilejä haavoittui. Joidenkin lähteiden mukaan kuolonuhreja olisi ollut kolme ja kaksi haavoittunutta. Myös haavoittuneiden joukossa on ollut lapsia.²⁷⁷
- Maaliskuun loppupuolella ainakin kahden siviilin raportoitiin haavoittuneen Yaqshidin kaupunginosassa kun tuntemattomat miehet heittivät käsikranaatin alueella sijaitsevaa poliisiasemaa kohden. Kranaatti iskeytyi poliisiaseman sijasta lähellä sijainneeseen rakennukseen, jonka lähistöllä oleskelleet naiset haavoittuivat. Räjähdysten jälkeen paikalla olleet poliisit alkoivat tulittaa summittaisesti lähistölle, minkä seurauksena yksi siviili haavoittui. Iskun tekijänä oli oletettavasti al-Shabaab.²⁷⁸
- Toukokuun alussa yksi sotilas sai surmansa Wadajirin kaupunginosassa al-Shabaabiin kuuluvien miesten heitettyä käsikranaatin paikalliselle poliisiasemalle.²⁷⁹

²⁷¹ Allgaldaduud Media.com 2018 as)

²⁷² Garowe Online 2017 i)

²⁷³ Shabelle News 2017 al)

²⁷⁴ Garowe Online 2018 ä); Radio Dalsan 2018 ö)

²⁷⁵ Shabelle News 2018 bq)

²⁷⁶ Allgaldaduud.com 2018 ac); Goobjoog News 2018 t)

²⁷⁷ Shabelle News 2019 eb); Radion Dalsan 2018 br); Radio Kulmiye 2018 i)

²⁷⁸ Shabelle News 2018 fb)

²⁷⁹ Allgaldaduud Media 2018 ax)

- Toukokuun alkupuolella ainakin seitsemän siviilin raportoitiin haavoittuneen Ali Kaminin alueelle lähelle Mogadishun stadionia ammutuista kranaateista. Kuusi haavoittuneista oli saman perheen jäseniä. Tulituksen kohteena olivat AMISOM-joukot, jotka pitävät alueella tukikohtaa. Iskun tekijänä oli oletettavasti al-Shabaab.²⁸⁰
- Al-Shabaab ilmoitti hyökänneensä toukokuun puolivälissä turkkilaisten tukikohtaa vastaan Mogadishussa. Paikallisten havaintojen mukaan turkkilaisten tukikodan lähelle osui 10 kranaattia, jotka eivät kuitenkaan aiheuttaneet henkilövahinkoja. Al-Shabaab ilmoitti ampuneensa 13 kranaattia.²⁸¹

Al-Shabaab teki tarkastelujakson aikana useita itsemurhaiskuja ja sotilaallisesti vaativampia monimutkaisia iskuja hallituksen virkailijoita ja hallitusta tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan. Iskujen kohteita olivat paitsi turvallisuusjoukkojen tukikohdat ja tarkastuspisteet, myös siviilikohteet, kuten hotellit, ravintolat ja kahvilta, missä asiakkaina oli hallituksen virkailijoita, poliitikoita ja turvallisuusjoukkojen sotilaita:

- Joulukuun puolivälissä pommiliivein varustautunut itsemurhaiskijä surmasi Kenraali Kahiyen poliisiakatemiassa pääkaupungin keskustassa ainakin 18 poliisia. Iskussa haavoittui lisäksi 15 muuta.²⁸²
- Al-Shabaabin helmikuun lopulla Villa Somalian läheisyydessä tekemässä vaativassa iskussa sai surmansa ainakin 45 ihmistä ja 36 haavoittui. Isku koostui kahdesta operaatiosta. Ensimmäisessä iskussa itsemurhapommittaja räjäytti räjähdelaistissa olleen ajoneuvon lähellä presidentinpalatsia, jonka jälkeen poliisin univormuihin pukeutuneet 4 al-Shabaabin aseistettua taistelijaa avasivat tulen alueella olevia turvallisuusjoukkoja vastaan. Iskussa surmattiin ainakin 15 ihmistä. Pian ensimmäisen iskun jälkeen al-Shabaab iski toisen kerran. Siinä itsemurhapommittaja räjäytti itsensä ja ajoneuvonsa presidentinpalatsia lähellä olevan hotellin edustalla. Lähistöllä sijaitsee myös Somalian tiedustelupalvelu NISAn päämaja. Hyökkäyksen seurauksena ainakin 21 ihmistä sai surmansa. Kahden iskun aiheuttamien uhrien joukossa oli useita siviileitä, kuten pikku putiikkeja alueella pitäviä naisia sekä nuoria, jotka olivat tulossa Lidon rannalta.²⁸³
- Maaliskuun alussa al-Shabaab teki itsemurhaiskun kaupungin laidalla sijaitsevaa turvallisuusjoukkojen tarkastuspistettä vastaan. Kahdan alueella sijaitsevalta Shinka Dheerin (Siinkadheer, Sinka Dheer) tarkastuspisteeltä kuului paikallisten asukkaiden mukaan voimakas räjähdys sekä tulitusta. Iskussa sai surmansa kaksi ihmistä, joista toinen oli pommin räjäyttäjä, ja ainakin viisi ihmistä haavoittui. Joidenkin tietojen mukaan kuolonuhreja olisi ollut 8 ja haavoittuneita 10. Heidän joukossaan oli myös siviileitä. Somalian turvallisuusjoukkojen edustajan mukaan uhreista viisi oli sotilasta ja kolme siviiliä.²⁸⁴
- Maaliskuun lopulla al-Shabaab hyökkäsi Somalian tiedustelupalvelun sotilaita vastaan Kahdan alueella. Sen seurauksena ainakin yksi sotilas sai surmansa ja useita muita haavoittui.²⁸⁵

²⁸⁰ Mareeg.com 2018 ä)

²⁸¹ Radio Kulmiye 2018 x); Mareeg.com 2018 aa)

²⁸² Shabelle News 2017 s); Shabelle News 2017 t); Allgaldaduud.com 2017 j); Goobjoog News 2017 j)

²⁸³ LWJ 2018 a); Shabelle News 2018 dq); Shabelle News 2018 dr); Shabelle News 2018 ds); Shabelle News 2018 dt); Radio Dalsan 2018 bi); Radio Dalsan 2018 bk); Radio Dalsan 2018 bl); Garowe Online 2018 am)

²⁸⁴ Shabelle News 2018 ea); Shabelle News 2019 eb); Radio Dalsan 2018 bq); Radio Kulmiye 2018 h); Garowe Online 2018 ao); Goobjoog News 2018 ä)

²⁸⁵ Shabelle News 2018 en)

- Maaliskuun loppupuolella al-Shabaab räjäytti autopommin suositun Wehliye (Weheliye)-hotellin vieressä. Iskun kohteena olivat hotellissa kokoontuneet Somalian hallinnon virkamiehet. Iskussa sai surmansa ainakin 18 ihmistä, joista 14 oli uutislähteiden mukaan siviileitä. Lisäksi kymmeniä muita haavoittui. Useimmat uhreista olivat nauttimassa teetä hotellin lähellä olevassa kuppilassa.²⁸⁶
- Ainakin neljän ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja kymmenen haavoittuneen maaliskuun loppupuolella itsemurhaiskijän räjäytettyä pommilastissa olleen auton turvallisuusjoukkojen tarkastuspisteellä Sayidkan risteyksessä lähellä sisäministeriötä ja parlamenttitaloa. Surmansa saaneiden joukossa oli kaksi turvallisuusjoukkojen sotilasta ja kaksi paikalle osunutta siviiliä. Haavoittuneista useimmat olivat kolmipyöräisten tuk-tuk (Bajaaj) - taksien kuljettajia.²⁸⁷ Aiemmin samana päivänä yksi sotilas sai surmansa autopommi-iskussa Sinka Dheerin alueella sijaitsevalla tarkastuspisteellä.²⁸⁸
- Al-Shabaab hyökkäsi maaliskuun lopulla armeijan tukikohtaa vastaan Heliwan kaupunginosassa. Kiivaiksi kuvattujen taisteluiden aiheuttamista mahdollisista tappioista ei ole tietoa.²⁸⁹
- Kuusi ihmistä sai surmansa huhtikuun alussa kahdessa autopommi-iskussa. Ensimmäisessä iskussa itsemurhaiskijän ajoneuvo räjähti armeijan tarkastuspisteellä lentokentälle menevän maantien varrella KM4 lähistöllä. Iskussa sai surmansa pommin räjäyttänyt henkilö ja lisäksi kolme paikalla ollutta NISAn sotilasta haavoittui. Joidenkin tietojen mukaan sotilaat ampuivat kuljettajan kuoliaaksi tarkastuspisteellä, jonka jälkeen autopommi räjähti. Noin tuntia myöhemmin toinen autopommi räjähti Seypianon (Sei Piano) alueella sijainneen tarkastuspisteen lähistöllä, kun sotilaiden pysäyttämä ajoneuvo yritti ajaa tarkastuspisteen lävitse. Sotilaat tulittivat pakenevaa ajoneuvoa surmaten sen sisällä olleet kolme al-Shabaabin taistelijaa. Seuranneessa räjähdyksessä sai surmansa kaksi sotilasta ja useita muita haavoittui.²⁹⁰
- Huhtikuun puolivälin jälkeen al-Shabaab hyökkäsi armeijan tukikohtaa vastaan Wardhigleyn kaupunginosassa. Sotilaiden onnistui torjua hyökkäys. Al-Shabaabin taistelijat vetäytyivät alueelta kiivaan vastarinnan seurauksena ja kärsittyään isoja tappioita. Siviiliuhreista ei ole tietoja.²⁹¹
- Ainakin kahden ihmisen raportoitiin haavoittuneen huhtikuun lopussa Waberin kaupunginosassa lähellä UNICEFin toimistoa autopommin räjähdyksessä. Välikohtaus sattui kun turvallisuusjoukot tutkivat epäilyttävää ajoneuvoa, joka ilmeisesti kuului Somalian hallinnon virkamiehelle. Iskun tekijänä oli oletettavasti al-Shabaab.²⁹²
- Jemenin edustuston virkailija sai toukokuun alussa surmansa kun hänen autoonsa kiinnitetty pommi räjähti Shibisin kaupunginosassa. Mikään ryhmä ei ole toistaiseksi ottanut vastuuta iskusta, mutta siitä epäillään al-Shabaabia.²⁹³

²⁸⁶ Shabelle News 2018 eä); Shabelle News 2018 eä); Shabelle News 2018 eö); Radio Dalsan 2018 cf); Radio Kulmiye 2018 n); Allgalagduud.com 2018 ap); Garowe Online 2018 as); Goobjoog News 2018 ae)

²⁸⁷ Shabelle News 2018 fc); Radio Dalsan 2018 cg); Radio Kulmiye 2018 o); Allgalagduud.com 2018 ar); Garowe Online 2018 at)

²⁸⁸ Radio Dalsan 2018 cg); Garowe Online 2018 at)

²⁸⁹ Shabelle News 2018 fj)

²⁹⁰ Shabelle News 2018 fu); Garowe Online 2018 ax); Radio Dalsan 2018 cq)

²⁹¹ Garowe Online 2018 ba)

²⁹² Shabelle News 2018 gu)

²⁹³ Mareeg.com 2018 y)

- Al-Shabaab ilmoitti surmanneensa toukokuun alussa kolme somalialaista sotilasta Wadajirin kaupunginosassa sijaitsevaa tarkastuspistettä vastaan tekemässään iskussa.²⁹⁴

Seurantajakson aikana pääkaupungissa sattui useita kymmeniä salamurhia ja niiden yrityksiä. Uhrin joko ammuttiin tai heidän autoonsa kärkeettiin pommi, joka räjähti uhrin ollessa autossa. Useimmissa tapauksissa iskun kohde sai surmansa. Käytettävissä olevien tietojen perusteella al-Shabaab oli vastuussa merkittävästä osasta niistä, mutta siviileihin kohdistuneiden salamurhien osalta tekijänä voi olla myös muu kuin al-Shabaab. Salamurhien kohteina oli turvallisuusjoukkojen sotilaita ja upseereita²⁹⁵, toimittajia²⁹⁶, Somalian hallinnon virkailijoita²⁹⁷, Somalian sotilastuomioistuimen tuomarin isä²⁹⁸, poliittisessa toiminnassa mukana olleita²⁹⁹, kansainvälisten järjestöjen sekä kansalaisjärjestöjen työntekijöitä ja aktivisteja³⁰⁰ sekä siviileitä³⁰¹. Siviilien murhien osalta teon motiivi jäi usein epäselväksi.

Somalian hallitusta tukevat turvallisuusjoukot toteuttivat pääkaupungin alueella turvallisuusoperaatioita, joiden tavoitteena oli estää al-Shabaabin terrori-iskut ja pidättää al-Shabaab yhteyksistä epäiltyjä henkilöitä. Jotkut operaatiot johtivat tulitaisteluihin, joiden yhteydessä sai surmansa yksittäisiä ihmisiä. Turvallisuusjoukot pidättivät operaatioiden aikana kymmeniä ihmisiä, joista osa vapautettiin pian ja osa jäi odottamaan perusteellisempia kuulusteluja.³⁰²

Pääkaupungissa esiintyi toistuvasti turvallisuuteen vaikuttavia välikohtauksia, joiden aiheuttajana olivat turvallisuusjoukot tai tuntemattomat aseistautuneet miehet. Turvallisuusjoukkoihin oletettavasti lukeutuneet univormupukuiset miehet³⁰³ sekä tuntemattomat aseistautuneet miehet³⁰⁴ syyllistyivät väkivallantekoihin siviiliväestöä kohtaan.³⁰⁵ Osa väkivallasta oli oletettavasti rikollisuuteen liittyvää.³⁰⁶ Turvallisuusjoukkojen sotilaat ottivat keskenään yhteen pääkaupungissa.³⁰⁷ Syinä olivat mm. maanomistuskiistojen³⁰⁸ ja joukko-osastojen asemaan ja toimintaan

²⁹⁴ Shabelle News 2018 gz)

²⁹⁵ Garowe Online 2017 c); Somaliupdate.com 2017 e); Radio Dalsan 2017 d); Radio Dalsan 2017 i); Shabelle News 2018 as); Shabelle News 2018 at); Shabelle News 2018 aä); Garowe Online 2018 y); Shabelle News 2018 cx); Garowe Online 2018 ak); Shabelle News 2018 cz); Radio Dalsan 2018 bb); Radio Dalsan 2018 be); Shabelle News 2018 em); Allgalgaduud.com 2018 aj); Radio Dalsan 2018 cd); Shabelle News 2018 gf); Radio Kulmiye 2018 v); Shabelle News 2018 gh); Mareeg.com 2018 p); Shabelle News 2017 gr); Shabelle News 2017 gz); Goobjoog News 2018 al); Radio Dalsan 2018 cx); Mareeg.com 2018 v); Mareeg.com 2018 ö)

²⁹⁶ Shabelle News 2017 x); Allgalgaduud.com 2017 g); Somaliupdate.com 2017 f)

²⁹⁷ Shabelle News 2017 z); Radio Dalsan 2017 m); Shabelle News 2017 ä); Radio Dalsan 2017 o); Shabelle News 2018 fh); Radio Dalsan 2018 ci); Shabelle News 2018 fm); Radio Dalsan 2018 cm); Shabelle News 2018 gb)

²⁹⁸ Shabelle News 2018 av); Allgalgaduud.com 2018 s); Garowe Online 2018 u)

²⁹⁹ Shabelle News 2018 dx); Shabelle News 2018 fe); Mareeg.com 2018 f)

³⁰⁰ Shabelle News 2018 fi); Shabelle News 2018 fk); Radio Dalsan 2018 cj); Radio Kulmiye 2018 q); Shabelle News 2018 fq); Mareeg.com 2018 u); Radio Dalsan 2018 cw)

³⁰¹ Garowe Online 2018 ä); Radio Dalsan 2018 ä); Shabelle News 2018 bö); Shabelle News 2018 de); Shabelle News 2018 em); Radio Kulmiye 2018 j); Radio Dalsan 2018 cd); Allgalgaduud.com 2018 aq); Shabelle News 2018 ge); Goobjoog News 2018 al); Radio Dalsan 2018 cx); Mareeg.com 2018 ö)

³⁰² Radio Dalsan 2017 t); Shabelle News 2018 ei); Mareeg.com 2018 d); Shabelle News 2018 eu); Shabelle News 2018 ew); Garowe Online 2018 ar); Shabelle News 2018 gd)

³⁰³ Shabelle News 2017 ah); Radio Dalsan 2018 bd)

³⁰⁴ Allgalgaduud.com 2018 r); Shabelle News 2018 cu); Radio Dalsan 2018 av); Goobjoog News 2018 w); Radio Dalsan 2018 ba); Shabelle News 2018 do); Radio Dalsan 2018 bh)

³⁰⁵ Shabelle News 2017 ah); Shabelle News 2018 cd); Radio Dalsan 2018 ao); Radio Dalsan 2018 ba); Radio Dalsan 2018 bj); Radio Dalsan 2018 bn); Goobjoog News 2018 x)

³⁰⁶ Shabelle News 2018 fa)

³⁰⁷ Garowe Online 2018 al); Shabelle News 2018 db); Radio Dalsan 2018 bj); Radio Dalsan 2018 bn); Goobjoog News 2018 x); Shabelle News 2018 ey); Radio Dalsan 2018 ce); Radio Kulmiye 2018 l); Goobjoog News 2018 ad)

³⁰⁸ Allgalgaduud.com 2017 k); Radio Kulmiye 2018 t)

liittyvät erimielisyydet³⁰⁹. Joskus välikohtauksen aiheutti erehdys ja epäily toisen sotilasosaston kuulumisesta al-Shabaabiin.³¹⁰ Yhteenotot turvallisuusjoukkojen keskuudessa ja välillä aiheuttivat tappioita paitsi taistelevien osapuolten joukoille³¹¹, myös taisteluiden jalkoihin ja ristituleen jääneille siviileille.³¹²

3.8. Middle Shabelle

Maakunnan väkiluku:

YK:n väestörahassto UNFPA:n lokakuussa 2014 julkaiseman arvion mukaan Middle Shabellen maakunnan väkiluku oli 516 036 asukasta. Heistä asui kaupungeissa 114 348 ihmistä ja maaseudulla 249 326 ihmistä. Paimentolaisia väestöstä oli 100 402.³¹³

Konfliktin osapuolet:

- Al-Shabaab
- Somalian turvallisuusjoukot
- Kansainväliset AMISOM-joukot (burundilaiset joukot)
- Ulkomaalaiset Somalian hallintoa tukevat sotilasosastot (amerikkalaiset erikoisjoukot)
- Aseistautuneet klaanijoukot

Konfliktin luonne:

Välikohtausten lukumäärä Middle Shabellen maakunnan alueella oli tarkasteltavana olevan ajanjakson aikana keskimääräistä vähäisempää verrattuna muihin Etelä- ja Keski-Somalian maakuntiin. Al-Shabaab oli eniten epävakautta aiheuttava yksittäinen toimija maakunnan alueella. Tyypillistä al-Shabaabin toimintataktiikalle olivat hyökkäykset Somalian turvallisuusjoukkoja, niiden tukikohtia ja autosaattueita vastaan. Yksittäisissä iskuissa käytettiin tienvarsipommeja ja miinoja. Iskuissa menehtyi pääasiassa osapuolten taistelijoita, mutta myös siviileitä sai surmansa jäätyään tulitaistelun keskelle tai jouduttuaan räjähdysten vaikutuspiiriin.

Somalian armeija ja sitä tukevat kansainväliset joukot toteuttivat maakunnan alueella yksittäisiä al-Shabaabin vastaisia operaatioita. Näille olivat tyypillisiä hyökkäykset al-Shabaabin hallussa pitämille alueille ja järjestön tukikohtiin. Operaatioista osa toteutui ilman yhteenottoja al-Shabaabin vetäytyttyä ilman taistelua kohdealueelta. Turvallisuusjoukkojen eri osastojen välillä esiintyi keskinäisiä yhteenottoja, joissa menehtyi muutamia ihmisiä. Uutislähteissä ei ole mainintaa että uhrien joukossa olisi ollut siviileitä.

³⁰⁹ Shabelle News 2018 db)

³¹⁰ Radio Dalsan 2018 aj);

³¹¹ Radio Dalsan 2018 y); Radio Kulmiye 2018 d); Shabelle News 2018 bv); Allgalgaduud.com 2018 ä)

³¹² Allgalgaduud.com 2017 e); Radio Dalsan 2017 c); Radio Dalsan 2018 al); Radio Kulmiye 2018 t)

³¹² Mareeg.com 2018 m)

³¹³ UNFPA October 2014 s. 31.

Maakunnan alueella esiintyi uutislähteiden perusteella useita klaanien välisiä yhteenottoja, joiden seurauksena kymmeniä ihmisiä sai surmansa. Taistelut ja uusien yhteenottojen pelko ajoi satoja ihmisiä pois kodeistaan.

ACLED-tietokannan mukaan Middle Shabellen maakunnan alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 69 turvallisuusvälikohtausta. Näistä 40 tapauksessa oli kyse al-Shabaabin ja hallitusta tukevien turvallisuusjoukkojen yhteenotosta. 8 välikohtausta aiheutui turvallisuusjoukkojen keskinäisistä yhteenotoista, 6 välikohtausta aiheutui aseistautuneiden klaanijoukkojen yhteenotoista, 4 välikohtausta turvallisuusjoukkojen ja tuntemattomien aseistautuneiden joukkojen yhteenotoista.³¹⁴

Siviileitä vastaan kohdistui 8 välikohtausta. Niistä kolmesta oli vastuussa Somalian hallitusta tukevat joukot, kahdesta klaanien aseelliset joukot, kahdesta tuntemattomat aseistautuneet ryhmät ja yhdestä al-Shabaab.³¹⁵

Välikohtauksissa sai surmansa kaikkiaan 83 ihmistä, joista siviileitä oli 5.³¹⁶

Middle Shabelle alueen merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Merkittävin epävakautta aiheuttava tekijä Middle Shabellen maakunnan alueella oli al-Shabaab. Se teki toistuvia iskuja ja hyökkäyksiä Somalian hallintoa tukevia kansallisia ja kansainvälisiä turvallisuusjoukkoja vastaan:

- Joulukuun alussa al-Shabaab hyökkäsi Somalian armeijan autosaattuetta vastaan Balcadin ulkopuolella. Käytävissä olevien lähteiden mukaan noin tunnin kestäneessä tulituksessa sai surmansa korkea-arvoinen upseeri ja kolme muuta sotilasta. Siviiliuhreista ei ole mitään viitteitä.³¹⁷
- Joulukuun puolivälissä al-Shabaab hyökkäsi hallituksen sotilaita vastaan Mahadayn kaupungissa. Ainakin yksi sotilas sai surmansa. Joidenkin lähteiden mukaan tulitaistelussa olisi saanut surmansa myös siviileitä, mutta heidän tarkempi lukumääränsä ei ole tiedossa.³¹⁸
- Tammikuun alussa järjestö hyökkäsi el-Geelowissa Somalian armeijan tukikohtaa vastaan ja sai sen ilmeisesti hetkeksi haltuunsa. Armeija otti seuraavana päivänä alueen takaisin haltuunsa. Yhteenoton aiheuttamista uhreista ei ole tietoa.³¹⁹
- Tammikuun alkupuolella sissit iskivät alkupuolella Somalian armeijan etuvartioasemaa vastaan Balcadin kaupungin ulkopuolella. Armeijan onnistui torjua hyökkäys. Taistelun mahdollisista aiheuttamista henkilotappioista ei ole tietoja.³²⁰
- Tammikuun alkupuolella al-Shabaab hyökkäsi Gololayssa Somalian hallituksen joukkoja vastaan. Gololay sijaitsee Jowharista n. 53 kilometriä etelään. 6 tuntia kestäneiden taisteluiden aiheuttamista tappioista ei ole tietoja. Mitään viitteitä siviiliuhreista ei uutislähteissä ole.³²¹

³¹⁴ ACLED 2017 - 2018 a)

³¹⁵ ACLED 2017 - 2018 a)

³¹⁶ ACLED 2017 - 2018 a)

³¹⁷ Shabelle News 2017 c), Allgaldaduud.com 2017 a); Garowe Online 2017 b); Goobjoog News 2017 b)

³¹⁸ Garowe Online 2017 f)

³¹⁹ Mareeg 2018 a)

³²⁰ Shabelle News 2018 aä)

³²¹ Goobjoog News 2018 o)

- Tammikuun puolivälissä järjestö hyökkäsi Somalian armeijan tukikohtia vastaan Elka Geelen ja Qalimowin kylissä n. 50 kilometriä Mogadishusta pohjoiseen. Hyökkäyksessä sai surmansa ainakin kaksi sotilasta. Al-Shabaabia lähellä olevien lähteiden mukaan islamistit surmasivat kymmenen sotilasta. Islamistien tappioista ei ole tarkempaa tietoa. Islamistit saivat Elka Geelen hetkeksi haltuunsa kiivaiden taisteluiden jälkeen. Hallitus sai kylän takaisin haltuunsa al-Shabaabin vetäytyttyä sieltä.³²²
- Helmikuun alkupuolella sissit hyökkäsivät Qalimowin kylään ja ottivat sen haltuunsa. Kylä sijaitsee Balcadin ja Jowharin välissä. Hyökkäyksessä sai surmansa ainakin yksi sotilas ja kaksi siviiliä.³²³
- Yksi siviili sai surmansa ja toinen haavoittui helmikuun puolivälin alla Balcadin lähistöllä kun kuorma-auto ajoi oletettavasti al-Shabaabin asettamaan miinaan.³²⁴
- Maaliskuun alussa al-Shabaab hyökkäsi burundilaisten AMISOM-sotilaiden saattuetta vastaan Balcadin lähellä. Al-Shabaabin antamien tietojen mukaan se surmasi 23 burundilaista sotilasta, mutta sotilaslähteet kiistivät väitteet liioiteltuina. Saattuetta vastaan tehdyn hyökkäyksen jälkeen al-Shabaab iski Balcadin kaupunkiin. Kiiwaiksi kuvattujen taisteluiden jälkeen järjestö sai kaupungin haltuunsa. Haltuunoton yhteydessä järjestö vapautti kaupungin vankilassa olleet vangit.³²⁵ Somalian turvallisuusjoukot ottivat kaupungin takaisin haltuunsa seuraavana päivänä al-Shabaabin vetäytyttyä sieltä ilman taisteluita. Al-Shabaabin ollessa kaupungissa siellä sai surmansa kaksi siviiliä, tietotekniikan oppilaitos paloi, Balcadin radioasema ryöstettiin ja sen laitteistoa tuhottiin. Paikallisten mukaan kaupungista kuljetettiin haavoittuneita pikkubussilla Jowhariin hoidettavaksi.³²⁶ Al-Shabaab hyökkäsi kaupunkiin uudelleen muutama päivä myöhemmin. Taisteluja kuvattiin uutislähteissä kiiwaiksi ja kaupungista kuului kranaattien räjähdysä ja tulitusta. Taisteluiden aiheuttamista henkilövahingoista ei ole tietoja.³²⁷
- Huhtikuun alussa oletettavasti al-Shabaab iski kauko-ohjatulla tienvarsipommilla Hansaholein alueella sijaitsevaa turvallisuusjoukkojen tarkastuspistettä vastaan. Iskussa sai surmansa ainakin kolme ihmistä joista kaksi oli sotilaita. Lisäksi neljä muuta haavoittui.³²⁸
- Huhtikuun puolivälissä al-Shabaab iski sotilasajoneuvoa vastaan Il-Baaqin kylässä. Hyökkäyksessä sai surmansa viisi sotilasta ja neljä muuta haavoittui.³²⁹

Somalian hallintoa tukevat turvallisuusjoukot toteuttivat maakunnan alueella muutamia al-Shabaabin vastaisia operaatioita:

- Tammikuun puolivälissä somalialaiset ja amerikkalaiset erikoisjoukot hyökkäsivät al-Shabaabin hallussa olevaan Jame'a Jilayn kylään ja vapauttivat 32 al-Shabaabin kaappaamaa lasta. Iskun kohteena oli kylässä sijainnut koulu, missä al-Shabaabin kerrottiin kouluttavan ja indoktrinoivan

³²² Garowe Online 2018 ab); Radio Dalsan 2018 ae)

³²³ Radio Dalsan 2018 aa)

³²⁴ Radio Dalsan 2018 bc)

³²⁵ Shabelle News 2018 ec); Radio Dalsan 2018 bs); Radio Dalsan 2018 bu); Allgaldaduud.com 2018 ah); Garowe Online 2018 ap); VoA 2018 l); VoA 2018 m); VoA 2018 n); Radio Dalsan 2018 bv)

³²⁶ Shabelle News 2018 ec); Shabelle News 2018 ee); Shabelle News 2018 ef); Radio Dalsan 2018 bs)

³²⁷ Radio Dalsan 2018 bv)

³²⁸ Mareeg.com 2018 k)

³²⁹ Goobjoog News 2018 aj); Allgaldaduud Media 2018 av)

lapsia uusiksi jäsenikseen. Hyökkäyksessä sai surmansa ainakin 10 ihmistä, joista neljä oli lapsia. Loput surmansa saaneista oli al-Shabaabin jäseniä.³³⁰

- Maaliskuun puolivälin alla Somalian turvallisuusjoukot ottivat al-Shabaabilta haltuunsa strategisesti tärkeänä pidetyn Gambolen kaupungin ja siellä sijaitsevan al-Shabaabin harjoitusleirin. Haltuunottoa avustivat somalialaiset *Danab*-erikoisjoukot. Al-Shabaab oli vetäytynyt kaupungista ilman taisteluita.³³¹
- Huhtikuun puolivälin jälkeen Somalian armeija aloitti al-Shabaabin vastaisen sotilasoperaation Balcadin ja Jowharin kaupunkien välisellä alueella.³³² Somalian turvallisuusjoukkojen raportoitiin ottaneen haltuunsa Qordheren, Qorah Madoben, Waraxleny, War-Cisen ja Qab-ducon kylät. Haltuunotto tapahtui ilman taisteluita.³³³

Middle Shabelle maakunnan alueella esiintyi muutaman kerran turvallisuusjoukkojen sisäisiä yhteenottoja eri sotilasosastojen välillä:

- Maaliskuun lopulla Jowharissa Hirshabellen presidentin turvamiehet ja sotilaat ammuskelivat parin päivän ajan toisiaan ja ainakin yksi sotilas sai surmansa. Välikohtauksen syistä ei ole tietoja.³³⁴
- Huhtikuun loppupuolella armeijan sotilaat taistelivat keskenään Balcadin kaupungissa. Yhteenotosta aiheutui miestappioita, mutta tarkempia tietoja määrästä ei ole.³³⁵

Tammikuun alussa Jowharin alueelta raportoitiin vakavista klaanien välisistä yhteenotoista, joissa sai surmansa kymmeniä ihmisiä. Satojen asukkaiden kerrottiin paenneen alueelta uusien klaaniyhteenottojen pelossa.³³⁶

3.9. Hiiraan

Maakunnan väkiluku:

YK:n väestörahassto UNFPA:n lokakuussa 2014 julkaiseman arvion mukaan Hiiraanin maakunnan väkiluku oli 520 685 asukasta. Heistä asui kaupungeissa 81 379 ihmistä ja maaseudulla 135 537 ihmistä. Paimentolaisia väestöstä oli 252 609.³³⁷

Konfliktin osapuolet:

- Al-Shabaab
- Somalian turvallisuusjoukot
- Kansainväliset AMISOM-joukot (etiopialaiset joukot)
- Klaanien aseistautuneet joukot
- Tuntemattomat aseistautuneet joukot

³³⁰ VoA 2018 f); Somaliupdate.com 2018 k)

³³¹ Shabelle News 2018 el); Radio Dalsan 2018 bā); Garowe Online 2018 aq)

³³² Shabelle News 2018 gk)

³³³ Goobjoog News 2018 aj); Goobjoog News 2018 ak)

³³⁴ Radio Dalsan 2018 cl)

³³⁵ Shabelle News 2018 gn)

³³⁶ Shabelle News 2018 bl)

³³⁷ UNFPA October 2014 s. 31.

Konfliktin luonne:

Hiiraanin alueen merkittävin epävakautta aiheuttanut yksittäinen toimija seurantajakson aikana oli al-Shabaab. Järjestö hyökkäsi hallintoon kuuluvia virkailijoita ja sitä tukevia turvallisuusjoukkoja, niiden tukikohtia, tarkastuspisteitä, poliisiasemia ja autosaattueita vastaan. Toimintatapoina olivat mm. kranaatti-iskut, kauko-ohjatut tienvarsipommit, aseelliset hyökkäykset ja salamurhat. Helmikuussa järjestö teloitti vakoilusta epäilemänsä siviiliin. Iskuissa menehtyi pääsääntöisesti osapuolten aseistautuneita joukkoja, mutta myös siviiliväestöä sai surmansa joko erehdyksessä tai heidän oltuaan väärään aikaan väärässä paikassa. Al-Shabaab iski myös suoraan siviileitä vastaan heidän kieltäytyttyään maksamasta järjestön vaatimia veroja. Hallitusta tukevat turvallisuusjoukot osallistuivat taisteluihin yrittäessään puolustaa veroista kieltäytyneitä siviileitä al-Shabaabin hyökkäyksiltä.

Hallitusta tukevat turvallisuusjoukot tekivät maakunnan alueella al-Shabaabin vastaisia operaatioita. Osa operaatioista toteutui ilman yhteenottoja al-Shabaabin vetäytyttyä vapaaehtoisesti kohdealueelta.

Maakunnan alueella esiintyi kuolonuhreja vaatineita klaanien välisiä yhteenottoja ja muutamia ampumisvälikohtauksia, joissa menehtyi muutamia siviileitä.

ACLEd-tietokannan mukaan Hiiraanin maakunnan alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 102 turvallisuusvälikohtausta. Näistä noin puolet (49) aiheutui Somalian hallintoa tukevien joukkojen ja al-Shabaabin välisistä yhteenotoista. Turvallisuusvälikohtauksista 9 aiheutui aseistautuneiden klaanijoukkojen ja al-Shabaabin välisistä yhteenotoista ja 8 aseistautuneiden klaanijoukkojen keskinäisistä yhteenotoista.³³⁸

Siviilejä vastaan kohdentui 21 iskuja, joista 8 tapauksessa tekijänä oli al-Shabaab, 7 tapauksessa paikalliset klaanijoukot, 5 tapauksessa tuntemattomat aseistautuneet joukot.³³⁹

Alueen turvallisuusvälikohtauksissa sai surmansa kaikkiaan 293 ihmistä, joista siviileitä oli 26.³⁴⁰

Hiiraanin alueen merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaab järjestö teki useita iskuja Somalian hallinnon edustajia ja sitä tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan:

- Joulukuun alussa järjestö iski maakunnan kuvernöörin autosaattuetta vastaan Heesin kylän läheisyydessä n. 80 kilometriä Beletweynesä luoteeseen. Kuvernööri selvisi hyökkäyksestä vahingoittumattomana. Somalian armeijan edustajan mukaan al-Shabaab menetti hyökkäyksessä 11 sissiä (joidenkin tietojen mukaan 12). Armeijan tappioina oli yksi (joidenkin tietojen mukaan 2) kaatunut ja neljä haavoittunutta. Al-Shabaabin mukaan he surmasivat kolme sotilasta hyökkäyksen aikana.

³³⁸ ACLED 2017 - 2018 a)

³³⁹ ACLED 2017 - 2018 a)

³⁴⁰ ACLED 2017 - 2018 a)

Riippumattomien lähteiden mukaan iskussa haavoittui 11 sotilasta. Mitään viitteitä siviiliuhreista ei ole.³⁴¹

- Joulukuun alkupuolella al-Shabaab iski AMISOM-joukkojen tukikohtaa vastaan Beletweynessä. Alueelta kuului useita kranaattiräjähdyksiä. AMISOM-joukkojen onnistui kuitenkin torjua hyökkäys. Iskun aiheuttamista mahdollisista henkilövahingoista ei ole tietoja.³⁴²

- Joulukuun alkupuolella Beletweynen ulkopuolella tehdyssä kauko-ohjatun tienvarsipommin räjähdyksessä sai al-Shabaabin mukaan surmansa neljä sotilasta. Päivää aiemmin islamistien raportoitiin ampuneen kranaatteja AMISOM-tukikohtaan Beletweynen länsipuolella. Iskut eivät uutislähteiden mukaan aiheuttaneet henkilövahinkoja.³⁴³

- Joulukuun puolivälin alla al-Shabaab sytytti kuusi tarvikkeita kuljettanutta kuorma-autoa tuleen Marodilen alueella. Autoissa mukana olleet ihmiset selvisivät vahingoittumattomina.³⁴⁴

- Kauko-ohjattu tienvarsipommi surmasi tammikuun alussa ainakin yhden djiboutilaisen AMISOM-sotilaan ja haavoitti kahta muuta Bulu Burten (Bulo Burde) kaupungin lentokentän läheisyydessä.³⁴⁵

- Kahden Somalian armeijan sotilaan raportoitiin haavoittuneen tammikuun puolivälissä al-Shabaabiin heitettyä kranaatin armeijan tarkastuspistettä vastaan Beletweynen ulkopuolella.³⁴⁶

- Somalian hallituksen sotilas surmattiin Beletweynessä tammikuun puolivälissä.³⁴⁷

- Tammikuun loppupuolella Al-Shabaab hyökkäsi Bulu Burtissa armeijan tukikohtaa vastaan. Tunteja kestäneiden taisteluiden jälkeen hyökkäys onnistuttiin torjumaan. Viranomaisten mukaan hyökkäys ei aiheuttanut tappioita siviileille tai turvallisuusjoukoille. Kolme al-Shabaabin taistelijaa sai surmansa.³⁴⁸

- Kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti djiboutilaisia AMISOM-sotilaita kuljettaneen saattueen kohdalla tammikuun lopussa Beletweynessä. Räjähdysten kerrotaan aiheuttaneen miestappioita. Tarkempia tietoja vahingoista ei ole.³⁴⁹

- Ainakin kolmen ihmisen raportoitiin saaneen surmansa tammikuun lopulla al-Shabaabin ja Somalian hallitusta tukevien joukkojen välillä käydyissä taisteluissa Doon Subaglen alueella lähellä Beletweyneä. Taistelut alkoivat Al-Shabaabin hyökättyä sotilaiden ylläpitämää tiesulkua vastaan. Surmansa saaneista kaksi oli islamistien ja yksi hallituksen sotilas. Viitteitä siviiliuhreista ei ole.³⁵⁰

- Helmikuun alussa islamistit hyökkäsivät poliisiasemaa vastaan Jalalaqsin kaupungissa. Hyökkäyksessä sai surmansa kaksi ihmistä, joista toinen oli sotilas ja toinen paikalle osunut siviili. Al-Shabaab puolestaan ilmoitti iskeneensä Jalalaqsin kaupungin verojohtajan kotiin ja surmanneensa yhden hänen turvamiehistään.³⁵¹

³⁴¹ Shabelle News 2017 a); VoA 2017 a)

³⁴² Allgaduud.com 2017 c)

³⁴³ Shabelle News 2017 k)

³⁴⁴ Radio Dalsan 2017 f)

³⁴⁵ Shabelle News 2018 az); Garowe Online 2018 x); Goobjoog News 2018 n)

³⁴⁶ Garowe Online 2018 z)

³⁴⁷ Shabelle News 2018 bi)

³⁴⁸ Shabelle News 2018 cb); Allgaduud.com 2018 aa)

³⁴⁹ Shabelle News 2018 cj)

³⁵⁰ Allgaduud.com 2018 ag)

³⁵¹ Shabelle News 2018 cw)

- Oletettavasti al-Shabaabin aseistautuneet miehet ampuivat helmikuun alussa kuoliaaksi Buloburden entisen pormestarin **Abdi Idow Sabriyen** (Abdi Idow Warsame).³⁵²
- Helmikuun alkupuolella al-Shabaab hyökkäsi etiopialaisten AMISOM-joukkojen saattuetta vastaan el-Gaalin alueella. Molempien osapuolten raportoitiin kärsineen tappioita, minkä etiopialaiset kuitenkin kiistivät. Sen mukaan al-Shabaab menetti yhteenotossa useita taistelijoitaan.³⁵³
- Al-Shabaab teloitti helmikuun puolivälin jälkeen nuoren miehen Buqaqablessa vakoilusta epäiltynä. Teloitetun miehen äidin mukaan al-Shabaabin vakoilijaksi väittämä henkilö oli opiskelija.³⁵⁴
- Maaliskuun puolivälissä Mahasin kaupungin lähistöllä sijaitsevilla kylillä käytiin kiivaita taisteluja al-Shabaabin ja etiopialaisten sekä somalialaisten sotilaiden tukemien paimentolaisten välillä. Taistelut alkoivat kun al-Shabaab vaati paikallisia karjankasvattajia Kaadileyn, Lebi Butalen, Buluclen ja Muse Geelin kylissä maksamaan veroja järjestölle. Karjankasvattajat kieltäytyivät maksuista ja saivat tukea etiopialaisilta ja somalialaisilta sotilailta. Yli kuusi tuntia kestäneissä taisteluissa sai paikallisten asukkaiden mukaan surmansa ainakin 12 taistelijaa, joista viisi oli al-Shabaabin taistelijaa. Lisäksi yksi siviili sai surmansa. Somalian armeijan Hiiraanin maakunnan komentajan mukaan somalijoukot surmasivat taisteluissa kaikkiaan 32 al-Shabaabin taistelijaa.³⁵⁵
- Al-Shabaab hyökkäsi maaliskuun loppupuolella etiopialaisten AMISOM-joukkojen autosaattuetta vastaan Yarbalaan alueella n. 30 kilometriä Beletweynen ulkopuolella. Konekiväärein ja singoin hyökännyt al-Shabaab väitti surmanneensa useita tunteja kestäneiden taisteluiden aikana useita etiopialaisia sotilaita ja tuhonneensa useita sotilasajoneuvoja. Tietoa ei voitu varmentaa puolueettomista lähteistä.³⁵⁶
- Ilmeisesti ainakin kymmenen ihmistä sai surmansa huhtikuun alussa Buloburden lähistöllä tienvarsipommin räjähdyksessä. Räjähdyksessä sai surmansa räjähdyspaikan lähistöllä aasien vetämänä matkaa tehneet isä, äiti ja heidän neljä lastaan, jotka olivat matkalla paikalliselle terveysklinikalle. Viranomaiset syyttivät pommin asettamisesta al-Shabaabia.³⁵⁷
- Al-Shabaab hyökkäsi Hirshabellen turvallisuusjoukkojen sotilassaattuetta vastaan huhtikuun puolivälin jälkeen Jalalalaqshin alueella. Taisteluissa sai surmansa useita sotilaita ja al-Shabaabin taistelijaa. Siviilitappioista ei ole mitään viitteitä.³⁵⁸
- Toukokuun puolivälissä al-Shabaab hyökkäsi Jalalalaqshin lähellä sijaitsevaan Halfoleyyn kylään, missä kyläläiset olivat kieltäytyneet antamasta osan karjastaan järjestölle. Somalian hallituksen joukot asettuivat puolustamaan kylää al-Shabaabia vastaan. Hyökkäystä seuranneet kiivaat taistelut kestivät yli viisi tuntia ja niiden seurauksena ainakin 13 al-Shabaabin taistelijan raportoitiin saaneen surmansa. Taisteluissa haavoittui kaksi paikallista paimentolaista. Alueella on käyty taisteluja vastaavasta syystä vuodesta 2013 lähtien.³⁵⁹

³⁵² Radio Dalsan 2018 ax); Garowe Online 2018 aj)

³⁵³ Radio Dalsan 2018 aö)

³⁵⁴ Radio Dalsan 2018 bf)

³⁵⁵ Shabelle News 2018 et); Allgalgaduud.com 2018 ak); Allgalgaduud.com 2018 al); Radio Risaala 2018 e); VoA 2018 o)

³⁵⁶ Mareeg.com 2018 e)

³⁵⁷ Radio Dalsan 2018 cp); Radio Kulmiye 2018 r); Radio Risaala 2018 f)

³⁵⁸ Shabelle News 2018 gl)

³⁵⁹ VoA 2018 s)

Somalian hallintoa tukevat turvallisuusjoukot tekivät useita al-Shabaabin vastaisia operaatioita maakunnan alueella. Operaatioihin ei välttämättä sisällynyt yhteenottoja al-Shabaabin vetäytyttyä etenevien joukkojen edeltä taktisista syistä ilman taisteluita. Osa operaatioista johti yhteenottoihin:

- Somalian hallituksen joukot ottivat joulukuun ja tammikuun aikana djiboutilaisten AMISOM-joukkojen avustamana haltuunsa al-Shabaabilta Indha-adden, Afar Irdoodin, el-Lahelayn ja Ayrowin alueet. Al-Shabaabin raportoitiin vetäytyneen näiltä alueilta ilman taisteluita.³⁶⁰
- Etiopialaisten sotilaiden tukemat Somalian turvallisuusjoukot ottivat helmikuun lopussa Hiiraanin alueella haltuunsa Moqokorin kaupungin, joka on ollut al-Shabaabin kontrollissa vuodesta 2016 lähtien. Al-Shabaabin raportoitiin jättäneen kaupungin sen jälkeen kun etiopialaiset ja somalialaiset sotilaat lähestyivät sitä useasta suunnasta. Paikallisten asukkaiden mukaan alueelta kuultiin kuitenkin kiivasta tulitusta. Taisteluiden mahdollisesti aiheuttamista tappioista ei ole tietoja.³⁶¹
- Somalian turvallisuusjoukot aloittivat maaliskuun loppupuolella yhdessä AMISOM-joukkojen kanssa al-Shabaabin vastaisen operaation Heesin alueella. Operaation yhteydessä surmattiin al-Shabaabin verojen keräämisestä osassa Hiiraanin maakuntaa vastannut johtaja **Ali Ahmed Guure**. Joukot ottivat Heesin alueen haltuunsa. Hees sijaitsee n. 35 kilometrin etäisyydellä Beletweynestä. Joukot poistivat lisäksi alueella olleita tiesulkuja.³⁶²
- Ainakin 30 al-Shabaabin taistelijan raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen huhtikuun puollivälissä Beledweynen, Mahasin ja Matabanin lähialueilla meneillään olevan suuren sotilasoperaation aikana.³⁶³ Hallituksen joukkojen raportoitiin ottaneen haltuunsa Beletweynen, Mahasin ja Matabanin väliset alueet.³⁶⁴
- Ainakin 27 ihmistä sai surmansa toukokuun puolivälissä Buloburden kaupungin lähellä Somalian hallituksen joukkojen ja al-Shabaabin välillä käydyissä kiivaissa taisteluissa. Taistelut alkoivat paikallisten klaanijoukkojen hyökättyä al-Shabaabia vastaan Buloburden ja Moqokorin lähistöllä. Ma'awisley'n nimellä tunnetut klaanijoukot kieltäytyivät maksamasta al-Shabaabin asettamia korkeita veromaksuja ja hyökkäsivät sen seurauksena al-Shabaabin kimppuun. Hallituksen joukot tulivat Ma'awisley'n asemiesten tueksi. Surmansa saaneista 17 oli al-Shabaabin taistelijaa ja kymmenen Ma'awisley'n klaanitaistelijaa.³⁶⁵

Maakunnan alueella sattui uutislähteiden mukaan muutamia muista syistä aiheutuneita aseellisia välikohtauksia, jotka aiheuttivat kuolonuhreja:

- Beletweynessä sotilas ampui tammikuun loppupuolella siviilien luullessaan häntä al-Shabaabin taistelijaksi.³⁶⁶
- Helmikuun alussa tuntemattomat asemiehet ampuivat Beletweynen lähistöllä tuntemattomasta syystä siviiliajoneuvoa kohden surmaten kyydissä olleen naisen.³⁶⁷

³⁶⁰ Garowe Online 2017 a); Shabelle News 2018 bd); Goobjoog News 2018 p) ; Radio Dalsan 2018 ä)

³⁶¹ Shabelle News 2018 dä); Goobjoog News 2018 y)

³⁶² Goobjoog News 2018 af)

³⁶³ Garowe Online 2018 aö); Shabelle News 2018 gg)

³⁶⁴ Shabelle News 2018 gi)

³⁶⁵ Mareeg.com 2018 ac)

³⁶⁶ Shabelle News 2018 ch)

³⁶⁷ Radio Kulmiye 2018 f)

- Mahasin kaupungissa käytiin huhtikuun puolivälissä kiivaita klaanien välisiä taisteluita, joissa sai surmansa ainakin seitsemän ihmistä. Yhteenoton syy ei ole tiedossa.³⁶⁸

3.10. Galgaduud

Maakunnan väkiluku:

YK:n väestörahassto UNFPA:n lokakuussa 2014 julkaiseman arvion mukaan Galgaduudin maakunnan väkiluku oli 569 434 asukasta. Heistä asui kaupungeissa 183 553 ihmistä ja maaseudulla 52 089 ihmistä. Paimentolaisia väestöstä oli 214 024.³⁶⁹

Konfliktin osapuolet:

- Al-Shabaab
- Paikalliset aseistautuneet klaanijoukot
- Yhdysvaltain ilmavoimat
- Somalian hallitusta tukevat turvallisuusjoukot / Galmudugin turvallisuusjoukot
- Tuntemattomat aseistautuneet joukot

Konfliktin luonne:

Maakunnan alueella esiintyi keskimääräistä vähemmän turvallisuusvälikohtauksia verrattuna muihin Somalian etelä- ja keskiosien maakuntiin. Useimmiten välikohtausten taustalla oli paikallisten klaanien väliset yhteenotot. Yhdysvaltain ilmavoimat tekivät iskuja al-Shabaabia vastaan maakunnan alueella. Muutamissa tapauksissa välikohtausten aiheuttajana oli al-Shabaab.

ACLEd-tietokannan mukaan Galgaduudin maakunnan alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 23 turvallisuusvälikohtausta. Turvallisuusvälikohtauksista 6 aiheutui aseistautuneiden klaanijoukkojen yhteenotoista, 2 Somalian hallitusta tukevien joukkojen ja al-Shabaabin yhteenotoista, 2 paikallisten klaanijoukkojen ja al-Shabaabin yhteenotoista, 1 paikallisten klaanijoukkojen ja Galmudugin turvallisuusjoukkojen välisestä yhteenotosta.³⁷⁰

Siviiliväestöön kohdistui kaikkiaan 7 turvallisuusvälikohtausta, joista kahdesta oli vastuussa al-Shabaab, kahdesta paikalliset klaanijoukot, kahdesta tuntemattomat aseistautuneet joukot ja yhdestä Somalian turvallisuudesta vastaavat joukot.³⁷¹

Välikohtauksissa sai surmansa kaikkiaan 69 ihmistä, joista siviileitä 12.³⁷²

³⁶⁸ Allgalgaduud Media 2018 at)

³⁶⁹ UNFPA October 2014 s. 31.

³⁷⁰ ACLED 2017 - 2018 a)

³⁷¹ ACLED 2017 - 2018 a)

³⁷² ACLED 2017 - 2018 a)

Galgaduudin alueen merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Käytettävissä olevissa uutislähteissä raportoitiin muutamista turvallisuusvälikohtauksista Galgaduudin maakunnan alueella. Kyseessä olivat yksittäiset tapahtumat ja eri toimijoiden aiheuttamat välikohtaukset, eikä niiden perusteella voi esittää pitkälle meneviä johtopäätöksiä maakunnassa esiintyvän väkivallan luonteesta.

Yhdysvaltain ilmavoimat iskivät muutamia kertoja maakunnan alueella al-Shabaabia vastaan. Huhtikuun alussa tehdyssä iskussa al-Burin alueella sai surmansa amerikkalaisten mukaan 5 al-Shabaabin taistelijaa. Siviilitappioita ei sen mukaan aiheutunut.³⁷³ Paikallishallinnon edustajan mukaan iskussa sai surmansa 10 sissiä. Al-Shabaabin mukaan iskussa menehtyi kolme siviiliä.³⁷⁴ Toukokuun alkupuolella oletettavasti amerikkalaisten lennokkien raportoitiin iskeneen al-Shabaabin tukikohtia vastaan Jil-jileyn alueella. Iskun seurauksista ei ole kuitenkaan tarkempia tietoja.³⁷⁵

Entinen Ahlu Sunna Wal Jama - järjestön sotilas ampui tammikuun puolivälissä siviilin Dhusamarebissa. Sotilaan ja ammutun välillä oli syntynyt kiistaa tarkastuspisteellä. Ampuja pidätettiin myöhemmin.³⁷⁶

Uutislähteiden mukaan alueella sattui kaksi erillistä tapausta, missä lapset olivat löytäneet räjähtämättömän ammuksen joka räjähti kesken leikin. Räjähdyksissä sai surmansa ainakin neljä lasta.³⁷⁷

3.11. Mudug

Maakunnan väkiluku:

YK:n väestörahassto UNFPA:n lokakuussa 2014 julkaiseman arvion mukaan Mudugin maakunnan väkiluku oli 717 863 asukasta. Heistä asui kaupungeissa 381 493 ihmistä ja maaseudulla 79 752 ihmistä. Paimentolaisina oli 185 736.³⁷⁸

Konfliktin osapuolet:

- Al-Shabaab
- Paikalliset klaanijoukot
- Somalian hallintoa tukevat turvallisuusjoukot (Puntmaan ja Galmudugin turvallisuusjoukot)
- Tunteamattomat aseistautuneet joukot

Konfliktin luonne:

³⁷³ Garowe Online 2018 aw)

³⁷⁴ Shabelle News 2018 fo); Radio Dalsan 2018 co)

³⁷⁵ Mareeg.com 2018 ä)

³⁷⁶ Radio Dalsan 2018 ag)

³⁷⁷ Garowe Online 2018 j); Allgalgaduud.com 2018 ao)

³⁷⁸ UNFPA October 2014 s. 31.

Mudugin maakunnan alueella aseistautuneiden klaanijoukkojen toiminta oli tärkein yksittäinen epävakautta lisäävä tekijä. Aseistautuneet klaanijoukot sekä tuntemattomat aseistautuneet joukot olivat vastuussa useimmista siviiliväestöön kohdistuneista välikohtauksista. Al-Shabaab teki alueella muutamia iskuja Somalian hallintoa tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan. Iskut pitivät sisällään pommi-iskun sotilastukikohtaan ja itsemurhaiskun kahvilassa turvallisuusjoukkojen sotilaita vastaan.

ACLED-tietokannan mukaan Mudugin maakunnan alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 34 turvallisuusvälikohtausta. Turvallisuusvälikohtauksista 4 tapausta aiheutui aseistautuneiden klaanijoukkojen keskinäisistä yhteenotoista, 4 tapausta Somalian hallintoa tukevien turvallisuusjoukkojen ja al-Shabaabin välisistä yhteenotoista, 2 tapausta Galmudugin turvallisuusjoukkojen ja paikallisten klaanijoukkojen yhteenotoista, 4 tapausta Puntmaan turvallisuusjoukkojen ja paikallisen klaanin tai tuntemattoman aseistautuneen joukon yhteenotoista.³⁷⁹

Kaikkiaan 16 turvallisuusvälikohtausta aiheutui iskuista siviilikohteisiin. Niiden osalta aseistautuneet klaanijoukot olivat vastuussa 6 välikohtauksesta, tuntemattomat aseistautuneet joukot kuudesta, al-Shabaab kolmesta ja Somalian hallitusta tukevat turvallisuusjoukot yhdestä välikohtauksesta.³⁸⁰

Mudugin alueen turvallisuusvälikohtauksissa sai surmansa kaikkiaan 37 ihmistä, joista siviilejä oli 14.³⁸¹

Mudugin alueen merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Käytettävissä olevien uutislähteiden perusteella al-Shabaab toteutti tarkasteltavana olevana ajanjaksona Mudugin maakunnan alueella kaksi pommi-iskua Somalian hallintoa tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan:

- Huhtikuun lopussa järjestöön kuuluva itsemurhaiskijä räjäytti pommiliivinsä suositussa teehuoneessa Galkacyossa. Iskun kohteena olivat asiakkaana olleet Somalian armeijan sotilaat ja sen yhteydessä sai surmansa ainakin 6 sotilasta. Surmansa saaneiden joukossa oli kaupungin turvallisuudesta vastaava Somalian armeijan eversti.³⁸²
- Huhtikuun lopussa järjestö teki itsemurhaiskun Galkacyossa sijaitsevaa tukikohtaa vastaan. Räjähdyksessä sai surmansa uutislähteiden mukaan neljä sotilasta.³⁸³

ACLED-tietokannan mukaan klaanijoukot olivat vastuussa useasta hyökkäyksestä siviiliväestöä vastaan. Käytettävissä olevissa uutislähteissä on raportoitu kuitenkin ainoastaan yhdestä iskusta, jonka oletetaan kytkeytyvän klaanien väliseen konfliktiin. Siinä ainakin kahden ihmisen raportoitiin haavoittuneen joulukuun alkupuolella Galkacyon ulkopuolella kun aseistautuneet miehet avasivat tulen paimentolaisperhettä kohti.³⁸⁴

³⁷⁹ ACLED 2017 - 2018 a)

³⁸⁰ ACLED 2017 - 2018 a)

³⁸¹ ACLED 2017 - 2018 a)

³⁸² Shabelle News 2018 gv); Shabelle News 2018 gx); Garowe Online 2018 bd); Radio Dalsan 2018 cv)

³⁸³ MCRS 2018 a)

³⁸⁴ Shabelle News 2017 o)

3.12. Pohjois-Somalia: Puntmaa, kiistellyt Soolin ja Sanaagin maakunnat ja Somalimaa

Puntmaa:

Puntmaan aluerajat ovat epäselvät. Puntmaa kiistelee Somalimaan kanssa Soolin ja Sanaagin maakuntien hallinnasta ja lisäksi sen eteläraja kulkee Mudugin maakunnan keskeltä. Puntmaan alueeseen sisältyvät Barin ja Nugaalin maakunnat kokonaisuudessaan. Soolin ja Sanaagin maakuntia tarkastellaan tässä selvityksessä erillisinä alueina.

Nugaalin ja Barin väkiluku:

YK:n väestörahassto UNFPA:n lokakuussa 2014 julkaiseman arvion mukaan Puntmaan alueeseen lukeutuvien Nugaalin ja Barin maakuntien väkiluvut olivat 392 698 ja 719 512 asukasta. Yhteensä maakunnissa oli 1 112 210 asukasta. Heistä asui kaupungeissa 610 714 ihmistä ja maaseudulla 96 530 ihmistä. Paimentolaisia väestöstä oli 346 461.³⁸⁵

Nugaalin ja Barin maakunnissa konfliktin osapuolia olivat:

- Al-Shabaab
- ISIS
- Somalian hallintoa tukevat turvallisuusjoukot (Puntmaan turvallisuusjoukot)
- Aseistautuneet klaanijoukot
- Tunteettomat aseistautuneet joukot

Konfliktin luonne:

Puntmaan osavaltion hallintoalueeseen sisältyvistä Nugaalin ja Barin maakunnista Bari oli selvästi Nugaalia epävakampi. Barin alueella oli sekä välikohtauksia että niissä menehtyneitä ihmisiä kuusi kertaa enemmän verrattuna Nugaaliin maakuntaan. Turvallisuusvälikohtauksissa menehtyneiden siviiliuhrien määrä oli nelinkertainen Barissa.

Nugaalin alueella tärkein yksittäinen välikohtauksia aiheuttanut tekijä olivat aseistautuneet klaanijoukot, jotka ottivat yhteen keskenään ja Puntmaan turvallisuusjoukkojen kanssa. Klaanijoukot iskivät myös siviilikohteita vastaan. Al-Shabaab ei ollut välikohtausten lukumäärällä mitattuna aktiivinen Nugaalin alueella.

ACLED-tietokannan mukaan Nugaalin maakunnan alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 18 turvallisuusvälikohtausta. Turvallisuusvälikohtauksista 5 aiheutui aseistautuneiden klaanijoukkojen yhteenotoista, 2 Puntmaan turvallisuusjoukkojen sisäisistä konflikteista, 2 turvallisuusjoukkojen ja mielenosoittajien kahakoinnista, 1 poliisin ja klaanijoukon ja

³⁸⁵ UNFPA October 2014 s. 31.

1 poliisin ja tuntemattoman aseistautuneen ryhmän yhteenotosta, 1 turvallisuusjoukkojen ja al-Shabaabin yhteenotosta.³⁸⁶

Siviilit olivat Nugaalin alueella turvallisuusvälikohtauksen kohteena 5 tapauksessa ja niistä 3 tapauksessa toimijana olivat aseelliset klaanijoukot ja 2 tapauksessa tuntemattomat aseistautuneet joukot.³⁸⁷

Välikohtauksissa sai surmansa 27 ihmistä, joista siviileitä oli 3.³⁸⁸

Barin maakunnan alueella al-Shabaab oli tärkein yksittäinen välikohtauksia aiheuttanut toimija. Järjestö aiheutti kaikista maakunnan turvallisuusvälikohtauksista lähes puolet. Sen hyökkäysten kohteina olivat Somalian/Puntmaan hallintoon lukeutuvat virkailijat sekä hallintoa tukevat turvallisuusjoukot. Järjestön toimintataktiikka Puntmaan alueella piti sisällään vastustajien salamurhia ampumalla tai iskukohteen autoon piilotetun pommin avulla, iskuja turvallisuusjoukkoja, niiden autosaattueita, tukikohtia sekä poliisiasemia vastaan, kranaatti-iskuja sekä kauko-ohjattuja tienvarsipommi-iskuja. Pääasiassa al-Shabaabin aiheuttamissa välikohtauksissa menehtyi osapuolten aseistautuneita taistelijoita.

Somalian/Puntmaan hallintoa tukevat turvallisuusjoukot pyrkivät estämään al-Shabaabin iskut Bosassossa toistuvilla turvallisuusoperaatioilla, joiden yhteydessä pidätettiin al-Shabaabin toiminnasta epäiltyjä miehiä.

Yhdysvaltain ilmavoimat iskivät keväällä Qandalan alueella ISIS-kohteeseen.

Tuntemattomat aseistautuneet joukot ja klaanien asejoukot olivat merkittäviä epävakautta lisääviä ryhmiä. Ne olivat lisäksi vastuussa useimmista siviilikohteita vastaan tehdyistä iskuista Barin maakunnan alueella. ISIS-järjestö aiheutti kaksi turvallisuusvälikohtausta.

ACLEd-tietokannan mukaan Barin maakunnan alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 115 turvallisuusvälikohtausta. Niistä 56 aiheutui Somalian/Puntmaan hallintoa tukevien turvallisuusjoukkojen ja al-Shabaabin välisistä yhteenotoista. Turvallisuusvälikohtauksista 11 aiheutui Somalian/Puntmaan hallintoa tukevien turvallisuusjoukkojen ja tuntemattomien aseistautuneiden joukkojen yhteenotoista, 5 aseistautuneiden klaanijoukkojen keskinäisistä yhteenotoista ja 2 turvallisuusjoukkojen ja aseistautuneiden klaanijoukkojen yhteenotoista. Yhdessä välikohtauksessa oli kyse amerikkalaisten tekemästä ilmaiskusta ISIS-järjestöä vastaan ja yhdessä ISIS-järjestön ja paikallisen klaanijoukon välisestä välikohtauksesta.³⁸⁹

Siviilit olivat turvallisuusvälikohtauksen kohteena Barin alueella 29 tapauksessa. Niistä useimmassa (21) tekijänä olivat tuntemattomat aseistautuneet joukot (15) ja klaanien asejoukot (6). Kuudessa tapauksessa tekijänä olivat Somalian/Puntmaan hallintoa tukevat turvallisuusjoukot ja kahdessa al-Shabaab.³⁹⁰

³⁸⁶ ACLED 2017 - 2018 a)

³⁸⁷ ACLED 2017 - 2018 a)

³⁸⁸ ACLED 2017 - 2018 a)

³⁸⁹ ACLED 2017 - 2018 a)

³⁹⁰ ACLED 2017 - 2018 a)

Barin alueella välikohtauksissa sai surmansa kaikkiaan 156 ihmistä, joista siviilejä oli 13.³⁹¹

Barin ja Nugaalin alueiden merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Puntmaan alueella keskeisin epävakautta aiheuttanut tekijä oli al-Shabaabin iskut Somalian/Puntmaan hallintoon kuuluvia virkailijoita ja hallintoa tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan.

Järjestö salamurhasi useita turvallisuusjoukkojen sotilaita ja hallinnon virkailijoita:

- Turvallisuusjoukkojen everstin joulukuun alussa Bosassossa.³⁹²
- Poliisikomentajan joulukuun alkupuolella autoon kätkeyn pommin avulla.³⁹³
- Puntmaalaisen everstin tienvarsipommin avulla.³⁹⁴
- Kaksi tullivirkailijaa joulukuun puolivälin jälkeen ampumalla Bosassossa.³⁹⁵
- Armeijan upseerin joulukuun loppupuolella ampumalla.³⁹⁶
- Turvallisuusjoukkojen upseerin tammikuun alussa Bosassossa.³⁹⁷
- Turvallisuusjoukkojen upseerin helmikuun alussa autoon piilotetun pommin avulla Isracin kylässä
- Korkea-arvoisen upseerin maaliskuun loppupuolella ampumalla Bosassossa.³⁹⁸

Al-Shabaab hyökkäsi useita kertoja turvallisuusjoukkojen tukikohtia, autosaattueita ja poliisiasemia vastaan:

- Af-Ururin kylässä sijaitsevaa tukikohtaan vastaan kranaateilla. Kranaattitulitus ei aiheuttanut tappioita.³⁹⁹
- Autosaattuetta vastaan joulukuun puolivälin jälkeen kauko-ohjatulla tienvarsipommilla Galgalan alueella. Iskussa haavoittui ilmeisesti useita sotilaita.⁴⁰⁰
- Autosaattuetta vastaan joulukuun puolivälin jälkeen Madarshoonin alueella. Kaksi sotilasta kuoli.⁴⁰¹
- Tukikohtaa vastaan Galgalan alueella kranaateilla - al-Shabaabin mukaan tappioita aiheuttaen.⁴⁰²
- Autosaattuetta vastaan tienvarsipommin avulla tammikuun alkupuolella. Yksi sotilas sai surmansa.⁴⁰³
- Poliisiasemaa vastaan tammikuun puolivälin jälkeen käsikranaatilla Bosassossa. Yksi poliisi sai surmansa.⁴⁰⁴

³⁹¹ ACLED 2017 - 2018 a)

³⁹² Shabelle News 2017 g)

³⁹³ Shabelle News 2017 l); Allgalgaduud.com 2017 d); Garowe Online 2017 p); Goobjoog News 2017 e)

³⁹⁴ Allgalgaduud.com 2017 i); Garowe Online 2017 q)

³⁹⁵ Garowe Online 2017 r); Radio Dalsan 2017 h)

³⁹⁶ Shabelle News 2017 af); Garowe Online 2017 t); Radio Dalsan 2017 s)

³⁹⁷ Allgalgaduud.com 2018 t)

³⁹⁸ Shabelle News 2018 fg)

³⁹⁹ Somaliupdate.com 2017 d)

⁴⁰⁰ Shabelle News 2017 w); Garowe Online 2017 r)

⁴⁰¹ Garowe Online 2017 s); Radio Dalsan 2017 l)

⁴⁰² Garowe Online 2018 ag)

⁴⁰³ Goobjoog News 2018 m)

⁴⁰⁴ Garowe Online 2018 ad)

- Sotilasajoneuvoa vastaan tienvarsipommin avulla tammikuun lopussa Suguren alueella. Yksi sotilas sai surmansa.⁴⁰⁵
- Bosasson pääpoliisiasemaa vastaan helmikuun alkupuolella kranaatein ja konetuliasein. Ainakin neljä poliisia haavoittui.⁴⁰⁶
- Turvallisuusjoukkoja vastaan helmikuun alkupuolella kauko-ohjatun tienvarsipommin avulla. Yksi sotilas sai surmansa.⁴⁰⁷
- Sotilasajoneuvoa vastaan maaliskuun puolivälissä kauko-ohjatun tienvarsipommin avulla. Kaksi sotilasta sai surmansa.⁴⁰⁸
- Turvallisuusjoukkojen tarkastuspistettä vastaan maaliskuun puolivälissä käsikranaateilla Bosassossa. Yksi sotilas ja kaksi siviiliä saivat surmansa.⁴⁰⁹

Puntmaan turvallisuudesta vastaavat joukot pyrkivät ennaltaehkäisemään al-Shabaabin iskuja Bosassossa tekemällä toistuvasti turvallisuusoperaatioita, joiden aikana pidätettiin useita al-Shabaabin toiminnasta epäiltyjä. Bosassossa tammikuun alkupuolella järjestetyn operaation aikana pidätettiin 20 ihmistä.⁴¹⁰ Maaliskuun loppupuolella vastaava toistui ja jälleen pidätettiin kymmeniä al-Shabaab-epäiltyjä.⁴¹¹

Somalian/Puntmaan hallintoa tukevat joukot saivat ilmatukea al-Shabaabin ja ISIS-järjestön vastaisessa taistelussa. Seurantajakson aikana amerikkalaiset tekivät yhden ilmaiskun ISIS-järjestöä vastaan Qandalan kaupungin lähistöllä. Sen aiheuttamista mahdollisista tappioista ei ole tietoja.⁴¹²

Klaanien väliset yhteenotot olivat ACLED-tietokannan mukaan yksi merkittävä turvallisuusvälikohtauksia aiheuttanut tekijä Puntmaan alueella. Käytävissä olevissa uutislähteissä oli tarkempia tietoja yhdestä klaaniyhteenotosta. Siinä aseistautuneet miehet hyökkäsivät toista klaania vastaan Rakorahon alueella huhtikuun alussa surmaten neljä ihmistä. Yhteenoton syynä oli kiista paikallisen kaivon käytöstä.⁴¹³

Soolin ja Sanaagin maakunnat:

Soolin väkiluku:

YK:n väestörahassto UNFPA:n lokakuussa 2014 julkaiseman arvion mukaan Soolin maakunnan väkiluku oli 327 428 asukasta. Heistä asui kaupungeissa 120 993 ihmistä ja maaseudulla 13 983 ihmistä. Paimentolaisia väestöstä oli 187 632.⁴¹⁴

Konfliktin osapuolet Soolin alueella:

- Somalian hallintoa tukevat turvallisuusjoukot (Puntmaan turvallisuusjoukot)
- Somalimaan turvallisuusjoukot

⁴⁰⁵ Shabelle News 2018 cl); Allgaldaduud.com 2018 af); Garowe Online 2018 ah)

⁴⁰⁶ Shabelle News 2018 cy); Garowe Online 2018 an)

⁴⁰⁷ Radio Dalsan 2018 az)

⁴⁰⁸ Shabelle News 2018 dg)

⁴⁰⁹ Shabelle News 2018 er); Xinhua 2018 a)

⁴¹⁰ Goobjoog News 2018 m)

⁴¹¹ Shabelle News 2018 fg); Mareeg.com 2018 h)

⁴¹² Shabelle News 2018 fä)

⁴¹³ Goobjoog News 2018 ah)

⁴¹⁴ UNFPA October 2014 s. 31.

- Aseistautuneet klaanijoukot
- Tuntemattomat aseistautuneet joukot

Konfliktin luonne:

Soolin maakunnan alueella sattui tarkasteltavana ajanjaksona vajaa kolmekymmentä turvallisuusvälikohtausta, joista noin kolmannes aiheutui Somalimaan ja Puntmaan turvallisuusjoukkojen yhteenotoista. Alueen aseistautuneet klaanijoukot olivat toinen merkittävä epävakautta lisäävä toimija. Ne ovat taistelleet keskenään ja turvallisuusjoukkoja vastaan. Turvallisuusvälikohtauksista noin kolmannes kohdistui siviiliväestön ja niiden osalta useimmista oli vastuussa tuntemattomiksi jääneet aseistautuneet joukot. Al-Shabaab ei ollut turvallisuusvälikohtausten lukumäärän perusteella aktiivinen Soolin alueella.

ACLED-tietokannan mukaan Soolin maakunnan alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 26 välikohtausta. Näistä 9 aiheutui Somalimaan ja Puntmaan turvallisuusjoukkojen yhteenotoista, 3 aseistettujen klaanijoukkojen välisistä yhteenotoista, 2 Puntmaan turvallisuusjoukkojen ja aseistautuneiden klaanijoukkojen yhteenotoista, 1 Somalimaan turvallisuusjoukkojen ja aseistautuneen klaanijoukon yhteenotosta.⁴¹⁵

Siviilit olivat välikohtausten kohteena 8 tapauksessa. Niiden tekijänä oli neljässä tapauksessa tuntemattomat aseistautuneet joukot, kahdessa tapauksessa paikalliset aseistautuneet klaanijoukot. Puntmaan ja Somalimaan turvallisuusjoukot olivat kumpikin vastuussa yhdestä siviileihin kohdistuneesta iskusta.⁴¹⁶

ACLED-tietokannan mukaan välikohtauksissa sai puolen vuoden aikana surmansa 68 ihmistä, joista 4 siviileitä.⁴¹⁷

Sanaagin väkiluku:

Sanaagin maakunnan väkiluku oli UNFPA:n mukaan 544 123 asukasta. Heistä asui kaupungeissa 159 717 ihmistä ja maaseudulla 30 804 ihmistä. Paimentolaisia väestöstä oli 352 692.⁴¹⁸

Konfliktin osapuolet:

- Somalian hallintoa tukevat turvallisuusjoukot (Puntmaan turvallisuusjoukot)
- Aseistautuneet klaanijoukot
- Al-Shabaab

Konfliktin luonne:

⁴¹⁵ ACLED 2017 - 2018 a)

⁴¹⁶ ACLED 2017 - 2018 a)

⁴¹⁷ ACLED 2017 - 2018 a)

⁴¹⁸ UNFPA October 2014 s. 31.

Sanaagin alueella sattui vajaa kolmekymmentä turvallisuusvälikohtausta tarkasteltavana olevana ajanjaksona. Merkittävin epävakautta aiheuttanut yksittäinen toimija alueella oli klaanien aseistautuneet joukot. Al-Shabaabin raportoitiin olleen osallisena yhdessä välikohtauksessa. Siviiliväestö oli iskun kohteena kahdessa tapauksessa. Välikohtausten pääasiallisina uhreina olivat aseistautuneet joukot.

ACLED-tietokannan mukaan Sanaagin maakunnan alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 27 välikohtausta. Näistä 10 aiheutui aseistautuneiden klaanijoukkojen keskinäisistä yhteenotoista, 12 mellakoinniksi eskaloituneista mielenosoituksista ja yksi Puntmaan turvallisuusjoukkojen ja al-Shabaabin välisestä yhteenotosta.⁴¹⁹

Siviilit olivat välikohtauksissa hyökkäysten kohteena kahdessa tapauksessa ja molemmissa tapauksissa tekijänä oli aseistautuneet klaanijoukot.⁴²⁰

Välikohtauksissa sai surmansa kaikkiaan 99 ihmistä, joista yksi oli siviili.⁴²¹

Soolin ja Sanaagin alueiden merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

- Puntmaan ja Somalimaan turvallisuusjoukkojen toistuvat yhteenotot Soolin maakunnan alueella olivat merkittävin yksittäinen epävakautta lisäävä tekijä. Joukot ottivat tammikuussa toistuvasti yhteen Tukaraqin kaupungissa. Tilanne kärjistyi kun Somalimaa hyökkäsi Puntmaan hallinnassa olleeseen kaupunkiin ja otti sen haltuunsa. Taisteluissa käytettiin kevyitä ja raskaita käsiaseita sekä sinkoja. Taisteluista aiheutui miestappioita, mutta tarkempi lukumäärä ei ole tiedossa. Käytävissä olevissa uutislähteissä ei ole viitteitä taisteluiden aiheuttamista siviiliuhreista.⁴²² Muutaman kuukauden hiljaisen jakson jälkeen kaupungissa puhkesi toukokuun puolivälissä uusia taisteluita. Niiden yhteydessä käytettiin ilmeisesti myös tykistöä ja satojen ihmisten raportoitiin paenneen alueelta. Uutislähteiden mukaan taisteluissa sai surmansa ainakin 50 sotilasta ja lisäksi lähes 100 haavoittui. Mahdollisista siviilitappioista ei ole tietoa.⁴²³ Konflikti vaikuttaa pysyneen rajoitetulla alueella Tukaraqin ympäristössä mutta yhteenottojen mahdollisuutta muualla raja-alueella ei voida sulkea pois.

- Toistuvat klaanien väliset yhteenotot lisäsivät epävakautta paikallisesti. Joulukuun loppupuolella Cagaaren ja Qorilayn kylien läheisyydessä Nugaalin ja Soolin raja-alueella esiintyneissä klaanien välisissä väkivaltaisuuksissa sai surmansa ainakin 15 ihmistä. Osapuolina olivat Omar Mohamoud- ja Dhulbahante -klaanien asejoukot.⁴²⁴ Sanaagin maakunnassa El-Afweynen alueella sijaitsevassa Dararweynen kylässä raportoitiin ainakin 17 ihmisen saaneen surmansa tammikuun puolivälin jälkeen klaanien välisissä taisteluissa.⁴²⁵

⁴¹⁹ UNFPA October 2014 s. 31.

⁴²⁰ UNFPA October 2014 s. 31.

⁴²¹ UNFPA October 2014 s. 31.

⁴²² Allgaldaduud.com 2018 u); Shabelle News 2018 ba); Shabelle News 2018 ci); Radio Dalsan 2018 ap)

⁴²³ Shabelle News 2018 hd); Radio Dalsan dc); Radio Kulmiye 2018 y); Radio Kulmiye 2018 z)

⁴²⁴ Shabelle News 2017 ö)

⁴²⁵ Shabelle News 2018 bz); Radio Dalsan 2018 ak)

Somalimaa:

Somalimaa ja Puntmaa kiistelevät Soolin ja Sanaagin maakuntien hallinnasta. Tässä selvityksessä Somalimaan alueeseen sisällytetään Awdalin, Togdheerin ja Woqooyi Galbeedin maakunnat, joiden väkiluvut olivat 673 263, 721 363 ja 1 242 003 asukasta. Maakuntien yhteenlaskettu väkiluku oli 2 636 629 asukasta. Heistä asui kaupungeissa 1 574 285 ihmistä ja maaseudulla 340 011 ihmistä. Paimentolaisia väestöstä oli 643 993.⁴²⁶

Konfliktin osapuolet:

- Somalimaan turvallisuusjoukot
- Somalian hallintoa tukevat turvallisuusjoukot (Puntmaan turvallisuusjoukot)
- Aseistautuneet klaanijoukot

Konfliktin luonne:

Somalimaa on välikohtausten lukumäärän ja niissä menehtyneiden lukumäärän valossa turvallisuusolosuhteiltaan Somalian vakain alue. ACLED-tietokannan mukaan alueella raportoitiin seurantajakson aikana yhteensä 39 turvallisuusvälikohtausta. Näistä 31 aiheutui mellakoinniksi eskaloituneista mielenosoituksista ja neljä klaanien asejoukkojen keskinäisistä yhteenotoista. Siviileihin kohdistui kaksi välikohtausta. Kaikkiaan Somalimaan turvallisuusvälikohtauksissa menehtyi 3 ihmistä, joista yksi siviili. Sen aiheutti tuntematon aseistautunut joukko.

Togdheer:

ACLED-tietokannan mukaan Togdheerin maakunnan alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 14 välikohtausta. Näistä useimmat (10) aiheutuivat mellakoinnista. Lisäksi kolme välikohtausta aiheutui aseistautuneiden klaanijoukkojen keskinäisistä yhteenotoista ja yksi Somalimaan ja Puntmaan turvallisuusjoukkojen yhteenotosta. Alueella ei sattunut yhtään siviileihin kohdistunutta välikohtausta.⁴²⁷

Maakunnan alueen välikohtauksissa sai surmansa tarkastelujakson aikana kaksi ihmistä. Alueella ei rekisteröity siviilitappioita.⁴²⁸

Woqooyi Galbeed:

ACLED-tietokannan mukaan Woqooyi Galbeedin maakunnan alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 15 turvallisuusvälikohtausta. Näistä 12 aiheutui mellakoinneista ja mielenosoituksista ja yksi klaanien aseistautuneiden joukkojen yhteenotosta.⁴²⁹

⁴²⁶ UNFPA October 2014 s. 31.

⁴²⁷ ACLED 2017 - 2018 a)

⁴²⁸ ACLED 2017 - 2018 a)

⁴²⁹ ACLED 2017 - 2018 a)

Siviileihin kohdistui kaksi välikohtausta, joissa toisessa tekijänä oli tuntematon aseistautunut joukko ja toisessa mielenosoitukseen osallistunut mellakoitsija.⁴³⁰

Alueen välikohtauksissa sai surmansa yksi siviili.⁴³¹

Awdal:

ACLEd-tietokannan mukaan Awdalin maakunnan alueella sattui joulukuun 2017 - toukokuun puolivälin 2018 aikana kaikkiaan 10 turvallisuusvälikohtausta. Näistä 9 aiheutui mielenosoituksista ja mellakoinneista. Yksi välikohtausta aiheutui Somalimaan turvallisuusjoukkojen ja tuntemattoman aseistautuneen joukon yhteenotosta.⁴³²

Alueella ei sattunut yhtään siviileihin kohdistunutta välikohtausta eikä alueen turvallisuusvälikohtauksissa menehtynyt yhtään ihmistä.⁴³³

4. Humanitaarinen tilanne ja maan sisäisesti siirtymään joutuneiden tilanne

Somalia kärsii yhä yhden historiansa pahimman kuivuusjakson seurauksista. Kuivuus on johtanut jatkuviin epäonnistuneisiin satoihin, massiivisiin karjan menetyksiin, lisääntyvään aliravitsemukseen erityisesti lasten keskuudessa, sekä rajoittuneeseen puhtaan veden saantiin ja sanitaatiomahdollisuuksiin.⁴³⁴ Tämä on luonut otolliset olosuhteet tarttuvien tautien epidemioille monissa paikoissa. Yli 1,2 miljoonan lapsen katsotaan olevan akuutin aliravitsemuksen vaarassa vuoden 2018 aikana. Akuutisti aliravitut ovat vastustuskyvyttömiä tarttuville taudeille ja kuolevat yhdeksän kertaa todennäköisemmin tappaviin tauteihin kuten tuhkarokkoon ja akuuttiin vesiripuliin.⁴³⁵

Humanitaarista apua lisättiin Somaliassa vuoden 2017 aikana ja ylläpidettiin vuoden loppuun saakka, minkä ansiosta nälänhätä (IPC 5)⁴³⁶ saatiin estettyä.⁴³⁷ Historiallisen korkea humanitaarisen avun määrä, laajat ja jatkuvat nälänhädän estämiseksi tehdyt toimet sekä hellittävä kuivuus loka-joulukuun *deyr*-sateiden aikana auttoivat vähentämään nälänhädän riskiä.⁴³⁸ Vuoden 2018 alusta lähtien ruokaturvatilanne on yleisesti ottaen parantunut ja nälänhädän riski vähentynyt. Noin 2,7 miljoonan ihmisen, yli viidesosan väestöstä, on arvioitu olevan akuutissa ruoka- ja toimeentulokriisissä (IPC 3) tai humanitaarisessa hätätilassa (IPC 4). Tämä on noin 15 % vähemmän kuin mitä oli arvioitu vuoden 2017 lopussa.⁴³⁹ Somalia on kuitenkin yhä nälänhädän partaalla.⁴⁴⁰

⁴³⁰ ACLED 2017 - 2018 a)

⁴³¹ ACLED 2017 - 2018 a)

⁴³² ACLED 2017 - 2018 a)

⁴³³ ACLED 2017 - 2018 a)

⁴³⁴ UN OCHA 7.3.2018; UN OCHA 30.3.2018, s. 3

⁴³⁵ UN OCHA 30.3.2018, s. 3

⁴³⁶ ICP-asteikko (Integrated Food Security Phase Classification) on standardoitu asteikko ruokaturvatilanteen arvioimiseen. Sen viisi eri astetta ovat yleisesti ruokaturvallinen tilanne (ICP 1), kohtalaisen / lähes ruokaturvaton tilanne (ICP 2), akuutti ruoka- ja toimeentulokriisi (ICP 3), humanitaarinen hätätila (ICP 4) ja nälänhätä / humanitaarinen katastrofi (ICP 5).

⁴³⁷ UN OCHA 2/2018, s. 1.

⁴³⁸ UN OCHA 31.1.2018, s. 3

⁴³⁹ GIEWS/FAO 21.3.2018, s. 4; UN OCHA 10.5.2018

⁴⁴⁰ UN OCHA 10.5.2018.

Humanitaarisen avun perille toimittaminen on haastavaa ja vaarallista monissa paikoissa Somaliassa. Humanitaaristen toimijoiden kohtaamat vaikeudet jatkuvat suurimmalla osalla maanteistä Etelä- ja Keski-Somaliassa sekä joissain osissa Barin maakuntaa ja kiistellyllä Soolin alueella maan pohjoisosissa, pääosin turvattomuuden, laittomien tarkastuspisteiden sekä kiristyksen vuoksi.⁴⁴¹ Viranomaiset ovat poistaneet luvattomia tarkastuspisteitä, mutta niitä ylläpitävät aseelliset toimijat ovat muuttaneet taktiikkaansa ja pystyttäneet liikkuvia tarkastuspisteitä. Al-Shabaabin tiesulut osissa Hirshabellen, Jubbalandin ja Southwestin osavaltioita rajoittavat yhä hätäavun ja muiden tärkeiden elintarvikkeiden kulkua maanteitse, mikä nostaa toiminnan kuluja.⁴⁴² Joissain paikoissa, kuten esimerkiksi Dinsoorissa ja Waajidissa South Westin osavaltiossa, Garbahaarreyssä Jubblandissa sekä Buulobardessa Hirshabellessa, humanitaaristen järjestöjen on tiesulkujen vuoksi pakko toimittaa apu perille lentoteitse, mikä tulee maantiekuljetusta paljon kalliimmaksi. South Westin osavaltion viranomaisten kerrotaan luvanneen perustaa yhden rekisteröinti- ja verotuspisteen humanitaarisen avun toimittajille toiminnan helpottamiseksi.⁴⁴³

Humanitaarisen avun perille saaminen on ongelmallista erityisesti al-Shabaabin hallinnassa olevilla alueilla. Järjestö kohdistaa iskuja avustustyöntekijöihin⁴⁴⁴ sekä tappaa ja sieppaa heitä lunnaiden toivossa.⁴⁴⁵ Humanitaarisen avun perille toimituksen rajoittaminen on usein tarkoituksellista aseellisten ryhmien ja erityisesti al-Shabaabin toimesta. Avustustyöntekijät kohtaavat säännöllisesti tarkastuspisteitä, tiesulkuja, kiristystä, auton ryöstämisistä sekä byrokraattisia esteitä. Al-Shabaabin kerrotaan takavarikoineen hätäaputarvikkeita ja myös rajoittaneen sairaanhoitoa estämällä siviilejä matkustamasta muualle hakemaan hoitoa, tuhoamalla humanitaaristen toimijoiden tarjoamia lääkkeitä, sekä sulkemalla lääkäriasemia.⁴⁴⁶ YK turvallisuusneuvoston raportin mukaan 21.12.2017–24.4.2018 välisenä aikana raportoitiin seitsemän eri tapausta, jossa humanitaarinen apu oli torjuttu.⁴⁴⁷ Al-Shabaabin on aikaisemmin raportoitu kieltäneen hallinta-alueillaan siviiliväestöä vastaanottamasta humanitaarista apua ja uhanneet heitä teloituksilla tai muilla rangaistuksilla, mikäli he ovat tekemisissä humanitaaristen avustusjärjestöjen kanssa.⁴⁴⁸

Yli vuoden kestänyt vakava kuivuus vaikutti rehun ja veden saatavuuteen suurimmassa osassa Somalian maanviljely- ja laidunalueita johtaen massiivisiin karjakuolemiin.⁴⁴⁹ Viimeaikaiset karjanmenetykset ovat johtaneet jyrkkiin karjan ja karjasta saatavien tuotteiden hinnan nousuihin. Kuivuudesta pahiten kärsineillä alueilla Pohjois- ja Keski-Somaliassa kotitaloudet ovat velkaantuneet niiden yrittäessä pitää eläimensä hengissä. Karjan menetykset ovat vaikuttaneet myös Somalian vientituloihin, sillä noin 40 % bruttokansantuotteesta tulee karjan viennistä.⁴⁵⁰ Ruokaturvatilanne on kriittinen Pohjois- ja Keski-Somalian laidunalueilla, joissa lähes 2 miljoonaa ihmistä on ruokaturvattomia.⁴⁵¹

⁴⁴¹ UNSC 2.5.2018, s. 13; UN OCHA 31.1.2018, s. 5

⁴⁴² UNSC 2.5.2018, s.14; UN OCHA 31.1.2018, s. 5

⁴⁴³ UNSC 2.5.2018, s.14

⁴⁴⁴ UN OCHA 7.3.2018; Thomson Reuters Foundation 27.4.2018; USDOS 2018; CAJ News 24.4.2018

⁴⁴⁵ UN OCHA 31.1.2018, s. 5; BBC 3.5.2018; USDOS 2018

⁴⁴⁶ USDOS 2018

⁴⁴⁷ UNSC 2.5.2018, s.12

⁴⁴⁸ The Guardian 27.7.2017; UNSC 2.11.2017, s. 39

⁴⁴⁹ GIEWS/FAO 21.3.2018, s. 1; UN News 2018 c)

⁴⁵⁰ UN News 2018 c)

⁴⁵¹ GIEWS/FAO 21.3.2018, s. 1

Sateet ovat olleet Somaliassa normaalia vähäisemmät neljä peräkkäistä sadekautta ja niiden ennustettiin jäävän normaalia vähäisemmiksi myös huhti-kesäkuun 2018 *gu*-sateiden aikana suurimmassa osassa Somaliaa.⁴⁵² *Gu*-sadekausi alkoi kuitenkin tänä vuonna jo maaliskuun alussa vähäisillä sateilla, jotka yltyivät jatkuviksi rankkasateiksi tulvaherkillä alueilla etelä- ja keskiosissa Somaliaa.⁴⁵³ Etelä-Somaliassa aikaiset sateet saapuivat vasta maaliskuun loppupuolella.⁴⁵⁴ Jubba- ja Shabelle-jokialueet Somaliassa sekä Etiopian ylängöillä saivat jatkuvaa kohtalaista tai rankkasadetta.⁴⁵⁵

Sademäärät ovat olleet tällä *gu*-sadekaudella keskiarvon yläpuolella laajoilla alueilla Somalissa⁴⁵⁶, mikä on johtanut joenpintojen nopeaan nousuun. Tämä on johtanut jokien tulvimisiin sekä hyökytulviin monissa paikoissa.⁴⁵⁷ Sateiden voimakkuus on ollut odotettua pahempaa.⁴⁵⁸ Nykyisen mittakaavan tulvien todennäköisyys on yksi joka 50 vuosi. Monin paikoin Jubba- ja Shabelle-joet ovat tulvineet tänä vuonna myös aikaisemmin kuin historiallisesti on havainnointu.⁴⁵⁹

Rankkasateet ja niitä seuranneet tulvat ovat tuhonneet ja vahingoittaneet koteja, kouluja, terveyskeskuksia ja vesi- ja sanitaatioinfrastruktuuria, häirinnyt elinkeinojen harjoittamista, pakottanut tuhansia ihmisiä jättämään kotinsa sekä vaatinut ihmisuhreja.⁴⁶⁰ Tulvat ovat vaikuttaneet arviolta yli 750 000 ihmisen elämään, joista vähintään 229 000 on joutunut jättämään kotinsa.⁴⁶¹

Maan sisäisesti siirtymään joutuneet ihmiset (internally displaced person, IDP) ovat tulville haavoittuvin ryhmä, sillä monet IDP-leirit sijaitsevat matalilla alueilla.⁴⁶² Avuntarpeiden odotetaan kasvavan lähiaikoina paikoissa, jonne IDP:itä on siirtynyt sekä jokialueilla. Arviolta 700 000 ihmistä tulvien vaikutusalueilla tulee tarvitsemaan toimeentulotukea syyskuuhun asti, ja heistä arviolta 300 000 tulee todennäköisesti tarvitsemaan hätäruoka-apua.⁴⁶³ Tulvat voivat myös pahentaa veden kautta leviävien tautien kuten koleran leviämistä.⁴⁶⁴ Akuutin vesiripulin/koleratapausten odotetaan lisääntyvän kesäkuuhun asti.⁴⁶⁵ Ainakin 52 epäiltyä akuuttia vesiripuli/koleratapausta tilastoitiin Southwestin osavaltiossa⁴⁶⁶ pelkästään toukokuussa.⁴⁶⁷

Sääennusteet lupaavat kohtuullisia tai rankkasateita koko toukokuun ajan. Ottaen huomioon jo valmiiksi korkeat joen pinnat, tulviminen voi jatkua myös kesäkuussa. Uusien tulvien ei kuitenkaan odoteta merkittävästi lisäävän maan sisäisesti siirtymään joutuneiden määrää, sillä suurin osa tulvaherkkien alueiden asukkaista on jo jättänyt kotinsa eikä tulvien odoteta esiintyvän merkittävästi eri alueilla kuin

⁴⁵² GIEWS/FAO 21.3.2018, s. 2; UN OCHA 2/2018, s. 1

⁴⁵³ UN OCHA 2.5.2018, s. 1; FSNAU 20.4.2018, s. 1

⁴⁵⁴ FSNAU 20.4.2018, s. 1

⁴⁵⁵ UN OCHA 2.5.2018, s. 1

⁴⁵⁶ UN OCHA 2.5.2018, s. 1; FEWS NET/FSNAU 11.5.2018, s. 1

⁴⁵⁷ UN OCHA 2.5.2018, s. 1

⁴⁵⁸ UN News 2018 b)

⁴⁵⁹ UN OCHA 2.5.2018, s. 1

⁴⁶⁰ FEWS NET/FSNAU 11.5.2018, s. 1; UN OCHA 2.5.2018, s. 1; UN OCHA 10.5.2018

⁴⁶¹ UN News 2018 a)

⁴⁶² UN News 2018 b)

⁴⁶³ FEWS NET/FSNAU 11.5.2018, s. 1

⁴⁶⁴ UN OCHA 10.5.2018; UN OCHA 15.5.2018, s. 1

⁴⁶⁵ FEWS NET/FSNAU 11.5.2018, s. 2.

⁴⁶⁶ Southwestin osavaltioon kuuluvat Bakoolin, Bayn ja Lower Shabellen maakunnat.

⁴⁶⁷ UN OCHA 15.5.2018, s. 1

aiemmin.⁴⁶⁸ Mikäli merkittävä tulviminen jatkuu kesäkuuhun asti, tulvien odotetaan laajenevan ja tällöin mahdollisuudet uudelleenkylvöön laskevat. Maanviljelytuotannon ajoitus tulisi tällöin siirtymään entistä myöhemmäksi. Tässä tapauksessa akuutissa ruoka- ja toimeentulokriisissä (IPC 3) olevien kotitalouksien määrä tulisi entisestään nousemaan ja monet jäisivät tähän tilanteeseen vuoden 2018 lopulle saakka.⁴⁶⁹

Huhtikuun viimeisten 10 päivän aikana sademäärät olivat keskiarvon yläpuolella kaikkialla Somaliassa.⁴⁷⁰ Toukokuun ensimmäisten kymmenen päivän aikana sateet olivat keskiarvon mukaiset tai jopa sen yli suuressa osassa Etelä-Somaliaa ja keskiarvon mukaiset suurimmassa osassa Keski- ja Pohjois-Somaliaa. Jokien pinnat ovat olleet yhä tulvarajan yläpuolella ja tulvimistapauksia on raportoitu usealla jokialueella Etelä-Somaliassa. Myös hyökyluvia raportoitiin Bayssa ja Lower Jubbassa. Sitä vastoin sademäärät ovat olleet toukokuun ensimmäisten 10 päivän aikana alle keskiarvon suuressa osassa Awdalia ja Woqooyi Galbeedia sekä Lower Shabellessa.⁴⁷¹ Keskiarvoa runsaampien *gu*-sateiden ansiosta kasvillisuustilanne on keskimääräistä parempi monilla alueilla.⁴⁷²

Kohtalaiset ja rankkasateet jatkuvat yhä toukokuussa jatkaen myös Jubba- ja Shabelle -jokien tulvimista. Somalimaan ja Puntmaan sateiden ennustetaan olevan runsaimmat ja hyökyluvia tulee todennäköisesti ilmaantumaan Puntmaan rannikkoalueilla Barissa ja Nugaalissa sekä keskiosissa maata Mudugin ja Galgaduudin alueilla.⁴⁷³ Southwestin osavaltiossa sateet ovat jatkuneet toukokuun alussa, mutta vähemmällä intensiteetillä. Shabelle-joen vedenpinnan on raportoitu nousseen edelleen ja tulvariski on olemassa Afgoyen-käytäväksi kuvatulla alueella. Southwestin osavaltiossa arviolta 162 000 kärsii tulvista ja yli 2 900 on joutunut jättämään kotinsa.⁴⁷⁴ Jubbalandin osavaltiossa⁴⁷⁵ tulvat ovat vaikuttaneet arviolta 250 000 ihmisen elämään, näistä noin 70 700 on joutunut jättämään kotinsa. Satoja, koteja ja käymälöitä on tuhoutunut.⁴⁷⁶

Vaikka sademäärät ovat vähentyneet pitkin Somaliaa ja Etiopian ylängöillä toukokuun aikana, Shabelle-joen vedenpinta on pysynyt korkealla ja tulvimista on raportoitu joissain kohdin joen yläjuoksua. Jubba-joen vedenpinnan korkeus on puolestaan merkittävästi laskenut. 24.5.2018 julkaistu sade-ennuste lupaa sademäärien vähenemistä muualla maassa paitsi etelän rannikkoalueilla ja Etiopian ylängöillä, jonne odotetaan kevyitä tai kohtalaisia sateita. Ennusteen perusteella on odotettavissa, että Shabelle- ja Jubba-jokien vedenpinnat tulevat laskemaan toukokuun viimeisellä viikolla. Koko Shabelle-joen varrella on toukokuun viimeisellä viikolla yhä kohtalainen tulvariski korkeiden vedenpintojen vuoksi, mutta Jubba-joen varrella tulvariski on minimaalinen.⁴⁷⁷

Gu-sateet lopettivat pitkään jatkuneen kuivuuden suurimassa osassa maata ja sateet tukevat satojen kehitystä sekä laidunten ja vesilähteiden elpymistä.⁴⁷⁸

⁴⁶⁸ FEWS NET/FSNAU 11.5.2018, s. 1

⁴⁶⁹ FEWS NET/FSNAU 11.5.2018, s. 2

⁴⁷⁰ FEWS NET 5/2018

⁴⁷¹ FEWS NET 16.5.2018

⁴⁷² FEWS NET 16.5.2018

⁴⁷³ UN OCHA 15.5.2018, s. 1

⁴⁷⁴ UN OCHA 15.5.2018, s. 1

⁴⁷⁵ Jubbalandin osavaltioon kuuluvat Gedon, Middle Jubban ja Lower Jubban maakunnat.

⁴⁷⁶ UN OCHA 15.5.2018, s. 1

⁴⁷⁷ FAO/SWALIM 24.5.2018

⁴⁷⁸ FEWS NET/FSNAU 11.5.2018, s. 1

Sateiden vaikutukset ruokaturvaan kuitenkin vaihtelevat. Maanviljely-laidunalueilla rankkasateet ovat olleet pääosin hyödyllisiä. Monilla laidunalueilla, joilla on kärsitty pitkittyneestä kuivuudesta vuonna 2016 ja vuoden 2017 alussa, rankat *gu*-sateet johtivat laidunten ja vesilähteiden elpymisiin, mikä puolestaan tukee karjan lisääntymistä ja parantaa tuotantoa, mitkä tulevat lisäämään paimentolaisten ruoan ja tulojen saantia. Suurimmalla osalla maanviljely-laidunalueista sadot ovat hyvässä kunnossa, maanviljelytyövoimaa on saatavilla ja durran tuotannon odotetaan ylittävän keskiarvon. Ruokaturvatilanteen odotetaan paranevan monissa kotitalouksissa laidun- ja maanviljelylaidunalueilla vuonna 2018.⁴⁷⁹

Tulvista kärsineillä alueilla monien kotitalouksien ruokaturvatilanteen odotetaan olevan pahempi kuin aiemmin ennustettiin, erityisesti Hiiraanin, Middle Shabellen, Gedon, Middle ja Lower Jubban alueilla sekä joillain maanviljely-laidunalueilla Bayssa, Bakoolissa ja Togdheerissä. Näillä alueilla monet tiet ovat kulkukelvottomia ja kaupankäynnin odotetaan hidastuvan, mikä tulee johtamaan ruoan hinnan nousuihin. Tulvista aiheutuneiden merkittävien vahinkojen vuoksi *gu*-kauden maissintuotanto tullaan korjaamaan jokialueilla normaalia myöhemmin heinäkuussa ja sen odotetaan olevan vain 50–60 % keskiarvosta.⁴⁸⁰ Näillä alueilla monilla köyhillä kotitalouksilla tulee olemaan normaalia vähemmän työmahdollisuuksia maanviljelyssä. Jotkut kotitaloudet tulevat todennäköisesti kohtaamaan vaikeuksia yrittäessään täyttää ruoka- sekä muita tarpeitaan syyskuuhun asti. Arviolta 700 000 tulvista kärsivää ihmistä, joista moni on menettänyt kotinsa ja tärkeimmät elinkeinonharjoittamiseen käyttämänsä tarvikkeet, tulee tarvitsemaan tukea syyskuuhun asti. Arviolta 300 000 heistä odotetaan kohtaavan vaikeuksia tyydyttää perusravinnontarpeensa ja he saattavat olla akuutissa ruoka- ja toimeentulokriisissä (IPC 3).⁴⁸¹

Syyskuun 2018 lopussa ruokaturvan odotetaan paranevan monissa kotitalouksissa jokialueilla, joilla saadaan todennäköisesti keskiarvoa parempi *gu*-kauden ulkopuolinen tuotanto. Nykyisten ennusteiden mukaan on yhä todennäköisempää, että El Niño -sääilmiö tulee vaikuttamaan loka-joulukuun *deyr*-sadekaudella, mikä voi vaikuttaa sademääriin. Toisaalta, vaikka El Niño -ilmiö tapahtuisi, yli keskiarvon sademäärät ovat todennäköisiä myös vuoden 2018 lopussa. Lisätulvat ovat mahdollisia loka-joulukuussa, sillä jokien pinnat ovat jo normaalia korkeammalla *deyr*-kauden alkaessa.⁴⁸²

Monet vuonna 2017 pitkittyneen kuivuuden vuoksi kotinsa jättämään joutuneet IDP:t ovat nyt joutuneet jättämään väliaikaiset suojansa, jotka eivät kestäneet rankkasateita. Monet kuivuutta paenneet pelkäävät tulvien tuhonnen sen vähän omaisuuden, mitä heillä oli kuivuuden jäljiltä jäljellä tai mitä he ovat onnistuneet hankkimaan evakossa ollessaan. Tulvien tuhoamien satojen ja kulkukelvottomiksi muuttuneiden teiden vuoksi ruoan saatavuus ja saavutettavuus ovat heikentyneet Etelä-Somaliassa. Tämän sekä lisääntyneen aseellisten ryhmien aktiivisuuden vuoksi on todennäköistä, että yhä useampi ihminen joutuu jättämään kotinsa etsiessään ruokaa ja turvaa.⁴⁸³

⁴⁷⁹ FEWS NET/FSNAU 11.5.2018, s. 2

⁴⁸⁰ FEWS NET/FSNAU 11.5.2018, s. 2

⁴⁸¹ FEWS NET/FSNAU 11.5.2018, s. 2

⁴⁸² FEWS NET/FSNAU 11.5.2018, s. 2

⁴⁸³ IDMC 5/2018

Somaliassa on arviolta 2,1 miljoonaa maan sisäisesti siirtymään joutunutta (IDP).⁴⁸⁴ Marraskuun 2017 ja huhtikuun 2018 välisenä aikana 517 000 ihmistä joutui jättämään kotinsa. Marraskuusta maaliskuuhun välisenä aikana suurimmat syyt olivat kuivuus, joka ajoi 151 000 ihmistä kodeistaan, sekä konflikti ja turvattomuus, jotka ajoivat 102 000 ihmistä kodeistaan. Suurimmat lähtöalueet olivat Lower Shabelle, Bakool ja Bay. Huhtikuussa 2018 tulvat nousivat ylivertaisesti suurimmaksi ihmisiä kodeistaan ajaneeksi tekijäksi. Huhtikuussa kotinsa jätti 255 000 ihmistä, joista 199 000 tulvien vuoksi. Eniten ihmisiä jätti kotinsa huhtikuussa Hiiraanissa (105 000), Gedossa (52 000) ja Middle Shabellessa (31 000). Nämä olivat myös suurimmat kotinsa jättäneiden saapumisalueet, mikä tarkoittaa, että ihmiset eivät juurikaan siirtyneet maakunnasta toiseen.⁴⁸⁵

Maan sisäisesti siirtymään joutuneet maakunnittain 1.11.2017 - 30.4.2018⁴⁸⁶

Maakunta	Maakunnasta konfliktin tai turvattomuuden takia siirtymään joutuneet	Maakunnasta kuivuuden takia siirtymään joutuneet	Maakunnasta tulvien takia siirtymään joutuneet	Maakunnasta muiden syiden takia siirtymään joutuneet	Maakunnan alueelle siirtymään joutuneet
Lower Jubba	4 000	2 000	-	2 000	8 000
Gedo	1 000	2 000	52 000	200	54 000
Bay	8 000	44 000	-	50	63 000
Bakool	10 000	40 000	-	-	32 000
Middle Jubba	1 000	1 000	10 000	-	13 000
Lower Shabelle	63 000	40 000	2 000	600	14 000
Benadir	8 000	8 000	-	600	119 000
Middle Shabelle	11 000	1 000	23 000	7 000	33 000
Hiiraan	-	1 000	105 000	40	105 000
Galgaduud	5 000	1 000	5 000	40	14 000
Mudug	4 000	3 000	-	2 000	10 000
Nugaal	-	3 000	-	300	4 000
Bari	2 000	9 000	-	1 000	13 000
Sool	12 000	2 000	5 000	200	18 000
Sanaag	1 000	4 000	-	-	4 000
Togdheer	-	1 000	-	700	3 000
Woqooyi Galbeed	-	2 000	-	200	4 000
Awdal	-	4 000	-	200	5 000
Yhteensä:	130 000	170 000	201 000	15 000	517 000

⁴⁸⁴ UN OCHA 10.5.2018

⁴⁸⁵ UNHCR/PRMN 5/2018. (Interaktiivinen kartta)

⁴⁸⁶ UNHCR/PRMN 5/2018. (Interaktiivinen kartta)

Maan sisäisesti siirtymään joutuneet maakunnittain huhtikuussa 2018 (1.-30.4.2018)⁴⁸⁷

Maakunta	Maakunnasta konfliktin tai turvattomuuden takia siirtymään joutuneet	Maakunnasta kuivuuden takia siirtymään joutuneet	Maakunnasta tulvien takia siirtymään joutuneet	Maakunnasta muiden syiden takia siirtymään joutuneet	Maakunnan alueelle siirtymään joutuneet
Lower Jubba	900	400	-	200	2 000
Gedo	200	200	52 000	-	51 000
Bay	3 000	6 000	-	-	9 000
Bakool	2 000	5 000	-	-	5 000
Middle Jubba	200	300	7 000	-	8 000
Lower Shabelle	7 000	2 000	2 000	400	3 000
Benadir	8 000	300	-	-	19 000
Middle Shabelle	1 000	70	23 000	7 000	30 000
Hiiraan	-	100	105 000	-	104 000
Galgaduud	2 000	70	5 000	-	10 000
Mudug	3 000	800	-	1 000	2 000
Nugaal	-	70	-	-	-
Bari	90	3 000	-	50	3 000
Sool	-	300	5 000	-	5 000
Sanaag	-	900	-	-	700
Togdheer	-	-	-	30	-
Woqooyi Galbeed	-	400	-	-	700
Awdal	-	200	-	-	-
Yhteensä:	28 000	20 000	199 000	9 000	255 000

5. Humanitaarinen tilanne alueittain

5.1. Lower Jubba

Maaliskuun 2018 alussa Lower Jubban alueella raportoitiin akuutista vesipulasta Afmadown ja Badhadhen piirikunnissa. Pitkään jatkuneen kuivuuden seurauksena eläinten juomapaikat olivat kuivuneet maaseutualueilla ja matalat kaivot tyhjentyneet. Kulbiyown ja Afmadown kaupungit olivat kärsineet pahiten, sillä niiden veden lähteet ovat riippuvaisia sateista.⁴⁸⁸

Maaliskuun 2018 alussa hiljalleen alkanut *gu*-sadekausi johti tulviin monin paikoin Jubba-joen varrella ja aiheutti kiinteistöjen ja talojen menetyksiä.⁴⁸⁹ Jubbalandin osavaltiossa joutui 42 300 ihmistä yhteensä 165 000 tulvista kärsineestä ihmisestä jättämään kotinsa, etenkin Bu'aalessa, Garbahaareyssa, Ceel Waaqissa, Luuqissa, Baardheeressa ja Saakowssa. Maanviljelijät Jubban jokialueilla menettivät tulvissa työkalunsa sekä korjuuta vaille valmiin ja myytäväksi tarkoitetun satonsa.⁴⁹⁰ Myös edellisen sadekauden *deyrin* sateet olivat aiheuttaneet hyökätulvia osissa Lower Jubbaa.⁴⁹¹

⁴⁸⁷ UNHCR/PRMN 5/2018. (Interaktiivinen kartta)

⁴⁸⁸ UN OCHA 5.3.2018, s. 2-3

⁴⁸⁹ UN OCHA 2.5.2018, s. 1; UNSC 27.3.2018; FSNAU 20.4.2018, s. 1

⁴⁹⁰ UN OCHA 2.5.2018, s. 2

⁴⁹¹ UN OCHA 2/2018, s. 6

Jokien vedenpinnat ovat vieläkin tulvariskitasojen yläpuolella Lower Jubbassa.⁴⁹² Laajoja alueita viljelymaata on jäänyt veden alle ja tulvat ovat pyyhkineet satoja mukanaan. Suurin osa maatiloista Jubba-joen varrella aina Doolowsta (Gedon maakunnassa) Gobweyn alueelle (Lower Shabellen maakunnassa) on veden alla ja ihmiset ovat muuttaneet korkeammalla sijaitseville alueille. Asumuksia ja käymälöitä on tuhoutunut ja maanviljelytyövälineitä on vahingoittunut.⁴⁹³ Hyökytulvia ja jokien tulvimisia on raportoitu vielä toukokuussa Lower Jubbassa ainakin Afmadowssa ja Dhoblebyssä.⁴⁹⁴ Afmadowssa Legdhera-jokialueen⁴⁹⁵ varrella sijaitsevat sisämaan kaupungit ovat kärsineet tulvista ensimmäisen kerran sitten vuoden 2006. Maaperän vettyminen, estynyt pääsy käymälöihin sekä asumusten tuhoutuminen erityisesti Lower Jubban IDP-asutuskeskuksissa aiheuttavat terveysongelmia. Ruoan saatavuus on rajoittunutta, sillä pääreitit ovat kulkukelvottomia. Rannikkokaupungit, kuten Kismayo, ovat myös saaneet osansa rankkasateista ja hyökytulvista.⁴⁹⁶ Dhere-järvi on tulvinut Afmadown, Diifin ja Dhobleyn kaupunkeihin huuhtoen käymälöitä mataliin kaivoihin ja vesilähteisiin saastuttaen Afmadown ja Diifin ainoat vesilähteet. Ruokatarvikkeiden hinnat ovat nousemassa kun pääreitit ovat kulkukelvottomia ja alueelle pääsy rajoittunutta tulvien vuoksi⁴⁹⁷

Laidunten ja kasvillisuuden tilanteen odotetaan kuitenkin parantuvan *gu*-sateiden ansiosta ja karjalaumojia on muutettu alueille, jotka saivat aikaisia sateita maaliskuussa.⁴⁹⁸

Akuutin vesiripuli- ja koleratapausten lisääntyminen jatkuu yhä Lower Jubbassa.⁴⁹⁹ Kismayossa on rekisteröity eniten koleratapauksia ja ainakin viisi kuolemantapausta parhaillaan käynnissä olevassa epidemiassa.⁵⁰⁰ Taudin puhkeaminen alkoi helmikuussa 2018 Kismayon piirikunnassa ja tapauksia raportoitiin 229. Ensimmäiset raportoitiin maan sisäisesti siirtymään joutuneiden keskuudessa Farjano-asutusalueella.⁵⁰¹ Kismayossa suurin osa maan sisäisesti siirtymään joutuneista juo saastuneista vesilähteistä ja neljä uutta IDP-asutusaluetta on riippuvaisia vesirekoista pääasiallisena vedenlähteenä.⁵⁰²

Osaan Lower Jubban maaseutualueista (Jamame, Badhadhe) ei ole pääsyä al-Shabaabin hyökkäysten, lisääntyneen läsnäolon sekä järjestön vastaisten sotilasoperaatioiden jatkumisen vuoksi.⁵⁰³ Pääsyrajoitteista huolimatta humanitaariset toimijat ovat kuitenkin onnistuneet tavoittamaan tulvista kärsineitä ihmisiä Jubbalandin osavaltiossa.⁵⁰⁴

5.2. Gedo

⁴⁹² FEWS NET 16.5.2018

⁴⁹³ UN OCHA 8.5.2018, s. 1

⁴⁹⁴ UN OCHA 8.5.2018, s. 1; FEWS NET 16.5.2018

⁴⁹⁵ Keniasta lähtöisin oleva kausiluonteinen joki, joka liittyy Jubba-jokeen.

⁴⁹⁶ UN OCHA 8.5.2018, s. 1

⁴⁹⁷ UN OCHA 15.5.2018, s. 1-2

⁴⁹⁸ FSNAU 20.4.2018, s. 1

⁴⁹⁹ UN OCHA 2.5.2018, s. 3

⁵⁰⁰ UN OCHA 2.5.2018, s. 3

⁵⁰¹ UN OCHA 30.3.2018, s. 3

⁵⁰² UN OCHA 2/2018, s. 6

⁵⁰³ UN OCHA 2/2018, s. 8

⁵⁰⁴ UN OCHA 15.5.2018, s. 2

Tammikuussa 2018 Gedon alue oli yksi eniten humanitaarisen avun tarpeessa olevista maaseutuelinkeinoalueista Somaliassa.⁵⁰⁵ Osissa Gedoa ei satanut lainkaan edellisellä *deyr*-sadekaudella ja siellä missä oli satanut, sateet olivat alkaneet myöhässä. Jotkut vesilähteet täyttyivät, mutta eivät tarpeeksi uudistamaan laitumia ja täyttämään kaikkia vedenkeruupaikkoja näillä alueilla.⁵⁰⁶

Gu-sadekauden rankkasateiden aiheuttamat hyökyluovat ja jokien tulvimiset ovat tuhonneet satoja, elinkeinoja ja kiinteistöjä sekä ajaneet tuhansia ihmisiä kodeistaan Gedossa. Hyökyluovista ja jokien tulvimisista raportoitiin yhä toukokuussa. Laajoja alueita viljelymaata on tulvien peitossa ja tulvat ovat pyyhkineet satoja mukanaan. Suurin osa maataloista Jubba-joen varrella aina Doolowsta (Gedon maakunnassa) Gobweyn alueelle (Lower Shabellen maakunnassa) on veden alla. Ihmiset ovat muuttaneet korkeammalla sijaitseville alueille. Asumusten ja käymälöiden tuhoutumista sekä maanviljelytyövälineiden vahingoittumista on raportoitu. Ruoan saatavuus on rajoittunutta, sillä pääreitit ovat kulkukelvottomia. Kausittaiset virrat ovat yhdistyneet Diifissä Gedon alueella aiheuttaen tulvia kaupungissa.⁵⁰⁷ Jokien vedenpinnat ovat yhä tulvariskitasojen yläpuolella ja tulvimista on raportoitu jokialueilla Bardheressa ja Luqissa.⁵⁰⁸ Dawa-joki Gedossa on tulvinut ja tuhonnut vesipisteitä Balet Xaawossa jättäen koko kaupungin ilman puhdasta vettä. Baardheere on yksi tulvista pahiten kärsineistä kaupungeista Gedon alueella. Siellä tulvat ovat vaikuttaneet yli 600 maatalaan ja maataloustyövälineitä on vahingoittunut. Ainakin 8 000 perhettä Jubba-joen varrella sijaitsevilla kylillä on menettänyt satonsa.⁵⁰⁹

Pääsy on yhä yksi suurimmista haasteista humanitaarisille toimijoille, kun osat Gedon alueesta, Ceel waaqin ja Balet Xaawon piirikunnat, ovat yhä luoksepääsemättömiä alueella käynnissä olevien sotilasoperaatioiden vuoksi. Al-Shabaabin hyökkäykset ja järjestön läsnäolo jatkuvat näiden piirikuntien maaseutualueilla.⁵¹⁰ Pääsyrajoitteista huolimatta humanitaariset toimijat ovat kuitenkin onnistuneet tavoittamaan tulvista kärsineitä ihmisiä Jubbalandin osavaltiossa.⁵¹¹

5.3. Bay

Bay on toinen kahdesta alueesta, jolla on eniten kuivuuden vuoksi maan sisäisesti siirtymään joutuneita Somaliassa.⁵¹² Baidoan väestö on kasvanut yli 80 %:lla uusien maan sisäisesti siirtymään joutuneiden vuoksi pelkästään vuonna 2017, ja suuri osa heistä on riippuvaisia humanitaarisesta avusta.⁵¹³ Rajoitettu pääsy maaseutualueille ja humanitaaristen toimijoiden läsnäolo pääasiassa kaupunkialueilla on johtanut muuttoliikkeeseen Baidoan kaupungin lisäksi muille kaupunkialueille.⁵¹⁴ Suurin osa Baidoan kaupunkiin muuttaneista on kotoisin Diinsoorin, Qansaxdheeren, Baidoan ja Xudurin piirikunnista.⁵¹⁵ Tammikuun 2018 lopussa yli 270 000 IDP:tä oli saapunut

⁵⁰⁵ UN OCHA 31.1.2018, s. 2

⁵⁰⁶ UN OCHA 2/2018, s. 6

⁵⁰⁷ UN OCHA 8.5.2018, s. 1

⁵⁰⁸ FEWS NET 16.5.2018

⁵⁰⁹ UN OCHA 15.5.2018, s. 1

⁵¹⁰ UN OCHA 2/2018, s. 8

⁵¹¹ UN OCHA 15.5.2018, s. 2

⁵¹² UN OCHA 2/2018, s. 2

⁵¹³ UN OCHA 2/2018, s. 1

⁵¹⁴ UN OCHA 2/2018, s. 13

⁵¹⁵ UN OCHA 2/2018, s. 14

Baidoan marraskuusta 2016 lähtien ohittaen Baidoan kaupungin oman väestömäärän, joka on arviolta 200 000 ihmistä.⁵¹⁶ Kuivuutta ja aseellisia selkkauksia pakenevia maan sisäisesti siirtymään joutuneita saapuu kaupunkiin jatkuvasti. Helmikuussa 2018 Baidoan saapui 12 600 ihmistä ja luvun odotettiin nousevan.⁵¹⁷ Baidoassa tarvitaankin yhä kiireellistä ja jatkuvaa humanitaarista apua.⁵¹⁸ Huhtikuun 2018 arvion mukaan Baidoan kaupungissa on 246 00 maan sisäisesti siirtymään joutunutta.⁵¹⁹ Maan sisäisesti siirtymään joutuneet ovat kärsineet pakkohäädöistä monilla paikkakunnilla Somaliassa ja Baidoa on yksi pakkohäädöistä pahiten kärsineistä paikoista.⁵²⁰

Aliravitseminen maan sisäisesti siirtymään joutuneiden keskuudessa on kriittisellä tasolla.⁵²¹ Northern Inland Pastoral⁵²² ja Bay Agropastoral livelihood⁵²³ -alueilla on kohtalaisen / lähes ruokaturvaton tilanne (IPC 2) tai akuutti ruoka- ja toimeentulokriisi (IPC 3). Odotettavissa on, että ruokaturvatilanne heikkenee, jos humanitaarinen apu ei jatku. Pahiten kärsinyt väestö Pohjois- ja Keski-Somaliassa tulee olemaan humanitaarisessa hätätilassa (IPC Phase 4).⁵²⁴

Vuoden 2017 *gu*-sadekauden sadot olivat Bayn alueella 32 % alle viiden vuoden keskiarvon ja kotitalouksien sadot kestivät ainoastaan syys-lokakuulle 2017. Tästä ja aikaisempien satokausien heikon tuotannosta johtuen paikalliset viljavarastot ovat hyvin vähäisiä ja durran hinnat viime vuotta ja viimeisen viiden vuoden keskiarvoa korkeammalla.⁵²⁵ Bayn alueella, kuten muillakin Somalian eteläisillä sateista riippuvaisilla maanviljely-pastoraalielinkeinoalueilla, köyhien kotitalouksien ruoan kulutuksessa odotetaan esiintyvän katkoja humanitaarisen avun puuttuessa ja heidän oletetaan olevan akuutissa ruoka- ja toimeentulokriisissä (IPC 3). Poikkeus tähän tulee olemaan heinä-elokuu 2018, jolloin kotitaloudet korjaavat 1-2 kuukauden viljat ja ruoan kulutus kasvaa hetkellisesti. Jokialueiden tilanteen odotetaan muuttuvan yleisesti ruokaturvalliseksi tilanteeksi (IPC 1) tai kohtalaisen/lähes ruokaturvattomaksi tilanteeksi (IPC 2), sillä siellä tuotanto, maataloustyömahdollisuudet sekä selviytymiskapasiteetin odotetaan olevan suhteellisesti parempia. Eteläisillä pastoraalielinkeinoalueilla köyhien kotitalouksien perusravinnontarpeen odotetaan täyttyvän ja suurimmalla osalla alueista tulee olemaan yleisesti ruokaturvallinen tilanne (IPC 1), vaikka joillain alueilla on odotettavissa kohtalaisen/lähes ruokaturvaton tilanne (IPC 2).⁵²⁶

Viimeaikaiset sateet ja niistä johtuvat tulvat ovat koetelleet myös Bayn maakuntaa ja hyökyluviakin on raportoitu.⁵²⁷ Baidoan kaupungissa tulvista kärsii lähes 174 000 ihmistä, joista suurin osa on maan sisäisesti siirtymään joutuneita. Humanitaariset toimijat ovat tehostaneet toimiaan tulva-alueilla, ja kipeästi tarvittavia lääke- ja hygieniatarvikkeita sekä ambulanssin kuljettavan saattueen on kerrottu päässeen perille Baidoan. AMISOM:illa on mandaatti turvata Mogadishu-Baidoa-tie

⁵¹⁶ UN OCHA 2/2018, s. 12

⁵¹⁷ UN OCHA 30.3.2018, s. 1

⁵¹⁸ UN OCHA 30.3.2018, s. 1

⁵¹⁹ UN OCHA 2.5.2018, s. 2

⁵²⁰ UN OCHA 30.3.2018, s. 4; UNSC 2.5.2018, s. 13

⁵²¹ UN OCHA 30.3.2018, s. 1

⁵²² Northern Inland Pastoral livelihood -alue sijaitsee Pohjois-Somaliassa, pääasiassa Sanagin, Soolin ja Barin maakuntien alueella.

⁵²³ Bay Agropastoral livelihood -alue sijaitsee Bayn maakunnan alueella Etelä-Somaliassa.

⁵²⁴ FEWS NET 3/2018

⁵²⁵ UN OCHA 2/2018, s. 11

⁵²⁶ FEWS NET 2/2018

⁵²⁷ FEWS NET 16.5.2018; Thomson Reuters Foundation 27.4.2018

humanitaarisen avun saattueille.⁵²⁸ Jokien vedenpinnat ovat yhä tulvariskitasojen yläpuolella.⁵²⁹ Paikallisia hyökytulvia on raportoitu Burkhakabassa, Qansahdheressä ja Dinsoorissa aiheuttaen vahinkoja sadoille ja infrastruktuurille.⁵³⁰ Ennustetut kohtuulliset ja rankkasateet tulevat todennäköisesti pahentamaan hyökytulvia ja jokien tulvimista. Rakennetut ja matalalla sijaitsevat alueet Bayn maakunnassa tulevat kärsimään uusista hyökytulvista.⁵³¹ Puolet arviolta 246 000 IDP:stä Baidoassa on hyökytulvien vaarassa.⁵³²

Suurin osa Baysta on ei-valtiollisten toimijoiden hallinnassa. Ei-valtiollisten toimijoiden hallinnassa olevat maaseutualueet ovat muita alueita haavoittuvampia, sillä humanitaarisilla toimijoilla on niille vähäinen tai olematon pääsy. Turvattomuus maaseutualueilla pahentaa tilannetta ja siihen vastaamista.⁵³³ Esimerkiksi kamelinmaiton hinta on yli kaksinkertaistunut alle viikossa lisääntyneiden aseellisten ei-valtiollisten toimijoiden asettamien lisämaksujen ja saartojen vuoksi.⁵³⁴ AMISOM:in ja Somalian armeijan partioiden ansiosta Baidoan kaupungin turvallisuustilanne on parantunut, mutta siitä huolimatta Baidoan piirikunnassa ja muualla Bayn alueella on saarekkeita, joissa turvallisuustilanne pysyy heikkona ja alueet luoksepääsemättöminä. Tilanne altistaa erityisesti lapsia sekä heidän perheitään väkivallalle, hyväksikäytön ja väkivallan uhalle sekä psykososiaaliselle ahdingolle, perheenjäsenten erilleen joutumiselle ja sukupuoleen perustuvalla väkivallalle.⁵³⁵

5.4. Bakool

Vuoden 2017 *gu*-kauden satotuotanto oli ollut 50 % keskiarvon alapuolella Bakoolissa ja kotitalouksien sadot kestivät vain syys-lokakuulle. Tästä ja aiemmista heikoista satokausista johtuen paikalliset viljavarastot olivat hyvin vähäiset ja durran hinnat pysyvät korkealla.⁵³⁶ *Deyr*-sateet alkoivat Bakoolissa lokakuun 2017 lopussa ja suurin osa alueista sai kohtuullisia sademääriä, lukuun ottamatta joitakin alueita Xudurissa ja Tieglowssa.⁵³⁷ Vuoden 2017 *gu*-ja *deyr*-sadekausien alueellisesti esiintyneistä sateista huolimatta Bakoolin alueella raportoitiin edelleen veden ja ruoan puutetta, kiinteistöjen menetyksiä, tautiepidemioita ja ihmisten siirtymisiä maan sisäisesti.⁵³⁸ Bakool on toinen kahdesta alueesta, jolla raportoitiin eniten kuivuuden vuoksi maan sisäisesti siirtymään joutuneita (IDP:itä) Somaliassa.⁵³⁹

Gu-sadekauden rankkasateiden aiheuttamat hyökytulvat ja jokien tulvimiset ovat tuhonneet satoja, elinkeinoja ja kiinteistöjä sekä ajaneet tuhansia ihmisiä kodeistaan. Ennustetut kohtuulliset ja rankkasateet todennäköisesti pahentavat hyökytulvia ja jokien tulvimista. Rakennetut ja alavat alueet Bakoolin maakunnassa tulevat kärsimään uusista hyökytulvista.⁵⁴⁰

⁵²⁸ UN OCHA 2.5.2018, s. 2-3; Thomson Reuters Foundation 27.4.2018.

⁵²⁹ FEWS NET 16.5.2018

⁵³⁰ FEWS NET 16.5.2018

⁵³¹ UN OCHA 8.5.2018, s. 1

⁵³² UN OCHA 8.5.2018, s. 2

⁵³³ UN OCHA 2/2018, s. 13

⁵³⁴ UN OCHA 8.5.2018, s. 2

⁵³⁵ UN OCHA 2/2018, s. 12

⁵³⁶ UN OCHA 2/2018, s. 11

⁵³⁷ UN OCHA 2/2018, s. 11

⁵³⁸ UN OCHA 2/2018, s. 12

⁵³⁹ UN OCHA 2/2018, s. 2

⁵⁴⁰ UN OCHA 8.5.2018, s. 1

Suurin osa Bakoolin maakunnasta on ei-valtiollisten toimijoiden hallinnassa ja niillä maaseutualueilla asuvat ihmiset ovat haavoittuvimpia kuivuudelle, sillä näille alueille humanitaarisilla avustustyöntekijöillä on joko vähän tai ei ollenkaan pääsyä. Maaseutualueiden epävakaus heikentää siten humanitaarista vastausta tilanteeseen. Hyödykkeiden toimittaminen Bakoolin alueen ja erityisesti Xudurin kaupungin asukkaille onnistuu vain sotilassaattueiden avulla.⁵⁴¹

5.5. Middle Jubba

Kokonaissademäärät Jubbalandin osavaltiossa jäivät alle keskiarvon edellisellä *deyr*-sadekaudella ja puolet osavaltiosta pysyi joko kuivana tai osittain kuivana lyhyen sadekauden aikana. Osassa Middle Jubban maakuntaa ei satanut ollenkaan. Niilläkin alueilla, missä saatiin sateita, sateet alkoivat myöhässä. Sateita ei saatu riittävästi elvyttämään laitumia tai täyttämään kaikkia vedenkeruualueita.⁵⁴² Riittämättömyydestään huolimatta *deyr*-sateet aiheuttivat hyökyluvia osissa Middle Jubbaa.⁵⁴³

OCHA:n helmikuussa 2018 julkaiseman analyysin mukaan 34 % Jubbalandin osavaltion väestöstä on akuutisti ruokaturvattomia (IPC 2-4). Suurin osa näistä on kohtalaisessa/lähes ruokaturvattomassa tilassa (IPC 2) ja vain 3 % humanitaarisessa hätätilassa.⁵⁴⁴

Gu-sadekauden rankkasateiden aiheuttamat hyökyluvat ja jokien tulvimiset ovat tuhonneet satoja, elinkeinoja ja kiinteistöjä sekä ajaneet tuhansia ihmisiä kodeistaan Middle Jubbassa.⁵⁴⁵ Jokien vedenpinnat ovat yhä tulvariskitasojen yläpuolella.⁵⁴⁶ Hyökyluvista ja jokien tulvimisista raportoitiin yhä toukokuussa Middle Jubbassa mm. jokialueilla Sakow/Salaglessa. Laajoja alueita viljelymaata on tulvien peitossa ja tulvat ovat pyyhkineet satoja mukanaan. Suurin osa maataloista Jubba-joen varrella aina Doolowsta (Gedon maakunnassa) Gobweyn alueelle (Lower Shabellen maakunnassa) on veden alla.⁵⁴⁷ Ihmiset ovat muuttaneet korkeammalla sijaitseville alueille. Asumusten ja käymälöiden tuhoutumista sekä maanviljelytyövälineiden vahingoittumista on raportoitu. Ruoan saatavuus on rajoittunutta, sillä pääreitit ovat kulkukelvottomia.⁵⁴⁸

Humanitaarisen avun pääsy koko Middle Jubban alueelle on haasteellista, sillä alueella käynnissä olevat sotilaalliset toimet jatkuvat al-Shabaabin hyökkäysten ja järjestön lisääntyneen läsnäolon vuoksi.⁵⁴⁹ Pääsyrajoitteista huolimatta humanitaariset toimijat ovat kuitenkin onnistuneet tavoittamaan tulvista kärsineitä ihmisiä Jubbalandin osavaltiossa.⁵⁵⁰

⁵⁴¹ UN OCHA 2/2018, s. 13

⁵⁴² UN OCHA 2/2018, s. 6

⁵⁴³ UN OCHA 2/2018, s. 6

⁵⁴⁴ UN OCHA 2/2018, s. 6

⁵⁴⁵ UN OCHA 8.5.2018, s. 1

⁵⁴⁶ FEWS NET 16.5.2018

⁵⁴⁷ UN OCHA 8.5.2018, s. 1; FEWS NET 16.5.2018

⁵⁴⁸ UN OCHA 8.5.2018, s. 1

⁵⁴⁹ UN OCHA 2/2018, s. 8

⁵⁵⁰ UN OCHA 15.5.2018, s. 2

5.6. Lower Shabelle

Somalian vuoden 2017 viljasadot olivat huonoimmat verrattuna edellisten viiden vuoden satoihin, mihin vaikutti vakavat sademäärien alijäämät maissin tuotannon pääalueilla Lower Shabellen alueella.⁵⁵¹ OCHA raportoi maaliskuun 2018 lopussa, että akuutti ruokaturvattomuus jatkoi pahenemistaan Lower Shabellessa.⁵⁵²

South West -osavaltiossa, johon Lower Shabellen maakunta kuuluu, yli puoli miljoonaa ihmistä on joutunut jättämään kotinsa pääasiassa kuivuuden takia, mutta myös Lower Shabellessa käynnissä olevan konfliktin vuoksi. Yli puolet kaikista maan sisäisesti siirtymään joutuneista koko Somalian alueella on kotoisin Southwestin osavaltioista⁵⁵³ ja Mogadishun laitamille siirtyneistä maan sisäisesti siirtymään joutuneista suurin osa oli Lower Shabellestä.⁵⁵⁴ Lower Shabellen alueella yli 250 000 ihmistä on jättänyt kotinsa ja siirtynyt Afgoyen ja Mogadishun väliselle käytävälle konfliktin sekä kuivuuden takia. KM50 ja Markan kaupunki ovat alueen IDP-keskittymiä käynnissä olevien väkivaltaisuuksien vuoksi.⁵⁵⁵

Gu-sateet ja niitä seurannut jokien vedenpinnan nousu paransi maanviljelyn mahdollisuuksia erityisesti Lower Shabellen pohjoisosien jokialueilla. Karjalaumojia siirrettiin paremmille laitumille alueille, jotka saivat aikaisia sateita maaliskuussa.⁵⁵⁶

Myös Lower Shabellessa runsastuneet *gu*-sateet aiheuttivat tulvia. Yhä useammat ihmiset pakenevat tulvia alavilta alueilta turvallisempiin paikkoihin Ceel Jaalessa ja sitä ympäröiville alueille. Tulvat rajoittavat tieliikennettä, mikä hidastaa pääsyä joillekin tulvista kärsineille alueille ja siten myös humanitaaristen tarvikkeiden toimitusta.⁵⁵⁷ Jokien tulviminen Lower Shabellessa on ajanut lähes 3 000 ihmistä Qoryoolestä Markaan etsimään humanitaarista apua.⁵⁵⁸ Pääsy tulvista kärsiviin kyliin on rajoittunutta alueen turvattomuuden ja kulkukelvottomien teiden vuoksi.⁵⁵⁹ Jokien vedenpinnat ovat yhä tulvariskitasojen yläpuolella ja tulvimista on raportoitu Kurtunwareyn Bulu Mareerissa.⁵⁶⁰ Toukokuun ensimmäisten kymmenen päivän aikana sademäärät ovat kuitenkin olleet alle keskiarvon Lower Shabellessa.⁵⁶¹

Suurin osa Lower Shabellen maakuntaa on ei-valtiollisten toimijoiden hallinnassa ja niillä maaseutualueilla asuvat ihmiset ovat haavoittuvimpia kuivuudelle, sillä näille alueille humanitaarisilla avustustyöntekijöillä on joko vähän tai ei ollenkaan pääsyä.⁵⁶² Ihmiset, jotka elävät yleisesti levottomilla alueilla ovat vaarassa jäädä humanitaarisen avun ulkopuolella. Lower Shabellessa näitä alueita ovat mm. Marka, K50, Janaale, Awdhegle, Barawe, Qoryoley, Kuntunwarey ja Sablale. Kaikista haavoittuvimpia ryhmiä ovat maaseudulla ja pääasiassa ei-valtiollisten toimijoiden hallinnassa olevilla alueilla elävät maanviljelijäpaimentolaiset ja pienimuotoista liiketoimintaa harjoittavat kauppiat, sillä he eivät pääse lähtemään kotialueeltaan muualle hakemaan humanitaarista apua. Suurin osa avustuksista menee

⁵⁵¹ Goobjoog News 2018 am)

⁵⁵² UN OCHA 30.3.2018, s. 2

⁵⁵³ UN OCHA 2/2018, s. 12. Southwestin osavaltioon kuuluvat Bakoolin, Bayn ja Lower Shabellen maakunnat.

⁵⁵⁴ UN OCHA 5.3.2018, s. 1

⁵⁵⁵ UN OCHA 2/2018, s. 12

⁵⁵⁶ FSNAU 20.4.2018, s. 1

⁵⁵⁷ UN OCHA 8.5.2018, s. 1-2

⁵⁵⁸ UN OCHA 8.5.2018, s. 2

⁵⁵⁹ UN OCHA 8.5.2018, s. 2

⁵⁶⁰ FEWS NET 16.5.2018

⁵⁶¹ FEWS NET 16.5.2018

⁵⁶² UN OCHA 2/2018, s. 13

kaupunkialueille, sillä niihin pääsee helposti ja turvallisesti, minkä vuoksi monet ihmiset muuttavat niille alueille.⁵⁶³ Turvallisuus- ja saavutettavuusongelmista huolimatta Lower Shabellessa toimii paikallisia kansalaisjärjestöjä, jotka toimittavat humanitaarista avustusta saavutettavissa oleviin piirikuntiin alueella.⁵⁶⁴

Noin 22 epäiltyä tapausta akuutista vesiripulista/kolerasta on raportoitu Afgooyen yleissairaalassa huhtikuun viimeisen ja toukokuun ensimmäisen viikon aikana. Lääketarvikkeita ei ole riittävästi kattamaan lisääntyvää tarvetta.⁵⁶⁵

5.7. Benadir - Mogadishu

Loka-joulukuun 2017 *deyr*-sadekausi alkoi Benadirissa myöhään ja sademäärät olivat alle keskiarvon, tehden siitä neljännen peräkkäisen epäonnistuneen sadekauden. Alue saa normaalisti myös kesä-heinä-elokuun aikana sadekausien ulkopuolisia rannikkosateita (Haga-sateet), jotka tyypillisesti täydentävät kahta pääsadekautta, mutta vuonna 2017 myös nämä sateet olivat alle keskiarvon.⁵⁶⁶

Tänä keväänä *gu*-sadekautta edeltävät sateet alkoivat jo maaliskuussa ja ne ovat aiheuttaneet tulvia, jotka ovat vaikuttaneet 54 000 ihmisen elämään Mogadishun lähellä sijaitsevilla asutusalueilla. Mogadishuun kulkevat päätiet ovat tulvien vuoksi kulkukelvottomia ja satoja on vahingoittunut laajoilla alueilla.⁵⁶⁷ Myös hyökytulvista ja IDP-asutusten tuhoutumisista on raportoitu Benadirin alueella.⁵⁶⁸ Tulvat ovat aiheuttaneet vahinkoja sadoille, elinkeinoille ja kiinteistöille ja ajaneet tuhansia ihmisiä kodeistaan.⁵⁶⁹

Vuoden 2017 lopussa erittäin haavoittuvien ihmisten vahva keskittyminen Benadirin alueelle teki siitä yhden humanitaaristen toimijoiden prioriteettialueista. Maaliskuussa 2018 alueella asui yli 700 000 IDP:tä ja heistä lähes 270 000 kärsi akuutista ruokaturvattomuudesta (IPC 3 and 4), ja suurin osa Mogadishun maan sisäisesti siirtymään joutuneista kärsi myös akuutista aliravitsemuksesta.⁵⁷⁰ OCHA:n toukokuun alun tietojen mukaan Benadirin alueella on 497 000 IDP:tä.⁵⁷¹

IDP:t ovat alttiita pakkohäädöille ja vuonna 2017 yhteensä noin 154 000 IDP:tä pakkohäädettiin asumuksistaan Mogadishussa.⁵⁷²

Humanitaariset tarpeet syvenevät Benadirin alueella Mogadishun kärsiessä humanitaarisesta kriisistä. Maan sisäisesti siirtymään joutuneiden määrä on kasvanut kaupungissa kevään 2018 aikana, kun naapurimaakuntien konfliktien kodeistaan ajamat ihmiset ovat suunnanneet Mogadishuun. Suurin osa ei ole saanut minkäänlaista apua ja joutuvat selviämään rankkasateista ilman suojaa.⁵⁷³ Lisääntynyt avun tarve on asettanut suurempaa painetta Kaxdan, Gubedleyn ja Garasbaleyn alueille. Yli 100 000 perheen on arvioitu olevan ilman riittävää suojaa.

⁵⁶³ UN OCHA 2/2018, s. 13

⁵⁶⁴ UN OCHA 2/2018, s. 14

⁵⁶⁵ UN OCHA 8.5.2018, s. 2

⁵⁶⁶ UN OCHA 2/2018, s. 40

⁵⁶⁷ Thomson Reuters Foundation 27.4.2018

⁵⁶⁸ UN OCHA 2.5.2018, s. 2

⁵⁶⁹ UN OCHA 8.5.2018, s. 1

⁵⁷⁰ UN OCHA 30.3.2018, s. 1

⁵⁷¹ UN OCHA 2.5.2018, s. 2

⁵⁷² UN OCHA 30.3.2018, s. 1

⁵⁷³ Radio Dalsan 2018 dd)

Rankkasateet ovat tuhonneet itse tehdyt asumukset. Alueella on huono ruokaturvatilanne, mikä entisestään heikentää IDP-yhteisöjen kestäkykyä. Vanhukset, naiset, tytöt ja pienet lapset ovat erityisen haavoittuvia.⁵⁷⁴

Kuivuudesta aiheutuvan veden vähäisen saatavuuden vuoksi akuutti vesiripuli/koleratapaukset ovat keväällä 2018 jatkaneet lisääntymistään Benadirin alueella, jossa tapauksia alkoi ilmetä tammikuussa.⁵⁷⁵ Tautiepidemioiden puhkeaminen on tällä hetkellä todellinen huolenaihe rankkasateiden ja heikon sanitaation vuoksi. Veden välityksellä leviävät taudit kuten kolera, akuutti vesiripuli sekä vektorivälitteiset taudit kuten malaria, ovat yleisiä ja uhkaavat jo valmiiksi haavoittuvia ja heikkoja ryhmiä.⁵⁷⁶ Toukokuun alussa akuutti vesiripuli/koleratapaukset jatkoivat lisääntymistään ja toukokuun kahden ensimmäisten viikon aikana raportoitiin 132 akuuttia vesiripuli/koleratapausta. Niistä 70 % on esiintynyt alle 2-vuotiaita lapsia. Tammikuusta lähtien Benadirissa on raportoitu yhteensä 899 akuuttia vesiripuli/koleratapausta, joista viisi on johtanut kuolemaan.⁵⁷⁷

5.8. Middle Shabelle

Pitkään jatkuneen kuivuuden aiheuttamaa ruokaturvattomuutta odotettiin esiintyvän Middle Shabellessa huhti-kesäkuun *gu*-sadekauteen asti.⁵⁷⁸ Maakunnassa suurin osa kuivuudesta kärsivistä ihmisistä oli Jowharissa, Balcadissa ja Adallassa.⁵⁷⁹ Terveyspalvelut erityisesti Jowharissa ovat riittämättömät ja sairaaloille olisi tarvetta.⁵⁸⁰

Etiopian yläköiden kovien sateiden ansiosta maaliskuu- ja huhtikuussa 2018 nousut Shabelle-joen vedenpinta paransi maanviljelyn mahdollisuuksia Middle Shabellessa erityisesti sen jokialueilla, sillä nousut joenpinta paransi kastelumaanviljelymahdollisuuksia. Karjalaumojia siirrettiin paremmille laiturille maaliskuussa aikaisia sateita saaneille alueille.⁵⁸¹ Huhtikuussa tyypillisesti alkavia *gu*-sateita edeltää ajoittain *jar/toddob*-sateet maaliskuun lopussa. Tänä vuonna sateet alkoivat jo maaliskuun alussa ja monet eteläiset ja jotkut keskialueet ovat saaneet 25-75mm sadetta. Maan valmistelut ja kylvöt alkoivat jo maaliskuussa.⁵⁸²

Rankkojen *gu*-sateiden aiheuttama Shabelle-joen tulviminen ja hyökyluovat ovat vaikuttaneet Middle Shabellen alueella 20 000 ihmisen elämään, kun joki on tulvinut Horseedin alueella sekä muilla alavilla alueilla joen varrella. Arviolta 7000 ihmistä on muuttanut Hantiwadaagin kylään Jowharissa. Mogadishun ja Jowharin yhdistävä tie on lähes kulkukelvoton. Jowhar-Balcad -tie on poikki Garsaalen kylässä, joka sijaitsee Balcadista pohjoiseen.⁵⁸³ Jokien vedenpinnat ovat yhä tulvariskitasojen yläpuolella ja tulvimista on raportoitu jokialueilla Maandheeressä Jowharissa.⁵⁸⁴

⁵⁷⁴ Radio Dalsan 2018 dd)

⁵⁷⁵ OCHA 2.5.2018, s. 3; UN OCHA 30.3.2018, s. 1; FEWS NET 2/2018

⁵⁷⁶ Radio Dalsan 2018 dd)

⁵⁷⁷ UN OCHA 15.5.2018, s. 2

⁵⁷⁸ UN OCHA 2/2018, s. 21

⁵⁷⁹ UN OCHA 2/2018, s. 21

⁵⁸⁰ UN OCHA 2/2018, s. 20

⁵⁸¹ FSNAU 20.4.2018, s. 1; FEWS NET 3/2018

⁵⁸² FEWS NET 3/2018

⁵⁸³ UN OCHA 2.5.2018, s. 2

⁵⁸⁴ FEWS NET 16.5.2018

Adallassa, Adan-yabalissa ja Mahadayssa on haasteita humanitaarisen avun toimituksessa, sillä alueita hallitsevat aseelliset toimijat estävät humanitaarisen ja kaupallisten toiminnan alueillaan.⁵⁸⁵ Kulmis Yarowssa, Maqdasissa ja Jameeco Misrassa Jowharin ja Balcadin alueella IDP:eitä on muuttanut Jowharin ja Balcadin kaupunkeihin klanien välisten konfliktien vuoksi.⁵⁸⁶

5.9. Hiiraan

Hiiraanissa kuivuustilanne ja ruokaturvattomuus jatkoivat pahenemistaan vuoden 2018 *gu*-sadekauteen saakka.⁵⁸⁷ Kuivuudesta ovat kärsineet eniten maanviljelijäpaimentolaiset, sitten paimentolaiset ja jokielinkeinoalueet Beletweynessä, koska näillä elinkeinoalueilla sademäärät olivat jääneet alle keskiarvon. Heikkojen sateiden vuoksi pahin tilanne Hiiraanissa oli ollut Jalalaqsin piirikunnassa, jossa humanitaarinen apu oli tauonnut, sekä Beletweynen maanviljelijäpaimentolaisilla että jokien varsilla elävillä ryhmillä.⁵⁸⁸ Maaliskuun 2018 tietojen mukaan 30–45 % Hiiraanin väestöstä kärsi vakavasta ruokaturvattomuudesta.⁵⁸⁹ Helmikuussa 2018 julkaistussa OCHA:n kuivuusanalyysissä mainittiin, että Hiiraanissa oli arviolta 51 160 IDP:tä ja 27 600 heistä Beletweynen kaupungissa 54 leirissä. Pitkään jatkunut kuivuustilanne pahensi myös Jemenistä ja Keniasta Somaliaan palanneiden ihmisten tilannetta, joista arviolta 1 700 palasi Hiiraaniin.⁵⁹⁰

Klaanien väliset konfliktit, kansainvälisten joukkojen ja AMISOMin sotilasoperaatioiden vetäytyminen ovat myös johtaneet maan sisäisiin siirtymisiin Hiiraanissa Moqokorin ja Halganin kaupungeista Beletweyneen samalla pahentaen kuivuudesta kärsivien yhteisöjen tilannetta.⁵⁹¹ Osissa Beletweynen piirikuntaa, suurimmalla osalla maaseutualueista Bulo Burtossa, Jalalaqsisissa ja Maxaasisissa on haasteita humanitaarisen avun toimituksessa, sillä alueita hallitsevat aseelliset toimijat estävät humanitaarisen ja kaupallisten toiminnan alueillaan.⁵⁹²

Etiopian ylänköjen kovien sateiden ansiosta maaliskuu- ja huhtikuussa 2018 noussut Shabelle-joen vedenpinta paransi maanviljelyn mahdollisuuksia Hiiraanissa ja erityisesti sen jokialueilla, sillä noussut joenpinta paransi kastelumaanviljelymahdollisuuksia. Karjalaumojia siirrettiin paremmille laitumille maaliskuussa aikaisia sateita saaneille alueille.⁵⁹³ Huhtikuussa tyypillisesti alkavia *gu*-sateita edeltää ajoittain Jar/Toddob-sateet maaliskuun lopussa. Tänä vuonna sateet alkoivat jo maaliskuun alussa ja monet eteläiset ja jotkut keskialueet ovat saaneet 25-75mm sadetta. Viljelymaan valmistelut ja kylvöt alkoivat jo maaliskuussa.⁵⁹⁴

Rankkasateiksi muuttuneita *gu*-sateita seurasivat tulvat. Hiiraanin maakunnassa sijaitseva Beletweynen kaupunki ja sitä ympäröivät Shabelle-joen varressa sijaitsevat kylät ovat tulvista pahiten kärsineitä alueita Somaliassa.⁵⁹⁵ Tulvat ovat

⁵⁸⁵ UN OCHA 2/2018, s. 20

⁵⁸⁶ UN OCHA 2/2018, s. 20

⁵⁸⁷ UN OCHA 2/2018, s. 21

⁵⁸⁸ UN OCHA 2/2018, s. 21

⁵⁸⁹ Radio Kulmiye 2018 ä)

⁵⁹⁰ UN OCHA 2/2018, s. 18

⁵⁹¹ UN OCHA 2/2018, s. 20

⁵⁹² UN OCHA 2/2018, s. 20

⁵⁹³ FSNAU 20.4.2018, s. 1

⁵⁹⁴ FEWS NET 3/2018

⁵⁹⁵ OCHA 2.5.2018, s. 1

ajaneet arviolta 180 000 ihmistä kodeistaan koko Hiiraanin maakunnassa ja näistä 22 500 kotitaloutta on ollut Beletweynen kaupungissa, jossa tulvat ovat tuhonneet kaupungin lähes koko infrastruktuurin.⁵⁹⁶ Shabelle-joki on noussut Beletweynen kaupungissa 8 metriä normaalin tason yläpuolelle.⁵⁹⁷ Arviolta yli 70 % Hiiraan joenvarsi-alueiden maataloista on veden peitossa. Tulvat ovat tuhonneet satoja, ruokavarastoja ja kuljetusinfrastruktuuria.⁵⁹⁸ Tulvien vuoksi tieliikenne on rajoittunutta, mikä hidastaa pääsyä joillekin tulvista kärsineille alueille ja siten myös humanitaarisen avun toimituksia.⁵⁹⁹ Beletweynen kaupungin lentokenttään kytkevä tie on sulkemisvaaran alla tulvien takia.⁶⁰⁰ Noin 26 000 perhettä asuu IDP-leireillä ja on riippuvaisia humanitaarisesta avusta.⁶⁰¹ AMISOM:in rauhanturvajoukot ovat evakuoineet yli 10 000 Beletweynen asukasta tulvien peittämiltä alueilta kaupungista sekä tarjonnut pressuja ja vettä niitä tarvitseville.⁶⁰²

Toinen massiivinen tulva-aalto osui Beletweyneen 11.5.2018 pahentaen jo ennestään vakavaa tilannetta. Tulvat tuhosivat lisää teitä, siltoja, maataloja satoineen, taloja sekä muuta infrastruktuuria. Vähintään kahden ihmisen on vahvistettu kuolleen ja monia on yhä kateissa.⁶⁰³ Jokien vedenpinnat ovat yhä tulvariskitasojen yläpuolella ja tulvimisesta raportoidaan edelleen jokialueilla Beletweydessä ja Jalalaqsisissa.⁶⁰⁴ Tulvien saartamien ihmisten pelastustyöt jatkuvat Beletweyenessä. Yli 400 ihmistä on evakuoitu veneillä Ceel Jaalen asutusalueella.⁶⁰⁵

Hiiraan oli yksi niistä neljästä alueesta, joilla on raportoitu joulukuusta 2017 lähtien 1 477 tapausta akuuttia vesiripulia/koleraa ja 9 näistä johtuvaa kuolemaa. Ensimmäiset tapaukset raportoitiin Beletweynen piirikunnassa joulukuussa 2017.⁶⁰⁶

5.10. Galgaduud

Humanitaarinen tilanne Pohjois- ja Keski- Somalian laidunalueilla heikkeni yhä helmikuussa 2018 ruokaturvattomuuden lisääntyttyä. Näillä alueilla suurin osa ihmisistä eli humanitaarisessa hätätilassa (IPC 4). Paimentolaiset Somalian pohjois- ja keskiosissa olivat menettäneet suuren osan karjastaan vuonna 2017.⁶⁰⁷ Galmudugin (Galgaduud ja Mudug) osavaltion alueella on kärsitty vakavista peruselintarvikkeiden puutteista.⁶⁰⁸

Pitkään jatkunut kuivuus on johtanut massiivisiin paimentolaisten siirtymisiin maan sisäisesti urbaaneille ja semiurbaaneille alueille Galgaduudissa karjan menetyksen vuoksi.⁶⁰⁹ Yli puolet Galmudugin väestöstä on avun tarpeessa.⁶¹⁰ Tilanne on

⁵⁹⁶ FEWS NET/FSNAU 11.5.2018, s. 1; Shabelle News 2018 he)

⁵⁹⁷ Shabelle News 2018 hf)

⁵⁹⁸ FEWS NET/FSNAU 11.5.2018, s. 1; Shabelle News 2018 he)

⁵⁹⁹ OCHA 2.5.2018, s. 1

⁶⁰⁰ OCHA 2.5.2018, s. 1-2

⁶⁰¹ Shabelle News 2018 he)

⁶⁰² UN News 2018 b)

⁶⁰³ UN OCHA 15.5.2018

⁶⁰⁴ FEWS NET 16.5.2018

⁶⁰⁵ UN OCHA 15.5.2018, s. 2

⁶⁰⁶ UN OCHA 30.3.2018, s. 3

⁶⁰⁷ UN OCHA 5.3.2018, s. 1

⁶⁰⁸ UN OCHA 5.3.2018, s. 2

⁶⁰⁹ UN OCHA 2/2018, s. 23; UN OCHA 30.3.2018, s. 1

⁶¹⁰ UN OCHA 30.3.2018, s. 1

huolestuttava Galgaduudin alueella, jossa 30–45 % väestöstä on vakavasti ruokaturvattomia.⁶¹¹ Guban Pastoral livelihood -alue⁶¹² on suurin huolenaihe, sillä siellä karja on erittäin heikkokuntoista ja epätyypillisiä karjakuolemia on esiintynyt tammikuusta 2018 lähtien.⁶¹³ Puntmaahan ja Somalimaahan aikaisemmin karjansa kanssa paenneet paimentolaiset alkoivat marraskuussa 2017 palailta karjoineen Galmudugiin ja suunnaten parempia sateita saaneille alueille Galgaduudin ja Mudugin alueilla. Karjan kunto on paranemaan päin.⁶¹⁴

Rankkojen *gu*-sateiden aiheuttamia hyökytulvia ja niistä johtuvia IDP-asutusten tuhoutumisia on raportoitu myös Galmudugin osavaltiossa. Tuhoutunut infrastruktuuri on lisännyt huolta veden välityksellä leviävistä taudeista. Rankkasateet ovat pahentaneet tilannetta erityisesti ylikansoitetuilla IDP-leireillä, joiden asumukset eivät kestä rankkasateita ja niiden yhteydessä esiintyviä kovia tuulia. Tulvat ovat vaikuttaneet 9 300 IDP:n elämään alavilla asutusalueilla Abduwaqin kaupungissa Galgaduudin alueella.⁶¹⁵ Galgaduudissa Dhuusamareebin piirikunnassa kohtuulliset sateet vaikuttivat lähes 500 ihmisen elämään.⁶¹⁶ Sateiden ennustetaan jatkuvan runsaina Galgaduudissa ja hyökytulvia tulee todennäköisesti esiintymään.⁶¹⁷

Suurin osa Galmudugin alueesta ei saanut merkittäviä sateita toukokuun alussa. Aikaisemmin satanut ja tulvinut vesi seisoo ja on johtamassa hyttysten lisääntymiseen ja paheneviin hygieniaolosuhteisiin IDP-asutuksissa. Tulvat ovat vaikuttaneet Galmudugissa yli 6 700 ihmisen elämään, joista arviolta 5 200 on joutunut jättämään kotinsa. Ainakin 57 vahvistettua malaria-tapausta on raportoitu Caabud Waaqin kaupungissa Galgaduudissa.⁶¹⁸

5.11. Mudug

Humanitaarinen tilanne Pohjois- ja Keski-Somalian laidunalueilla heikkeni helmikuussa 2018 ruokaturvattomuuden lisääntyä. Näillä alueilla suurin osa ihmisistä eli humanitaarisessa hätätilassa (IPC 4). Paimentolaiset Somalian pohjois- ja keskiosissa menettivät suuren osan karjastaan vuonna 2017⁶¹⁹ ja Galmudugin (Galgaduud ja Mudug) osavaltio oli yksi vakavista peruselintarvikkeiden puutteista kärsineistä alueista.⁶²⁰ Mudugin alueen itäosissa, erityisesti Hobyon ja Jariiban piirikunnissa, laitumien ja veden puute johti paimenten siirtymisiin karjoineen muille alueille.⁶²¹ Joillain alueilla Mudugissa on esiintynyt massiivisia ihmisten siirtymisiä kaupunkeihin ja niiden lähialueille ihmisten etsiessä apua menetettyään karjansa. Yli puolet Galmudugin osavaltion alueen väestöstä on avun tarpeessa.⁶²² Ruokaturvatilanne on huolestuttava Mudugin alueella, missä 30–45 % väestöstä on

⁶¹¹ Radio Kulmiye 2018 ä)

⁶¹² Guban Pastoral livelihood -alue sijaitsee Somalimaassa pääasiassa Awdalin maakunnan alueella, mutta myös Woqooyi Galbeedin rannikkoalueilla.

⁶¹³ FEWS NET 2/2018

⁶¹⁴ UN OCHA 2/2018, s. 23

⁶¹⁵ UN OCHA 2.5.2018, s. 2

⁶¹⁶ UN OCHA 8.5.2018, s. 2

⁶¹⁷ UN OCHA 15.5.2018, s. 1

⁶¹⁸ UN OCHA 15.5.2018, s. 2

⁶¹⁹ UN OCHA 5.3.2018, s. 1

⁶²⁰ UN OCHA 5.3.2018, s. 2

⁶²¹ UN OCHA 5.3.2018, s. 2-3

⁶²² UN OCHA 30.3.2018, s. 1

vakavasti ruokaturvattomia.⁶²³ Guban Pastoral livelihood alue on suurin huolenaihe, sillä siellä karjan kunto on erittäin heikko ja epätyypillisiä karjakuolemia on esiintynyt tammikuusta 2018 lähtien.⁶²⁴

Kevään 2018 rankkojen *gu*-sateiden aiheuttamia hyöktylvia ja niistä johtuvia IDP-asutusten tuhoutumisia on raportoitu myös Galmudugin osavaltiossa. Tuhoutunut infrastruktuuri on lisännyt huolia vedenvälityksellä leviävistä taudeista. Rankkasateet ovat pahentaneet tilannetta erityisesti ylikansoitetuilla IDP-leireillä, joiden asumukset eivät kestä rankkasateita ja niiden yhteydessä esiintyviä kovia tuulia.⁶²⁵

Jotkut alueet Mudugin Hobyon piirikunnassa ovat saaneet rankkasateita. Kahden lapsen on kerrottu hukkuneen lähellä Bacad Weynen kylää ja salamointi on tappanut lähes 100 vuohta ja lammasta Hobyon maaseutualueilla. Rankkasateet ovat vaikuttaneet yli 700 IDP:n elämään ja tuhonnut lähes 120 itse rakennettua IDP-asumusta Hobyon kaupungissa. Myös Garoowaalen kylässä lähes 500 ihmistä on kärsinyt sateista ja yli 20 käymälää on tuhoutunut Wisilin kylässä Hobyon piirikunnassa.⁶²⁶ Sateiden ennustetaan jatkuvan runsaina Mudugissa ja hyöktylvia tulee todennäköisesti esiintymään.⁶²⁷

Suurin osa Galmudugin alueesta ei ole saanut merkittäviä sateita toukokuun alussa. Aikaisemmin satanut ja tulvinut vesi seisoo ja on johtamassa hyttysten lisääntymiseen ja paheneviin hygieniaoosuhteisiin IDP-asutuksissa. Tulvat ovat vaikuttaneet yli 6 700 ihmisen elämään, joista arviolta 5 200 on joutunut jättämään kotinsa.⁶²⁸

5.12. Pohjois-Somalia: Puntmaa ja Somalimaa

Somalimaahan julistettiin kuivuuden vuoksi hätätila 31.1.2018.⁶²⁹ Alue oli kärsinyt neljä peräkkäistä normaalia vähäisempien sateiden sadekautta vuodesta 2015 lähtien, eikä tilanne parantunut vuoden 2017 sateiden seurauksena. Nekin olivat alle keskiarvon.⁶³⁰ Paimentolaiset menettivät Somalian pohjois- ja keskiosissa suuren osan karjastaan vuonna 2017 laidunten ja veden puutteen vuoksi, mikä on johtanut haluttomuuteen pitää karjaa.⁶³¹ Kuivuus johti karjasta saatavien hyödykkeiden ehtymiseen karjakuolemien lisäksi hätämyyntien vuoksi.⁶³² OCHA:n helmikuussa 2018 julkaiseman kuivuusanalyysin mukaan viisi elinkeinoaluetta seitsemästä Somalimaassa oli humanitaarisessa hätätilassa (ICP 4): Guban Pastoral, Hawd Pastoral, Northern Inland Pastoral, East Golis Pastoral ja Togdheer Agropastoral; ja loput kaksi, West Golis Pastoral ja Northwest Agropastoral olivat akuutissa ruoka- ja toimeentulokriisissä (ICP 3).⁶³³ Vuoden 2017 loka-marraskuun *deyr*-sateet helpottivat kuivuustilannetta monilla alueilla vaikka sateet olivatkin epätasaisia ja arviolta 30 % keskiarvon alapuolella.⁶³⁴ Awdalin, Woqooyi Galbeedin ja Todgheerin alueilla joulukuussa 2017 ja tammikuussa 2018 saadut *xeys*-sateet olivat erittäin

⁶²³ Radio Kulmiye 2018 ä)

⁶²⁴ FEWS NET 2/2018

⁶²⁵ UN OCHA 2.5.2018, s. 2.

⁶²⁶ UN OCHA 8.5.2018, s. 2.

⁶²⁷ UN OCHA 15.5.2018, s. 1

⁶²⁸ UN OCHA 15.5.2018, s. 2

⁶²⁹ UN OCHA 5.3.2018, s. 1

⁶³⁰ UN OCHA 2/2018, s. 36, s. 38

⁶³¹ UN OCHA 5.3.2018, s. 1; Goobjoog News 2018 am); UN OCHA 2/2018, s. 30.

⁶³² UN OCHA 2/2018, s. 33

⁶³³ UN OCHA 2/2018, s. 38

⁶³⁴ GIEWS/FAO 21.3.2018, s. 1

heikkoja ja sen seurauksensa kasvillisuustilanne on huono suurimmalla osalla alueista.⁶³⁵ Maaliskuussa 2018 kuivuus jatkoi pahenemistaan ja Awdal, Bari, Sanag, Nugal, Sool ja Woqooyi Galbeed -alueet olivat kokeneet jo neljä peräkkäistä kautta, jolloin on satanut alle normaalin tason.⁶³⁶ Save the Children -järjestön mukaan pitkään jatkunut kuivuus johti lisääntyviin lasten pakkoavioliittoihin Somalimaassa.⁶³⁷

Myös Puntmaa on kärsinyt pitkittyneestä kuivuudesta kuuden peräkkäisen kauden epäonnistuneiden tai heikkojen sateiden vuoksi.⁶³⁸ 27.2.2018 Humanitarian Affairs and Disaster Management Agency (HADMA) julisti vetoomuksen kiireellisen humanitaarisen avun saamiseksi yli 600 000 kuivuudesta kärsivälle ihmiselle Puntmaassa.⁶³⁹ Erityisesti Galmudugin, Soolin ja Sanaagin alueilla kärsitään vakavasta peruselintarvikkeiden puutteesta. Tilannetta Soolissa ja Sanaagissa ovat pahentaneet uudet sotilaalliset jännitteet Somalimaan ja Puntmaan välillä.⁶⁴⁰ Soolin ja Sanaagin kuivuustilanne ei parantunut vuoden 2017 sateiden myötä.⁶⁴¹ 64 % Soolin ja Sanaagin väestöstä kärsii akuutista ruokaturvattomuudesta (IPC 2-4). Suurin osa (45 %) väestöstä elää akuutissa ruoka- ja toimeentulokriisissä (ICP 3) ja 21,4 % humanitaarisessa hätätilassa (IPC 4).

Gu-sateet ovat tuoneet helpotusta kuivuuteen myös Pohjois-Somaliassa, mutta myös rankkasateita ja tulvia.⁶⁴² Rankkasateet ovat aiheuttaneet hyökätulvia mm. Togdheerin maakunnassa⁶⁴³ sekä joillain Soolin alueilla.⁶⁴⁴ Kasvillisuuden määrä on yhä alle keskiarvon koillisessa sekä Guban Pastoral livelihood -alueella luoteisosassa maata.⁶⁴⁵ Sademäärät ovat olleet alle keskiarvon suuressa osassa Awdalia ja Woqooyi Galbeedia.⁶⁴⁶ Pohjois-Somaliaan on odotettavissa lisää rankkasateita⁶⁴⁷ ja alueen sateiden ennustetaan olevan runsaimmat koko maassa. Hyökätulvia tulee todennäköisesti esiintymään Puntmaan rannikkoalueilla Barissa ja Nugaalissa sekä myös keskiosissa maata Mudugin ja Galgaduudin alueilla.⁶⁴⁸

Adeninlahdella muodostunut trooppinen sykloni Sagar saavutti Luoteis-Somalian 19.5.2018. Se aiheutti rankkasadetta, kovia tuulia ja hyökätulvia, jotka iskivät Puntmaan ja Somalimaan rannikkoalueisiin. Se johti kuolemantapauksiin, satojen ja karjan menetyksiin sekä kiinteistöjen ja infrastruktuurin tuhoutumiseen. Kovat sateet ja niitä seuranneet tulvat hidastavat humanitaarisen avun pääsyä joillekin alueille.⁶⁴⁹ Syklonin aiheuttamat sateet ja tulvat ovat vaikuttaneet kymmenien tuhansien ihmisten elämään ja pahentanut humanitaarista tilannetta. Soolin ja Sanaagin alueista käytävä kiista ja teiden tuhoutuminen syklonin vuoksi ovat hidastaneet tuhojen laajuuden arviointia sekä avun toimittamista. Maakunnat ovat kärsineet kuivuudesta vuodesta 2015 lähtien ja sen vuoksi ne ovat erityisen alttiita hyökätulville rankkasateiden seurauksena.⁶⁵⁰

⁶³⁵ GIEWS/FAO 21.3.2018, s. 2

⁶³⁶ UN OCHA 30.3.2018, s. 1

⁶³⁷ Save the Children 11.4.2018

⁶³⁸ UN OCHA 2/2018, s. 27

⁶³⁹ UN OCHA 5.3.2018, s. 1

⁶⁴⁰ UN OCHA 5.3.2018, s. 2

⁶⁴¹ UN OCHA 2/2018, s. 33

⁶⁴² FEWS NET 18.5.2018, s. 1

⁶⁴³ FEWS NET/FSNAU 11.5.2018, s. 1

⁶⁴⁴ FEWS NET 16.5.2018

⁶⁴⁵ FEWS NET 16.5.2018

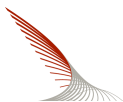
⁶⁴⁶ FEWS NET 16.5.2018

⁶⁴⁷ FEWS NET 18.5.2018, s. 1

⁶⁴⁸ UN OCHA 15.5.2018, s. 1

⁶⁴⁹ UN OCHA 20.5.2018, s. 1

⁶⁵⁰ UN OCHA 20.5.2018, s. 1

Somalimaassa arviolta 1 780 perhettä on joutunut jättämään kotinsa ja vähintään 80 perhettä on menettänyt kotinsa syklonin vuoksi. Somalimaassa eniten kuolemantapauksia sattui Galbeedissa ja Awdalissa, joissa kuoli 16 ihmistä, sillä sykloni saapui sinne suoraan mereltä. Kiinteistöjä, infrastruktuuria ja karjaa menetettiin, mutta tuhojen laajuutta ei ole vielä pystytty arvioimaan. Useiden kalastusveneiden kerrotaan kadonneen alueella ja arviolta 40 kalastajaa oli merillä ennen syklonivaroitusta, eikä heidän kohtalonsa ole tiedossa.⁶⁵¹ Somalimaan viranomaisten mukaan ainakin 25 ihmistä on kuollut Awdalissa, Sahelissa ja Salalissa pääasiassa huuhtoutumalla tulvien mukana.⁶⁵²

Puntmaassa syklonin mukanaan tuomat sääolosuhteet johtivat myös kuolemantapauksiin ja muihin vahinkoihin. Barin viranomaiset ovat raportoineet karjan menetystä sekä kiinteistöjen ja infrastruktuurin kuten rakennusten ja kalastusveneiden tuhoutumista. Qardhossa rankkasateet johtivat hyökylviin kaupungin IDP-asutuskeskuksissa tuhoten vähintään 30 käymälää ja vahingoittaen useita muita. Tulvien odotetaan lisäävän terveysriskejä alueella. Iskushubanissa hyökyltulvat ovat tuhonneet viljelysmaata. Bossasson ja Garowen yhdistävän asfalttitie on jäänyt veden alle jättäen nämä suuret keskukset, kuten myös monet maaseutualueet luoksepääsemättömiksi.⁶⁵³

⁶⁵¹ UN OCHA 20.5.2018, s. 1.

⁶⁵² VOA 21.5.2018.

⁶⁵³ UN OCHA 2/2018, s. 1.

6. Lähteet:

ACLED - The Armed Conflict Location and Event Data Project 2017 - 2018:

- a) Realtime Data 1.12.2017 - 15.5.2018. <https://www.acleddata.com/data/> (Käyty 22.5.2018)
- b) General Guides 2018. <https://www.acleddata.com/resources/general-guides/> (Käyty 1.6.2018)

ACLED - Armed Conflict Location & Event Data Project 2017: Codebook Version 8 (2017). https://www.acleddata.com/wp-content/uploads/2017/12/ACLED_Codebook_2017FINAL.pdf (Käyty 1.6.2018)

Allgaldaduud Media 2017 - 2018: <http://allgaldaduud.com/category/english-news/>:

- a): 3.12.2017: Deadly clash kills 3 soldiers near Mogadishu. (Käyty 11.2.2018)
- c): 5.12.2017: Deadly mortar shells hit Djibouti army base in Baladweyne. (Käyty 11.2.2018)
- d): 6.12.2017: Deadly explosion kills police chief in Somalia. (Käyty 11.2.2018).
- e): 9.12.2017: Deadly clash kills 3 people in Mogadishu. (Käyty 11.2.2018).
- f): 9.12.2017: Several militants killed in Somalia fighting. (Käyty 11.2.2018).
- g): 11.12.2017: Somali journalist killed in explosion in Mogadishu. (Käyty 11.2.2018)
- i): 12.12.2017: BREAKING: Deadly blast kills bomb expert in Bosaso. (Käyty 11.2.2018).
- j): 14.12.2017: Somalia's Shabaab kill 18 police in academy bombing. (Käyty 11.2.2018)
- k): 27.12.2017: Deadly clash kills soldier in Somali capital. (Käyty 12.2.2018)
- l): 27.12.2017: US airstrike kills 13 al-Shabab militants in Somalia. (Käyty 12.2.2018)
- m): 28.12.2017: US strike kills 4 militants near Mogadishu. (Käyty 12.2.2018)
- n): 29.12.2017: Kenyans among militants injured in Somalia airstrike. (Käyty 12.2.2018)
- p): 1.1.2018: Fierce clash erupts in Somalia (Käyty 13.3.2018)
- r): 2.1.2018: Somalia: Civilian man shot dead near Mogadushu. (Käyty 13.3.2018)
- s): 2.1.2018: BREAKING: Father of Somalia's top military judge shot dead in Mogadishu. (Käyty 13.3.2018)
- t): 4.1.2018: Somalia: Senior security officer shot dead in Bosaso. (Käyty 13.3.2018)
- u): 9.1.2018: Somaliland forces take control of town from Puntland. (Käyty 13.3.2018)
- v): 9.1.2018: Deadly explosion kills 2 soldiers in Mogadishu. (Käyty 13.3.2018)
- w): 9.1.1.2018: Somalia: Three militants killed in Leego town. (Käyty 13.3.2018)
- x): 12.1.2018: 1 killed as Somali, Kenyan troops in border town. (Käyty 13.3.2018)
- y): 13.1.2018: Somalia: Special forces destroy Shebaab base in Leego. (Käyty 13.3.2018)

- z): 14.1.2018: Somalia: Four soldiers injured in explosion in Mogadishu. (Käyty 13.3.2018)
- å): 17.1.2018: Somalia: 11 Shebaab fighters killed in strike near Kismayo. (Käyty 13.3.2018)
- ä): 18.1.2018: Somali marine officer shot dead in Mogadishu. (Käyty 13.3.2018)
- ö): 20.1.2018: Somali, US forces storm al-Shabab camp in Jamame. (Käyty 13.3.2018)
- aa): 24.1.2018: 3 Al-Shabaab fighters killed in central Somalia. (Käyty 13.3.2018)
- ab): 25.1.2018: Deadly blast hit Ethiopian troops in Bardaale. (Käyty 13.3.2018)
- ac): 27.1.2018: Somalia: Two people dead in bomb blast in Mogadishu. (Käyty 13.3.2018)
- ad): 28.1.2018: Somali court official killed in Wanlaweyn town. (Käyty 13.3.2018)
- ae): 30.1.2018: Somalia: Five people injured in Shalanbod bomb explosion. (Käyty 13.3.2018)
- af): 30.1.2018: Landmine blast hits Puntland troops near Bosaso. (Käyty 13.3.2018)
- ag): 31.1.2018: Three people killed in battle near Baladweyne. (Käyty 13.3.2018)
- ah): 3.3.2018: Al-Shabaab kills 11 in separate attacks in Somalia. (Käyty 12.4.2018)
- ai): 11.3.2018: Deadly explosion kills six soldiers near Mogadishu. (Käyty 12.4.2018)
- aj): 15.3.2018: Somali soldier shot dead in Mogadishu. (Käyty 12.4.2018)
- ak): 17.3.2018: 12 Dead in Central Somalia as Villagers Resist Al-Shabab Taxes. (Käyty 12.4.2018)
- al): 17.3.2018: Deadly clash kills 32 people in central Somalia. (Käyty 12.4.2018)
- am): 18.3.2018: Somalia's Shebab says it killed 10 African Union soldiers. Käyty 12.4.2018)
- an): 20.3.2018: Deadly fighting kills 2 people in Burdhubo town. (Käyty 12.4.2018)
- ap): 22.3.2018: Somalia: Car bomb kills 14 people in Mogadishu. (Käyty 12.4.2018)
- aq): 24.3.2018: Somalia: Two men injured by gunmen in Mogadishu. (Käyty 12.4.2018)
- ar): 25.3.2018: UN condemns suicide explosion near Somalia. (Käyty 12.4.2018)
- as): 12.4.2018: Somalia: Two people injured in explosion in Mogadishu. (Käyty 7.5.2018)
- at): 14.4.2018: Tribal clash kills 7 people in Mahas town. (Käyty 7.5.2018)
- au): 16.4.2018: Somali forces clash with al-Shabaab in Bakol. (Käyty 7.5.2018)
- av): 18.4.2018: Deadly ambush kills 4 soldiers near Balcad. (Käyty 7.5.2018)
- aw): 25.4.2018: Al-Shabaab ambushes UPDF convoy near Marka. (Käyty 7.5.2018)
- ax): 5.5.2018: Somalia: Blast hits police station in Mogadishu. (Käyty 7.5.2018)

Amnesty International - AI 2018

- a): 22.2.2018: Amnesty International Report 2017/18 - Somalia.
<https://www.amnesty.org/en/countries/africa/somalia/report-somalia/> (Käyty 15.5.2018)

Anzalone, Christopher: March 2018: Black Banners in Somalia: The State of al-Shabaab's Territorial Insurgency and the Specter of the Islamic State. Julkaisussa CTC Sentinel, March 2018, Volume 11, Issue 3. <https://ctc.usma.edu/black-banners-somalia-state-al-shabaabs-territorial-insurgency-specter-islamic-state/> (Käyty 21.5.2018)

BBC 3.5.2018. Somali gunmen abduct German Red Cross nurse in Mogadishu. <http://www.bbc.com/news/world-africa-43986764> (Käyty 28.5.2018).

BFA & SEM - Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl & Staatssekretariates für Migration August 2017: Fact Finding Mission Report; Somalia. Sicherheitslage in Somalia, Bericht zur österreichisch-schweizerischen FFM. August 2017. Osoitteessa (9.10.2017): http://www.bfa.gv.at/files/berichte/FFM%20Report_Somalia%20Sicherheitslage_Onlineversion_2017_08_KE_neu.pdf

Brookings Institute 3.5.2018: Order from Chaos, Somalia, facing severe challenges, also shows signs of hope. <https://www.brookings.edu/blog/order-from-chaos/2018/05/03/somalia-facing-severe-challenges-also-shows-signs-of-hope/> (Käyty 11.5.2018)

CAJ News (Centre for African Journalists) 24.4.2018. Five killed in Somalia flooding crisis. <http://cajnewsafrica.com/2018/04/24/five-killed-in-somalia-flooding-crisis/> (Käyty 28.5.2018).

CIA, The World Factbook – Somalia, päivitetty viimeksi toukokuussa 2018. <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/so.html> (Käyty 5.6.2018)

CPJ - Committee to Protect Journalists 2018:

a): 8.1.2018: Somaliland journalists sentenced to two years in prison on propaganda charges. <https://cpj.org/2018/01/somaliland-journalists-sentenced-to-two-years-in-p.php> (Käyty 9.5.2018)

DIS / DRC - The Danish Immigration Service / Danish Refugee Council 2017: South and Central Somalia. Security Situation, al-Shabaab Presence, and Target Groups. Report based on inter-views in Nairobi, Kenya, 3 to 10 December 2016. https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/57D4CD96-E97D-4003-A42A-C119BE069792/0/South_and_Central_Somalia_Report_March_2017.pdf (Käyty 1.12.2017)

The East African 2018:

a): 12.5.2018: Somali leaders and elders join calls against Amisom troop withdrawal. <http://www.theeastafrican.co.ke/news/ea/Somali-leaders-against-Amisom-troop-withdrawal-4552908-4558354-ry0obmz/index.html> (Käyty 14.5.2018)

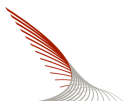
FAO/SWALIM - Food and Agriculture Organization of the United Nations & Somalia Water and Land Information Management 24.5.2018. Somalia Rainfall Forecast. https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Somalia_Rainfall_Forecast_24052018.pdf (Käyty 24.5.2018).

FEWS NET (The Famine Early Warning Systems Network):

- 18.5.2018. Global Weather Hazards Summary - May 18 - 24, 2018. Despite a decrease in rainfall, flooding continues in East Africa. <http://fews.net/sites/default/files/documents/reports/GlobalWeatherHazard-18.05.17.pdf> (Käyty 22.5.2018).

- 16.5.2018. Seasonal Monitor. Heavy Gu rainfall leads to further flooding in large parts of the South. <http://fews.net/east-africa/somalia/seasonal-monitor/may-16-2018> (Käyty 22.5.2018).

- 5/2018. Seasonal Monitor. Flooding has occurred in several areas of Somalia following heavy rainfall. <http://fews.net/east-africa/somalia/seasonal-monitor/may-2018> (Käyty 22.5.2018).

- 3/2018. Key Message Update. Increased likelihood of average Gu rainfall in southern and central Somalia. <http://www.fews.net/east-africa/somalia/key-message-update/march-2018> (Käyty 23.4.2018).

- 2/2018. Food Security Outlook. Despite improvements, 2.7 million people need emergency assistance through the lean season. <http://www.fews.net/east-africa/somalia/food-security-outlook/february-2018> (käyty 23.4.2018).

FEWS NET/FSNAU - The Famine Early Warning Systems Network/Food Security and Nutrition Analysis Unit) 11.5.2018. SOMALIA Food Security Alert. Heavy Gu rainfall leads to widespread flooding. <http://fsnau.org/in-focus/somalia-flood-impact-food-security-fews-netfsnau-joint-report> (Käyty 16.5.2018).

FSNAU - Food Security and Nutrition Analysis Unit 20.4.2018. Climate Data Update, March 2018. <http://www.fsnau.org/publications> (Käyty 2.5.2018).

Garowe Online 2017 - 2018:

- a): 2.12.2017: Somalia: SNA, AU forces recapture new areas from Al Shabaab. <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-sna-au-forces-recapture-new-areas-from-al-shabaab> (Käyty 19.2.2018)
- b): 3.12.2017: Somalia. Senior military officer killed in Al Shabaab attack. <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-senior-military-officer-killed-in-al-shabaab-attack> (Käyty 19.2.2018)
- c): 4.12.2017: Somalia: SNA commander survives car bombing in Mogadishu. <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-sna-commander-survives-car-bombing-in-mogadishu> (Käyty 19.2.2018)
- d): 6.12.2017: Somalia: Galmudug, ASWJ leaders sign power-sharing deal. <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-galmudug-aswj-leaders-sign-power-sharing-deal> (Käyty 19.2.2018)
- e): 11.12.2017: Somalia: Govt forces capture villages from Al Shabaab. <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-govt-forces-capture-villages-from-al-shabaab> (Käyty 19.2.2018)
- f): 15.12.2017: Somalia: Militants attack market in Mahaday, 1 killed. <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-1-killed-as-militants-attack-market-in-mahaday> (Käyty 19.2.2018)
- g): 16.12.2017: Somalia: Airstrike on Al Shabaab convoy kills 7 militants. <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-airstrike-on-al-shabaab-convoy-kills-7-militants> (Käyty 19.2.2018)
- h): 18.12.2017: Somalia: U.S. airstrike kills 8 militants near Kismayo. <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-us-airstrike-kills-8-militants-near-kismayo> (Käyty 19.2.2018)
- i): 23.12.2017: Somalia: Al Shabaab says fire mortars at presidential palace. <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-say-fire-mortars-at-presidential-palace> (Käyty 19.2.2018)
- j): 25.12.2017: Somalia: Al Shabaab executes men accused of spying. <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-executes-men-accused-of-spying> (Käyty 19.2.2018)

- k): 26.12.2017: Somalia: Al-Shabaab attack on Afgoye leaves 2 dead.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabab-attack-on-afgoye-leaves-2-dead> (Käyty 19.2.2018)
- l): 27.12.2017: Somalia: US airstrike in Somalia kills 13 al-Shabab militants.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-us-airstrike-in-somalia-kills-13-al-shabab-militants> (Käyty 19.2.2018)
- m): 28.12.2017: Somalia. U.S. military kills 4 militants in new airstrike.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-us-military-kills-4-militants-in-new-airstrike> (Käyty 19.2.2018)
- n): 30.12.2017: Somalia. Army repels Al-Shabaab attack in Diinsoor, 2 killed.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-army-repels-al-shabab-attack-near-diinsoor-2-killed> (Käyty 19.2.2018)
- o): 31.12.2017: Somalia: Al-Shabaab says 5 AU soldiers dead in Mogadishu blast.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-army-repels-al-shabab-attack-near-diinsoor-2-killed> (Käyty 19.2.2018)
- p): 6.12.2017: Somalia: Car bomb kills Senior Security Official in Galkayo.
<https://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-car-bomb-kills-senior-security-official-in-galkayo> (Käyty 19.2.2018)
- q): 12.12.2017: Somalia: Bom kills bomb disposal expert in Puntland.
<https://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-bomb-kills-bomb-disposal-expert-in-puntland> (Käyty 19.2.2018)
- r): 19.12.2017: Somalia. Roadside bomb targets Puntland forces near Bosaso.
<https://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-roadside-bomb-targets-puntland-forces-near-bosaso> (Käyty 19.2.2018)
- s): 21.12.2017: Somalia: Bomb blast kills Security Officials outside Bosaso.
<https://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-bomb-blast-kills-security-officials-outside-bosaso> (Käyty 19.2.2018)
- t): 27.12.2017: Somalia: Al-Shabaab kills security official in Galkayo.
<https://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-al-shabab-kills-security-official-in-galkayo>. (Käyty 19.2.2018)
- u): 2.1.2018: Somalia: Al-Shabaab kills father of Military Court Chief.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabab-kills-father-of-military-court-chief> (Käyty 14.3.2018)
- w): 4.1.2018: Somalia: Military raid kills Senior Al-Shabaab commander.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-military-raid-kills-senior-al-shabab-commander> (Käyty 14.3.2018)
- x): 5.1.2018: Somalia: AU peacekeeper killed, 2 hurt in Hiran landmine.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-au-peacekeeper-killed-2-hurt-in-hiran-landmine> (Käyty 14.3.2018)
- y): 6.1.2018: Somalia: 4 killed in separate shootings in Mogadishu and Afgoye.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-4-killed-in-separate-shootings-in-mogadishu-and-afgoye> (Käyty 14.3.2018)

- z): 9.1.2018: Somalia: Bomb blast in Mogadishu wounds soldiers.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-bomb-blast-in-mogadishu-wounds-soldiers> (Käyty 14.3.2018)
- å): 10.1.2018: Somalia: Car bomb wounds two in Mogadishu - witness.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-car-bomb-wounds-two-in-mogadishu-witness> (Käyty 14.3.2018)
- ä): 11.1.2018: Somalia: One killed in Al-Shabab mortar attack on Palace.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-one-killed-in-al-shabab-mortar-attack-on-palace> (Käyty 14.3.2018)
- ö): 13.1.2018: Somalia: Special forces break through militant base in Leego.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-special-forces-break-through-militant-base-in-leego> (Käyty 14.3.2018)
- aa): 14.1.2018: Somalia: Landmine wounds five Soldiers in Mogadishu.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-landmine-wounds-five-soldiers-in-mogadishu> (Käyty 14.3.2018)
- ab): 14.1.2018: Somalia: Al-Shabaab kills soldiers in attack on military base.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabab-kills-soldiers-in-attack-on-military-base> (Käyty 14.3.2018)
- ac): 18.1.2018: Somalia: IED blasts hit U.S., AU convoy outside Kismayo.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-ied-blasts-hit-us-au-convoy-outside-kismayo> (Käyty 14.3.3018)
- ad): 21.1.2018: Somalia: 3 killed in Blasts in Mogadishu and Bosaso.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-3-killed-in-explosions-in-mogadishu-and-bosaso> (Käyty 14.3.2018)
- ae): 23.1.2018: Somalia: Five soldiers killed in Blast outside Mogadishu.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-five-soldiers-killed-in-blast-outside-mogadishu> (Käyty 14.3.2018)
- af): 29.1.2018: Somalia: Army Colonel, 3 soldiers killed in Al-Shabaab ambush.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-army-colonel-3-soldiers-killed-in-al-shabab-ambush> (Käyty 14.3.2018)
- ag): 7.1.2018: Somalia: Al-Shabab fires mortars at Puntland army base at Galgala.
<https://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-al-shabab-fires-mortars-at-puntland-army-base-at-galgala> (Käyty 14.3.2018)
- ah): 30.1.2018: Somalia: Landmine kills 1 Puntland soldier outside Bosaso.
<https://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-landmine-kills-1-puntland-soldier-outside-bosaso> (Käyty 14.3.2018)
- ai): 1.2.2018: Somalia: Riadside bomb kills 3 outside Mogadishu.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-roadside-bomb-kills-3-outside-mogadishu> (Käyty 2.4.2018)
- ak): 7.2.2018: Somalia: Three killed in separate Mogadishu shootings.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-three-killed-in-separate-mogadishu-shootings> (Käyty 2.4.2018)
- al): 11.2.2018: Somalia: Government troops kill soldier in Mogadishu.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-government-troops-kill-soldier-in-mogadishu> (Käyty 2.4.2018)

- am): 24.2.2018: Somalia: Death toll from Mogadishu blasts jumps to 45.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-death-toll-from-mogadishu-blasts-jumps-to-45> (Käyty 2.4.2018)
- an): 6.2.2018: Somalia: 4 injured in Al-Shabaab attack on Bosaso police station.
<https://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-4-injured-in-al-shabaab-attack-on-bosaso-police-station> (Käyty 2.4.2018)
- ao): 1.3.2018: Somalia: Car bomb hits Security Checkpoint near Mogadishu.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-car-bomb-hits-security-checkpoint-near-mogadishu> (Käyty 16.4.2018)
- ap): 3.3.2018: Somalia: 5 AU soldiers among 16 killed in al-Shabaab attacks.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-5-au-soldiers-among-16-killed-in-al-shabaab-attacks> (Käyty 16.4.2018)
- aq): 10.3.2018: Somalia: Govt forces "retake" training base from Al-Shabaab.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-govt-troops-retake-training-base-from-al-shabaab> (Käyty 16.4.2018)
- ar): 20.3.2018: Somalia: Hundred arrested in Mogadishu security sweep.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-hundreds-arrested-in-mogadishu-security-sweep> (Käyty 16.4.2018)
- as): 23.3.2018: Somalia: Death toll in Mogadishu car bomb rises to 18.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-death-toll-in-mogadishu-car-bomb-rises-to-18> (Käyty 16.4.2018)
- at): 25.3.2018: Somalia. At least 4 killed in Mogadishu Car bombing.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-at-least-4-killed-in-mogadishu-car-bombing> (Käyty 16.4.2018)
- av): 1.4.2018: Somalia. Al-Shabaab raids AU military base, kills 59.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-raids-au-military-base-kills-59> (Käyty 3.5.2018)
- ax): 6.4.2018: Somalia: Twin Car bombs kill at least 6 in Mogadishu.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-twin-car-bombs-kill-at-least-6-in-mogadishu> (Käyty 3.5.2018)
- ay): 6.4.2018: Somalia. US kills Al-Shabaab militants in Somalia air strike.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-us-kills-al-shabab-militants-in-somalia-air-strike> (Käyty 3.5.2018)
- az): 9.4.2018: Somalia: Parliament speaker quits after weeks of political stand-off.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-parliament-speaker-quits-after-weeks-of-political-stand-off> (Käyty 3.5.2018)
- aå): 10.4.2018: Somalia. Al-Shabab raids KDF base in Gedo region.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabab-raids-kenyan-military-camp-in-gedo> (Käyty 3.5.2018)
- aä): 12.4.2018: Somalia: Blast at football pitch in Barawe kills five.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-bomb-blast-at-football-pitch-in-barawe-kills-6> (Käyty 3.5.2018)

- aö): 17.4.2018: Somalia: Militants killed in extensive army operation in Hiran.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-militants-killed-in-extensive-army-operation-in-hiran> (Käyty 3.5.2018)
- ba): 22.4.2018: Somalia: Militants raid military base in Mogadishu.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-militants-raid-military-base-in-mogadishu> (Käyty 3.5.2018)
- bb): 23.4.2018: Somalia: Fighting erupts at former UAE-run military base in Mogadishu.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-fighting-erupts-at-former-uae-run-military-base-in-mogadishu> (Käyty 3.5.2018)
- bc): 30.4.2018: Somalia: Former minister elected as new parliament speaker.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-former-minister-elected-as-new-parliaments-speaker> (Käyty 3.5.2018)
- bg): 6.5.2018: Somalia: Al-Shabaab raid on army convoy near Baidoa kills six.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabab-raid-on-army-convoy-near-baidoa-kills-six> (Käyty 9.5.2018)
- bd): 28.4.2018: Somalia: Suicide bomber kills six people in central Somalia.
<https://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-suicide-bomber-kills-six-people-in-central-somalia> (Käyty 3.5.2018)
- bh): 9.5.2018: Somalia: Al-Shabaab stones woman to death for polygamy.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabab-stones-woman-to-death-for-polygamy> (Käyty 10.5.2018)
- bi): 10.5.2018: Somalia: Govt says no civilians killed in US-Somali raid.
<https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-govt-says-no-civilians-killed-in-us-somali-raid> (Käyty 10.5.2018)

GIEWS/FAO (Global Information and Early Warning System / Food and Agriculture Organisation of the United Nations) 21.3.2018. GIEWS Update. Somalia: Pastoral households face dire food insecurity.
<http://www.fao.org/3/I8889EN/i8889en.pdf> (Käyty 9.5.2018).

Goobjoog News 2017 - 2018:

- a): 3.12.2017: 54 Shabaab militants have defected to government since Oct 14-Security minister. <http://goobjoog.com/english/54-shabaab-militants-have-defected-to-government-since-oct-14-security-minister/> (Käyty 21.2.2018)
- b): 3.12.2017: Three people killed in military and Shabaab clash in Middle Shabelle.
<http://goobjoog.com/english/three-people-killed-in-military-and-shabaab-clash-in-middle-shabelle/> (Käyty 21.2.2018)
- c): 4.12.2017: Allied forces repulse Al-Shabaab attack in Qoryoley.
<http://goobjoog.com/english/allied-forces-repulse-al-shabaab-attack-in-qoryoley/> (Käyty 21.2.2018)
- e): 6.12.2017: Puntland senior police officer killed in a car bomb explosion.
<http://goobjoog.com/english/puntland-senior-police-officer-killed-in-a-car-bomb-explosion/> (Käyty 21.2.2018)
- f): 7.12.2017: Ahlu Sunnah to head cabinet in brokered deal with Galmudug state.
<http://goobjoog.com/english/ahlu-sunnah-to-head-cabinet-in-brokered-deal-with-galmudug-state/> (Käyty 21.2.2018)

- g): 7.12.2017: Six Al-Shabaab militants in Bakool surrender as military offensives intensify. <http://goobjoog.com/english/six-al-shabaab-militants-in-bakool-surrender-as-military-offensives-intensify/> (Käyty 21.2.2018)
- h): 11.12.2017: 6,000 IS jihadists could return to Africa, AU warns. <http://goobjoog.com/english/6000-is-jihadists-could-return-to-africa-au-warns/> (Käyty 21.2.2018)
- i): 13.12.2017: Two children injured in IED explosion in Gedo. <http://goobjoog.com/english/two-children-injured-in-ied-explosion-in-gedo/> (Käyty 21.2.2018)
- j): 14.12.2017: Bomb Explosion in Mogadishu. <http://goobjoog.com/english/bomb-explosion-in-mogadishu/> (Käyty 21.2.2018)
- k): 26.12.2017: Government soldiers and Alshabab fighters engage in a fierce fight in Lower Shabelle. <http://goobjoog.com/english/government-soldiers-and-alshabab-fighters-engage-in-a-fierce-fight-in-lower-shabelle/> (Käyty 21.2.2018)
- m) 6.1.2018: Puntland security conduct manhunt operation in Bosaso town. <http://goobjoog.com/english/puntland-security-conduct-manhunt-operation-in-bosaso-town/> (Käyty 19.3.2018)
- n): 6.1.2018: Two people arrested in connection with the death of an Amisom soldier. <http://goobjoog.com/english/two-people-arrested-in-connection-with-the-death-of-an-amisom-soldier/> (Käyty 19.3.2018)
- o): 7.1.2018: Government forces and Alshabab fighters Engage in Gun Battle in the Middle Shabelle. <http://goobjoog.com/english/government-forces-and-alshabab-engages-in-gun-battle-in-middle-shabelle/> (Käyty 19.3.2018)
- p): 9.1.2018: Government forces with Amisom captured several locations from Alshabab says SNA regional commander. <http://goobjoog.com/english/governemnt-forces-captured-several-locations-from-alshabab-says-sna-regional-commander/> (Käyty 19.3.2018)
- q): 16.1.2018: Deynunay Location is Under our Control Says the Local Admin. <http://goobjoog.com/english/deynunay-location-is-under-our-control-says-the-local-admin/> (Käyty 19.3.2018)
- r): 20.1.2018: Kenya jet fighters bombard Elwak, a Somali border town. <http://goobjoog.com/english/kenya-jet-fighters-bombard-elwak-a-somali-border-town/> (Käyty 19.3.2018)
- t): 27.1.2018: Jubbaland state security ambushes Alshabab fighters outskirts Kismayo. <http://goobjoog.com/english/jubbaland-state-security-ambushes-alshabab-fighters-outskirt-kismayo/> (Käyty 19.3.2018)
- u): 3.2.2018: Kenya planes bombard Somali border town in Gedo region. <http://goobjoog.com/english/kenya-planes-bombard-somali-border-town-in-gedo-region/> (Käyty 3.4.2018)
- w): 5.2.2018: Bomb explosion kills 2 people in Mogadishu. <http://goobjoog.com/english/bomb-explosion-kills-2-people-in-mogadishu/> (Käyty 3.4.2018)
- x): 25.2.2018: AU troops in clash with Somali soldiers were transporting bomb victims- Amisom. <http://goobjoog.com/english/soldiers-involved-in-clash-with-nisa-were-transporting-bomb-victims-amisom/> (Käyty 3.4.2018)

- y): 28.2.2018: Somali forces retake Moqokori location in Hiiraan region from Al-Shabaab.
<http://goobjoog.com/english/somali-forces-retake-moqokori-location-in-hiiraan-region-from-al-shabaab/> (Käyty 3.4.2018)
- z): 1.3.2018: Somali army kill 25 Al-Shabaab militants in Gedo region.
<http://goobjoog.com/english/somali-army-kill-25-al-shabaab-militants-in-gedo-region/> (Käyty 2.5.2018)
- å): 1.3.2018: Casualties feared in car bomb explosion outskirts of Mogadishu.
<http://goobjoog.com/english/casualties-feared-in-car-bomb-explosion-outskirts-of-mogadishu/> (Käyty 2.5.2018)
- aa): 7.3.2018: Two state MPs killed in landmine explosion in Balidogle.
<http://goobjoog.com/english/two-state-mps-killed-in-landmine-explosion-in-balidogle/> (Käyty 2.5.2018)
- ab): 15.3.2018: Political bickering a major threat to Somalia's stability-analyst.
<http://goobjoog.com/english/political-bickering-a-major-threat-to-somalias-stability-analyst/> (Käyty 2.5.2018)
- ac): 21.3.2018: Two Al-Shabaab militants killed in US airstrike in southern Somalia.
<http://goobjoog.com/english/two-al-shabaab-militants-killed-in-us-airstrikes-in-southern-somalia/> (Käyty 2.5.2018)
- ad): 21.3.2018: PM Khairre rebukes soldiers over clash, demands commanders take full charge.
<http://goobjoog.com/english/pm-khairre-rebukes-soldiers-over-clash-demands-commanders-take-full-charge/> (Käyty 2.5.2018)
<http://goobjoog.com/english/14-killed-in-mogadishu-hotel-attack/> (Käyty 2.5.2018)
- af): 25.3.2018: Somali forces kill Al-Shabaab tax collector in Hiiraan.
<http://goobjoog.com/english/somali-forces-kill-al-shabaab-tax-collector-in-hiiraan/> (Käyty 2.5.2018)
- ag): 31.3.2018: Integration of over 5,000 militia into state security kicks off in Jubbaland.
<http://goobjoog.com/english/integration-of-over-5000-militia-into-state-security-kicks-off-in-jubbaland/> (Käyty 2.5.2018)
- ah): 1.4.2018: DROUGHT EFFECTS: Four people killed over water source in Puntland.
<http://goobjoog.com/english/drought-effects-four-people-killed-over-water-source-in-puntland/> (Käyty 7.5.2018)
- ai): 15.4.2018: Amisom to bolster Al-Shabaab offensive ahead of transition.
<http://goobjoog.com/english/amisom-to-bolster-al-shabaab-offensive-ahead-of-transition/> (Käyty 7.5.2018)
- aj): 18.4.2018: Five Somali soldiers killed in Al-Shabaab ambush in Middle Shabelle region.
<http://goobjoog.com/english/five-somali-soldiers-killed-in-al-shabaab-ambush-in-middle-shabelle-region/> (Käyty 7.5.2018)
- ak): 18.4.2018: Somali forces capture 5 villages in Middle Shabelle region.
<http://goobjoog.com/english/somali-forces-capture-5-villages-in-middle-shabelle-region/> (Käyty 7.5.2018)
- al): 2.5.2018: Soldier, khat trader killed in drive-by shooting in Bakaro market.
<http://goobjoog.com/english/soldier-khat-trader-killed-in-drive-by-shooting-in-bakaro-market/> (Käyty 7.5.2018)

am): 21.3.2018: Hunger to persist as cereal harvest remain less than 200,000 tonnes average. <http://goobjoog.com/english/hunger-to-persist-as-cereal-harvest-remain-less-than-200000-tonnes-average/> (Käyty 2.5.2018).

The Guardian 27.7.2017. Al-Shabaab militants ban starving Somalis from accessing aid. <https://www.theguardian.com/world/2017/jul/27/al-shabaab-militants-ban-starving-somalis-from-accessing-aid> (käyty 28.5.2018).

Horn Diplomat 2017:

a): 7.12.2017: Somalia: Air strike targets Al Shaabab militants near Mogadishu <http://www.horndiplomat.com/2017/12/07/somaliaair-strike-targets-al-shaabab-militants-near-mogadishu/> (Käyty 11.2.2018)

HRW - Human Rights Watch 2018:

a): 18.1.2018: World Report 2018 - Somalia. <https://www.hrw.org/world-report/2018/country-chapters/somalia> (Käyty 15.5.2018)

IDMC (Internal Displacement Monitoring Center) 5/2018. Drought-stricken communities hit by destructive floods in the Horn of Africa. <http://www.internal-displacement.org/expert-opinion/drought-stricken-communities-hit-by-destructive-floods-in-the-horn-of-africa> (Käyty 24.5.2018).

Institute for Security Studies - ISS 2017:

a): 11.10.2017: How the Gulf crisis is destabilising Somalia. <https://issafrica.org/iss-today/how-the-gulf-crisis-is-destabilising-somalia> (Käyty 16.5.2018)

Jane's 16.4.2018: Harakat al-Shabaab al-Mujahideen. <https://janes.ihs.com/Janes/Display/jwita133-jwit> (Käyty 7.6.2018)

JSSA - Jane's Sentinel Security Assessment: 24.4.2018: Somali At A Glance. <https://janes.ihs.com/Janes/Display/somas010-nafr> (Käyty 16.5.2018)

LWJ - Long War Journal 2018:

a): 25.2.2018: Shabaab claims deadly assault on presidential palace in Mogadishu. <https://www.longwarjournal.org/archives/2018/02/shabaab-claims-deadly-assault-on-presidential-palace-in-mogadishu.php> (Käyty 27.2.2018)

b): 21.3.2018: US strikes Shabaab south of Somalia's capital. <https://www.longwarjournal.org/archives/2018/03/us-strikes-shabaab-south-of-somalias-capital.php> (Käyty 22.3.2018)

c): 13.4.2018: US continues to disrupt Shabaab's attack campaign. <https://www.longwarjournal.org/archives/2018/04/us-continues-jilib-somalia.php> (Käyty 16.4.2018)

d): 9.5.2018: Analysis: Islamic State ramps up attack claims in Somalia. <https://www.longwarjournal.org/archives/2018/05/analysis-islamic-state-ramps-up-attack-claims-in-somalia.php> (Käyty 5.6.2018)

e): 12.5.2018: Somali markets targeted in Shabaab explosions. <https://www.longwarjournal.org/archives/2018/05/somali-markets-targeted-in-shabaab-explosions.php> (Käyty 14.5.2018)

Mareeg.com 2018:

- a): 1.1.2018: Al Shabaab Attack Somali Military Base in El Geelow. <https://mareeg.com/al-shabaab-attack-somali-military-base-in-mogadishu/> (Käyty 24.3.2018)
- b): 14.2.2018: Somali Forces Capture Sablale Town From Al-Shabaab. <https://mareeg.com/somali-forces-capture-sablale-town-from-al-shabaab/> (Käyty 4.4.2018)
- d): 7.3.2018: Somalia: Security Forces Launch Massive Operation in Mogadishu. <https://mareeg.com/somalia-security-forces-launch-massive-operation-in-mogadishu/> (Käyty 2.5.2018)
- e): 25.3.2018: Deadly Shebaab assault hits African Union troops. <https://mareeg.com/deadly-shebaab-assault-hits-african-union-troops/> (Käyty 2.5.2018)
- f): 26.3.2018: Somalia: Renowned elder shot dead in Mogadishu. <https://mareeg.com/somalia-renowned-elder-shot-dead-in-mogadishu/> (Käyty 2.5.2018)
- g): 27.3.2018: Deadly clash kills 3 people near Baidoa town. <https://mareeg.com/deadly-clash-kills-3-people-near-baidoa-town/> (Käyty 2.5.2018)
- h): 27.3.2018: Somalia: Dozens arrested in operation in Bosaso town. <https://mareeg.com/somalia-dozens-arrested-in-operation-in-bosaso-town/> (Käyty 2.5.2018)
- j): 4.4.2018: Somalia: Deadly explosion kills 2 people in Mogadishu. <https://mareeg.com/somalia-deadly-explosion-kills-2-people-in-mogadishu/> (Käyty 7.5.2018)
- k): 7.4.2018: Roadside explosion kills 3 people near Jowhar. <https://mareeg.com/roadside-explosion-kills-3-people-in-mogadishu/> (Käyty 7.5.2018)
- l): 9.4.2018: Deadly assault hits KDF base in south of Somalia. <https://mareeg.com/deadly-assault-hits-kdf-base-in-south-of-somalia/> (Käyty 7.5.2018)
- m): 10.4.2018: Somalia: Ten people killed in clash in Mogadishu. <https://mareeg.com/somalia-ten-people-killed-in-clash-in-mogadishu/> (Käyty 7.5.2018)
- n): 11.4.2018: Deadly battle kills 3 AU soldiers in south of Mogadishu. <https://mareeg.com/deadly-battle-kills-3-au-soldiers-in-south-of-mogadishu/> (Käyty 7.5.2018)
- o): 17.4.2018: Kenyan forces clash with Al Shabab near border town. <https://mareeg.com/kenyan-forces-clash-with-al-shabab-near-border-town/> (Käyty 7.5.2018)
- p): 18.4.2018: Somalia: Two soldiers shot dead near Mogadishu. <https://mareeg.com/somalia-two-soldiers-shot-dead-near-mogadishu/> (Käyty 7.5.2018)
- q): 21.4.2018: Four people injured in explosion in Barawe. <https://mareeg.com/four-people-injured-in-explosion-in-barawe/> (Käyty 7.5.2018)
- r): 25.4.2018: Deadly explosion hits Ugandan soldiers in Barawe town. <https://mareeg.com/deadly-explosion-hits-ugandan-soldiers-in-barawe-town/> (Käyty 7.5.2018)
- s): 26.4.2018: Deadly Shebaab attack hits US, AU forces in Somalia. <https://mareeg.com/deadly-shebaab-attack-hits-us-au-forces-in-somalia/> (Käyty 7.5.2018)
- t): 27.4.2018: Somalia: Foreign forces clash with Al Shabaab. <https://mareeg.com/somalia-foreign-forces-clash-with-al-shabaab/> (Käyty 7.5.2018)
- u): 2.5.2018: UN worker shot dead in Mogadishu. <https://mareeg.com/un-worker-shot-dead-in-mogadishu/> (Käyty 5.7.2018)

v): 4.5.2018: Somali police officer shot dead in Mogadishu. <https://mareeg.com/somali-police-officer-shot-dead-in-mogadishu/> (Käyty 7.5.2018)

x): 6.5.2018: Three soldiers killed in ambush near Baidoa. <https://mareeg.com/three-soldiers-killed-in-ambush-near-baidoa/> (Käyty 7.5.2018)

y): 6.5.2018: Deadly explosion kills Yemeni Embassy official in Mogadishu. <https://mareeg.com/deadly-explosion-kills-yemeni-embassy-official-in-mogadishu/> (Käyty 7.5.2018)

z): 6.5.2018: UPDATE: 15 Kenyan soldiers killed in Somalia explosion. <https://mareeg.com/update-15-kenyan-soldiers-killed-in-somalia-explosion/> (Käyty 7.5.2018)

å): 8.5.2018: Somalia: 7 people hurt as rockets hit Mogadishu. <https://mareeg.com/somalia-7-people-hurt-as-rockets-hit-mogadishu/> (Käyty 10.5.2018)

ö): 11.5.2018: Somalia: Two security guard and 2 civilians shot dead in Mogadishu. <https://mareeg.com/somalia-four-soldiers-shot-dead-in-mogadishu/> (Käyty 14.5.2018)

aa): 12.5.2018: Somalia: Turkish military base hit by rockets in Somalia. <https://mareeg.com/turkish-military-base-hit-by-rockets-in-somalia/> (Käyty 14.5.2018)

ab): 12.5.2018: Deadly blast in Somalia market kills 4 people. <https://mareeg.com/deadly-blast-in-somalia-market-kills-4-people/> (Käyty 14.5.2018)

ac): 14.5.2018: Deadly fighting kills 27 people in central Somalia. <https://mareeg.com/deadly-fighting-kills-27-people-in-central-somalia/> (Käyty 17.5.2018)

MCRS - Mogadishu Center for Research and Studies 2018:

a): 29.4.2018: 4 soldiers killed in a suicide attack in Galkayo. <http://mogadishucenter.com/English/2018/04/29/4-soldiers-killed-in-a-suicide-attack-in-galkayo/> (Käyty 6.6.2018)

MEM - Middle East Monitor 2017:

a): 31.12.2017: Raid on senator's home reveals divisions in Somali security forces. <https://www.middleeastmonitor.com/20171231-raid-on-senators-home-reveals-divisions-in-somali-security-forces/> (Käyty 27.2.2018)

Mosley, Jason: Somalia's Federal Future Layered Agendas, Risks and Opportunities. Africa Programme, September Research Paper 2015. https://www.chathamhouse.org/sites/files/chathamhouse/field/field_document/20150902SomaliaFederalFutureMosley.pdf (Käyty 5.6.2018)

Polgenow - Political Geography Now 3.6.2018: Sunday, June 3, 2018 Somalia Control Map & Timeline - June 2018. <http://members.polgeonow.com/?zx=f751fbaa1e5041e7> (Käyty 4.6.2018)

Qaranimo Online 2017 - 2018:

a): 6.3.2018: Restoring the Foundation of the Somali Police Force. <http://www.qaranimo.com/news/2018/03/06/restoring-the-foundation-of-the-somali-police-force/> (Käyty 2.5.2018)

b): 4.12.2017: Mogadishu's iHub offers an optimistic, innovative, hi-tech future for Somalia. <http://www.qaranimo.com/news/2017/12/04/mogadishus-ihub-offers-an-optimistic-innovative-hi-tech-future-for-somalia/> (Käyty 31.5.2018)

Radio Dalsan 2017 - 2018:

- a): 1.12.2017: Alshabab Attack in Gubad Galole. <http://radiodalsan.com/en/alshabab-attack-in-gubad-galole/> (Käyty 26.2.2018)
- b): 7.12.2017: 6 Alshabaab Fighters Surrender To Somali Govt. <http://radiodalsan.com/en/6-alshabaab-fighters-surrender-to-somali-govt/> (Käyty 26.2.2018)
- c): 10.12.2017: One Person Killed in Mogadishu Clash Between Armed Forces. <http://radiodalsan.com/en/one-person-killed-in-mogadishu-clash-between-armed-forces/> (Käyty 26.2.2018)
- d): 11.12.2017: A Policewoman Killed In Mogadishu. <http://radiodalsan.com/en/a-policewoman-killed-in-mogadishu/> (Käyty 26.2.2018)
- e): 11.12.2017: Government Criticized Over fights Between Members Of Its Forces. <http://radiodalsan.com/en/government-criticized-over-fights-between-members-of-its-forces/> (Käyty 26.2.2018)
- f): 11.12.2017: Al-Shabab Sets Vehicles Carrying Business Consignments On Fire. <http://radiodalsan.com/en/al-shabab-sets-a-vehicles-carrying-business-consignments-on-fire/> (Käyty 26.2.2018)
- g): 16.12.2017: 12 Killed In Alshabaab & Mukhtar Robow Militia Fighting. <http://radiodalsan.com/en/12-killed-in-alshabaab-mukhtar-robow-militia-fighting/> (Käyty 26.2.2018)
- h): 18.12.2017: Al-Shabab Claims Responsibility Of Soldiers Killings In Bosaso. <http://radiodalsan.com/en/al-shabab-claims-responsibility-of-soldiers-killings-in-bosaso/> (Käyty 26.2.2018)
- i): 18.12.2017: Car Explosion In Mogadishu. <http://radiodalsan.com/en/car-explosion-in-mogadishu/> (Käyty 26.2.2018)
- j): 19.12.2017: Famous Peace Keeper Killed In Barawe. <http://radiodalsan.com/en/famous-peace-keeper-killed-in-barawe/> (Käyty 26.2.2018)
- k): 20.12.2017: Alshabab Beheads Three People In Somali's Bakol Region. <http://radiodalsan.com/en/alshabab-beheads-three-people-somalis-bakol-region/> (Käyty 26.2.2018)
- l): 21.12.2017: Puntland Deploys Army In Galgala Hills Area. <http://radiodalsan.com/en/puntland-deploys-army-in-galgala-hills-area/> (Käyty 26.2.2018)
- m): 23.12.2017: Hamar Jajab District Administration Official Killed. <http://radiodalsan.com/en/hamar-jajab-district-administration-official-killed/> Käyty 26.2.2018)
- o): 24.12.2017: Somali Ministry Of Defense Attacked. <http://radiodalsan.com/en/somali-ministry-of-defense-attacked/> (Käyty 26.2.2018)
- q): 25.12.2017: Alshabab Execute Five Young Men In Baidoa. <http://radiodalsan.com/en/alshabab-execute-five-young-men-in-baidoa/> (Käyty 26.2.2018)
- r): 26.12.2017: Two People Killed In Afgoye After Military Posts Were Attacked Last Night. <http://radiodalsan.com/en/two-people-killed-in-afgoye-after-military-posts-were-attacked-last-night/> (Käyty 26.2.2018)
- s): 27.12.2017: Alshabab Claims Responsibility For Death Of A Puntland Security Officer In Galka'yo. <http://radiodalsan.com/en/alshabab-claims-responsibility-for-death-of-a-puntland-security-officer-in-galkayo/> (Käyty 26.2.2018)

- t): 29.12.2017: Alshabab Financier Killed in Raid. <http://radiodalsan.com/en/alshabab-financier-killed-in-raid/> (Käyty 26.2.2018)
- u): 31.12.2017: Two Killed In An Early Morning Explosion In Mogadishu. <http://radiodalsan.com/en/two-killed-in-an-early-morning-explosion-in-mogadishu/> (Käyty 26.2.2018)
- v): 1.1.2018: Somali National Army Kill One Alshabab Fighter In Gedo Region. <http://radiodalsan.com/en/somali-national-army-kill-one-alshabab-fighter-in-gedo-region/> (Käyty 25.3.2018)
- w): 2.1.2018: Warplanes Launch Air Strikes In Somalia's Lower Shebelle. <http://radiodalsan.com/en/warplanes-launch-air-strikes-in-somalias-lower-shebelle/> (Käyty 25.3.2018)
- y): 8.1.2018: 4 SNA Soldiers killed outside Mogadishu in mistaken identity. <http://radiodalsan.com/en/4-sna-soldiers-killed-outside-mogadishu-in-mistaken-identity/> (Käyty 25.3.2018)
- z): 9.1.2018: IED Explosion Targets Gov't Forces In Mogadishu. <http://radiodalsan.com/en/ied-explosion-targets-govt-forces-in-mogadishu/> (Käyty 25.3.2018)
- å): 9.1.2018: Hirshabelle Launches Military Operation Against Alshabab. <http://radiodalsan.com/en/hirshabelle-launches-military-operation-against-alshabab/> (Käyty 25.3.2018)
- ä): 10.1.2018: Car Bomb Injures 2 In Mogadishu. <http://radiodalsan.com/en/car-bomb-injures-2-in-mogadishu/> (Käyty 25.3.2018)
- ö): 11.1.2018: Civilian Dead As Alshabaab Fires Motor Shells At Somalia's Presidential Residence. <http://radiodalsan.com/en/civilian-dead-as-motor-shells-hit-somalias-presidential-residence/> (Käyty 25.3.2018)
- aa): 11.1.2018: AlShabaab Captures Diif In Jubbaland. <http://radiodalsan.com/en/alshabaab-captures-diif-in-jubbaland/> (Käyty 25.3.2018)
- ab): 12.1.2018: 1 Killed in Fighting Between Somalia and Kenyan Troops. <http://radiodalsan.com/en/1-killed-in-fighting-between-somalia-and-kenyan-troops/> (Käyty 25.3.2018)
- ac): 13.1.2018: 10 Alshabaab Fighters Killed in Lower Shebelle Operation. <http://radiodalsan.com/en/10-alshabaab-fighters-killed-in-lower-shebelle-operation/> (Käyty 25.3.2018)
- ad): 14.1.2018: 3 Soldiers Injured In Mogadishu Explosion. <http://radiodalsan.com/en/3-soldiers-injured-in-mogadishu-explosion/> (Käyty 25.3.2018)
- ae): 14.1.2018: 10 Somali Govt Soldiers Killed In Middle Shabelle Fighting With AlShabaab. <http://radiodalsan.com/en/3-alshabaab-militants-killed-in-middle-shabelle-fighting/> (Käyty 25.3.2018)
- af): 16.1.2018: 10 Killed In Al-Shabaab Raid On 3 SNA Bay Bases. <http://radiodalsan.com/en/10-killed-in-al-shabaab-raid-on-3-sna-bay-bases/> (Käyty 25.3.2018)
- ah): 18.1.2018: IED Explosion Hits US, Kenya Troops Convoy Near Kismayu. <http://radiodalsan.com/en/ied-explosion-hits-us-kenya-troops-convoy-near-kismayu/> (Käyty 25.3.2018)

- ai): 21.1.2018: 2 Killed In Mogadishu Blast. <http://radiodalsan.com/en/2-killed-in-mogadishu-blast/> (Käyty 25.3.2018)
- aj): 21.1.2018: 2 Killed In Exchange Of Fire Between SNA & Police. <http://radiodalsan.com/en/2-killed-in-exchange-of-fire-between-sna-police/> (Käyty 25.3.2018)
- ak): 22.1.2018: 16 Killed in Somaliland Clan Fighting. <http://radiodalsan.com/en/16-killed-in-somaliland-clan-fighting/> (Käyty 25.3.2018)
- al): 22.1.2018: 1 Civilian Killed in Fighting Between SNA Soldiers. <http://radiodalsan.com/en/1-civilian-killed-in-fighting-between-sna-soldiers/> (Käyty 25.3.2018)
- am): 23.1.2018: El Bur DC & 4 Others Killed in A Blast Near Mogadishu. <http://radiodalsan.com/en/el-bur-dc-4-others-killed-in-a-blast-near-mogadishu/> (Käyty 25.3.2018)
- an): 25.1.2018: Student Killed, 3 SNA Soldiers Injured in Mogadishu Blast. <http://radiodalsan.com/en/student-killed-3-sna-soldiers-injured-in-mogadishu-blast/> (Käyty 25.3.2018)
- ao): 26.1.2018: Ugandan Civilian Shot Dead At Mogadishu UNICEF. <http://radiodalsan.com/en/ugandan-civilian-shot-dead-at-mogadishu-unicef/> (Käyty 25.3.2018)
- ap): 28.1.2018: Somaliland & Puntland Forces Clash Near Tukaraq. <http://radiodalsan.com/en/somaliland-puntland-forces-clash-near-tukaraq/> (Käyty 25.3.2018)
- ar): 29.1.2018: 2 Suspects Arrested For Murder Of Lower Shabelle Judiciary Official. <http://radiodalsan.com/en/54335-2/> (Käyty 25.3.2018)
- at): 3.2.2018: Kenya Airstrikes Hit Gedo Alshabaab Base. <http://radiodalsan.com/en/kenya-airstrikes-hit-gedo-alshabaab-base/> (Käyty 29.3.2018)
- au): 4.2.2018: Lower Shabelle Accuse Alshabaab Of Harassing Farmers In The Region. <http://radiodalsan.com/en/lower-shabelle-accuse-alshabaab-of-harassing-farmers-in-the-region/> (Käyty 29.3.2018)
- av): 4.2.2018: 3 Killed In Mogadishu House Explosion. <http://radiodalsan.com/en/3-killed-in-mogadishu-house-explosion/> (Käyty 29.3.2018)
- ax): 5.2.2018: Buloburde Ex Mayor Shot Dead Upon Return From 3 yrs of Islamic Missionary. <http://radiodalsan.com/en/buloburde-ex-mayor-shot-dead-in-beledweyne/> (Käyty 29.3.2018)
- az): 7.2.2018: 1 Government Security Agent Killed In Bosaso Explosion. <http://radiodalsan.com/en/alshabaab-attacks-bosaso-police-base/> (Käyty 29.3.2018)
- aå): 7.2.2018: 2 Civilians 1 SNA Killed In Alshabaab Attack Near Jowhar. <http://radiodalsan.com/en/2-civilians-1-sna-killed-in-alshabaab-attack-near-jowhar/> (Käyty 29.3.2018)
- aä): 7.2.2018: 2 SNA Soldiers Killed In Explosion Near Afgoye. <http://radiodalsan.com/en/2-sna-soldiers-killed-in-explosion-near-afgoye/> (Käyty 29.3.2018)
- aö): 8.2.2018: Ethiopian Troops Clash With Alshabaab In Hiraan. <http://radiodalsan.com/en/ethiopian-troops-clash-with-alshabaab-in-hiraan/> (Käyty 29.3.2018)
- ba): 10.2.2018: 2 Killed In Mogadishu Attack On Ex DC Home. <http://radiodalsan.com/en/2-killed-in-mogadishu-attack-on-ex-dc-home/> (Käyty 29.3.2018)

- bb): 11.2.2018: Govt Security Agent Shot Dead In Mogadishu. <http://radiodalsan.com/en/government-security-officer-killed-in-mogadishu-shooting/> (Käyty 29.3.2018)
- bc): 12.2.2018: Civilian Killed In Bal'ad Explosion. <http://radiodalsan.com/en/civilian-killed-in-balad-explosion/> (Käyty 29.3.2018)
- bd): 13.2.2018: Govt. Official Shot By SNA Soldiers In Mogadishu. <http://radiodalsan.com/en/govt-official-shot-by-sna-soldiers-in-mogadishu/> (Käyty 29.3.2018)
- be): 15.2.2018: SNA Soldier Shot Dead In Mogadishu. <http://radiodalsan.com/en/sna-soldier-shot-dead-in-mogadishu/> (Käyty 30.3.2018)
- bf): 19.2.2018: Mother To Man Executed By Shabaab Claims Son Is Student. <http://radiodalsan.com/en/mother-to-man-executed-by-shabaab-claims-son-is-student/> (Käyty 30.3.2018)
- bg): 21.2.2018: 3 militants Killed In US Airstrike. <http://radiodalsan.com/en/3-militants-killed-in-us-airstrike/> (Käyty 30.3.2018)
- bh): 22.2.2018: 2 Killed In Mogadishu Shooting. <http://radiodalsan.com/en/54965-2/> (Käyty 30.3.2018)
- bi): 23.2.2018: 18 Killed in Mogadishu Twin Explosions A Day After Minister Issues Alert. <http://radiodalsan.com/en/twin-explosions-hit-mogadishu-a-day-after-minister-issues-alert/> (Käyty 30.3.2018)
- bj): 23.2.2018: 1 Killed in Firefight Between NISA & Burundi Soldiers. <http://radiodalsan.com/en/1-killed-in-firefight-between-nisa-burundi-soldiers/> (Käyty 30.3.2018)
- bk): 24.2.2018: Mogadishu AlShabaab Attack Death Toll Rises To 45. <http://radiodalsan.com/en/mogadishu-attack-death-toll-rises-to-more-than-20/> (Käyty 30.3.2018)
- bl): 24.2.2018: Government Accused Of Failing To Act On Intel Prior To Mogadishu Attack. <http://radiodalsan.com/en/government-accused-of-failing-to-act-on-intel-prior-to-mogadishu-attack/> (Käyty 30.3.2018)
- bm): 25.2.2018: KDF Soldiers Feared Dead In Gedo Attack. <http://radiodalsan.com/en/kdf-soldiers-feared-dead-in-gedo-attack/> (Käyty 30.3.2018)
- bn): 25.2.2018: NISA Agents & Amisom Troops In A Standoff As Investigation Is Launched On Death of 2 Somali Soldiers. <http://radiodalsan.com/en/nisa-agents-amisom-troops-in-a-standoff-as-investigation-is-launched-on-death-of-2-somali-soldiers/> (Käyty 30.3.2018)
- bo): 27.2.2018: Alshabaab Clashes With SNA & KDF In Gedo. <http://radiodalsan.com/en/alshabaab-clashes-with-sna-kdf-in-gedo/> (Käyty 30.3.2018)
- bq): 1.3.2018: 2 Killed In A Suicide Bombing Targeting Checkpoint Near Mogadishu. <http://radiodalsan.com/en/suicide-bomber-targets-checkpoint-near-mogadishu/> (Käyty 8.4.2018)
- br): 1.3.2018: 1 Child Killed In Mogadishu Mortar Shelling. <http://radiodalsan.com/en/mortar-shelling-target-parts-of-mogadishu/> (Käyty 8.4.2018)
- bs): 2.3.2018: Alshabaab Captures Bal'aad From Govt Forces. <http://radiodalsan.com/en/alshabaab-captures-balaad-from-govt-forces/> (Käyty 8.4.2018)

- bt): 2.3.2018: 3 Killed As VBIED Blast Hits SNA Afgoye Base. <http://radiodalsan.com/en/10-killed-as-vbied-blast-hits-sna-afgoye-base/> (Käyty 8.4.2018)
- bu): 2.3.2018: Burundi Soldiers Killed In Middle Shabelle Alshabaab Ambush. <http://radiodalsan.com/en/burundi-soldiers-killed-in-middle-shabelle-alshabaab-ambush/> (Käyty 8.4.2018)
- bv): 4.3.2018: Casualties Feared As Alshabaab Launches Second Attack On Bal'ad. <http://radiodalsan.com/en/casualties-feared-as-alshabaab-launches-second-attack-on-balad/> (Käyty 8.4.2018)
- bw): 5.3.2018: Govt Security Officer Killed In Mogadishu Blast. <http://radiodalsan.com/en/govt-security-officer-killed-in-mogadishu-blast/> (Käyty 8.4.2018)
- bx): 6.3.2018: Alshabaab Orders Closure Of Over 20 Football Pitches In Mogadishu. <http://radiodalsan.com/en/alshabaab-orders-closure-of-over-20-football-pitches-in-mogadishu/> (Käyty 8.4.2018)
- by): 7.3.2018: Somali Govt Reacts To Alshabaab Stadium Ban Says It Will Secure Sports. <http://radiodalsan.com/en/somali-govt-reacts-to-alshabaab-stadium-ban-says-it-will-secure-sports/> (Käyty 8.4.2018)
- bz): 7.3.2018: Somali Regional Minister, MP & 3 Others Killed In Lower Shabelle Blast. <http://radiodalsan.com/en/somali-regional-minister-mp-3-others-killed-in-lower-shabelle-blast/> (Käyty 8.4.2018)
- bå): 10.3.2018: Government Forces Take Over Alshabaab Base In Hirshabelle. <http://radiodalsan.com/en/government-forces-take-over-alshabaab-base-in-hirshabelle/> (Käyty 8.4.2018)
- bä): 10.3.2018: 2 Gov't Security Agents Killed In Mogadishu Explosion. <http://radiodalsan.com/en/2-govt-security-agents-killed-in-mogadishu-explosion/> (Käyty 8.4.2018)
- ca): 12.3.2018: Somalia Security Ministry Warns Stadium Owners Against Adhering To Alshabaab Football Ban. <http://radiodalsan.com/en/somalia-security-ministry-warns-stadium-owners-against-adhering-to-alshabaab-football-ban/> (Käyty 9.4.2018)
- cb): 12.3.2018: Alshabaab Leader Ahmed Diriye's Son & 11 Others Killed By US Forces. <http://radiodalsan.com/en/alshabaab-leader-ahmed-diriyes-son-11-others-killed-by-us-forces/> (Käyty 9.4.2018)
- cd): 20.3.2018: Gov't Soldier, Civilian Shot Dead In Mogadishu. <http://radiodalsan.com/en/govt-soldier-civilian-shot-dead-in-mogadishu/> (Käyty 9.4.2018)
- ce): 21.3.2018: 2 Killed In Mogadishu Fighting Between SNA & NISA. <http://radiodalsan.com/en/2-killed-in-mogadishu-fighting-between-sna-nisa/> (Käyty 9.4.2018)
- cf): 22.3.2018: 10 Killed In Mogadishu Car Bombing. <http://radiodalsan.com/en/10-killed-in-mogadishu-car-bombing/> (Käyty 9.4.2018)
- cg): 25.3.2018: 5 Killed In Twin Mogadishu Car Bombing. <http://radiodalsan.com/en/5-killed-in-twin-mogadishu-car-bombing/> (Käyty 9.4.2018)
- ch): 26.3.2018: 2 Killed in Mogadishu IED Explosions. <http://radiodalsan.com/en/2-killed-in-mogadishu-ied-explosions/> (Käyty 9.4.2018)
- ci): 27.3.2018: SouthWest State MP Assassinated In Mogadishu. <http://radiodalsan.com/en/southwest-state-mp-assassinated-in-mogadishu/> (Käyty 9.4.2018)

- cj): 29.3.2018: ICRC Aid Worker Killed In Mogadishu Car Bombing.
<http://radiodalsan.com/en/icrc-aid-worker-killed-in-mogadishu-car-bombing/> (Käyty 9.4.2018)
- cl): 30.3.2018: Rival Somalia Gov't Soldiers Clash In Day 2 Of Fighting In Jowhar.
<http://radiodalsan.com/en/rival-somalia-govt-soldiers-clash-in-day-2-of-fighting-in-jowhar/>
(Käyty 9.4.2018)
- cm): 1.4.2018: Al-Shabab Assassin Shoots Dead Banaadir Govt. Official.
<https://www.radiodalsan.com/en/2018/04/01/al-shabab-assassin-shoots-dead-banaadir-govt-official/> (Käyty 4.5.2018)
- cn): 1.4.2018: Casualties Feared As Al-Shabaab Launch Multiple Attacks On Amisom & SNA In Lower Shabelle.
<https://www.radiodalsan.com/en/2018/04/01/casualties-feared-as-al-shabaab-launch-multiple-attacks-on-amisom-sna-in-lower-shabelle/> (Käyty 4.5.2018)
- cp): 2.4.2018: "AlShabaab" IED Explosion Kills 6 Family Members In Bulobarde.
<https://www.radiodalsan.com/en/2018/04/02/ied-explosion-kills-6-family-members-in-bulobarde/> (Käyty 4.5.2018)
- cq): 6.4.2018: 4 Militants Killed As Somali Security Forces Foil A Complex Attack In Mogadishu.
<https://www.radiodalsan.com/en/2018/04/06/4-militants-killed-as-somali-security-forces-foil-a-complex-attack-in-mogadishu/> (Käyty 4.5.2018)
- cr): 6.4.2018: Mogadishu Holds First Marathon In 30yrs.
<https://www.radiodalsan.com/en/2018/04/06/mogadishu-holds-first-marathon-in-30yrs/> (Käyty 4.5.2018)
- cs): 12.4.2018: 5 Footballers And Fans Killed In Barawa Stadium Explosion.
<https://www.radiodalsan.com/en/2018/04/12/5-footballers-and-fans-killed-in-barawa-stadium-explosion/> (Käyty 4.5.2018)
- cv): 28.4.2018: Somali Military Officers Killed In Galkaayo Suicide Bombing.
<https://www.radiodalsan.com/en/2018/04/28/somali-military-officers-killed-in-galkaayo-suicide-bombing/> (Käyty 4.5.2018)
- cw): 1.5.2018: WHO Female Aid Worker Shot Dead In Mogadishu While Shopping For Her Wedding.
<https://www.radiodalsan.com/en/2018/05/01/who-aid-worker-shot-dead-in-mogadishu/> (Käyty 9.5.2018)
- cx): 2.5.2018: Civilian Woman & SNA Soldier Killed In Mogadishu Shooting.
<https://www.radiodalsan.com/en/2018/05/02/civilian-woman-sna-soldier-killed-in-mogadishu-shooting/> (Käyty 9.5.2018)
- cz): 9.5.2018: Alshabaab Stones To Death Woman Married To 11 Husbands.
<https://www.radiodalsan.com/en/2018/05/09/alshabaab-stones-woman-to-death-for-having-11-husbands/> (Käyty 10.5.2018)
- cå): 9.5.2018: 15 Killed In Khat Market Blast Near Mogadishu.
<https://www.radiodalsan.com/en/2018/05/09/15-killed-in-khat-market-blast-near-mogadishu/>
(Käyty 10.5.2018)
- cä): 10.5.2018: 5 Farmers Killed In US Raid Targeting Militants Near Afgoye.
<https://www.radiodalsan.com/en/2018/05/10/5-killed-in-airstrikes-targeting-militants-near-afgoye/> (Käyty 10.5.2018)
- cö): 10.5.2018: SNA Soldiers Killed In Lower Shabelle IED Blast.
<https://www.radiodalsan.com/en/2018/05/10/sna-soldiers-killed-in-lower-shabelle-ied-blast/>
(Käyty 10.5.2018)

da): 12.5.2018: 4 Civilians Killed in Bulo Mareer Market Blast.

<https://www.radiodalsan.com/en/2018/05/12/4-civilians-killed-in-bulo-mareer-market-blast/>
(Käyty 14.5.2018)

dc): 15.5.2018: Farmaajo Calls For Talks Over Tukaraq As Bihi Threatens Somalia.

<https://www.radiodalsan.com/en/2018/05/15/farmaajo-calls-for-talks-over-tukaraq-as-bihi-threatens-somalia/> (Käyty 17.5.2018)

dd): 24.4.2018: Mayor of Mogadishu appeals urgent humanitarian assist in order to save lives in IDPs camps. <https://www.radiodalsan.com/en/2018/04/24/mayor-of-mogadishu-appeals-urgent-humanitarian-assist-in-order-to-save-lives-in-idps-camps/> (Käyty 21.5.2018).

Radio Kulmiye 2018:

a): 8.1.2018: Roadside bomb kills Somali soldiers near Mogadishu.

<http://radiokulmiye.net/2018/01/08/roadside-bomb-kills-somali-soldiers-near-mogadishu/>
(Käyty 27.2.2018)

c): 16.1.2018: Al-Qaeda linked Al-Shabaab group takes key villages in Bay region.

<http://radiokulmiye.net/2018/01/16/al-qaeda-linked-al-shabaab-group-takes-key-villages-in-bay-region/> (Käyty 27.2.2018)

d): 18.1.2018: Somali general shot dead in capital Mogadishu.

<http://radiokulmiye.net/2018/01/18/somali-general-shot-dead-in-capital-mogadishu/> (Käyty 27.2.2018)

e): 30.1.2018: At least 7 al-Shabaab militants killed in south Somalia.

<http://radiokulmiye.net/2018/01/30/at-least-7-al-shabaab-militants-killed-in-south-somalia/>
(Käyty 27.2.2018)

f): 3.2.2018: Deadly fire on civilian bus near Beledweyne, Hiiraan region.

<http://radiokulmiye.net/2018/02/03/deadly-fire-on-civilian-bus-near-beledweyne-hiiraan-region/>
(Käyty 1.4.2018)

g): 3.2.2018: Somali Army repels al-Shabaab attack in Qoryoley district.

<http://radiokulmiye.net/2018/02/03/somali-army-repels-al-shabaab-attack-in-qoryoley-district/>
(Käyty 1.4.2018)

h): 1.3.2018: Suicide attack hits security checkpoint near Mogadishu.

<http://radiokulmiye.net/2018/03/01/suicide-attack-hits-security-checkpoint-near-mogadishu/>
(Käyty 11.4.2018)

i): 1.3.2018: Mortar attack in Mogadishu kills three people – peacekeepers.

<http://radiokulmiye.net/2018/03/01/mortar-attack-in-mogadishu-kills-three-people-peacekeepers/> (Käyty 11.4.2018)

j): 17.3.2018: Prominent elder shot dead in Mogadishu.

<http://radiokulmiye.net/2018/03/17/prominent-elder-shot-dead-in-mogadishu/> (Käyty 11.4.2018)

k): 19.3.2018: Al-shabaab attacks Somali Military base in Gedo region.

<http://radiokulmiye.net/2018/03/19/al-shabaab-attacks-somali-military-base-in-gedo-region/>
(Käyty 11.4.2018)

l): 21.3.2018: Clashes between soldiers caused casualties in Mogadishu.

<http://radiokulmiye.net/2018/03/21/clashes-between-soldiers-caused-casualties-in-mogadishu/>
(Käyty 11.4.2018)

- m): 22.3.2018: Gunmen kill 4 civilians on a minibus in Southern Somalia.
<http://radiokulmiye.net/2018/03/22/gunmen-kill-4-civilians-on-a-minibus-in-southern-somalia/> (Käyty 11.4.2018)
- n): 22.3.2018: Car bomb kills 10 in the Somali capital, Mogadishu.
<http://radiokulmiye.net/2018/03/22/car-bomb-kills-10-in-the-somali-capital-mogadishu/> (Käyty 11.4.2018)
- o): 25.3.2018: Suicide car bomb kills two people in the capital Mogadishu.
<http://radiokulmiye.net/2018/03/25/suicide-car-bomb-kills-two-people-in-the-capital-mogadishu/> (Käyty 11.4.2018)
- p): 26.3.2018: Landmine explosion kills 2 in Mogadishu.
<http://radiokulmiye.net/2018/03/26/landmine-explosion-kills-2-in-mogadishu/> (Käyty 11.4.2018)
- q): 29.3.2018: Al-shabab claims responsibility of killing ICRC staff in Mogadishu.
<http://radiokulmiye.net/2018/03/29/al-shabab-claims-responsibility-of-killing-icrc-staff-in-mogadishu/> (Käyty 11.4.2018)
- r): 2.4.2018: Roadside Bomb Kills 10 Civilians in central Somalia.
<http://radiokulmiye.net/2018/04/02/roadside-bomb-kills-10-civilians-in-central-somalia/> (Käyty 4.5.2018)
- t): 6.4.2018: Somalia: opposing government troops fighting leads to displacement.
<http://radiokulmiye.net/2018/04/06/somalia-opposing-government-troops-fighting-leads-to-displacement/> (Käyty 4.5.2018)
- u): 13.4.2018: Blast kills 5 at Somalia football stadium.
<http://radiokulmiye.net/2018/04/13/blast-kills-5-at-somalia-football-stadium/> (Käyty 6.5.2018)
- w): 10.5.2018: A blast kills more than 10 in Somalia. <http://radiokulmiye.net/2018/05/10/a-blast-kills-more-than-10-in-somalia/> (Käyty 10.5.2018)
- x): 12.5.2018: Al-shabab claims to have attacked Turkish military base in Somalia.
<http://radiokulmiye.net/2018/05/12/al-shabab-claims-to-have-attacked-turkish-military-base-in-somalia/> (Käyty 14.5.2018)
- y): 15.5.2018: Fighting between Somaliland and Puntland broke out in Sool region.
<http://radiokulmiye.net/2018/05/15/fighting-between-somaliland-and-puntland-broke-out-in-sool-region/> (Käyty 17.5.2018)
- z): 16.5.2018: Somalia: Deadly battle between Somaliland Puntland continues in Sool region.
<http://radiokulmiye.net/2018/05/16/somalia-deadly-battle-between-somaliland-puntland-continues-in-sool-region/> (Käyty 17.5.2018)
- å): 19.3.2018: 2.7 million People still require assistance in Somalia.
<http://radiokulmiye.net/2018/03/19/2-7-million-people-still-require-assistance-in-somalia/> (Käyty 6.6.2018)

Radio Risaala 2018:

- a): 30.1.2018: At least 7 al-Shabaab militants killed in south Somalia.
<https://radiorisaala.com/at-least-7-al-shabaab-militants-killed-in-south-somalia/> (Käyty 24.3.2018)
- b): 3.2.2018: Bomb attack in Somalia kills 3. <https://radiorisaala.com/bomb-attack-in-somalia-kills-3/> (Käyty 4.4.2018)

c): 12.2.2018: Somali forces foil al-Shabaab attack near capital.
<https://radiorisaala.com/somali-forces-foil-al-shabaab-attack-near-capital/> (Käyty 4.4.2018)

d): 15.3.2018: Somali forces kill 7 Al-Shabaab militants in south Somalia.
<https://radiorisaala.com/somali-forces-kill-7-al-shabaab-militants-in-south-somalia/> (Käyty 2.5.2018)

e): 18.3.2018: 12 Dead in Central Somalia as Villagers Resist Al-Shabab Taxes.
<https://radiorisaala.com/12-dead-in-central-somalia-as-villagers-resist-al-shabab-taxes-2/> (Käyty 2.5.2018)

f): 3.4.2018: At least 7 killed in landmine attack in central Somalia. <https://radiorisaala.com/at-least-7-killed-in-landmine-attack-in-central-somalia/> (Käyty 8.5.2018)

h): 8.5.2018: Kenya president says 9 soldiers killed in attack in Somalia.
<https://radiorisaala.com/kenya-president-says-9-soldiers-killed-in-attack-in-somalia/> (Käyty 8.5.2018)

Reuters 2018:

a): 15.4.2018: UAE ends programme to train Somalia's military.
<https://www.reuters.com/article/us-emirates-somalia-military/uae-ends-programme-to-train-somalias-military-idUSKBN1HM0Y5> (Käyty 14.5.2018)

Shabelle News 2017 - 2018:

a): 1.12.2017: Al Shabaab ambushes Hiran governor's convoy near Beledweyne.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-ambushes-hiran-governors-convoy-near-beledweyne/> (Käyty 2.1.2018)

c): 3.12.2017: Al Shabaab ambushes Somali army convoy near Bal'ad, kills military commander. <http://radioshabelle.com/al-shabaab-ambushes-somali-army-convoy-near-balad-kills-military-commander/> (Käyty 3.1.2018).

d): 3.12.2017: Galmudug, Ahlu Sunna ink power share deal to end years of rivalry.
<http://radioshabelle.com/galmudug-ahlu-sunna-ink-power-share-deal-end-years-rivalry/> (Käyty 3.1.2018)

f): 4.12.2017: Al Shabaab raids AMISOM base near Qoryoley town.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-raids-amisom-base-near-qoryoley-town/> (Käyty 3.1.2018)

g): 5.12.2017: Al Shabaab says it killed a security official in Bosaso city.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-says-killed-security-official-bosaso-city/> (Käyty 3.1.2018).

h): 5.12.2017: Al Shabaab attacks Jubbaland army base near Kenyan border.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-attacks-jubbaland-army-base-near-kenyan-border/> (Käyty 3.1.2018).

j): 6.12.2017: Gunmen kill a prominent Somali Elder in Barawe town.
<http://radioshabelle.com/gunmen-kill-prominent-somali-elder-bardere-town/> (Käyty 3.1.2018).

k): 6.12.2017: Al Shabaab claims killing 4 soldiers in IED blast near Beledweyne.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-claims-killing-4-soldiers-ied-blast-near-beledweyne/> (Käyty 3.1.2018).

l): 6.12.2017: Puntland Police officer killed in a car bomb explosion in Galkayo.
<http://radioshabelle.com/puntland-police-officer-killed-car-bomb-explosion-galkayo/> (Käyty 3.1.2018).

- m): 7.12.2017: Suspected US jets carry out Airstrike in southern Somalia.
<http://radioshabelle.com/suspected-us-jets-carry-airstrike-southern-somalia/> (Käyty 3.1.2018).
- n): 7.12.2017: Uganda begins Somalia troop withdrawal. <http://radioshabelle.com/uganda-begins-somalia-troop-withdrawal/>. (Käyty 3.1.2018).
- o): 9.12.2017: Two civilians wounded in a shooting near Galkayo town.
<http://radioshabelle.com/two-civilians-shot-dead-shooting-near-galkayo-town/> (Käyty 3.1.2018)
- p): 11.12.2017: Somali forces drive Al-Shabaab out of fresh areas in Gedo.
<http://radioshabelle.com/somali-forces-drive-al-shabaab-fresh-areas-gedo/> (Käyty 3.1.2018).
- r): 12.12.2017: U.S. conducts fresh drone attack on al-Shabaab in Somalia.
<http://radioshabelle.com/u-s-conducts-fresh-drone-attack-al-shabaab-somalia/> (Käyty 3.1.2018).
- s): 14.12.2017: A suicide bomber kills 4 in a Police training Academy in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/suicide-bomber-kills-4-police-training-academy-mogadishu/> (Käyty 3.1.2018).
- t): 14.12.2017: Death from a suicide attack at Somali Police Academy rises to 18.
<http://radioshabelle.com/death-suicide-attack-somali-police-academy-rises-18/> (Käyty 3.1.2018).
- u): 16.12.2017: Senior Al-Shabaab militants killed in Somalia drone strike.
<http://radioshabelle.com/senior-al-shabaab-militants-killed-somalia-drone-strike/> (Käyty 3.1.2018).
- v): 19.12.2017: U.S. Conducts Airstrike In Support Of The Somali Government.
<http://radioshabelle.com/u-s-conducts-airstrike-support-somali-government-2/> (Käyty 3.1.2018).
- w): 19.12.2017: Several soldiers injured in a bomb blast on Puntland troops.
<http://radioshabelle.com/several-soldiers-injured-bomb-blast-puntland-troops/> (Käyty 3.1.2018).
- x): 23.12.2017: UNESCO Calls for Investigation Into Death of Journalist in Somalia.
<http://radioshabelle.com/unesco-calls-investigation-death-journalist-somalia/> (Käyty 3.1.2018).
- z): 23.12.2017: Gunmen murder a district official in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/gunmen-murder-district-official-mogadishu/> (Käyty 3.1.2018).
- ä): 24.12.2017: A young man gunned down in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/young-man-gunned-mogadishu/> (Käyty 3.1.2018)
- ö): 24.12.2017: Efforts underway to end the inter-clan battle in Sool region.
<http://radioshabelle.com/efforts-underway-end-inter-clan-battle-sool-region/> (Käyty 3.1.2018)
- aa): 25.12.2017: Al Shabaab kills five men by firing squad for espionage.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-kills-five-men-firing-squad-espionage/> (Käyty 3.1.2018).
- ab): 25.12.2017: Al Shabaab attacks Somali military base in Lower Shabelle region.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-attacks-somali-military-base-lower-shabelle-region/> (Käyty 3.1.2018).
- ad): 26.12.2017: Somali army repels al-Shabab after attack on military base.
<http://radioshabelle.com/somali-army-repels-al-shabab-attack-military-base/> (Käyty 3.1.2018)

- af): 27.12.2017: Puntland State army officer shot dead in Galkayo town.
<http://radioshabelle.com/puntland-state-army-officer-shot-dead-galkayo-town/> (Käyty 9.2.2018)
- ag): 27.12.2017: US airstrike kills 13 Al Shabaab fighters in southern Somalia.
<http://radioshabelle.com/us-airstrike-kills-13-al-shabaab-fighters-southern-somalia/> (Käyty 9.2.2018)
- ah): 27.12.2018: Gunmen kill a civilian in Somali capital, Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/gunmen-kill-civilian-somali-capital-mogadishu/> (Käyty 9.2.2018)
- ai): 28.12.2017: Al Shabaab beheads man accused of rape. <http://radioshabelle.com/al-shabaab-beheads-man-accused-rape/> (käyty 9.2.2018)
- aj): 28.12.2017: US airstrike in Somalia kills 4 of al-Shabab, destroys bomb.
<http://radioshabelle.com/us-airstrike-somalia-kills-4-al-shabab-destroys-bomb/> (Käyty 9.2.2018)
- ak): 29.12.2017: Two Kenyans among Shabaab militants injured in US airstrike in Somalia.
<http://radioshabelle.com/two-kenyans-among-shabaab-militants-injured-us-airstrike-somalia/> (Käyty 9.2.2018)
- al): 30.12.2017: Militants target local admin office in Mogadishu with grenade attack.
<http://radioshabelle.com/militants-target-local-admin-office-mogadishu-grenade-attack/> (Käyty 9.2.2018)
- ap): 31.12.2017: Two killed, several wounded in IED attack in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/two-killed-several-wounded-ied-attack-mogadishu/> (Käyty 9.2.2018)
- aq): 1.1.2018: Al Shabaab fires mortars at Ethiopian military base near Wajid.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-fires-mortars-ethiopian-military-base-near-wajid/> (Käyty 28.2.2018)
- as): 2.1.2018: At least two injured in Mogadishu car bombing. <http://radioshabelle.com/least-two-injured-mogadishu-car-bombing/> (Käyty 29.2.2018)
- at): 2.1.2018: Somali government soldier shot dead in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/somali-government-soldier-shot-dead-mogadishu/> (Käyty 28.2.2018)
- au): 2.1.2018: Suspected US drone carries out an airstrike near Awdheghe town.
<http://radioshabelle.com/suspected-us-drone-carried-airstrike-near-awdheghe/> (Käyty 28.2.2018)
- av): 3.1.2018: Al Shabaab claims killing father of Somali military court judge.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-claims-killing-father-somali-military-court-judge/> (Käyty 28.2.2018)
- aw): 3.1.2018: Al Shabaab executes five Somali men accused of spying.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-executes-five-somali-men-accused-spying/> (Käyty 28.2.2018)
- ax): 3.1.2018: US Airstrike in Destroys Al Shabaab Vehicle Carrying Explosives.
<http://radioshabelle.com/us-airstrike-destroys-al-shabaab-vehicle-carrying-explosives/> (Käyty 28.2.2018)
- az): 5.1.2018: IED explosion kills AMISOM soldier in central Somalia.
<http://radioshabelle.com/ied-explosion-kills-amisom-soldier-central-somalia/> (Käyty 28.2.2018)
- aa): 6.1.2018: Gunmen kill two civilians in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/gunmen-kill-two-civilians-mogadishu/> (Käyty 28.2.2018)

- aä): 7.1.2018: Al Shabaab militants raid military outpost near Bal'ad town.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-militants-raid-military-outpost-near-balad-town/> (Käyty 1.3.2018)
- aö): 8.1.2018: NISA forces targeted in IED explosion near Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/nisa-forces-targeted-ied-explosion-near-mogadishu/> (Käyty 1.3.2018)
- ba): 8.1.2018: Somaliland troops seize town in Sool region from Puntland.
<http://radioshabelle.com/somaliland-troops-seize-town-sool-region-puntland/> (Käyty 1.3.2018)
- bb): 9.1.2018: Roadside bomb hits military vehicle in Mogadishu, no casualties.
<http://radioshabelle.com/roadside-bomb-hits-military-vehicle-mogadishu/> (Käyty 1.3.2018)
- bd): 10.1.2018: Somali, AU forces launch clean-up operation to remove roadblocks in Hiran.
<http://radioshabelle.com/somali-au-forces-launch-clean-operation-remove-roadblocks-hiran/> (Käyty 1.3.2018)
- bf): 10.1.2018: A bomb blast injures at least two people in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/bomb-blast-injures-least-two-people-mogadishu/> (Käyty 2.3.2018)
- bh): 12.1.2018: 1 killed as Somali, Kenyan troops clash in border town.
<http://radioshabelle.com/1-killed-somali-kenyan-troops-clash-border-town/> (Käyty 2.3.2018)
- bi): 13.1.2018: Somali security forces carry out sweep in Beledweyne after killing.
<http://radioshabelle.com/somali-security-forces-carry-sweep-beledweyne-killing/> (Käyty 2.3.2018)
- bj): 14.1.2018: Five government soldiers injured in Mogadishu blast.
<http://radioshabelle.com/five-government-soldiers-injured-mogadishu-blast/> (Käyty 11.3.2018)
- bk): 15.1.2018: Gunmen kill a civilian outside a mosque in Afgoye.
<http://radioshabelle.com/gunmen-kill-civilian-outside-mosque-afgoye/> (Käyty 11.3.2018)
- bl): 15.1.2018: Tension rises near Jowhar town. <http://radioshabelle.com/tension-rises-near-jowhar-town/> (Käyty 11.3.2018)
- bm): 15.1.2018: Somalia: Al-Shabab Demanding Children. <http://radioshabelle.com/somalia-al-shabab-demanding-children/> (Käyty 11.3.2018)
- bn): 16.1.2018: Roadside bomb Hits Somali Police Vehicle in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/roadside-bomb-hits-somali-police-vehicle-mogadishu/> (Käyty 11.3.2018)
- bo): 16.1.2018: Al Shabaab attacks military bases near Baidoa town.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-attacks-military-bases-near-baidoa-town/> (Käyty 11.3.2018)
- bp): 16.1.2018: Somali forces kill Al-Shabaab militants in southern region.
<http://radioshabelle.com/somali-forces-kill-al-shabaab-militants-southern-region/> (Käyty 11.3.2018)
- bq): 17.1.2018: Grenade blasts rock Somalia's capital Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/grenade-blasts-rock-somalias-capital-mogadishu/> (Käyty 11.3.2018)
- bt): 18.1.2018: Tension as Somali forces close in on Al Shabaab stronghold.
<http://radioshabelle.com/tension-somali-forces-close-al-shabaab-stronghold/> (Käyty 11.3.2018)

- bu): 18.1.2018: Al-Shabaab fighters lose southern town to Somalia forces.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-fighters-lose-southern-town-somalia-forces/> (Käyty 11.3.2018)
- bv): 18.1.2018: A top Somali general shot dead in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/top-somali-general-shot-dead-mogadishu/> (Käyty 11.3.2018)
- bw): 19.1.2018: US says airstrike in Somalia kills 4 members of al-Shabab.
<http://radioshabelle.com/us-says-airstrike-somalia-kills-4-members-al-shabab/> (Käyty 11.3.2018)
- bx): 20.1.2018: KDF jets carry out an air raid in El Wak town in Somalia.
<http://radioshabelle.com/kdf-jets-carry-air-raid-el-wak-town-somalia/> (Käyty 11.3.2018)
- by): 21.1.2018: Somali army convoy targeted in landmine in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/somali-army-convoy-targeted-landmine-mogadishu/> (Käyty 11.3.2018)
- bz): 22.1.2018: Tension mounts high in Sanaag region, north of Somalia.
<http://radioshabelle.com/tension-mounts-high-sanaag-region-north-somalia/> (Käyty 12.3.2018)
- bä): 23.1.2018: Somali military convoy targeted in IED blast near Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/somali-military-convoy-targeted-ied-blast-near-mogadishu/> (Käyty 12.3.2018)
- bö): 24.1.2018: Gunmen kills a civilian in Somali capital Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/gunmen-kills-civilian-somali-capital-mogadishu/> (Käyty 12.3.2018)
- ca): 25.1.2018: One dead, Three injured in Mogadishu Explosion.
<http://radioshabelle.com/one-dead-three-injured-mogadishu-explosion/> (Käyty 12.3.2018)
- cb): 25.1.2018: Allied forces avert militants' plot to carry out raid in Hiran.
<http://radioshabelle.com/somali-au-forces-preempt-militants-plot-carry-attack-hiran/> (Käyty 12.3.2018)
- cc): 25.1.2018: Ethiopian troops targeted in IED blast near Baidoa city.
<http://radioshabelle.com/ethiopian-troops-targeted-ied-blast-near-baidoa-city/> (Käyty 12.3.2018)
- cf): 27.1.2018: Al-shabaab cuts off right hands of two men for stealing.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-cuts-off-right-hands-two-men-stealing/> (Käyty 12.3.2018)
- cg): 28.1.2018: Gunmen kill a judge in Wanlaweyn district in southern Somalia.
<http://radioshabelle.com/gunmen-kill-judge-wanlaweyn-district-southern-somalia/> (Käyty 12.3.2018)
- ch): 28.1.2018: Government soldier kills a civilian in Beledweyne, central Somalia.
<http://radioshabelle.com/government-soldier-kills-civilian-beledweyne-central-somalia/> (Käyty 12.3.2018)
- ci): 28.1.2018: Puntland, Somaliland troops clash near Tukaraq town.
<http://radioshabelle.com/puntland-somaliland-troops-clash-near-tukaraq-town/> (Käyty 12.3.2018)
- cj): 29.1.2018: AU peacekeepers targeted in landmine blast in Beledweyne.
<http://radioshabelle.com/au-peacekeepers-targeted-landmine-blast-beledweyne/> (Käyty 12.3.2018)

- cp): 1.2.2018: Al Shabaab fires mortars at AMISOM base in Lower Shabelle region. <http://radioshabelle.com/al-shabaab-fires-mortars-amisom-base-lower-shabelle-region/> (Käyty 26.3.2018)
- cq): 1.2.2018: Roadside mine blast kills 3 civilians outside Mogadishu. <http://radioshabelle.com/roadside-mine-blast-kills-3-civilians-outside-mogadishu/> (Käyty 26.3.2018)
- cl): 30.1.2018: IED blast near Galgala kills 1 Puntland soldier, injures several. <http://radioshabelle.com/ied-blast-near-galgala-kills-1-puntland-soldier-injures-several/> (Käyty 12.3.2018)
- cr): 3.2.2018: KDF launches fresh air strikes in southern Somalia. <http://radioshabelle.com/kdf-launches-fresh-air-strikes-southern-somalia/> (Käyty 26.3.2018)
- cu): 5.2.2018: At least 4 killed in IED Explosion in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/least-4-killed-ied-explosion-mogadishu/> (Käyty 25.3.2018)
- cv): 6.2.2018: Al shabaab earns money from charcoal export business, says official. <http://radioshabelle.com/al-shabaab-earns-money-charcoal-export-business-says-official/> (Käyty 26.3.2018)
- cw): 6.2.2018: Somali forces clash with Al-Shabaab militants in central Somalia. <http://radioshabelle.com/somali-forces-clash-al-shabaab-militants-central-somalia/> (Käyty 26.3.2018)
- cx): 7.2.2018: Gunmen kill 3 people, including soldiers in Somali capital. <http://radioshabelle.com/gunmen-kill-3-people-including-soldiers-somali-capital/> (Käyty 26.3.2018)
- cy): 7.2.2018: Al Shabaab attacks main Police Station in Bosaso, 5 injured. <http://radioshabelle.com/al-shabaab-attacks-main-police-station-bosaso-5-injured/> (Käyty 26.3.2018)
- cz): 7.2.2018: A Somali military official shot dead in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/somali-military-official-shot-dead-mogadishu/> (Käyty 26.3.2018)
- cå): 8.2.2018: Two Somali soldiers killed in IED explosion Afgoye district. <http://radioshabelle.com/two-somali-soldiers-killed-ied-explosion-afgoye-district/> (käyty 26.3.2018)
- cä): 8.2.2018: Al-Shabaab militants in Jilib train Somali elders to shoot. <http://radioshabelle.com/al-shabaab-militants-jilib-train-somali-elders-shoot/> (Käyty 26.3.2018)
- cö): 11.2.2018: Somali Security forces repulse Al-Shabaab attack in Afgoye. <http://radioshabelle.com/somali-security-forces-repulse-al-shabaab-attack-afgoye/> (Käyty 26.3.2018)
- da): 12.2.2018: Somali forces recapture key villages from Al-Shabaab. <http://radioshabelle.com/somali-forces-recapture-key-villages-al-shabaab/> (Käyty 26.3.2018)
- db): 13.2.2018: One killed in Inter-Government Forces Fight in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/one-killed-inter-government-forces-fight-mogadishu/> (Käyty 26.3.2018)
- dd): 14.2.2018: Two Kenyan Al-Shabaab fighters executed for spying for KDF. <http://radioshabelle.com/two-kenyan-al-shabaab-fighters-executed-spying-kdf/> (Käyty 26.3.2018)

- de): 15.2.2018: Car bomb blast heard in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/car-bomb-blast-heard-mogadishu/> (Käyty 27.3.2018)
- df): 16.2.2018: Somali troops recapture town from Al-Shabaab. <http://radioshabelle.com/somali-troops-recapture-town-al-shabaab/> (Käyty 27.3.2018)
- dg): 16.2.2018: Roadside bomb blast kills Puntland soldiers in Galgala Mountains. <http://radioshabelle.com/roadside-bomb-blast-kills-puntland-soldiers-galgala-hills/> (Käyty 27.3.2018)
- dk): 20.2.2018: Somali army repels Al Shabaab after attack in Qoryooley district. <http://radioshabelle.com/somali-army-repels-al-shabaab-attack-qoryooley/> (Käyty 28.3.2018)
- dl): 21.2.2018: Al-Shabaab claims killing 8 Somali soldiers in roadside attack. <http://radioshabelle.com/al-shabaab-claims-killing-8-somali-soldiers-roadside-attack/> (Käyty 28.3.2018)
- dm): 21.2.2018: US says airstrike in Somalia kills 3 al-Shabab militants. <http://radioshabelle.com/us-says-airstrike-somalia-kills-3-al-shabab-militants/> (Käyty 28.3.2018)
- dn): 22.2.2018: Al Shabaab launches ambush on Somali, AU troops near Afgoye. <http://radioshabelle.com/al-shabaab-launches-ambush-somali-au-troops-near-afgoye/> (Käyty 28.3.2018)
- do): 22.2.2018: Gunman kills two Somali civilians in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/gunman-kills-two-somali-civilians-mogadishu/> (Käyty 28.3.2018)
- dp): 23.2.2018: Somali troops clash with Al Shabaab in Lower Shabelle region. <http://radioshabelle.com/somali-troops-clash-al-shabaab-lower-shabelle-region/> (Käyty 28.3.2018)
- dq): 23.2.2018: Blasts, Gunfire rock Somalia's Capital Mogadishu. <http://radioshabelle.com/blasts-gunfire-rock-somalias-capital-3-said-killed/> (Käyty 28.3.2018)
- dr): 24.2.2018: Turkey condemns double car bombings in Somalia. <http://radioshabelle.com/turkey-condemns-double-car-bombings-somalia/> (Käyty 28.3.2018)
- ds): 25.2.2018: UN reiterates support to the Somalia in fight against Al Shabaab. <http://radioshabelle.com/un-reiterates-support-somalia-fight-al-shabaab/> (Käyty 28.3.2018)
- dt): 24.2.2018: U.S. condemns Mogadishu blasts as death toll rises to 45. <http://radioshabelle.com/u-s-condemns-mogadishu-blasts-death-toll-rises-45/> (Käyty 28.3.2018)
- du): 25.2.2018: Blast hits KDF convoy in Southern Somalia, Soldiers feared dead. <http://radioshabelle.com/landmine-blast-hits-kdf-convoy-southern-somalia/> (Käyty 28.3.2018)
- dx): 27.2.2018: Gunmen kill former electoral delegate outside Mogadishu. <http://radioshabelle.com/gunmen-kill-former-electoral-delegate-outside-mogadishu/> (Käyty 28.3.2018)
- dz): 28.2.2018: KDF, SNA kill 23 Al-Shabaab militants near Kenyan border in clash. <http://radioshabelle.com/kdf-sna-kill-23-al-shabaab-militants-near-kenyan-border-clash/> (Käyty 28.3.2018)
- då): 28.2.2018: US says two Al-Shabaab killed in latest Somalia airstrike. <http://radioshabelle.com/us-says-two-al-shabaab-killed-latest-somalia-airstrike/> (Käyty 28.3.2018)

- dä): 28.2.2018: Somali troops take over town after Al-Shabaab retreat.
<http://radioshabelle.com/somali-troops-take-town-al-shabaab-retreat/> (Käyty 28.3.2018)
- ea): 1.3.2018: Car bomb detonates at security checkpoint near Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/car-bomb-detonates-security-checkpoint-near-mogadishu/> (Käyty 5.4.2018)
- eb): 1.3.2018: One killed 2 wounded in Mortar Attack in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/one-killed-2-wounded-mortar-attack-mogadishu/> (Käyty 5.4.2018)
- ec): 2.3.2018: Al-Shabaab takes control of Bal'ad town from Somali forces.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-takes-control-balad-town-somali-forces/> (Käyty 5.4.2018)
- ed): 2.3.2018: Suicide bomber rams car into Somali military base in Afgoye.
<http://radioshabelle.com/suicide-bomber-rams-car-somali-military-base-afgoye/> (Käyty 5.4.2018)
- ee): 3.3.2018: Somali troops retake Balad town from Al-Shabaab militants.
<http://radioshabelle.com/somali-troops-retake-balad-town-al-shabaab-militants/> (Käyty 5.4.2018)
- ef): 3.3.2018: Al-Shabab Blamed in AU Ambush, Suspected in Attack on Somali Forces.
<http://radioshabelle.com/al-shabab-blamed-au-ambush-suspected-attack-somali-forces/> (Käyty 5.4.2018)
- eg): 4.3.2018: Al Shabaab fires mortars at AMISOM base in Lower Shabelle region.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-fires-mortars-amisom-base-lower-shabelle-region-2/> (Käyty 5.4.2018)
- ei): 7.3.2018: Somali Security forces launch massive operation in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/somali-security-forces-launch-massive-operation-mogadishu/> (Käyty 5.4.2018)
- ej): 7.3.2018: Roadside Bomb Kills 4, Including 2 regional Minster and MP.
<http://radioshabelle.com/roadside-bomb-kills-4-including-2-regional-minster-mp/> (Käyty 5.4.2018)
- el): 10.3.2018: Somali troops recapture key town from Al-Shabaab militants.
<http://radioshabelle.com/somali-troops-recapture-key-town-al-shabaab-militants/> (Käyty 5.4.2018)
- em): 11.3.2018: Three people killed in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/three-people-killed-mogadishu/> (Käyty 5.4.2018)
- en): 12.3.2018: Somali forces clash with Al Shabaab in Mogadishu, 1 dead.
<http://radioshabelle.com/somali-forces-clash-al-shabaab-mogadishu-1-dead/> (Käyty 5.4.2018)
- eq): 13.3.2018: Jubbaland forces launch offensive against Al Shabaab bases.
<http://radioshabelle.com/jubbaland-forces-launch-offensive-al-shabaab-bases/> (Käyty 5.4.2018)
- er): 16.3.2018: Several killed in Grenade attack in Bosaso city.
<http://radioshabelle.com/several-killed-grenade-attack-bosaso-city/> (Käyty 5.4.2018)
- es): 17.3.2018: Roadside bomb hits military vehicle near Somali capital.
<http://radioshabelle.com/roadside-bomb-hits-military-vehicle-near-somali-capital/> (Käyty 6.4.2018)

- et): 17.3.2018: At least 15 people killed in clashes in central Somalia.
<http://radioshabelle.com/least-15-people-killed-clashes-central-somalia/> (Käyty 6.4.2018)
- eu): 18.3.2018: NISA carries out massive security operation outside Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/nisa-carries-massive-security-operation-outside-mogadishu/> (Käyty 6.4.2018)
- ev): 20.3.2018: Al-Shabaab militants withdraw from Burdhubo town.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-militants-withdraw-burdhubo-town/> (Käyty 6.4.2018)
- ew): 20.3.2018: Somali troops launch a security operation in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/somali-troops-launch-security-operation-mogadishu/> (Käyty 6.4.2018)
- ex): 21.3.2018: US military says it killed two Al Shabaab members in fresh airstrike.
<http://radioshabelle.com/us-military-says-killed-two-al-shabaab-members-fresh-airstrike/> (Käyty 6.4.2018)
- ey): 21.3.2018: Troops within Somali National Army clash in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/troops-within-somali-national-army-clash-mogadishu/> (Käyty 6.4.2018)
- ez): 22.3.2018: Gunmen open fire on civilian passenger bus in Somalia, 4 killed.
<http://radioshabelle.com/gunmen-open-fire-civilian-bus-somalia-4-killed/> (Käyty 6.4.2018)
- eå): 22.3.2018: A Somali-Norwegian among 17 killed in Mogadishu car bomb attack.
<http://radioshabelle.com/somali-norwegian-among-17-killed-mogadishu-car-bomb-attack/> (Käyty 6.4.2018)
- eä): 24.3.2018: Kuwait condemns deadly blast in Somalia capital.
<http://radioshabelle.com/kuwait-condemns-deadly-blast-somalia-capital/> (Käyty 6.4.2018)
- eö): 22.3.2018: Al Shabaab claims deadly blast outside hotel in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-claims-deadly-blast-outside-hotel-mogadishu/> (Käyty 6.4.2018)
- fa): 24.3.2018: Two civilians wounded in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/two-civilians-wounded-mogadishu/> (Käyty 6.4.2018)
- fb): 25.3.2018: Two civilians wounded in grenade explosion in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/two-civilians-wounded-grenade-explosion-mogadishu/> (Käyty 6.4.2018)
- fc): 25.3.2018: The death toll from Mogadishu car bomb attack rises to four.
<http://radioshabelle.com/death-toll-mogadishu-car-bomb-attack-rises-four/> (Käyty 6.4.2018)
- fd): 26.3.2018: Two dead, 3 wounded in separate explosions in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/two-dead-3-wounded-separate-explosions-mogadishu/> (Käyty 6.4.2018)
- fe): 26.3.2018: A former electoral delegate shot dead in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/former-electoral-delegate-shot-dead-mogadishu/> (Käyty 6.4.2018)
- ff): 27.3.2018: Three killed, 4 injured in heavy battle in southern Somalia.
<http://radioshabelle.com/three-killed-4-injured-heavy-battle-southern-somalia/> (Käyty 6.4.2018)
- fg): 27.3.2018: Puntland forces launch a security operation in Bosaso city.
<http://radioshabelle.com/puntland-forces-launch-security-operation-bosaso-city/> (Käyty 6.4.2018)

- fh): 28.3.2018: Somali regional MP shot dead in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/somali-regional-mp-shot-dead-mogadishu/> (Käyty 6.4.2018)
- fi): 28.3.2018: Car bomb blast wounds at least three in Somali capital. <http://radioshabelle.com/car-bomb-blast-wounds-least-three-somali-capital/> (Käyty 6.4.2018)
- fk): 30.3.2018: UN condemns Aid worker killed in Mogadishu car bombing. <http://radioshabelle.com/un-condemns-air-worker-killed-mogadishu-car-bombing/> (Käyty 6.4.2018)
- fl): 31.3.2018: Gunmen launch attack on Somali army base near Mogadishu. <http://radioshabelle.com/gunmen-launch-attack-somali-army-base-near-mogadishu/> (Käyty 6.4.2018)
- fm): 1.4.2018: Al Shabaab guns down two district officials in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/al-shabaab-guns-two-district-officials-mogadishu/> (Käyty 3.5.2018)
- fn): 1.4.2018: Al-Shabaab simultaneous car bomb attacks African Union base in Somalia. <http://radioshabelle.com/al-shabaab-simultaneous-car-bomb-attacks-african-union-base-somalia/> (Käyty 3.5.2018)
- fp): 2.4.2018: AMISOM says 30 Al-Shabab fighters killed in Bula-Marerer attack. <http://radioshabelle.com/amisom-says-30-al-shabab-fighters-killed-bula-marerer-attack/> (Käyty 3.5.2018)
- fq): 2.4.2018: Gunmen kill women's rights activist in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/gunmen-kill-womens-rights-activist-mogadishu/> (Käyty 3.5.2018)
- fr): 3.4.2018: Museveni puts death toll of UPDF soldiers in Somalia attack to eight. <http://radioshabelle.com/museveni-puts-death-toll-updf-soldiers-somalia-attack-eight/> (Käyty 3.5.2018)
- fs): 5.4.2018: IED Explosion kills 3, wounds 9 at busy junction in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/ied-explosion-kills-3-wounds-9-busy-junction-mogadishu/> (Käyty 3.5.2018)
- ft): 6.4.2018: U.S. military kills 3 al-Shabab militants in central Somalia. <http://radioshabelle.com/u-s-military-kills-3-al-shabab-militants-central-somalia/> (Käyty 3.5.2018)
- fu): 6.4.2018: Two car bomb explosions kill 6, wound several in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/two-car-bomb-explosions-kill-least-6-mogadishu/> (Käyty 3.5.2018)
- fx): 8.4.2018: Al Shabaab claims killing Intelligence officer near Mogadishu. <http://radioshabelle.com/al-shabaab-claims-killing-intelligence-officer-near-mogadishu/> (Käyty 3.5.2018)
- fz): 9.4.2018: Somali parliament speaker "resigns" after power struggle. <http://radioshabelle.com/somali-parliament-speaker-resigns-amid-political-stand-off/> (Käyty 3.5.2018)
- fä): 10.4.2018: U.S. military carries out second airstrike against ISIL in Somalia. <http://radioshabelle.com/u-s-military-carries-second-airstrike-isil-somalia/> (Käyty 3.5.2018)
- fö): 10.4.2018: Al-Shabaab reportedly overran Kenyan troops in Somalia. <http://radioshabelle.com/al-shabaab-reportedly-overran-kenyan-troops-somalia/> (Käyty 3.5.2018)

- ga): 14.4.2018: Qatar Condemns Explosion At Football Stadium In Somalia.
<http://radioshabelle.com/qatar-condemns-explosion-football-stadium-somalia-2/> (Käyty 3.5.2018)
- gb): 15.4.2018: Gunmen murder school teacher in Somali capital.
<http://radioshabelle.com/gunmen-murder-school-teacher-somali-capital/> (Käyty 3.5.2018)
- gd): 16.4.2018: Somali forces carry out massive security operation in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/somali-forces-carry-massive-security-operation-mogadishu/> (Käyty 3.5.2018)
- ge): 16.4.2018: University lecturer shot dead in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/university-lecturer-shot-dead-mogadishu/> (Käyty 3.5.2018)
- gf): 17.4.2018: Somali Intelligence agent killed in Mogadishu. <http://radioshabelle.com/somali-intelligence-agent-killed-mogadishu/> (Käyty 3.5.2018)
- gg): 17.4.2018: Somali military says 30 fighters killed in offensive against Al-Shabab.
<http://radioshabelle.com/somali-military-says-30-fighters-killed-offensive-al-shabab/> (Käyty 3.5.2018)
- gh): 18.4.2018: Two government soldiers shot dead near Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/two-government-soldiers-shot-dead-near-mogadishu/> (Käyty 3.5.2018)
- gi): 18.4.2018: Somali, AU forces retake town from Al Shabaab militants.
<http://radioshabelle.com/somali-au-forces-retake-town-al-shabaab-militants/> (Käyty 3.5.2018)
- gj): 18.4.2018: Heavy fighting in southern Somalia leaves several dead.
<http://radioshabelle.com/heavy-fighting-southern-somalia-leaves-several-dead/> (Käyty 3.5.2018)
- gk): 19.4.2018: Somali troops launch military operation near Jowhar.
<http://radioshabelle.com/somali-troops-launch-military-operation-near-jowhar/> (Käyty 3.5.2018)
- gl): 21.4.2018: Mutinous forces clash with Al-Shabab militants in central Somalia.
<http://radioshabelle.com/mutinuous-forces-clash-al-shabab-militants-central-somalia/> (Käyty 3.5.2018)
- gm): 23.4.2018: Jubbaland Forces Clash With Al Shabaab Near Kismayo City.
<http://radioshabelle.com/jubbaland-forces-clash-al-shabaab-near-kismayo-city-2/> (Käyty 3.5.2018)
- gn): 23.4.2018: Soldiers arrested in Bal'ad town for deadly gunfight.
<http://radioshabelle.com/soldiers-arrested-balad-town-deadly-gunfight/> (Käyty 3.5.2018)
- gp): 24.4.2018: Al-Shabaab launches attack on AU peacekeepers' base near Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-launches-attack-au-peacekeepers-base-near-mogadishu/> (Käyty 3.5.2018)
- gq): 25.4.2018: Al Shabaab militants ambush UPDF convoy in southern Somalia.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-militants-ambush-updf-convoy-in-somalia/> (Käyty 3.5.2018)
- gr): 26.4.2018: Somali Intelligence agent shot dead in Mogadishu.
<http://radioshabelle.com/somali-intelligence-agent-shot-dead-in-mogadishu/> (Käyty 3.5.2018)

- gs): 26.4.2018: Al-Shabaab says it carried out a bomb attack in Barawe port city.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-says-it-carried-out-a-bomb-attack-in-barawe-port-city/>
(Käyty 3.5.2018)
- gu): 28.4.2018: Car bomb in Somali capital leaves at least two people wounded.
<http://radioshabelle.com/car-bomb-in-somali-capital-leaves-at-least-two-people-wounded/>
(Käyty 3.5.2018)
- gv): 28.4.2018: At least six people killed in a suicide blast in Galkayo town.
<http://radioshabelle.com/at-least-six-people-killed-in-a-suicide-blast-in-galkayo-town/> (Käyty 3.5.2018)
- gw): 28.4.2018: Seven soldiers killed in blast targeting Jubbaland troops near Dhobley.
<http://radioshabelle.com/seven-soldiers-killed-in-blast-targeting-jubbaland-troops-near-dhobley/> (Käyty 3.5.2018)
- gx): 28.4.2018: Al-Shabaab claims responsibility for the deadly blast in Galkayo.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-claims-responsibility-for-the-deadly-blast-in-galkayo/>
(Käyty 3.5.2018)
- gy): 30.4.2018: Mursal Abdirahman elected as the new Somali parliament speaker.
<http://radioshabelle.com/mursal-abdirahman-elected-as-the-new-somali-parliament-speaker/>
(Käyty 3.5.2018)
- gz): 1.5.2018: Al-Shabab claims killing soldiers in separate Mogadishu attacks.
<http://radioshabelle.com/al-shabab-claims-killing-soldiers-in-separate-mogadishu-attacks/>
(Käyty 9.5.2018)
- gä): 8.5.2018: Kenya president says 9 soldiers killed in attack in Somalia.
<http://radioshabelle.com/kenya-president-says-9-soldiers-killed-in-attack-in-somalia/> (Käyty 9.5.2018)
- gö): 9.5.2018: Al Shabaab 'stones woman to death for marrying 11 times'.
<http://radioshabelle.com/al-shabaab-stones-woman-to-death-for-marrying-11-times/> (Käyty 10.5.2018)
- ha): 9.5.2018: A bomber kills at least 10 people in Wanlaweyn market.
<http://radioshabelle.com/a-bomber-kills-at-least-10-people-in-wanlaweyn-market/> (Käyty 10.5.2018)
- hb): 10.5.2018: Special Forces conduct an operation near Afgoye, kill five.
<http://radioshabelle.com/special-forces-conduct-an-operation-near-afgoye-kill-five/> (Käyty 10.5.2018)
- hc): 10.5.2018: Soldiers killed in a landmine explosion in southern Somalia.
<http://radioshabelle.com/soldiers-killed-in-a-landmine-explosion-in-southern-somalia/> (Käyty 10.5.2018)
- hd): 15.5.2018: Heavy fighting erupts in Tukaraq in the disputed Sool region.
<http://radioshabelle.com/heavy-fighting-erupts-in-tukaraq-in-the-disputed-sool-region/> (Käyty 17.5.2018)
- he): 8.5.2018: Qatari-Turkish campaign provides aid to flood victims in Somalia.
<http://radioshabelle.com/qatari-turkish-campaign-provides-aid-to-flood-victims-in-somalia/>
(Käyty 9.5.2018).
- hf): 30.4.2018. AU peacekeepers rescue floods-affected residents in Somalia.
<http://radioshabelle.com/au-peacekeepers-rescue-floods-affected-residents-in-somalia/> (Käyty 21.5.2018).

Somaliupdate.com 2017 - 2018:

- b): 8.12.2017: Suspected U.S Drone Strike Kills Civilians Near Mogadishu.
<http://somalupdate.com/articles/11193/Suspected-US-Drone-Strike-Kills-Civilians-Near-Mogadishu> (Käyty 18.2.2017)
- c): 10.12.2017: Somalia: South West Forces Kill Two Al-Shabaab Militants in Bay Region.
<http://somalupdate.com/articles/11204/Somalia-South-West-Forces-Kill-Two-Al-Shabaab-Militants-in-Bay-Region> (Käyty 18.2.2018)
- d): 10.12.2017: Somalia: Militants Shell Puntland Military Base.
<http://somalupdate.com/articles/11208/Somalia-Militants-Shell-Puntland-Military-Base> (Käyty 18.2.2018)
- e): 11.12.2017: Gunmen Shot Dead Female Soldier in Mogadishu.
<http://somalupdate.com/articles/11211/Gunmen-Shot-Dead-Female-Soldier-in-Mogadishu> (Käyty 18.2.2018)
- f): 11.12.2017: Somali TV Journalist Killed After a Bomb Attached to His Car Went off in Mogadishu. <http://somalupdate.com/articles/11212/Somali-TV-Journalist-Killed-After-a-Bomb-Attached-to-His-Car-Went-off-in-Mogadishu> (Käyty 18.2.2018)
- j): 14.1.2018: Galkacyo: Journalist Arrested After His Radio Covered Protest Against President Farmajo. <http://somalupdate.com/articles/11327/Galkacyo-Journalist-Arrested-After-His-Radio-Covered-Protest-Against-President-Farmajo> (Käyty 14.3.2018)
- k): 21.1.2018: US-backed Somalia Commandos Kill 4 al-Shabab Extremists During Raid. (Käyty 9.5.2018): <http://somaliamediamonitoring.org/january-22-2018-morning-headlines/>
- l): 1.5.2018: Al-Shabaab Ranked as Africa's Deadliest Militant Group.
<http://somalupdate.com/articles/11425/Al-Shabaab-Ranked-as-Africas-Deadliest-Militant-Group> (Käyty 9.5.2018)

Thomson Reuters Foundation 27.4.2018. Tens of thousands of uprooted people in Somalia lose homes to flash floods. <http://news.trust.org/item/20180427154046-6rdvu> (Käyty 3.5.2018).

UNFPA - United Nations Population Fund: October 2014: Population Estimation Survey 2014, for the 18 pre-war regions of Somalia. <https://somalia.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/Population-Estimation-Survey-of-Somalia-PESS-2013-2014.pdf> (Käyty 16.5.2018)

UNHCR/PRMN (The UN Refugee Agency & Protection and Return Monitoring Network) 5/2018 Somalia Internal Displacement. <https://unhcr.github.io/dataviz-somalia-prmn/index.html> (Käyty 24.5.2018).

UN News

- a): 20.5.2018. *UN, Somali Government seek \$80 million in immediate relief for flood-affected populations.* <https://news.un.org/en/story/2018/05/1010252> (käyty 21.5.2018).
- b): 1.5.2018. *Almost 500,000 affected as devastating floods inundate central Somalia – UN mission.* <https://news.un.org/en/story/2018/05/1008612> (käyty 9.5.2018).
- c): 21.3.2018. *Somalia: Poor rains forecast puts food security, livelihoods at risk, warns UN agency.* <https://news.un.org/en/story/2018/03/1005501> (käyty 9.5.2018).

UNSC - United Nations Security Council 2017 - 2018:

- 2.5.2018: Report of the Secretary-General on Somalia S/2018/411.
<http://undocs.org/S/2018/411>. (Käyty 17.5.2018)

- 30.4.2018: Security Council Report: May 2018 Monthly Forecast.
http://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2018-05/somalia_34.php (Käyty 4.6.2018)
- 27.3.2018. Security Council Extends Assistance Mission in Somalia until 31 March 2019, Unanimously Adopting Resolution 2408 (2018).
<https://www.un.org/press/en/2018/sc13264.doc.htm> (Käyty 2.5.2018).
- 26.12.2017: Report of the Secretary-General on Somalia. S/2017/1109.
http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2017/1109 (Käyty 4.6.2018)
- 2.11.2017: Report of the Monitoring Group on Somalia and Eritrea pursuant to Security Council resolution 2317 (2016). : S2.11.2017:
http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2017_924.pdf (Käyty 24.11.2017):

UN OCHA (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs):

- 20.5.2018. OCHA Flash Update #2. Tropical Cyclone Sagar.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/20180520_cyclone_flashupdate_2.pdf (Käyty 22.5.2018).
- 15.5.2018. OCHA Flash Update #5. Humanitarian impact of heavy rains.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/FlashUpdate5_Final_.pdf (Käyty 22.5.2018).
- 10.5.2018. HORN OF AFRICA REGION: Humanitarian Snapshot (Mar - Apr 2018).
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/HOA_humanitarian_snapshot_Mar-Apr2018.pdf (Käyty 15.5.2018).
- 8.5.2018. OCHA Flash Update #4. Humanitarian impact of heavy rains.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/20180805_Flash%20Update%204.pdf (Käyty 16.5.2018).
- 2.5.2018. Humanitarian Bulletin Somalia, 5 April – 2 May 2018.
<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/April%202018%20Humanitarian%20Bulletin.pdf> (Käyty 7.5.2018).
- 30.3.2018. Humanitarian Bulletin Somalia, March 2018.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/march_bulletin_final_3.pdf (Käyty 23.4.2018).
- 7.3.2018. Somalia: Donors agree measures to prevent famine in 2018.
<https://www.unocha.org/story/somalia-donors-agree-measures-prevent-famine-2018> (Käyty 20.4.2018).
- 5.3.2018. Humanitarian Bulletin Somalia, February 2018.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/feb_humanitarian_bulletin.pdf (Käyty 23.4.2018).
- 2/2018. Somalia. State-by-State Drought Analysis.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/20180228_state-by-state_drought_analysis.pdf (Käyty 3.5.2018).
- 31.1.2018. Humanitarian Bulletin Somalia, January 2018.
https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/january_2018_humanitarian_bulletin_final_0.pdf (Käyty 23.4.2018).

UNSOM - United Nations Assistance Mission in Somalia & UNHRC - United Nations Human Rights Office of the High Commissioner December 2017: Protection of Civilians: Building the Foundation for Peace, Security and Human Rights in Somalia.

<http://www.ohchr.org/Documents/Countries/SO/ReportProtectionofCivilians.pdf> (Käyty 4.6.2018)

USDOS - United States Department of State 2018: 20.4.2018: Country Reports on Human Rights Practices 2017 - Somalia. <https://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/2017/af/277045.htm> (Käyty 21.5.2018)

The Vice News:

a): 3.5.2018: Exclusive: Massive military base buildup suggests the U.S. shadow war in Somalia is only getting bigger. https://news.vice.com/en_ca/article/xw7nw3/somalia-is-looking-like-another-full-blown-us-war (Käyty 10.5.2018)

VoA - Voice of America 2017 - 2018:

a): 1.12.2017: 2 Somali Soldiers, 12 Militants Killed in Al-Shabab Ambush.

<https://www.voanews.com/a/somalia-two-soldiers-twelve-militants-killed-al-shabab-ambush/4145338.html> (Käyty 20.2.2018)

c): 25.12.2017: Somalia Once Again to Host International Soccer Matches.

<https://www.voanews.com/a/somalia-host-international-soccer-matches/4178028.html> (Käyty 20.2.2018)

d): 25.12.2017: Al-Shabab Executes 5, Including Teenage Boy.

<https://www.voanews.com/a/al-shabab-executes-5/4178422.html> (Käyty 20.2.2018)

f): 19.1.2018: 32 Children Rescued from al-Shabab. <https://www.voanews.com/a/thirty-two-children-rescued-al-shabab/4215252.html> (Käyty 27.2.2018)

g): 3.1.2018: More US Airstrikes, Executions to Start New Year in Somalia.

<https://www.voanews.com/a/more-us-airstrikes-executions-to-start-new-year-in-somalia/4190527.html> (Käyty 19.3.2018)

h): 15.1.2018: Report: Al-Shabab Conscripting Children Young as 8.

<https://www.voanews.com/a/report-says-al-shabab-conscripting-children-young-as-8/4208602.html> (Käyty 19.3.2018)

i): 5.2.2018 Police Deny IS Presence Near Mogadishu. <https://www.voanews.com/a/police-somalia-deny-islamic-state-near-mogadishu/4240047.html> (Käyty 2.4.2018)

k): 1.3.2018: Somalia's Al-Shabab Militants Shoot Donkeys as Part of Economic War.

<https://www.voanews.com/a/somalia-al-shabab-donkeys-killed/4275777.html> (Käyty 2.5.2018)

l): 2.3.2018: At Least 5 Somali Soldiers Killed in Related Attacks.

<https://www.voanews.com/a/somalia-soldiers-killed-related-attacks/4277886.html> (Käyty 2.5.2018)

m): 2.3.2018: Al-Shabab Blamed in AU Ambush, Suspected in Attack on Somali Forces.

<https://www.voanews.com/a/shabab-blamed-african-union-ambush-suspected-attack-somali-forces/4278315.html> (Käyty 2.5.2018)

n): 6.3.2018: AMISOM Warns of Increased Al-Shabab Ambushes.

<https://www.voanews.com/a/amisom-warns-of-increased-al-shabab-ambushes/4283079.html> (Käyty 2.5.2018)

o): 16.3.2018: 12 Dead in Central Somalia as Villagers Resist Al-Shabab Taxes.

<https://www.voanews.com/a/somalia-villagers-resist-al-shabab-taxes/4302167.html> (Käyty 2.5.2018)

- p): 29.3.2018: Puntland Police on Alert as Somalia Terror Threat Moves North.
<https://www.voanews.com/a/somalia-puntland-al-shabab-islamic-state-threat/4322430.html>
(Käyty 2.5.2018)
- q): 1.4.2018: Extremists Attack African Union Base in Southern Somalia.
<https://www.voanews.com/a/extremists-attack-african-union-base-in-somalia/4326537.html>
(Käyty 7.5.2018)
- r): 6.5.2018: 7 Kenyan Soldiers Killed in Somalia IED Blast.
<https://www.voanews.com/a/kenya-soldiers-killed-in-somalia-blast/4382012.html> (Käyty 7.5.2018)
- s): 12.5.2018: Somalia: 13 militants, 4 civilians Killed in Market Blast, Fighting.
<https://www.voanews.com/a/somalia-13-militants-4-civilians-killed-in-market-blast-fighting/4391141.html> (Käyty 14.5.2018)
- t): 5.1.2018: Turkey Gives Weapons to Somali Soldiers. <https://www.voanews.com/a/turkey-gives-weapons-to-somali-soldiers-/4193724.html> (Käyty 15.5.2018)
- u): 21.5.2018: Over 30 Killed as Cyclone Hits Horn of Africa. <https://www.voanews.com/a/over-30-killed-as-cyclone-hits-horn-of-africa/4403218.html> (Käyty 24.5.2018).

Xinhua 2018:

- a): 16.3.2018: Grenade attack kills at least 3 in northern Somalia.
http://www.xinhuanet.com/english/2018-03/16/c_137043710.htm (Käyty 6.6.2018)